Instans: Kommunstyrelsen

Tid: 2016-03-21 kl.08:30

Plats: Sämsjön (B), Kommunhuset

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Marie Nordqvist
Sekreterare

Förslag på justerare: Gunnar Andersson (M)

Samtliga ärenden har beretts av kommunstyrelsens ordförande. I samtliga beslutsärenden föreslås kommunstyrelsen besluta i enlighet med förvaltningens/tidigare nämnds förslag till beslut om inget annat framgår av ordförandeskrivelse.

Information:

- KS = slutgiltigt beslut fattas i Kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i Kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

KL	NR	Besluts -organ	Ärende	DNR	Handlingar bifogas	Föredragande/ Kommentar
08.30			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Tf. kanslichef
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
08.35	1	Info	Månadsuppföljning februari	KS 78/2016 942	VS	Controller
08.45	2	KS	Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsen 2015	KS 86/2016 942	X	Controller
08.55	3	KF	Bokslut 2015 för Herrljunga kommun	KS 86/2016 942	X	Ekonomichef
09.05	4	KF	Över- och underskottshantering	KS 112/2016 942	X	Ekonomichef
09.15	5	KF	Ombudgetering av investeringsmedel från 2015	KS 113/2016 942	X	Ekonomichef
09.25	6	KF	Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola.	KS 105/2015 942	X	Ekonomichef
09.35	7	KS	Uppföljning av internkontroll 2015 för kommunstyrelsens förvaltning, administration och kommunikationsenheten	KS 51/2016 906	X	Tf kanslichef
09.45	8	KS	Uppföljning av internkontroll 2015	KS 51/2016 906	X	Ekonomichef
10.00	9	KF	Ansökan om utökad borgensram för nybyggnation på kvarter Styrbjörn	KS 94/2016 287	X	Ekonomichef
10.10	10	KF	Godkännande av riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020	KS 149/2015 280	X	Planerings-sekreterare
10.20	11	KS	Cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019	KS 65/2016 440	X	Planerings-sekreterare
10.30	12	KF	Svar på medborgarförslag för lekpark vid Mörlandaskola	KS 134/2016 363	X	Ordförande
10.40	13	KF	Framtidens Herrljunga – Vision 2035	KS 64/2016 101	X	Kommunchef
10.50	14	KF	Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	KS 85/2016 901	X	Kommunchef
11.00	15	KF	Ansökan om att sälja fastighet Vreta 6:19 från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	KS 103/2016 264	X	Ordförande
11.10	16	KF	Förändring av taxor och avgifter 2016 för socialnämndens verksamhet	KS 98/2016 170	X	Ordförande

KL	NR	Beslutsorgan	Ärende	DNR	Handlingar bifogas	Föredragande/ Kommentar
11.15	17	KF	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS per 2015-12-31	KS 10/2015 730	X	Ordförande
11.20	18	KF	Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag 2015	KS 44/2016 901	X	Tf. kanslichef
11.25	19	KF	Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016	KS 45/2016 901	X	Tf. kanslichef
11.30	20	KF	PM och rapport avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända	KS 92/2016 109	X	Kommunchef Verksamhetchef socialt stöd
11.40	21	KS	Riktade engångsmedel med anledning av den ökande flyktingtillströmningen till Sverige	KS 14/2016 942	X	Kommunchef
11.50	22	KS	Utvärdering av genomförande av Evakueringsboende för asylsökande flyktingar	KS 182/2015 109	X	Utrednings-sekreterare
12.00	23	KS	Utvärdering av styrgrupp ”Flyktings” arbete samt checklista inför framtiden	KS 182/2015 109	X	Utrednings-sekreterare
13.00	24	KS	Utvärdering av projektet ”Alla vägar ut” samt ansökan om extra medel	KS 84/2012 102	X	Verksamhetchef socialt stöd
13.10	25	KS	Åtgärder för att skapa en väl fungerande scen i aulan, Kunskapskällan	KS 80/2016 604	X	Bildningschef
13.20	26	KS	Äskande om investeringsmedel för utökning av grupprum Horsbyskolan	KS 234/2015 604	X	Ordförande
13.30	27	KS	Nationaldagsfirande 2016	KS 77/2016 679	X	Ordförande
13.40	28	KS	Val av representant till Småkom årsstämma och rikskonferens 2016	KS 63/2016 110		Ordförande
13.50	29	KS	Verksamhetsbidrag för drift av Gäsene café	KS 93/2016 109	X	Ordförande
14.00	30	KS	Deltagande på jubileumsmässan Medborgardialog		X	Ordförande
14.10	31	Info	Meddelanden		X	Ordförande
14.20	32	Info	Delegeringsbeslut		X	Ordförande

NR	*Meddelandeförteckning*	*DNR*	*Handlingar bifogas*
1	SN § 10 Budget- och skuldrådgivning	KS 2016:11	X
2	SN § 9 rapport Färdtjänst och riksfärdtjänst	KS 2016:10	X
3	TN § 8 Internkontroll uppföljning 2015	KS 51/2016 906	X
4	Nominering till styrelsen i Småkom		
5	Cultural exchange program between the Municipalities of Herrljunga, Sweden and Ukmerge, Lithuania spring 2016	KS 70/2016 492	X
6	Månadsdialog 2016-02-22	KS 78/2016 942	X
7	SN § 25 Internkontroll 2015 uppföljning	KS 51/2016 906	X
8	SN § 24 Verksamhetsberättelse 2015	KS 2016:14	X
9	TN § 20 Bokslut för tekniska nämnden 2015	KS 2016:16	X
10	Protokoll KSAU 2016-03-07		X

NR	*Delegeringsbeslut*	*DNR*	*Handlingar bifogas*
1	Remissvar Inriktningsunderlag för nationell plan för transportinfrastrukturen 2018-2029	KS 66/2016 440	X
2	Avtal avseende insatser inom Turistinformationstjänster och Besöksnäringen 2016	KS 81/2016 471	X
3	Användarvillkor för SCB:s Mikrodataåtkomst (MONA)	KS 60/2016 918	X

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMUNSTYRELSEN
Anders Eliasson

Tjänsteskrivelse
2016-03-07
DNR KS 2016-86

Verksamhetsberättelse 2015 Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-03-07
Verksamhetsberättelse 2015 Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner verksamhetsberättelsen.

Namn: Anders Eliasson
Titel: Controller

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Ärende 2

DIARIENUMMER:	KS 2016-86
FASTSTÄLLD/INSTANS:	KS 2016-03-21
VERSION:	1
SENAST REVIDERAD:	
GILTIG TILL:	
DOKUMENTANSVAR:	Kommunchef

Verksamhets-berättelse 2015-12-31

Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Sammanfattning 2

Ansvar och uppdrag 2

Organisationsförändring 2

Verksamhetsbeskrivning 3

Framtid 4

Inriktningsmål och prioriterade mål 6

Ekonomi 9

Drift 9

Investeringar 11

Bilaga målindikatorer 12

Sammanfattning

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Ansvar och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen avger kommunens yttranden till regeringen och andra myndigheter samt bereder kommunfullmäktiges ärenden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för den ekonomiska förvaltningen och för samordning av övergripande ekonomisk planering. Kommunstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt ansvar för den kommunövergripande uppföljningen under året och i bokslut. Kommunstyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägarstyrningen bedrivs genom formella och informella möten med berörda bolagspresidier, ägardirektiv m.m.

Organisationsförändring

Kommunstyrelsen genomgick en organisationsförändring i början av 2015. Förändringen kan delas upp i två delar, dels infördes gemensamma servicenämnder och dels flyttade en del verksamhet från kommunstyrelsen till Bildningsnämnden och Tekniska nämnden.

Gemensamma servicenämnder
Två gemensamma servicenämnder inrättades 1 januari 2015 mellan Herrljunga kommun och Vårgårda kommun. En servicenämnd består av verksamheterna ekonomi och personal och har Vårgårda kommun som huvudman. Den andra består av verksamheterna it, växel och telefoni och har Herrljunga som huvudman. Mer information om de gemensamma servicenämnderna finns i ärende 13 som gick med i kallelsen till kommunstyrelsens möte den 26 maj 2014.

Förändring av kommunstyrelsens ansvarsområden
Kommunfullmäktige beslutade den 30 september 2014 att förändra styrelsens och nämndernas anvarsområden. Ansvaret för kultur, bibliotek ungdomsutveckling, fritidsgård och musikskola flyttades till Bildningsnämnden. Ansvaret för fritid som omfattar fritidsanläggningar, underhåll, uthyrning av anläggningar, föreningskontakter samt föreningsstöd flyttades till Tekniska nämnden.

Förändringen innebär att kommunstyrelens roll renodlas med större vikt på de övergripande och principiella ansvarsområdena. Mer information om förändringarna finns i ärende 1 som gick med i kallelsen till kommunstyrelsens möte den åttonde september 2014.

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledning
Verksamhet kommunledning har en övergripande roll att leda och styra kommunens verksamhet mot uppsatta mål.

Kommunledning ansvarar för säkerhetsarbete och samordning genomförs i kommunen. Kommunledning ansvarar också för samarbetet med myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Kommunledning ansvarar för näringslivsutveckling som sker genom ett samarbete med Fokus Herrljunga. Under kommunledning bedrivs det lokala och gemensamma folkhälsoarbetet samt den översiktliga samhällsplaneringen.

Administration och kommunikationsenheten
Avdelningen består sedan årsskiftet 2014/2015 av före detta kommunkansliet och del av utveckling- och kommunikationsavdelningen. Arbetet har fokuserats kring att införa digital nämndadministration och att förbättra medborgardialogen och den interna och externa kommunikationen. Arbetet med att ta fram en ny hemsida med användarvänligare profil och bättre innehåll fortskrider. Det övergripande målet är att upprätthålla en rättssäker, transparent och effektiv nämnds- och ärendeadministration. Enheten har det strategiska uppdraget kring utveckling av kommunikation och medborgardialog samt ansvarar för centralarkivet och övergripande arkivfrågor. Arkivföring i kommunarkiv och förtroendemannaregister tillhör också enhetens funktioner.
Enheten stödjer även kommunstyrelsen i arbetet att upprätta kommunövergripande riktlinjer och styrdokument. Enheten är systemägare för det kommunövergripande ärendehanteringsystemet och ansvarar för support, utbildning i och utveckling av detta system. Under det gångna året har enheten har enheten genomfört utbildningar av ny- och omvalda politiker i kommunikation och ärendehantering. Centraliseringen av registratorsfunktionen har slutförts och en kartläggning av samt rutin för hela kommunens posthantering har tagits fram. Vidare har kommunens kommunövergripande styrdokument uppdaterats.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
Servicenämnden IT/Växel/Telefoni inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska skapa förutsättningar för en fördjupad demokrati och förbättrad medborgarservice genom att öka användarvänligheten för kommunala IT/Växel- och telefonitjänster. Nämnden ska vara en gemensam resurs för att stödja verksamhetsutveckling med hjälp av IT i samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska svara för IT-säkerheten i de kommunala verksamheterna. Nämnden ska verka för en rationell, ekonomisk och säker hantering av IT/Växel/Telefoni i kommunerna genom att ansvara för infrastruktur knutna till IT-tjänster samt av verksamheterna kravställda tjänster kopplade till dessa.

Herrljunga kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Servicenämnd Ekonomi/Personal

Servicenämnden för ekonomi och personal inrättades den 1 januari 2015. Nämndens arbetsuppgifter finns reglerat i reglementet som antogs av kommunfullmäktige den 17 juni 2014. Nämnden ska vara en gemensam ekonomi- och personalresurs för samtliga verksamhetsområden i de båda kommunerna. Nämnden ska bidra till kvalitetshöjning och optimera effektivisering av den kommunala verksamheten så att resurserna räcker längre. Nämnden ska möjliggöra för kommunerna att långsiktigt säkerställa kostnads- och kompetenseffektivitet till efterfrågad kvalité inom kommunala ekonomi- och personaladministrativa tjänster. Nämnden ska öka attraktionskraften för kommunen som arbetsgivare för att på så sätt locka och behålla kompetent personal.

Vårgårda kommun är huvudman och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation.

Framtid

Kommunledning
Arbetet med att skapa bästa möjliga klimat för företagande och utveckling fortsätter. Fokus kommer att ligga på aktiviteter som förbättrar tillgången på kompetens i vår kommun, både genom nära samarbete företag och skola och genom att verka för en ökad inflyttning.

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning har reviderats och är ute på samråd i början av året. Det nya förslaget förväntas beslutas av kommunfullmäktige i mars. En ny kommuntäckande översiktsplan håller på att tas fram och arbetet under 2016 kommer att fokusera på förankring och medborgardialog under planskedena samråd respektive utställning, för att mot slutet av året utmynna i ett planförslag för antagande i kommunfullmäktige.

Administration och kommunikationsenheten
Verksamhetsåret 2016 ska enheten arbeta med att utveckla Herrljunga kommuns medborgardialog, med fokus på hemsida och kommunikationsplan i syfte att förbättra kommunikationsflödet internt såväl som externt.

Vidare ska enheten fortsätta arbetet med att upprätta kommunövergripande arkivrutiner samt implementera riktlinjerna för dokument- och ärendehantering. Övergripande ska en digitalisering av verksamheten ske, i linje med regeringens mål om att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
Arbetet med att sätta samman de två kommunernas organisationer till en enhet har pågått under 2015 och kommer att fortsätta 2016, där vi kommer att fokusera på att få igång vår Servicedesk som kommer att vara en mycket viktig funktion i IT:s leverans. Växelsammanslagningen kommer att ske i december 2015 med fortsättning under 2016 för att skapa en Växel tjänst som på ett tydligt sätt levererar Telefonist och växel till de båda kommunerna.
Upphandling och installation steg ett av det gemensamma IT-nätet sker november 2015.
Steg två som sker under 2016 kommer att innebära en centralisering av IT resurser i nätverket, vilket medför synergier i IT leveransen.
Vi kommer under 2016 att arbeta fram avtal med verksamheterna vilket medför en bättre kontroll av de ekonomiska transaktionerna till servicenämnden.

Ärende 2

Under 2016 kommer vi att beskriva vår leverans i form av tjänster som skall vara tydlig ut till verksamheterna, där vi får en tydlig bild av vad som förväntas av IT/Växel och telefoni.
ITIL är en process standard som används av IT organisationer, delar av denna modell kommer vi under 2016 att implementera. Processer som vi kommer att använda oss av är: Incident (händelser), Problem (temporära lösningar) och Change (förändringsarbete)

Inriktningsmål och prioriterade mål

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 151231	Kommentar
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka		Resultatet ser ut att hamna på ungefär samma som föregående år, som var mycket bättre än året dessförinnan.
1:2 Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka		Tendensen för gruppen var svagt positiv mellan de senaste två åren

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 151231	Kommentar
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt		Kollektivtrafikresandet utvecklas positivt med undantag för busstrafiken som har en nedåtgående trend.
Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas		Antal och totalarea skyddad natur har haft en tydligt positiv utveckling

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 151231	Kommentar
3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka		76% rekommenderar andra att flytta till kommunen i kommunindex för 2014. Nöjdhet med kommunal service uppgår till 52,1% . I statistiken för 2015 finns inte Herrljung med.

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 151231	Kommentar
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas		Skolans attityd till företagande ligger i Herrljunga på plats 26 av 290 kommuner i svenskt näringslivsranking.
4:2 Företagsklimatet ska förbättras		Herrljunga klättar från plats 59 till plats 37 av 290 kommuner i svenskt näringslivs ranking.

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 151231	Kommentar
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.		Följs upp kommunövergripande
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.		Följs upp kommunövergripande
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.		Följs upp kommunövergripande

Herrljunga kommun i egenskap av att vara arbetsgivare.

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	**Uppfyllt per 151231**	**Kommentar**
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.		Följs upp kommunövergripande
6:2 Antalet medarbetare med önskad sysselsättningsgrad ska öka.		Följs upp kommunövergripande

Ekonomi

Drift

Drift 2015-12-31

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Kommunstyrelsen	-2 295	-7 626	-7 058	-5505	1 553
Kommunledning	-3 535	-3 269	-7 264	-7 414	-150
A.K.-enheten	-2 356	-2 113	-3 936	-3 728	208
IT/Växel/Telefoni	-3 815	-4 043	-5 463	-5 245	218
Ekonomi	-5 530	-5 050	-4 910	-4 980	-70
Personal	-6 013	-6 495	-5 990	-6 158	-169
Summa verksamhet	**-23 544**	**-28 596**	**-34 620**	**-33 031**	**1 590**

*Omorganisationer gör att jämförelser mellan åren inte går att göra utifrån ovanstående tabell.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Kommunstyrelsens ansvarsområde har förändrats inför budget 2015. Ansvaret för kultur som bland annat innehåller musikskola och bibliotek flyttades till Bildningsnämnden och ansvaret för fritidsfrågor som tex simhallen flyttades till tekniska nämnden. Samtidigt förändrades kommunstyrelsens interna organisation.

Kommunstyrelsen har fram till delårsrapporten prognostiserat en budget i balans. Vid delårsrapporten prognostiserade kommunstyrelsen ett underskott på ekonomi/personal och kommunledning på 200 tkr respektive 100 tkr. Underskotten möttes av en positiv prognos på A.K-enheten på cirka 300 tkr. Under hösten justerades prognosen för kommunstyrelen upp till ett överskott om cirka 1 300 tkr. Förändringen berodde på en förväntan om att politiska prioriteringar skulle göra ett överskott på cirka 1 450 tkr.

Kommunstyrelsen har haft en budget i balans de senaste åren samt lämnat överskott på den politiska verksamheten. Budget 2016 bygger på samma förutsättningar som 2015 och det finns därför ingen oro för försämrade resultat i närtid. Utmaningen för kommunstyrelsens verksamheter handlar främst om att landa i den nya organisationen, både organisatoriskt och ekonomiskt. Eftersom underskotten på kommunledning, ekonomi och personal beror på kostnader av engångskaraktär krävs inga omfattande förändringar för att nå budgetar i balans under 2016.

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 553 tkr. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar. Arvoden och övriga kostnader ligger i linje med budgeten. Den senaste prognosen pekade på ett överskott på 1 450 tkr, så utfallet blev något bättre än förväntat.

Kommunledning
Kommunledning redovisar en negativ avvikelse på 150 tkr. Den negativa avvikelsen härleds till ökade kostnader för försäkringar. Sedan delårsrapporten har prognosen för kommunledning varit ett underskott på cirka 100 tkr.

Under kommunledning finns även verksamheterna folkhälsa och strategiskplanering. Folkhälsa redovisar en positiv avvikelse på 14 tkr medan strategiskplanering har ett underskott på 8 tkr.

Administration- och kommunikationsenheten
A.K-enheten redovisar en positiv avvikelse på 208 tkr. Prognosen för A.K-enheten har under året pendlat mellan plus 200-300 tkr. Den positiva avvikelsen härleds främst till vakanta tjänster under våren.

Servicenämnd/IT/Växel/Telefoni inklusive receptionen

Överskottet på 218 tkr består av halva totala överskottet för IT 199 tkr (50 % av 397 tkr) och överskott receptionen 19 tkr.

Det samlade resultatet efter det inledande året med gemensam IT-avdelning är +397 tkr, som fördelas lika mellan kommunerna .Överskottet ligger på driften av växeln, åtgärder som gjorts för växelsammanslagningen var budgeterade som drift men har aktiverats.

Motsvarande underskott finns när det gäller investeringsbudgeten. Totalt fanns en investeringsbudget på 1650 tkr (800 tkr i Vårgårda och 850 tkr i Herrljunga). Utfallet är 2027 tkr (hela beloppet är redovisat i Herrljunga), en avvikelse på -377 tkr.

Servicenämnden ekonomi/personal
Servicenämnden ekonomi/personal redovisar en negativ avvikelse på 521 tkr. Den negativa avvikelse härleds till merkostnader under våren i samband med förändringarna i ekonomisystemet och personalsystemet. Den negativa avvikelsen fördelas enligt respektive kommuns budgetandel, vilket innebär att Herrljunga bär 239 tkr av underskottet och Vårgårda 282 tkr. Prognosen för Servicenämnden har varit negativ med 500 tkr sedan delårsrapporten, dock har tidigare prognoser endast pekat på ett underskott på personalenheten.

Personalenheten redovisar en negativ avvikelse på 368 tkr. Den negativa avvikelsen har varit känd sedan delårsrapporten och härleds till ökade kostnader under våren 2015. Under våren upptäcktes och åtgärdades problem med personalsystemet. Arbetet medförde ökade kostnader i form av konsulttjänster samt övertidsersättningar.

Ekonomienheten redovisar en negativ avvikelse på 153 tkr. Den negativa avvikelsen beror på höga konslutkostnader under våren 2015 som hör till införandet av det nya ekonomisystemet. Vid delårsrapporten rapporterades om höga konsultkostnader vid införandet, men prognosen har varit att ekonomienheten kunde arbeta in underskottet.

Investeringar

Investeringar 2015-12-31

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Markköp		0	-800	-1243	-443
IT-investeringar	600	615	-850	-2027	-1 177
Konstgräsplan			0	-100	-100
TOTALA INVESTERINGAR	**600**	**615**	**-1 650**	**-3 370**	**-1 720**

Kommentar till utfall och prognos investeringar

Kommunstyrelsen har investeringar på tre olika områden, markköp, IT och konstgräsplan. Kommunstyrelsen har underåret gjort investeringar för 3 370 tkr medan budgeten uppgick till 1 720. Avvikelsen mellan budgeten och utfallet beror på två faktorer. Investeringen på 1 243 tkr för markköp avser inköp av en fastighet där kommunen har styckat av tomten och sålt fastigheten. Intäkterna för försäljningen beräknas till cirka 1 200 tkr och beräknas inkomma under första delen av 2016. Avvikelsen för IT-investeringar beror på att båda kommunernas IT investeringar har bokförts i Herrljunga kommun.

Bilaga målindikatorer

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2013	Boksl 2014	Mål 2015	Utfall 2015
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka	Antalet nybyggda bostäder	3	11		10
1:2 Andelen av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka	Andel inom åldergruppen 25-40 år i relation till befolkningen i sin helhet	1371	1426		Mäts vid bokslut
	Antalet invånare i kommunen per åldersgrupp	Se tabell	Se tabell		Se tabell

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2013	Boksl 2014	Mål 2015	Utfall 2015
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt	Andel tomer som planeras inom 1 km från hållplats för kollektivtrafik ökar	*	*		*
	Antalet resor med kollektivtrafiken ökar	*	*		*
	Bilinnehavet i tätorter minskar	37,4%	*		*
	Andel invånare som har mindre än 1 km till samhällsservice, så som livsmedelsbutik, skola, förskola, vårdcentral, hållplatsför kollektivtrafik etc. ökar.	*	74%		*
2:2 Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas	Befolkningens genomsnittliga avstånd till skyddad natur minskar	*	72%		*

*Områden följs upp i samband med årsbokslutet.

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2013	Boksl 2014	Mål 2015	Utfall 2015
3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka	Rekommenderar Du andra att flytta till kommunen?	*	76% plats 237		*
	Nöjdhet med kommunal service?	*	52,1% Plats 279		*

*Herrljunga ingick inte i undersökningen 2015

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2013	Boksl 2014	Mål 2015	Utfall 2015
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas	Kommunpolitikernas attityd till företagande	19	66		66
	Tjänstemäns attityder till företagande	10	82		68
	Skolans attityd till företagande	14	20		26
4:2Företagsklimatet ska förbättras	Service till företag	7	45		62
	Tillämpning av lagar och regler	7	55		52
	Allmänhetens attityder till företagande	30	38		72
	Rankingens sammanfattande omdöme	16	59		37

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2013	Boksl 2014	Mål 2015	Utfall 2015
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Avvikelse från driftbudget.	4,3	2,2	2	prognos 2,7
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.	Avvikelse från investeringsbudget.	*	*	*	*
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.	Följs endast upp kommunövergripande.	77	75,7	*	-

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2013	Boksl 2014	Mål 2015	Utfall 2015
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.	Minskat antal sjukfrånvarodagar.	7,2%	6,4%	minska	6,18%
6:2 Antalet medarbetare med önskad sysselsättningsgrad ska öka.	Andel medarbetare som är nöjda med sin sysselsättningsgrad.	Andel heltid 60% Andel nöjda 83%	Andel heltid 63%	Öka	Andel heltid 64%

Tabell för målindikator 1.2 Kommunens demografiska sammansättning

2013	0 - 14	15 - 24	25 - 54	55 - 64	65 - 115	Total
Män	757	635	1666	659	997	4714
Kvinnor	752	513	1606	621	1068	4560
Total	1509	1148	3272	1280	2065	9274
Andel	16,3 %	12,4 %	35,3 %	13,8 %	22,3 %	49,2 %

2014	0 - 14	15 år - 24	25 - 54	55 - 64	65 - 115	Total
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	16,4 %	12,2 %	35,5 %	13,3 %	22,6 %	49,3 %

ÅR	Totalbefolkning	Födda		Avlidna		Flyttningsnetto	
2013	9274	95	1,02%	113	1,22%	8	0,08%
2014	9376	98	1, 05%	88	0,94%	92	0,98%

Sammanställning av hållbara riktpunkter för demografins sammansättning

Component	Definition	Vulnerability	ref. year
Age group 0-14	Total number of people aged 0-14 years as a % share of total population	Share below 17.5%	2011
Age group 15-24	Total number of people aged 15-24 years as a % share of total population	Share below 12.5%	2011
Deficit of age group 25-54	Total number of people aged 25-54 years as a % share of total population	Share below 37.5%	2011
Surplus of age group 55-64	Total number of people aged 55-64 years as a % share of total population	Share above 14.0%	2011
Surplus of age group 65+	Total number of people aged 65 years and over as a % share of total population	Share above 18.0%	2011
Female < male	Total number of females per 100 males	Under 100	2011
Female < male (age group 15-64)	Total number of females in age group 15-64 years per 100 males in age group 15-64 years	Under 95	2011
Crude birth rate	Total number of life births per 1000 inhabintants	Below 11.0	2009-2010 average
Crude death rate	Total number of deaths per 1000 inhabintants	Above 10.0	2009-2010 average
Net migration	Difference between in- and outmigrated persons as a % share of total population	Below 0.0%	2006-2010 average

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
ANDES STOLTZ

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-03-03
DNR 2016-86

Årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har upprättat Årsredovisning 2015 för Herrljunga kommun. Resultatet uppgår till 10,5 mkr vilket är 1,8 mkr sämre än budgeten. Nämnderna, exklusive avgiftsfinansierad verksamhet, redovisar ett överskott på totalt 6,6 mkr. Skatteintäkter redovisar ett utfall som är 2,8 mkr lägre än budgeten. Årets resultat uppgår till 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Investeringsutgifterna har uppgått till 27,3 mkr. De största investeringarna har utgjorts av ombyggnad av Hagen 3 (5,7 mkr), omklädningsrum/bastu simhallen (3,7 mkr), gatuanläggningar (2,3 mkr) reinvesteringar i fastigheter (2,6 mkr).

I årsredovisningen redovisas även kommunkoncernen med tillhörande dotterbolag.

Nämndernas och styrelsens redogörelser ingår också i årsredovisningen där verksamhetsmål och ekonomin kommenteras. Årsredovisningen innehåller också ett personalavsnitt som tar upp personalnyckeltal, sjukfrånvaron, arbetsmiljö och pensioner.

Beslutsunderlag

Herrljunga kommuns årsredovisning 2015.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna upprättad årsredovisning för 2015.

Anders Stoltz
Ekonomichef

Ärende 3

Årsredo visning

2015

Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Övergripande

1 Politisk organisation
2 Kommunstyrelsens ordförande
3 Sammanfattning
4 Vart gick skattepengarna?
5 10 år i sammandrag

Förvaltningsberättelse

6 Omvärldsanalys
10 Herrljunga kommun i ett sjuhäradsperspektiv
11 Medarbetare i kommunen
15 Kommunens koncern
17 Ekonomisk översikt och analys
23 God ekonomisk hushållning
24 Mål

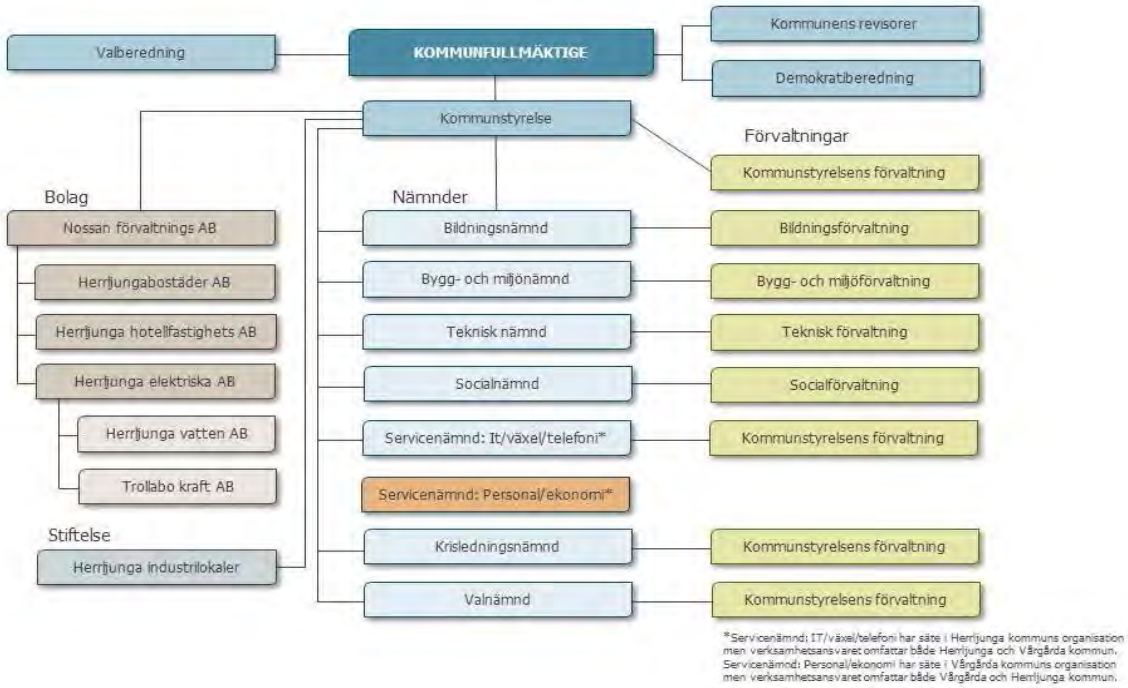
Ekonomisk redovisning

29 Resultaträkning
30 Kassaflödesanalys
31 Balansräkning
32 Noter
37 Ekonomiska nyckeltal
38 Sammanfattning drift
39 Driftsredovisning
41 Sammanfattning investering
43 Investeringsredovisning
45 Redovisningsprinciper och begreppsförklaringar

Verksamhetsberättelse

48 Kommunfullmäktig
51 Kommunstyrelse
53 Bildningsnämnd
57 Socialnämnd
61 Teknisk nämnd, skattefinansierad verksamhet
64 Teknisk nämnd, avgiftsfinansierad verksamhet
65 Bygg- och miljönämnd
67 Begreppsförklaringar

Politisk organisation

Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige med 31 ledamöter, fullmäktige hade 9 sammanträden under 2015.

Bland nämnderna har kommunstyrelsen en särställning genom att den skall övervaka nämndernas utveckling samt ta nödvändiga initiativ om nämnderna inte bedriver verksamheten enligt fullmäktiges riktlinjer.

Kommunens revisorer är tillsatta av fullmäktige och rapporterar direkt till fullmäktige. Fullmäktige utser kommunstyrelse och dessutom fem facknämnder vilka alla utom valnämnden har underställda förvaltningar till sitt förfogande. Nämnderna, inklusive kommunstyrelsen, sammanträder ca tio gånger per år. Förvaltningscheferna är tillsatta av kommunstyrelsen och är underställda kommunchefen.

Förutom verksamheterna i förvaltningsform bedriver kommunen verksamhet i Herrljunga Elektriska AB, Herrljunga Hotellfastighets AB, Herrljungabostäder AB, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler samt Nossan Förvaltnings AB. Dessa företag har en mer självständig ställning, dock har kommunstyrelsen uppsikt också över dessa verksamheter.

Ovanstående organisation har gällt under år 2015. Årsredovisningen är uppställd i enlighet med den organisation som gällde under år 2015.

Kommunfullmäktigevalet 2010	Antal röster	%	Mandat
Moderata Samlingspartiet	780	13 %	**5**
Centerpartiet	1 018	17 %	**7**
Liberalerna	592	10 %	**4**
Kristdemokraterna	456	8 %	**3**
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	1 408	23 %	**10**
Vänsterpartiet	119	2 %	**1**
Miljöpartiet de gröna	204	3 %	**1**
Sverigedemokraterna	225	4 %	**2**
Kommunens väl	1205	20 %	**8**
Övriga partier	5	0 %	**0**

Kommunfullmäktigevalet 2014	Antal röster	%	Mandat
Moderata Samlingspartiet	878	14 %	**4**
Centerpartiet	964	16 %	**5**
Liberalerna	655	11 %	**3**
Kristdemokraterna	353	6 %	**2**
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	1 703	27 %	**9**
Vänsterpartiet	252	4 %	**1**
Miljöpartiet de gröna	176	3 %	**1**
Sverigedemokraterna	628	10%	**3**
Feministiskt initiativ	8	0 %	**0**
Kommunens väl	577	9%	**3**
Övriga partier	16	0 %	**0**

Kommunstyrelsens ordförande

När vi nu summerar bokslutet för 2015 kan jag med glädje konstatera att våra nämnder håller sig inom tilldelad budgetram. Mest tillfredställande är att socialnämnden uppvisar ett positivt resultat, efter många års svårigheter med att få en budget i balans. Utgångsläget med en budget i balans förenklar kommande års ekonomiska planering. Krig och oro i vår omvärld har resulterat i en ökande flyktingström. En del av dessa flyktingar har funnit sin tillflykt i vår kommun. Ansvaret för ensamkommande och deras boende har under året varit en av utmaningarna för socialnämnden. Mottagande och boende i HVB-hem, som nu är lokaliserade i tre lokaler, har fungerat utomordentligt bra.
Bildningsnämnden har också ställts inför utmaningar med ett ökat antal ensamkommande barn. Utbildningsnivån bland invandrande och asylsökande barn varierar, vilket försvårar uppdraget att bedriva en inkluderande verksamhet. Behovet av lokaler och legitimerade lärare inom nämndens område är fortsatt hög. Satsningen på att bygga förskola och skola i Molla är beslutad under året. En satsning som ger framtidshopp och tillför positiv energi i vår södra kommundel.
Exploatering av ett nytt bostadsområde, södra Horsby, färdigställdes under senare delen av 2015. Efterfrågan på byggbara tomter resulterade i en kö av spekulanter som övernattade i kommunhusets entré för att få tillgång till önskad tomt.

Utfallet av tomtreservationen blev att sju tomter tecknades av tretton möjliga i första etappen. Byggandet av flerfamiljshus i kvarteret Linden, med plats för tjugo lägenheter påbörjades i Herrljungabostäders regi. Ett trendbrott då byggandet av flerfamiljsbostäder legat på is under alltför många år.

Arbetet med en förnyad översiktsplan har tagit fart under 2015. Fokus i den nya översiktsplanen är användning av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Cykelvägen utmed väg 1921 invigdes i mitten av oktober. Sträckan är en del i ett nav av cykelvägar utgående från Herrljunga tätort. Nästa etapp i cykelvägsbyggandet kommer att bli utmed väg 181 mellan Herrljunga och Remmene. Samråd med berörda markägare har hållits vid två tillfällen under 2015.
Samarbetet med Vårgårda kommun i form av två servicenämnder har startat. Vårgårda ansvarar för servicenämnd ekonomi och personal. Herrljungas ansvar gäller It, växel och telefoni. Ett fruktbart samarbete som på sikt kommer att stärka våra kommuner, främst gällande kompetensförsörjning avseende chefstjänster inom tjänstesektorn.
I skuggan av Sverigeförhandlingen och pågående diskussioner om Götalandsbanans höghastighetståg, arbetar vi ur ett Herrljungaperspektiv med att stärka Västra stambanan och Älvsborgsbanans roll i kommande infrastruktursatsningar i Västra Götaland.
I ett finansiellt perspektiv med ett resultat som uppfyller vårt mål med en nivå på minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, avslutar vi 2015 med ett resultat på 2,2 %. En soliditet på minst 70 % där årets nivå landar på 73,6 % exkl. ansvarsförbindelse och löneskatt. Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar ligger i bokslutet på 108,8 %. Med starka finanser i ryggen tar vi oss an de utmaningar som ligger framför oss inför kommande år med stora investeringsvolymer i form av skol- och förskole byggnader samt äldreboenden.
Avslutningsvis vill jag tacka alla förtroendevalda och anställda för era insatser och engagemang under 2015.

Kommunstyrelsens ordförande
Johnny Carlsson (C)

Sammanfattning

Befolkning

Under den senaste 10-årsperioden har kommunen haft en positiv befolkningstillväxt där antalet invånare ökat med totalt 106 personer.
Befolkningen i Herrljunga uppgick den 31 december 2015 till 9 349 personer, vilket jämfört med samma tidpunkt förra året är en minskning med 27 personer.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastslagit tre långsiktiga finansiella mål och dessa handlar om ekonomiskt resultat, soliditet samt självfinansiering av investeringsutgifter.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat uppgår till 10,5 mkr vilket är 1,8 mkr sämre än budgeterat. Resultatet uppgår därmed till 2,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den finansiella målsättningen om resultat som under en treårsperiod uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är uppnått.

Soliditet

Soliditeten uppgår till 73,6 % vilket är en försämring jämfört med 2014 med 2,1 procentenheter. Om den delen av pensionsskulden inklusive särskild löneskatt som idag är noterad som en ansvarsförbindelse (203,4 mkr) medtogs i balansräkningen, skulle soliditeten sjunka från 73,6 % till 35,2 %. Det finansiella målet om en soliditet större än 70 % har infriats.

Investeringar

Årets investeringar har uppgått till 27,3 mkr. Inga investeringar har under året gjorts i de avgiftsfinansierade verksamheterna (VA och Renhållning). Självfinansieringsgraden för 2015 uppgår till 108,8%. För åren 2011-2015 uppgick självfinansieringsgraden till 97,8 %. Det finansiella målet om full självfinansiering av investeringar under en femårsperiod är inte uppnått.

Förvaltningens resultat

Förvaltningens ekonomiska resultat inklusive avgiftsfinansierad verksamhet (Renhållning) redovisar ett överskott på 7,2 mkr.

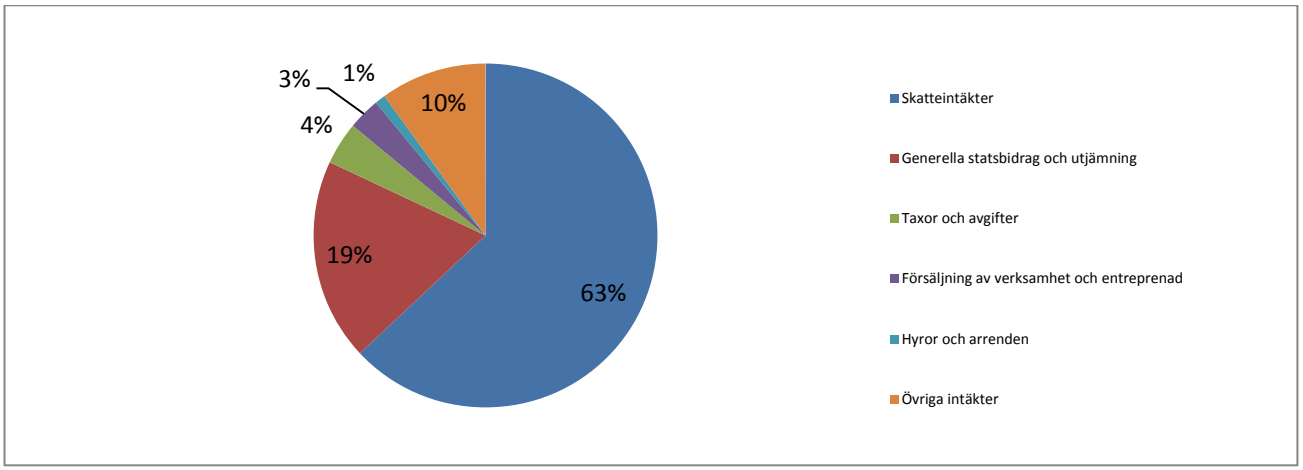
Förvaltningens resultat, mkr		
	Resultat	**Avvik.**
Kommunfullm	-1,4	**0,0**
Kommunst.	-33, 0	**1,6**
Bildningsnämnd	-224,2	**0,2**
Socialnämnd	-180,0	**1,1**
Teknisk nämnd	-15,5 -13,3	**3,3** **0,4**
Bygg-o miljön.	0,1	**0,6**
Renhållning		
Totalt	**-467,3**	**7,2**

Personalredovisning

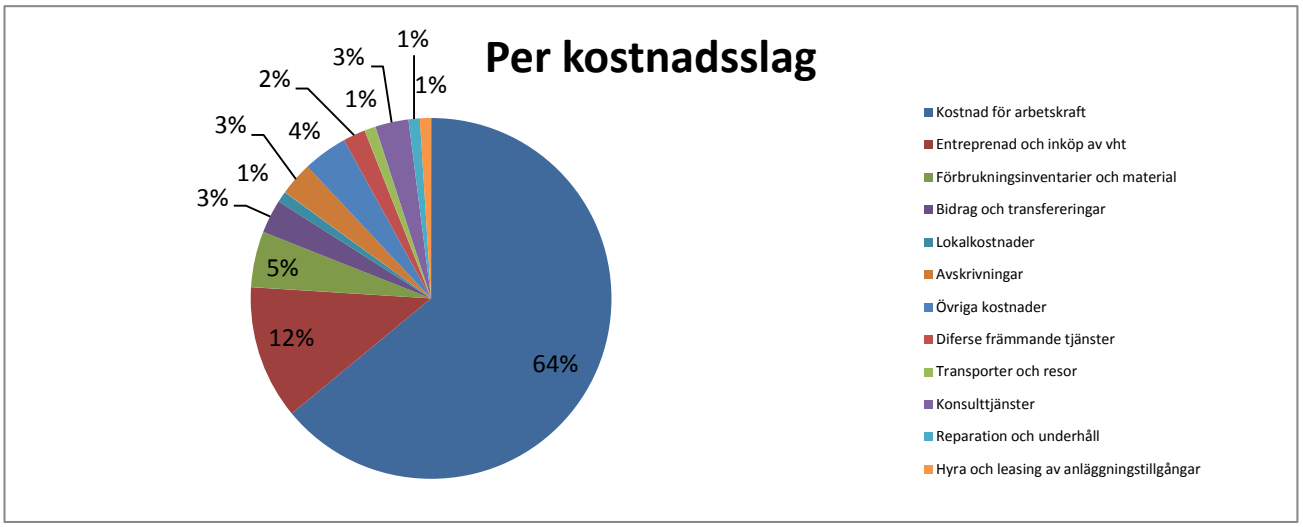
Under 2015 har antalet anställda i kommunen ökat jämfört med föregående år. Antalet månadsavlönade omräknade till heltider uppgick till 828 personer vilket är 55 fler än 2013. Totalt arbetad tid omräknat till årsarbetare är 610 årsarbetare 2015. Arbetad tid för timavlönade, fyllnadstid samt övertid ligger ungefär på samma nivå som 2014.
Kvinnor är den största gruppen som arbetar inom kommunens verksamheter. 82 % av de tillsvidareanställda är kvinnor vilket är en minskning i förhållande till både 2013 och 2014. Andelen kvinnliga chefer är 63 % av det totala antalet chefer.
Under 2015 har en liten ökning av andelen heltider skett, främst bland kvinnor. Dock kan man fortfarande konstatera att andelen heltider kraftigt skiljer mellan könen. 60% bland kvinnor och 82 % av männen har en heltidsanställning. Det är främst inom de kvinnodominerade yrkesgrupperna som deltidsanställningar finns.
Målet är att höja andelen med önskad sysselsättningsgrad och minska andelen timavlönade. Sammantaget kan vi konstatera vissa förbättringar har skett inom området.
Kommunens jämställdhetsplan ”Plan för lika rättigheter och möjligheter” gäller för perioden 2013-2015. Huvudmålet har varit att öka andelen heltidsanställningar samt sänka sjukfrånvaron då kvinnor har total lägre sysselsättningsgrad samt högre sjukfrånvaro. En liten ökning har skett vad gäller kvinnors sysselsättningsgrad, -1 procentenhet och en minskning av sjukfrånvaron har skett med 0,4 procentenheter. Ny plan kommer att tas fram 2016.

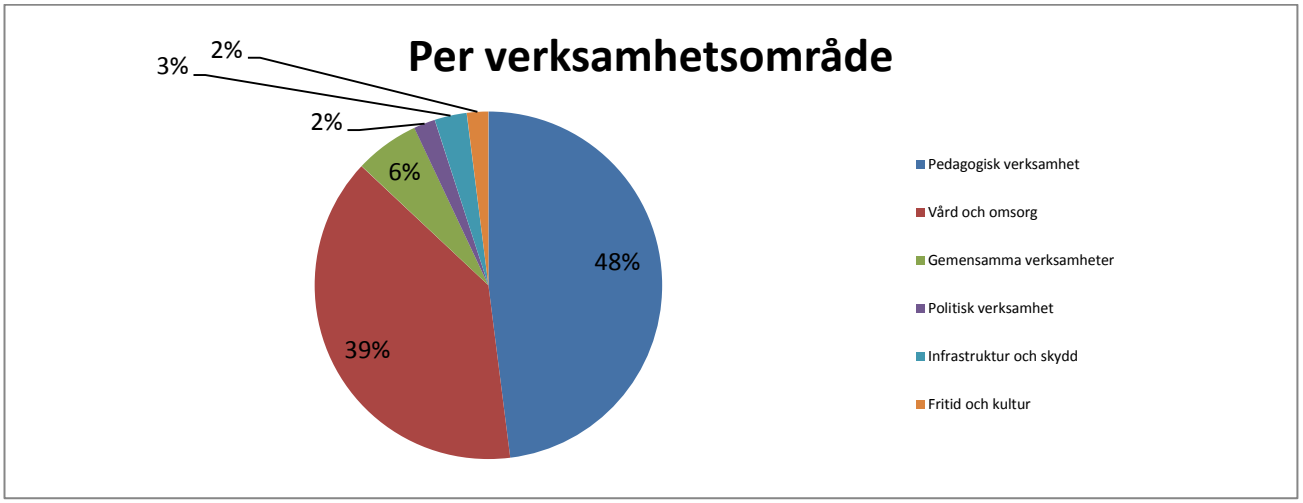
Vart gick skattepengarna

Varifrån kommer intäkterna?

Hur används pengarna?

Tio år i sammandrag

	2006	2007	2008	2009	2010*	2011*	2012*	2013*	2014*	2015
Befolkning										
Antal invånare	9 243	9 304	9280	9 348	9 314	9 284	9 282	9 274	9 376	9 349
- varav 0-6 år	610	653	641	642	662	673	708	713	719	721
- varav 7-17 år	1 397	1 338	1 285	1 253	1 205	1 158	1 135	1 107	1 136	1 139
- varav 18-64 år	5 459	5 515	5 534	5 581	5 508	5 468	5 416	5 389	5 403	5 348
- varav 65- år	1 777	1 798	1 820	1 872	1 939	1 985	2 023	2 065	2 118	2 141
Utdeb av obl. skatter och avgifter	32,79	32,79	32,74	32,74	32,74	32,74	33,04	33,29	33,29	33,82
Kommunalskatt, kr	22,34	22,34	22,29	22,29	22,29	22,29	22,16	22,16	22,16	22,34
Landstingsskatt, kr	10,45	10,45	10,45	10,45	10,45	10,45	10,88	11,13	11,13	11,48
Resultat, mkr										
Intäkter	79,3	78,0	73,6	70,0	78,6	80,5	86,1	88,1	85,1	105,1
Kostnader	-432,0	-441,0	-452,8	-450,8	-476,5	-495,4	-499,5	-496,9	-526,3	-560,9
Avskrivningar	-16,4	-16,8	-14,9	-15,4	-15,4	-16,6	-17,9	-18,3	-18,3	-19,3
Verksamhetens nettokostnader	**-369,1**	**-379,9**	**-394,2**	**-396,1**	**-413,3**	**-431,5**	**-431,3**	**-427,1**	**-459,5**	**-474,5**
Skatteintäkter och gen. statsbidrag	375,2	382,2	399,0	400,1	420,1	424,6	433,0	445,3	469,0	484,2
Finansnetto	-0,8	-1,4	0,6	1,2	1,0	1,4	1,3	0,9	1,0	0,7
Resultat före extraord. poster	**5,3**	**0,9**	**-10,5**	**5,1**	**7,8**	**-5,6**	**3**	**19,1**	**10,5**	**10,5**
Extraord. intäkter och kostnader	0,0	169,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat kommunen	**5,3**	**170,5**	**-10,5**	**5,1**	**7,8**	**-5,6**	**3,0**	**19,1**	**10,5**	**10,5**
Årets resultat koncernen	**11,0**	**1,5**	**-10,5**	**5,4**	**12,1**	**-3,5**	**5,6**	**19,1**	**13,4**	**15,2**
Verksamhetens nettokost tkr/investeringskost	39,9	40,8	42,5	42,4	44,4	46,4	46,6	46,0	49,0	57,6
Verksamheternas budgetavvikelser	-4,1	-2,1	-1,1	-4,2	-10,8	-17,1	-20,1	1,2	-0,4	-1,8
Balans, mkr										
Balansomslutning	321,9	483,7	483,0	481,0	473,0	455,7	454,0	472,9	497,2	530,4
Nettoinvesteringar	21,8	15,4	23,3	9,3	10,3	30,8	15,6	25,0	32,1	27,3
Långfristiga skulder	63,2	55,2	55,2	30,0	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	9,1
Borgensåtaganden	368,0	397,6	395,3	439,6	435,0	466,0	478,0	542,2	553,1	302,5
Ekonomiska nyckeltal, procent										
Soliditet	55,0	72,0	70,0	71,0	74,0	75,0	76,0	77,0	75,7	73,6
Självfinansieringsgrad av investeringsutgiften	99,5	1216,2	18,9	220,4	225,2	35,7	134,0	149,2	89,8	108,8
Resultat/skatteintäkter + statsbidrag	1,4	44,6	-2,6	1,3	1,9	-1,3	0,7	4,3	2,2	2,2
Personal										
Antal månadsavlönade enligt AB										
Tillsvidare + visstid	881	825	795	780	771	764	746	752	773	828
Antal årsarbeten månadsavlönade	x	729	700	681	692	685	665	671	696	739
Antal årsarbeten timanställda	74	73	67	63	71	77	85	79	83	83

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen har till uppgift att spegla hur yttre omständigheter påverkar eller kan påverka Herrljunga kommun. Avsnittet behandlar inledningsvis kommunsektorns ekonomi. Därefter belyses befolkningen, bostadsmarknaden, näringslivet, arbetsmarknaden och infrastrukturen. Till sist följer en känslighetsanalys av några viktiga faktorer som påverkar kommunens utveckling.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP	3,6	3,8	3,3	2,4	1,6
Sysselsättning, tim	1	2	2,1	1,2	0,3
Arbetslöshet	7,4	6,9	6,5	6,5	6,7
Timlön	2,5	3,2	3,4	3,6	3,7
Konsumentpris, KPI	0	0,9	2	3,4	3,5
Realt skatteunderlag	2,2	2,8	2,4	1,5	1,1
Befolkning	1,1	1,5	1,9	2,2	2,3

Svensk ekonomi

”Den svenska ekonomin växer för närvarande i mycket snabb takt. I fjol beräknas BNP ha ökat med närmare 4 procent och i år förutses tillväxten bli lika hög. Snabbt växande investeringar och kraftigt ökad offentlig konsumtion är två faktorer som driver på de höga tillväxttalen. Inte minst kommunernas kostnader beräknas i år växa snabbt till följd av det stora flyktingmottagandet. Den starka tillväxten i den svenska ekonomin för med sig att sysselsättningen och skattunderlaget växer snabbt. I reala termer växer skatteunderlaget med närmare 3 procent i år vilket är den största ökningen på mycket länge. Samtidigt beräknas kommunsektorns kostnader öka med närmare det dubbla.

I år bedöms exporten och hushållens konsumtionsutgifter växa i ungefär samma takt som under 2015. Tillväxten i investeringarna antas mattas något, men uppvisar ändå fortsatt höga tal. Mest anmärkningsvärt för i år är den offentliga konsumtionens mycket starka tillväxt. Sammantaget beräknas ökningen i år uppgå till drygt 5 procent vilket är den starkaste tillväxten sedan år 1970. Särskilt stark beräknas ökningen bli i kommunerna. Den starka utvecklingen kan till betydande del återföras på det mycket omfattande flyktingmottagandet.

Även fortsättningsvis beräknas utvecklingen av kommunal konsumtion bli stark med ökningstal kring 3 procent åren 2017–2019. Samtidigt ökar antalet invånare i landet med omkring 2 procent årligen. De historiskt stora ökningstalen är en följd av en förutsedd mycket omfattande nettoinvandring. Tillväxten i svensk ekonomi beräknas bland annat av detta skäl bli stark också nästa år. Därefter beräknas ökningstakten för BNP mattas beroende på en försvagad utveckling av exporten, investeringarna och hushållens konsumtionsutgifter.

Den snabba tillväxten innebär att den svenska ekonomin går från lågkonjunktur till högkonjunktur. Sysselsättningen stiger snabbt och arbetslösheten sjunker gradvis ner
mot 6,5 procent. I år och nästa år ökar skatteunderlaget mycket snabbt. Därefter mattas ökningstalen något, men sett i ett historiskt perspektiv bör de ändå beskrivas som fortsatt höga. Den omfattande flyktinginvandringen innebär samtidigt att befolkningen växer mycket snabbt. Från 1980 till 2015 ökade befolkningen med i genomsnitt 0,4 procent per år. Under de närmaste åren är tillväxten i befolkningen fem gånger så hög. Det innebär att befolkningen framöver växer betydligt snabbare än skatteunderlaget. För kommuner och landsting innebär detta ett betydande problem.

Skatteunderlaget växer så det knakar 2016–2018

De stora flyktingströmmarna under hösten 2015 tillsammans med den osäkerhet som omgärdar flyktingpolitiken i såväl Sverige som EU innebär att prognosen är befattad med mycket stor osäkerhet.

Efter en måttlig skatteunderlagstillväxt år 2014 tilltog ökningstakten 2015, för att skjuta ytterligare fart 2016 och 2017. Det är främst två faktorer som förklarar varför det nu växer så mycket snabbare än under 2014. Dels medför utvecklingen på arbetsmarknaden större ökning av lönesumman och dels ger indexeringen av inkomstanknutna pensioner större ökning av ”pensionsinkomsterna”

Hämtat från SKL:s cirkulär 16:7

Herrljungas ekonomi

Under 2000-talet har Herrljunga kommun redovisat negativa resultat vid 5 tillfällen. Under de tidigare åren har resultatnivån legat på en relativt sett låg nivå. Under de senaste 5 åren har resultatet förbättrats och uppgår i snitt till 1,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. En starkt bidragande orsak till resultatförbättringen har varit återbetalningen av tidigare premier från AFA Försäkring. Återbetalningen

uppgick för år 2012 till 8,5 mkr, för 2013 till 8,8 mkr och för 2015 till 3,9 mkr.

Då resultatnivån under 2000-talet vid flertal tillfällen understigit det finansiella målet om ett resultat som uppgår till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, har kommunen inte förmått att i egen kraft finansiera hela den kommunala verksamheten inklusive investeringsutgifterna.

För 2015 redovisar Herrljunga kommun ett resultat som uppgår till 10,5 mkr vilket är 1,8 mkr under budgeterad resultatnivå. Resultatet uppgår till 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Befolkning

Herrljungas befolkningsutveckling har under det senaste decenniet visat på både uppgång och nedgång. Antalet invånare har varierat från det lägsta antalet 1975 (8 833) till maxvärdet 1993 (9 823). Kommunens invånarantal uppgick den 31 december 2015 till 9 349 vilket är en minskning med 27 personer jämfört med föregående år.

”Växtkraft 10 000” har satt som mål att det i Herrljunga 2020 ska bo 10 000 invånare. Förutsättningen för att visionsmålet ska slå in är dels att Herrljunga kan förbli en attraktiv ort att bosätta sig i och dels att efterfrågan på bostadsmarknaden kan tillgodoses. Det geografiska läget, en järnvägsknut mitt i Västra Götaland, ger Herrljunga många möjligheter och fördelar. För att attrahera nya invånare behövs kommunala verksamheter med såväl hög kvalitet som kostnadseffektivitet.

Kommunen är för sin framtida utveckling beroende av att det sker en tillväxt av befolkningen. För att stimulera till ökad inflyttning är det viktigt att kommunen skapar attraktiva boendemiljöer både i tätorterna Herrljunga, Annelund och Ljung, men även på landsbygden. Kommunen har en liten övervikt av män som utgör 50,6 procent av befolkningen. För 2015 redovisade kommen ett negativt födelsenetto (- 2), men även ett negativt flyttningsnetto (-25). Sammantaget minskade kommunens befolkning med 27 personer.

Folkmängd		
	2014	**2015**
Kvinnor	4 623	4 618
Män	4 753	4 731
Totalt	**9 376**	**9 349**

Bostadsmarknad

Då kommunen har ett attraktivt näringsliv och bra kommunikationsmöjligheter så pendlar många idag till Herrljunga från andra kommuner. Ett större utbud av bra boendeformer skulle kunna innebära en ökad inflyttning från denna grupp. En annan grupp som efterfrågar hyresrätter är de äldre vilka idag har ett egenägt boende.

2014 var ett år med lågt byggande. 2015 har flera steg tagits för att skapa fler lägenheter och lokaler. Bygg- och miljönämndens uppdrag med detaljplan och bygglov är klart för att öka antalet bostäder. 4 bostäder inom 1 km från Herrljunga tågstation har tillkommit. 16 nybyggda bostäder och 31 tillbyggda bostäder under 2015.

2015 har detaljplan för Pipe Life i Ljung genomförts och detaljplan för Bröderna vid Sämsjön färdigställts. Inom bygglovsidan kan t ex Linden, Herrljunga träindustri, Kryddhuset i Ljung och Asylboendet på Lyckan nämnas.

Planering och projektering av det nya bostadsområdet i södra Horsby har pågått under året. Intresset har varit stort och även försäljningen av andra tomter för bostadsändamål har ökat jämfört med tidigare år. Försäljningen av tomter i en del av området startade i november och intresset var stort.

Det kommunala bostadsbolaget Herbo satsar på moderna hem att trivas i. Under 2015 påbörjades uppförandet av ett centralt beläget flerbostadshus om 5 våningar och 20 lägenheter. 1,5–3-rumslägenhet, 45–67 kvm. Upplåtelseform hyresrätt.

Lägenheterna i Kvarteret Linden är ritade med generösa ljusinsläpp och öppna planlösningar. De rymliga balkongerna tillsammans med de vinklade fönstersmygarna med fönsterbänkar i natursten hjälper till att öka känslan av rymd och ljus inomhus. Standarden i lägenheten håller hög kvalitet, med materialval från kända varumärken. Lägenheterna har bland annat genomgående ekparkett, helkaklade badrum och energiklassade vitvaror. I husets källare finns gemensam tvättstuga, cykelförråd samt lägenhetsförråd. Kvarteret Linden är Svanenmärkt, vilket innebär att huset ska ge ett minimalt avtryck i miljön under hela sin livscykel – från byggprocess till löpande drift och underhåll. Kvarteret Linden blir Herbos första rökfria fastighet.

Folkmängdsförändringar		
	2014	**2015**
Födda	98	90
Döda	88	92
Födelsenetto	10	-2
Inflyttade	508	494
Utflyttade	416	519
Flyttningsnetto	92	-25
Befolkningsförändring	102	-27

Under 2015 har de hinder som funnits för byggstart av planerat bostadsområde i kvarteret Styrbjörn i Herrljunga tätort undanröjts. Byggstart beräknas under 2016. Flerbostadshus om 3 våningar och 12 lägenhet-

er.2–3-rumslägenhet: 60,5/72 kvm. Upplåtelseform hyresrätt.

Exempel på andra bostäder som planeras:

Typhus ”Oxeln” Parhus Planeras i bostadsområdet Nya Horsby i Herrljunga. Parhuslägenhet på 71 kvm. 3-rumslägenhet med carport. Upplåtelseform hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt.

Nya Horsby i Herrljunga. Mindre villa 90 kvm, 3–4 rum med carport. Upplåtelse- form hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt.

Näringsliv

Kommunen har ett livaktigt samarbete med ortens företag via FOKUS Herrljunga som ägs av företagen i kommunen och drivs i nära samarbete mellan kommun och företag. FOKUS Herrljunga har till syfte att förbättra och stärka näringslivsklimatet i Herrljunga kommun men också att stödja och utveckla nyföretagandet i kommunen.

Beträffande företagande inom tjänste-/service- och handelsgrenarna är Herrljunga kommun klart underrepresenterat medan jordbruk/skogsbruk, tillverkning och byggverksamhet är starkt överrepresenterade i förhållande till riket.

Arbetsmarknaden i Herrljunga är stark och det finns många arbetstillfällen. I Svenskt Näringslivs årliga enkät har Herrljung kommun placerat sig högt upp. År 2015 hamnade kommunen på placering nr 37. Under de senaste 5 åren har Herrljungas placeringar varierat från lägst 28 till högst 48.

Kreditupplysningsföretaget SYNA undersöker varje år vilka kommuner som har de starkast växande företagen (endast AB ingår i undersökningen). Utmärkelsen går till den kommun som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. Priset bästa tillväxt i Västra Götaland tilldelades år 2015 Herrljunga kommun. Även 2011 hade företagen i Herrljunga allra bästa tillväxten i Västra Götaland.

Antal registrerade företag

Förutsättningarna för att locka nytt företagande till kommunen är goda med tanke på geografiskt läge, kommunikationer med mera. Under 2015 tillkom 31 nya företag i kommunen. Under den senaste 8 års perioden har det tillkommit i snitt 36 nya företag.

Kommunen har tidigare kunnat ana en svagt positiv trend när det gäller antalet nya företag i vår kommun. År 2013 var t.ex. det näst bästa året sedan 1999, med 44 nybildade företag. Tyvärr blev 2014 och 2015 ett bakslag i vår positiva utveckling, med 31 nybildade företag. Den bästa månaden var februari då 6 nya företag startades upp.

In- och utpendling

År 2014 pendlade 1 286 till Herrljunga kommun och 1 746 personer pendlade från Herrljunga kommun. Motsvarande siffror för 2013 var 1 236 som inpendling och 1 736 som utpendling.

Precis som tidigare år är det alltså fler personer som bor i Herrljunga kommun och arbetar utanför än som bor utanför kommunen och arbetar i Herrljunga kommun.

Arbetsmarknaden

Herrljunga kommun hade 2015 219 personer öppet arberbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd. Detta motsvarar 4,9 % av den registerbaserade arbetskraften. Personer i program med aktivitetsstöd uppgick till 102 stycken eller 2,3% av den registerbaserade arbetskraften. Jämfört med 2014 har arbetslösheten sjunkit med 36 personer. Bland ungdomar (18-24 år) var 41 personer öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, vilket motsvarar 7,7 procent av den registerbaserade arbetskraften. Jämfört med 2014 har arbetslösheten bland ungdomar sjunkit med 21 personer.

Herrljunga har haft lägre öppet arbetslösa än riket och länet. 2015 låg rikssnittet på 4,2% öppet arbetslösa, Västra Götaland hade 3,9% och Herrljunga kommun 2,6%. Även bland ungdomar ligger andelen öppet arbetslösa under rikets och länets värden. 2015 låg rikssnitet på 5,2%, Västra Götaland hade 4,8% och Herrljunga kommun 3,6%

Källa: arbetsförmedlingen

Arbetsmarknad 2015-12-31

	Herrljunga		Riket
Alla	**Ant**	**%**	**%**
Arbetslösa	219	4,9	8,0
Jmf förra året samma	-63		
I program o. åtgärd	102	2,3	3,8
Öppet arbetslösa	117	2,6	4,2
Ungdomar	**Ant**		
Arbetslösa	41	7,7	13,0
Jmf förra året samma	-21		
I program o. åtgärd	22	4,1	7,8
Öppet arbetslösa	19	3,6	5,2

Infrastruktur

Kommunens geografiska läge mitt i Västra Götaland innebär att infrastrukturen är viktig. Under 2014 fattades beslut om medfinansiering för utbyggnad av E20. Västra Götaland, kommunalförbunden och berörda kommuner enades tillsammans med Trafikverket om viktig satsning för att förbättra trafiksäkerheten och standarden på E20. För Herrljunga kommuns del uppgår medfinansieringen till 8 326 tkr.

GC-väg till Ölltorp är färdigställd. Nu planeras för ytterligare utbyggnad av GC-vägen från Herrljunga, västerut till Remmene och söderut till Södra Björke. Sammantaget skapar detta bättre förutsättningar för att använda järnvägen för pendling.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas givetvis av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens finansiella resultat.

I tabellen framgår bland annat att även små procentuella förändringar vad gäller intäkter och kostnader kommer att få stora ekonomiska följdverkningar för kommunen. Då oplanerade händelser kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Känslighetsanalys, mkr	
Löneförändring med 1 % (inkl. sociala avgifter)	+/- 3,5
Bruttokostnadsförändring med 1 %	+/- 5,6
Förändrad utdebitering med 1 kr	+/- 16,0

Herrljunga kommun i ett Sjuhäradsperspektiv

Befolkningsförändring under senaste femårsperioden, % 2014	
Bollebygd	4,8
Borås	4,5
Ulricehamn	2,2
Vårgårda	1,1
Svenljunga	0,7
Herrljunga	0,3
Mark	0,2
Tranemo	0,2

Källa: Kolada

Skattesats 2014, %	
Tranemo	21,00
Ulricehamn	21,05
Borås	21,06
Vårgårda	21,21
Mark	21,21
Bollebygd	21,59
Herrljunga	21,94
Svenljunga	22,15

Källa: Skatteverket

Skattekraft i procent av riksgenomsnitt, taxeringsåret 2015	
Bollebygd	101
Borås	94
Ulricehamn	92
Tranemo	91
Mark	91
Vårgårda	90
Herrljunga	88
Svenljunga	86

Källa: SCB

Andel öppet arbetslösa, december 2015, %	
Bollebygd	2,2
Mark	2,5
Vårgårda	2,6
Herrljunga	2,6
Ulricehamn	3,1
Svenljunga	3,2
Tranemo	3,4
Borås	4,4

Källa: AMS

Svenskt Näringslivs kommunranking 2015	
Vårgårda	11
Borås	47
Herrljunga	37
Tranemo	67
Ulricehamn	68
Mark	191
Bollebygd	187
Svenljunga	229

Källa: Svenskt Näringsliv

Förskola, antal barn per årsarbetare 2014	
Mark	5,1
Herrljunga	5,3
Bollebygd	5,5
Ulricehamn	5,7
Vårgårda	5,7
Svenljunga	5,7
Tranemo	5,8
Borås	5,9

Källa: Kolada

Lärartäthet, antal elever per lärare (heltidstj.) totalt, 2014	
Tranemo	10,6
Herrljunga	11,4
Svenljunga	11,6
Vårgårda	12,2
Ulricehamn	12,6
Mark	12,6
Borås	12,6
Bollebygd	12,9

Källa: Skolverket

Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) , 2015	
Bollebygd	92,4
Herrljunga	85,6
Mark	85,6
Borås	83,8
Tranemo	83,0
Ulricehamn	80,0
Vårgårda	77,9
Svenljunga	75,4

Källa: Kolada

Betyg årskurs 9, genomsnittligt meritvärde (17 ämnen), 2015	
Borås	229,7
Herrljunga	227,3
Bollebygd	226,3
Mark	218,6
Ulricehamn	217,3
Vårgårda	210,0
Tranemo	208,5
Svenljunga	204,0

Källa: Siris

Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%), 2014	
Bollebygd	2,7
Svenljunga	3,3
Mark	3,4
Herrljunga	3,4
Borås	4,1
Vårgårda	4,2
Tranemo	4,5
Ulricehamn	4,6

Källa: Kolada

Andel (%) personer 65+ år i ordinärt boende som var beviljade hemtjänst 2014	
Bollebygd	5,1
Mark	6,3
Vårgårda	6,6
Ulricehamn	6,7
Tranemo	6,8
Herrljunga (2012)	8,4
Borås	8,6
Svenljunga	11,4

Källa: Kolada

Medarbetare i kommunen

Personalredovisningen syftar till att tydliggöra hur kommunen under året har arbetat med personalfrågorna. Utgångspunkt för arbetet är kommunens personalpolitiska program samt Servicenämndens beskrivna uppdrag och mål för stödfunktionen Personalavdelningen.

Under 2015 har arbetet inriktats mot att likrikta personal- och löneprocesserna för Herrljunga och Vårgårda kommun. Fokus har legat på löneöversynsprocessen, rehabiliteringsprocessen, rekryteringsprocessen samt arbete med ett nytt gemensamt samverkansavtal. När det gäller lönearbetet så har processerna och systemen med anställning och lön kartlagts för att kvalitetsäkras under 2016.
Då det främsta politiska målet gällande personal är att sänka sjukfrånvaron har Personalavdelningen avsatt en s k rehabiliteringssamordnare – en personalstrateg som enbart stödjer chefer i sitt rehabiliteringsansvar.

Mål

De politiska målen anger:

- Minska personalens sjukfrånvaro
- Öka andel önskad sysselsättningsgrad

Personalstruktur

Kommunens anställda är i tjänsteorganisationen uppdelade i fem förvaltningar. Per 2015-11-30 uppgick det totala antalet månadsanställda till 828 personer vilket är en ökning med 55 personer jämfört med 2014. Ökningen ligger främst inom Socialförvaltningen och Bildningsförvaltningen och har mycket med den ökade flyktingströmmen att göra samt ökningar av lärartjänster i och med införande av förstelärare.
Andelen män har ökat med 2% sedan 2014. Andelen heltidsanställda har ökat med 1%-enhet sedan 2014 och ökningar ligger främst bland kvinnor (ökning med 3% enheter)

Antal månadsavlönade per 30 november 2014 respektive 2015		
	2014	2015
Antal månadsavlönade	773	828
Antal omräknade heltider	696	739
Andel kvinnor	84%	82%
Andel män	16%	18%

Heltid/deltid per 30 november (tillsvidareanställda)		
	2014	2015
Andel heltidsanställda	63%	64%
varav kvinnor	57%	60%
varav män	81%	82%

Arbetad tid

Nettoarbetstid är den del av överenskommen arbetstid som utförts efter avdrag för olika typer av frånvaro och utgör tillsammans med övertid och fyllnadstid totalt arbetad tid. Den totala arbetstiden redovisas som årsarbeten. Ett årsarbete motsvarar 165 timmar per månad dvs 1700 timmar per år.

Total arbetstid, timmar omräknad till årsarbetare*		
	2014	2015
Månadsavlönade nettoarbetstid	Ej tillgängligt	602,8
Timavlönade	97,1	96,3
Fyllnadstid	6,4	6,4
Övertid	4,4	4,7
Totalt	-	710,2

P g a fel i systemet gick det inte att få fram underlag för nettoarbetstid för 2014.
Totalt arbetad tid omräknat till årsarbetare är 710 årsarbetare 2015. Arbetad tid för timavlönade, fyllnadstid samt övertid ligger ungefär på samma nivå som 2014.

Jämställdhet

Kvinnor är den största gruppen som arbetar inom kommunens verksamheter. 82 % av de tillsvidareanställda är kvinnor vilket är en minskning i förhållande till både 2013 och 2014. Andelen kvinnliga chefer är 63 % av det totala antalet chefer.
Under 2015 har en liten ökning av andelen heltider skett, främst bland kvinnor. Dock kan man fortfarande konstatera att andelen heltider kraftigt skiljer mellan könen. 60% bland kvinnor och 82 % av männen har en heltidsanställning. Det är främst inom de kvinnodominerade yrkesgrupperna som deltidsanställningar finns.
Målet är att höja andelen med önskad sysselsättningsgrad och minska andelen timavlönade. Sammantaget kan vi konstatera vissa förbättringar har skett inom området.

Kommunens jämställdhetsplan ”Plan för lika rättigheter och möjligheter” gäller för perioden 2013-2015. Huvudmålet har varit att öka andelen heltidsanställningar samt sänka sjukfrånvaron då kvinnor har total lägre sysselsättningsgrad samt högre sjukfrånvaro. En liten ökning har skett vad gäller kvinnors sysselsättningsgrad, -1 procentenhet och en minskning av sjukfrånvaron har skett med 0,4 procentenheter. Ny plan kommer att tas fram 2016.

Kompetensförsörjning

Under 2015 har det blivit alltmer kännbart vad gäller brist på viss yrkeskompetens. Konkurrensen har ökat markant vad gäller grupperna lärare, förskollärare, chefer, rektorer, socialsekreterare, sjuksköterskor samt handläggare inom vissa specialistområden. Rörligheten har varit och fortsätter att vara hög för chefer inom vård och omsorg. Under 2015 gjordes inriktade lönesatsningar inom bristyrkena vilket även sker inom övriga kommuner.

Åldersfördelning i %		
	2014	2015
20-29	10	11
30-39	16	18
40-49	25	25
50-59	32	29
60-	17	17

47% är 50 år eller äldre, att jämföra mot föregående år där 49 % var 50 år eller äldre.

Arbetsmiljö och hälsa

Anställda inom kommunen ska erbjudas en god arbetsmiljö och det förutsätter ett väl fungerande, systematiskt arbetsmiljöarbete. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att ”undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås”. Arbetsmiljöfrågorna ska vara inordnade i den dagliga verksamheten och skall omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden på arbetsplatsen. Chefer och medarbetare ska samverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att skapa en god arbetsmiljö.

Personalvårdsprogrammet via Falck Healthcare innebär att de anställda kan få stöd och hjälp med sina problem och därmed förebygga ohälsa och sjukdom. Personalvårdsprogrammet innehåller fritt, anonymt telefonstöd och vid behov personligt besök hos specialist för psykosociala problem, både arbetsrelaterade och privata, som kan påverka arbetsförmågan. Tillgängliga specialister är psykologer, jurister, ekonomer, familjerådgivare, jurister m.fl.

Arbetsskador och tillbud

Under 2015 inkom totalt 35 st arbetsskadeanmälningar. 35 anmälda skador som inträffat under 2015 innebär en ökning med 23 st från 2014. En orsak till ökningen kan bero på att rutinen av anmälan och registrering till personalenheten av arbetsskador har förbättrats under 2015. Fördelningen mellan män och kvinnor som anmält arbetsskada under 2015 har inte kunnat mätas då registrering av anmälningarna inte gjorts på ett helt korrekt sätt.

Förvaltning	Antal
Bygg- o Miljö	1
KSF	1
Socialförvaltningen	28
Tekniska förvaltningen	2
Utbildningsförvaltningen	3
Totalt	35

Förändringen av fördelningen av arbetsskador kan skilja sig från 2014 genom antalet registrerade (av personalenheten) arbetsskadeanmälningar har ökat med 34 %. Ingen av arbetsskadeanmälningarna som avser 2014 har psykisk överbelastning som bakgrundsorsak medan 4 st har psykisk ohälsa som bakgrundsorsak 2015. Av de under 2015 anmälda och registrerade andelen olyckor utgörs den största i samband med hot och våld.
Som ett led i att ytterligare kvalitetssäkra det systematiska arbetet med anmälningar och utredningar av arbetsskador och tillbud kommer kommunen under året 2016 införa AFA försäkringars informationssystem om arbetsmiljö – IA.

Medarbetarenkät

I 2015 års medarbetarundersökning vävdes SKL:s frågeställningar in i syfte att kunna göra en jämförelse med genomsnittligt värde för deltagande kommuner och landsting. I jämförelse med 2013 års medarbetarundersökning så hamnade 2015 års resultat för frågeområdena mål, organisationens effektivitet, arbetstillfredsställelse, relation till arbetskamrater, ledarskap, utveckling i arbetet samt trygghet och säkerhet något sämre medan frågeområdena balans mellan krav och resurs, arbetsmiljö samt helhetsbedömning är något bättre. Arbetsplatsernas arbete med genomgång av resultat, analys och handlingsplan för åtgärder pågår fr o m årsskiftet och fram till sommaren 2016. Åtgärdsarbete enligt handlingsplanen pågår fram till nästa medarbetarundersökning 2017.

Utbildningsinsatser

Under året har två chefsutbildningar inom arbetsmiljöområdet genomförts samt utbildning inom processerna – löneöversyn, rekrytering samt rehabilitering.

Sjukfrånvaro

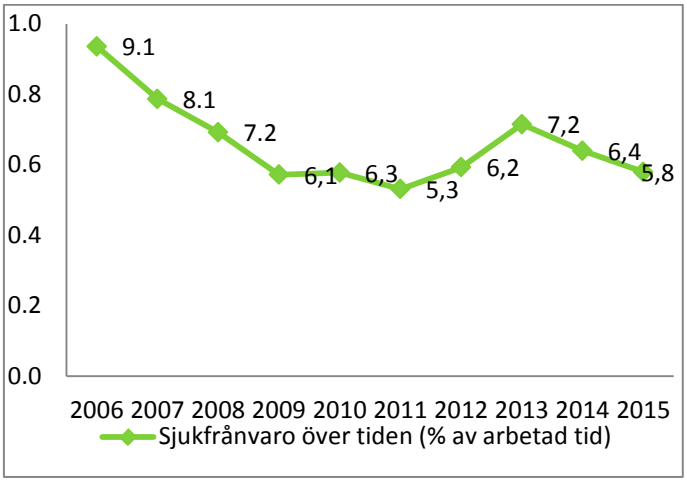
Sjukfrånvaron redovisas i förhållande till ordinarie arbetstid och omfattar även timavlönade. Under 2015 var sjukfrånvarotiden i procent av ordinarie arbetstid 5,8 %, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter i förhållande till 2014. Det är fortfarande viss skillnad mellan kvinnors och mäns sjukfrånvarotal.

Sjukskrivningarna ökar i stort över hela landet. Här kan man konstatera att Herrljunga kommun skiljer sig från övriga landet då sjukskrivningarna minskat i kommunen med 0,6 procentenhet. Det är främst i åldersgruppen över 50 år och under 29 år samt för den längre sjukskrivningen som minskningen skett. Även mäns sjukfrånvaro har minskat.
Det är framförallt det längre förebyggande arbetet som pågått några år samt personalavdelningens insats med en rehabiliteringssamordnare sedan hösten 2015 som nu givit resultat.
De yrkesområden som framförallt har sänkt sin sjukfrånvaro är inom hantverksarbete, ledningsarbete och köks- måltidsarbete.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid % 2015

Redovisning av sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid			
%	2013	2014	2015
Total sjukfrånvaro	7,2	6,4	5,8
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	47,7	48,9	42,3
Total sjukfrånvarotid			
för kvinnor	7,4	6,6	6,2
för män	3,8	5,3	4,1
Total sjukfrånvarotid			
-29 år	4,6	6,3	3,9
30-49 år	6,7	5,3	6,1
50- år	8	7,3	6,1

Sjukfrånvaro över tid i förhållande till ordinarie arbetstid %. 2006-2015

För att få en bild över hur sjukfrånvaro sett ut över åren kan man i diagrammet ovan se hur sjuktalet har utvecklats.

Sjukfrånvaro inom yrkesområden 2014 resp 2015

Redovisning av sjukfrånvaro per yrkesområde, %		
	2014	2015
Ledningsarbete	8,9	5,8
Handläggar- och administratörsarbete	5,6	6,4
Vård- o omsorgsarbete	8,7	7,3
Socialt o kurativt arbete	3,8	5,3
Skol- och barnomsorgsarbete	4,9	4,9
Hantverksarbete (vaktm, anläggararb)	9,3	4,1
Köks- och måltidsarbete	8,6	4,5
Städ-, tvätt- och renhållningsarbete	7,4	6,0

Frisknärvaro – andel helt friska (ingen sjukdag) 2014 och 2015

Frisknärvaro		
Andel friska i %	2014	2015
Totalt	41,0	41,8
Kvinnor	38,3	38,5
Män	54,8	55,9

Rehabilitering

Strävan har under året varit att bibehålla en effektiv och god rehabiliteringsprocess. Kommunens rehabiliteringsprocess beskriver i olika steg hur rehabiliteringsarbetet skall fungera. Det övergripande målet för rehabiliteringsarbetet är att den anställde så fort som möjligt skall återgå i ordinarie arbete.

Med frisknärvaro menas hur stor andel av de anställda som inte haft någon sjukfrånvaro alls registrerad under året. Andelen långtidsfriska har ökat något mellan 2014 och 2015. Förbättringen är störst för männen.

Friskvårdssatsningar

Herrljunga kommun vill som arbetsgivare främja god hälsa hos de anställda, vilket på sikt leder till ökad frisknärvaro och minskad sjukfrånvaro.
De anställda har under året haft möjlighet till friskvårdsbidrag på max 300 kronor per person samt fritt bad i Herrljunga simhall.

Företagshälsovård

Herrljunga kommun är ansluten till Avonova. Under 2015 har kommunen köpt tjänster för ca 579 tkr vilket är ca 50 tkr mer än året innan. Beställning av tjänster har skett via rekvisition från chef. Främst har företagshälsovården nyttjats för tjänsterna samtalsstöd och läkarkonsultation i individärenden. Insatserna redovisas i Frisk/förebyggande arbetsmiljöinsatser, Risk/åtgärd för att förhindra sjukfrånvaro och ohälsa och Sjuk/rehabiliteringsinsatser för sjukskrivna medarbetare. Den största delen av insatserna har riktats in mot att förhindra sjukskrivning.

Nyttjande företagshälsovård		
tkr	2014	2015
Frisk	50	5
Risk	150	398
Sjuk	35	177
Totalt	235	580

Ekonomi

Lönekostnaderna har ökat mellan 2014 och 2015 med drygt 21 mkr och arbetsgivaravgifterna har höjts med 14 mkr. Pensionskostnader har minskat med ca 2,8 mkr. Tillsammans gör det att den totala personalkostnaden ökar med 26 mkr.
Sjuklönekostnaden har ökat med 0,5 mkr. Ökade lönekostnader beror främst på ökat antal anställningar i samband med flyktingmottagande samt löneöversyn som gav 2,9% vilket motsvarar ca 8,6 mkr på helår (nio månader).

Personalkostnader		
(mkr)	2014	2015
Löner och arvoden	242,4	259,7
Arbetsgivaravgifter	71,1	93,6
Pensioner inkl lönekatt	26,9	14,4
Totalt	340,4	367,8
varav sjuklönekostnader		3,6

Lönepolitik

Löneöversyn genomfördes per 2015-04-01 enligt gällande avtal. De centrala avtalen gäller för perioden 2013-2015. Totalt löneutfall för året blev totalt 2,9%. Särskilda satsningar gjordes för vissa prioriterade grupper såsom vissa lärargrupper, förskollärare, fritidspedagoger, rektorer/förskolechefer, sjuksköterskor, socialsekreterare, biståndsbedömare.

Kommunens koncern

Kommunens koncern innehåller förutom Herrljunga kommun Nossan Förvaltnings AB som i sin tur äger Herrljungabostäder AB, Herrljunga Hotellfastighets AB och Herrljunga Elektriska AB. Även Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ingår i koncernen.

Kommunkoncernens samlade resultat 2015 uppgår till 15,2 mkr. Soliditeten uppgår till 40 % exkl. kommunens ansvarsförbindelse för pensionsåtaganden före 1998.

Nossan Förvaltnings AB

Verksamheten består i att äga och förvalta kommunala bolag. De bolag som ingår är Herrljungabostäder AB, Herrljunga Hotellfastighetsbolag och Herrljunga Elektriska AB. Bolaget ägs av Herrljunga kommun till 100 %. Nedanstående nyckeltal avser Moderbolaget Nossan Förvaltnings AB.

Nyckeltal	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Omsättning, mkr	0	0	0	0	0
Rörelseresultat	-0,1	-0,1	-0,3	-0,5	-0,8
Resultat efter finansnetto	0,8	0,4	0,7	0	0
Nettoinvesteringar mkr	0	0	0	0	0
Soliditet %	9	9	9	9	9,3
Antal anställda	-	-	-	-	-

Herrljunga Hotellfastighets AB

Herrljunga Hotellfastighets AB ägs till 100 % av Nossan Förvaltnings AB. Syftet med företagets verksamhet är att tillhandahålla en hotell- och restaurangverksamhet av god kvalitet för kommunens näringsliv och invånare. Bolaget förvaltar två fastigheter för hotellverksamhet.

Nyckeltal	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Omsättning, mkr	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Rörelseresultat	-0,4	-0,2	-0,2	0	0
Resultat efter finansnetto	0,2	0	0	-0,1	0
Nettoinvesteringar mkr	0,1	0	0	0	0
Soliditet %	7	9	9	9	9
Antal anställda	-	-	-	-	-

Herrljungabostäder AB

Herrljungabostäder AB ägs till 100 % av Nossan Förvaltningsaktiebolag.

Syftet med företagets verksamhet är att bygga och förvalta attraktiva och prisvärda bostäder och bostadsområden. Herrljungabostäders lägenhetsantal uppgår till 610 st. Resultatutvecklingen de senaste åren har gett bolaget ekonomiskt utrymme att öka underhållsinsatserna.

En ny lag om affärsmässighet för allmännyttiga bostadsbolag gäller fr.o.m. 2011.

Huvuddelen av alla fastigheter är anslutna till fjärrvärmenätet. Under året har beläggningen på lägenheterna varit god.

Nyckeltal	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Omsättning, mkr	34,9	34,6	35,6	35,5	36,4
Rörelseresultat	4,6	4,1	3,9	3,6	3,4
Resultat efter finansnetto	1,1	0,5	0,4	0,4	1,5
Nettoinvesteringar mkr	6,7	6,9	12,8	18,9	9,2
Soliditet %	18	17	16	16	14
Antal anställda	10	10	10	9	9

Herrljunga Elektriska AB

Herrljunga Elektriska AB ägs till 99,8% av Nossan Förvaltningsaktiebolag. Verksamheten består av elnätsverksamhet, elinstallation, fjärrvärme, fastighetsförvaltning och IT-tjänster. Elnätsverksamheten bedrivs inom större delen av Herrljunga Kommun, samt delar av Vårgårda och Vara kommuner. Elinstallationsrörelsens verksamhet består av elservice och entreprenader direkt till kund, samt försäljning av elmaterial. Fjärrvärme distribueras i Herrljunga tätort och i Annelund. Ett väl utbyggt stadsnät finns för bredbandstjänster och kabel-TV i Herrljunga och Ljung. Fastighetsförvaltningen uthyr lägenheter och lokaler.

Herrljunga Elektriska AB äger 50 % av Trollabo Kraft AB, som bedriver elproduktion i eget vattenkraftverk i Hudene.

Fr.o.m. 2008-01-01 har kommunens vatten- och avloppsverksamhet överförts till Herrljunga Vatten AB, dotterbolag till Herrljunga Elektriska AB. Den lokala elhandeln bedrivs av Billinge Energi AB genom varumärket Herrljunga Kraft.

Nyckeltalen nedan avser koncernen Herrljunga Elektriska AB.

Nyckeltal	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Omsättning, mkr	82	83	80	85	85
Rörelseresultat	5,5	6,4	3,4	6,3	6,7
Resultat efter finansnetto	7,8	7,8	0,8	6,3	6,8
Nettoinvesteringar mkr	5,4	5,5	13,7	13,1	10,0
Soliditet %	40	42	42	49	49
Antal anställda	37	37	37	40	43

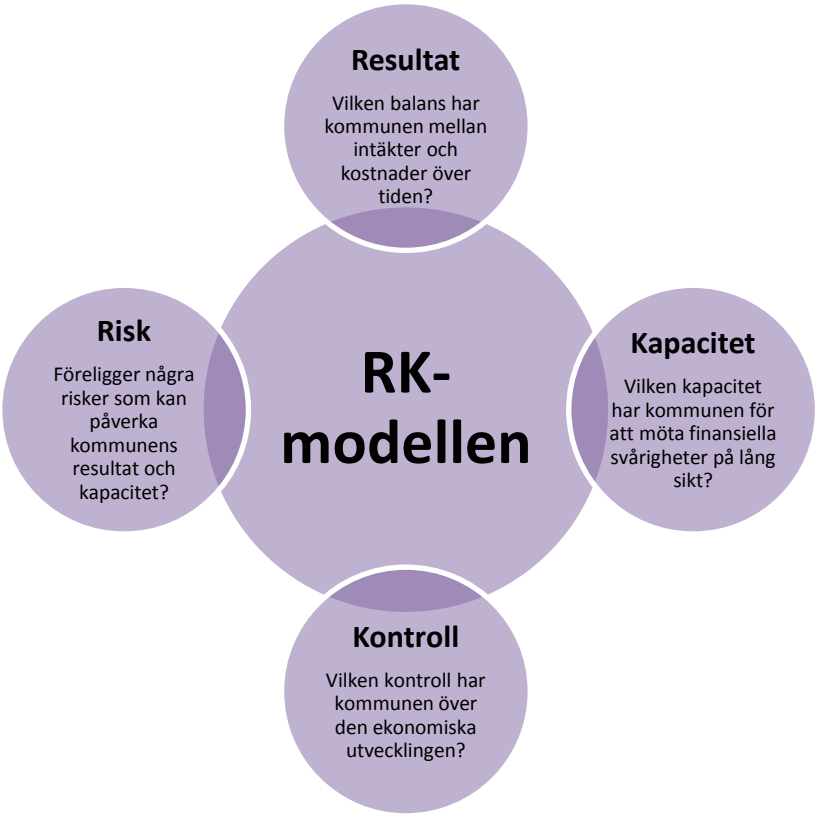
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler förvaltar 18 fastigheter till ett anskaffningsvärde av 161 532 tkr. Syftet med verksamheten är att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till kommunens näringsliv. Fastigheter i stiftelsens ägo hyrs, leasas eller säljs beroende på kundens intresse.

Nyckeltal	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Omsättning, mkr	9,8	10,3	10,0	9,9	10,9
Rörelseresultat	3,3	2,5	1,9	1,9	1,9
Resultat efter finansnetto	0,7	-0,1	-2,3	-0,1	0,4
Nettoinvesteringar mkr	9,9	7,5	8,1	0,9	3,4
Soliditet %	6	5	5	5	5
Antal anställda	-	-	-	-	-

Ekonomisk översikt och analys

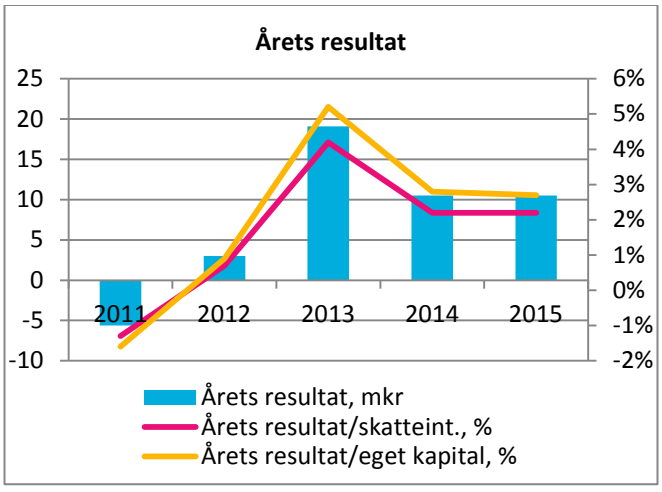
Här lämnas en kortfattad ekonomisk analys vilken utgår från fyra ekonomiska perspektiv enligt bilden nedan.

Resultat

Årets resultat

Finansiellt mål: Resultatet skall under en treårsperiod uppgå till minst 2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag

Resultatet för 2015 uppgår till 10,5 miljoner kronor jämfört med budgeterat 12,3 miljoner. Resultatnivån är oförändrad jämfört med föregående år.

I förhållande till skatteintäkterna och generella statsbidrag uppgår årets resultat till 2,2 procent, vilket innebär att målsättningen om minst 2 procent har infriats. En orsak till det goda resultatet är att nämnderna totalt sett klarat av att hålla verksamheterna inom tilldelad budget. Annan faktor som bidragit till resultatet är stora intäkter för mottagna massor på Tumbergstippen. Vidare har återbetalda premier från AFA Försäkring påverkar resultatet positivt. I resultatet ligger även en ej budgeterad kostnad för medfinansiering av E20. Enligt fullmäktiges beslut (april 2015) skall kostnaden tas under tre år. Av det totala beloppet på 8,3 mkr har 2,7 mkr belastat årets resultat.

Under den senaste treårsperioden har kommunens resultat uppgått till 2,9 procent av skatteintäkter och

generella statsbidrag, vilket överstiger kommunens finansiella resultatmål. Under en femårs period redovisar kommunen sammantaget ett resultat som uppgår till 1,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För 2015 uppvisar nämnderna tillsammans med politisk verksamhet en positiv avvikelse på 7,2 (4,3) mkr. Samtliga nämnder redovisar positiva avvikelser mot budgeten.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. Den långsiktiga ekonomiska målsättningen är att kommunens resultat under åren skall uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Infrias detta mål ger det goda förutsättningar för egenfinansiering av investeringar samt finansiering av framtida pensionskostnader.

Årets kostnader för pensioner inklusive särskild löneskatt har under året uppgått till 29,8 (26,9) mkr, vilket jämfört med 2014 är en ökning med 2,9 mkr.

Årets avskrivningskostnader uppgår till 19,3 (18,3) mkr och understiger budgeten med 1 mkr, vilket framför allt hänger samman med en lägre investeringsnivå än budgeterad.

Skatteintäkter och generella stats-bidrag uppgår till totalt 484,2 (469,0) mkr vilket överstiger budgeten med 0,6 mkr.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen skall kommuner verka för en god ekonomisk hushållning. En vedertagen tolkning av nämnda begrepp är att ett årsresultat bör uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Herrljunga kommun har beslutat att som ett finansiellt delmål årligen redovisa ett resultat som uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Med ett utfall på 10,5 mkr eller 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under år 2015 har målet för god ekonomisk hushållning infriats.

Balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting.

Balanskravet är definierat så att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet skall vara positivt. Underskott som uppkommit under enskilt räkenskapsår skall återställas inom de närmaste tre följande åren. Vidare skall hänsyn tas till redovisade realisationsvinster/förluster.

Balanskravsavstämning, mkr	
Årets resultat	**10,5**
Samtliga realisationsvinster	**0,2**
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**10,3**
Medel till resultatutjämningsreserv	**0**
Medel från resultatutjämningsreserv	**0**
Årets balanskravsresultat	**10,3**

Sedan balanskravet infördes år 2000 har Herrljunga kommun redovisat positiva resultat alla år förutom för år 2007 och 2011. För år 2015 uppfyller Herrljunga kommun balanskravet.

Intäkter

Intäkterna består av skatteintäkter och generella statsbidrag men även av intäkter från verksamheterna och upp-går till totalt 589,9 (554,2) mkr. Av intäkterna kommer 82 procent från skatteintäkter och generella statsbidrag. Resterande intäkter kommer från taxor och avgifter (4%), försäljningar av verksamheter (3%), hyror och arrenden (1%) och övrigt (10%).

Kostnader

För 2015 uppgick verksamhetens kostnader till 560,9 (526,3) mkr. Av kostnaderna utgör ca 64 procent arbetskraftskostnader, vilket är samma andel som 2014. Näst efter arbetskraftskostnader kommer entreprenad och köp av verksamhet som står för 12 % av verksamhetens kostnader.

En personalkostnad som under året medfört positiv effekt på kommunens ekonomi har varit den ”rabatt” på lagstadgade arbetsgivaravgifter som ges för arbetstagare under 26 år respektive över 65 år. Under året har villkoren ändrats där "rabatten" under hösten minskats för yngre arbetstagare. Under 2015 har "rabatten" på arbetsgivaravgiften uppgått till ca 4 mkr och har varit känd och beaktad i budgeten.

Värdet av personalens innestående semesterdagar uppgick vid årsskiftet till 13,6 mkr.

Av verksamhetens kostnader stod vård och omsorg samt pedagogisk verksamhet för 87 procent. Den största verksamheten är den pedagogiska som förbrukar 48 procent.

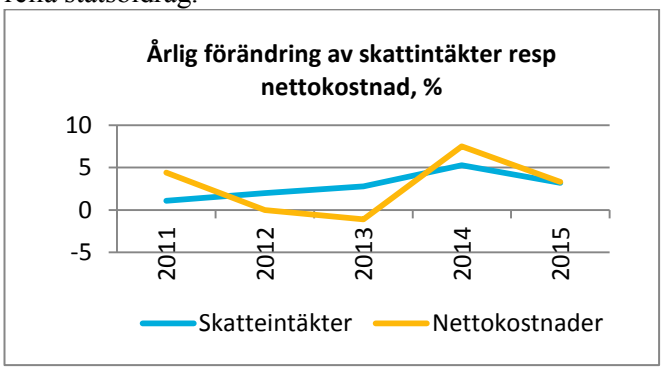
Avskrivningar

Årets avskrivningskostnad uppgår till 19,3 (18,3) mkr. Under ett flertal år har avskrivningskostnadens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag successivt minskat och uppgick för år 2015 till 4,0 procent. Denna utveckling är positiv då mer resurser finns tillgängliga för verksamhetens olika ändamål. En sjunkande andelsprocenten beror på måttfulla investeringsutgifter samtidigt som skatteintäktsutvecklingen varit relativt positiv.

Verksamhetens nettokostnader

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta är att analysera den årliga förändringen av skatteintäkter och generella statsbidrag i förhållande till verksamhetens

nettokostnader. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Av diagrammet framgår en hygglig följsamhet mellan årlig förändring av skatteintäkter kontra verksamhetens nettokostnader. Under 2011 ökar nettokostnaderna med knappt 5 procent medan skatteintäkter och generella statsbidrag hade en mycket lägre tillväxt. För 2011 redovisade också kommunen ett negativt resultat. Därefter har balansen varit mer positiv mellan verksamhetens kostnader och skatteintäkterna. Detta märks också på de årliga resultaten ökat som för dessa är bra nivåer.

För att stärka ekonomin under kommande år är det angeläget att ökningstakten av verksamhetens nettokostnader begränsades i förhållande till ökningstakten för skatteintäkterna och generella statsbidrag.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkternas utveckling 2011-2015					
År	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
mkr	424,6	433,0	445,3	469,0	**484,2**
%	1,1	2,0	2,8	5,3	**3,2**

Skatteintäkter och generella statsbidrag är kommunens dominerande inkomstkälla och svarade 2015 för 82 procent av kommunens intäkter Den primärkommunala skattesatsen för Herrljunga kommun uppgår till 21,94 vilket är en sänkning jämfört med 2014 med 0,22 kronor. Skattekraften i Herrljunga kommun uppgick 2015 till 89 procent av riksgenomsnittet, en sänkning med 1 procentenhet jämfört med 2014. Skatteutjämningen kompenserar stora delar av denna avvikelse mot riksgenomsnittet.

Jämfört med föregående år ökade summan av skatteintäkter och statsbidrag med 15,2 mkr eller med 3,2 pro-cent vilket historiskt sett är en måttlig ökning. Skatteintäkterna och statsbidragen uppgår för 2015 till 484,2 mkr. Av totala skatteintäkter och statsbidrag uppgår skatteintäkter från Herrljunga kommuns eget skatteunderlag till 372,5 mkr (76,9 procent) Resterande 111,7 mkr eller 23,1 procent är summan av inkomst- och kostnadsutjämning samt LSS-kostnader.

Under den senaste 5-års-perioden har skatteintäkternas årliga förändringar varierat kraftigt vilket hänger samman med årliga förändringar i konjunkturen. När konjunkturen började mattas av dämpades även skatteintäkternas ökningstakt. Under 2011 och 2012 var ökningstakten låga 1,1 respektive 2,0 procent.

Finansnetto

Årets finansiella kostnader uppgår till 0,1 (0,2) mkr.

Kommunens finansiella intäkter redovisas till 0,9 (1,2) mkr och består av borgensavgift från koncernföretag samt övrigt såsom ränteintäkter på kundfordringar.

Finansnettot blev 0,8 mkr vilket är 0,1 mkr bättre än budgeten.

Kommunen har under året inte haft några externa lån.

Pensionskostnader

Pensionskostnader, mkr	
Pensionsavgift individuell del	12,5
Pensionsförsäkring FÅP	1,8
Löpande pensionsutbetalningar	7,7
Förändring pensionsavsättning	2,0
Särskild löneskatt	5,8
Summa pensionskostnader	29,8

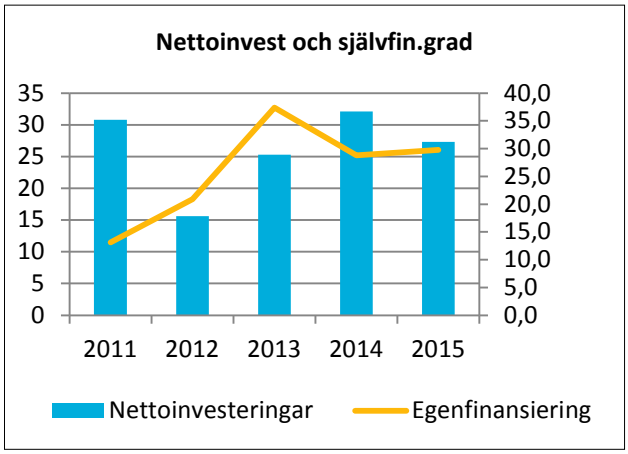
Sedan 1998 finns kostnaderna för medarbetarnas tjänstepensioner i redovisningen och den under året upparbetade kostnaden betalas som en årlig pensionsavgift, för 2015 är detta belopp 12,5 mkr exklusive löneskatt.

Medarbetare över en viss lönenivå är även berättigade till en förmånsbe-stämd ålderspension. Enligt beslut i kommunstyrelsen är denna pension finansierad genom försäkring. Detta sker antingen genom att medarbetare erbjudas att välja en alternativ pensionslösning eller genom kollektiv för-säkring av denna utfästelse. Försäkringskostnaden för 2015 är 1,8 (2,6) mkr exklusive löneskatt.

Under året uppgår kostnaderna för nu löpande utbetalade pensioner, t.ex. ålderspension, efterlevandepension m.m. till 7,7 mkr exklusive löneskatt. Summa pensionskostnader för 2015 uppgår till 29,8 mkr, därav särskild löneskatt som beräknas till 5,8.

Investerings- och exploateringsverksamhet

Finansiellt mål: Investeringar skall självfinansierasunder en femårsperiod.

Årets nettoinvesteringar uppgår till 27,3 (32,1) mkr vilket understeg bud-geten med 15,8 mkr. Investeringsutgifter har egenfinansierats till 108,8 (89,8) procent.

De större investeringsutgifterna under 2015 har bestått av ombyggnad av Hagen, etapp 3, ombyggnad av omklädningsrum och bastu vid Simhallen, Eriksbergs förskola.

Under perioden (2011 – 2015) har investeringsutgiften uppgått till 130,8 mkr. Under samma period har kommunens resultat genererat egna medel som uppgått till 127,9 mkr. Själv-finansieringsgraden har för perioden uppgått till 97,8 procent vilket innebär att det långsiktiga målet om full självfinansiering inte har uppnåtts. Viktigt att eftersträva en än bättre balans mellan årligt resultat och investeringsnivå.

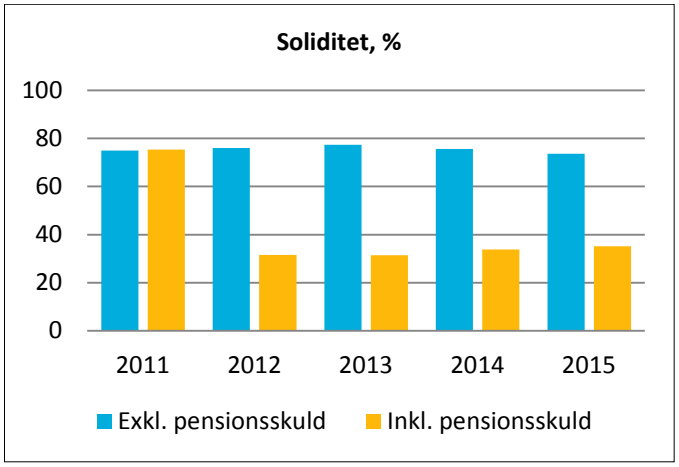
Kapacitet

Soliditet

Finansiellt mål: Soliditeten skall inte understiga 70 procent.

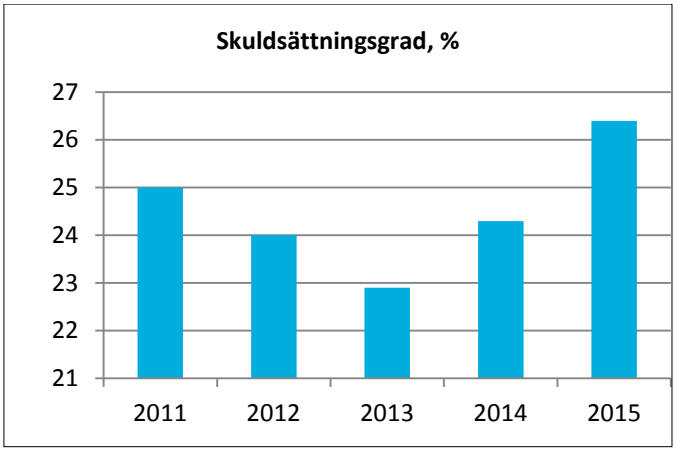
Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella stryka. Den visar hur mycket av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Soliditeten har under senaste fem åren varierat mellan 73,6 och 77 procent, vilket är en hög nivå. Jämfört med 2014 ökade tillgångarnas värde med 33,2 mkr, det egna kapitalet ökade med 13,8 mkr. Detta resulterade i en minskning av soliditeten. 2015 års soliditet uppgår till 73,6 (75,7) procent, en minskning med 2,7 procentenheter. Även om soliditen minskat under 2015 är nivån betryggande. Samtidigt är det finansiella målet infriat.

Om den delen av pensionsskulden som idag är noterad som en ansvars-förbindelse (203,4 mkr) medtogs i balansräkningen, skulle soliditeten för 2015 sjunka från 73,6 procent till 35,2 (33,8) procent.

Skuldsättningsgrad

Den andra sidan av soliditeten är skuldsättningsgraden som beskriver hur stor del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital. Skuldsättningsgraden har under året ökat något, från 24,3 till 26,4 procent. De långsiktiga skulderna är fortsatt 0.

Kontroll

Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för att uppnå en god ekonomi och tillfredsställande kontroll över verksamheten är att nämnderna klarar av att bedriva sin verksamhet inom tilldelade kommunbidrag. Tabellen nedan beskriver budgetavvikelsen dels för kommunen som helhet i form av resultat efter finansnetto, dels för nämndernas utfall i förhållande till kommunbidraget.

För 2015 har budgetföljsamheten totalt sett varit god. Kommunens resultat avviker med 1,8 mkr från budgeten.

Sett under senaste femårs period har kommunens avvikelser förbättrats påtagligt, från stora negativa budgetavvikelser till positiv god budgetföljsamhet. Samma utveckling kan vi se för nämnderna. Tidigare år har de årliga avvikelserna varit negativ och stora. Från 2014 har nämnderna klarat av att hålla sina budgetar men också levererat in ett visst överskott. 2015 års avvikelse på 7,2 mkr innehåller en budgeterad positiv avvikelse på 2,4 mkr. Månatliga ekonomiska uppföljningar och analyser har bidragit till nämndernas goda budgetföljsamhet. Mer information om nämndernas ekonomier finns under verksamhetsberättelserna.

Budget följsamhet

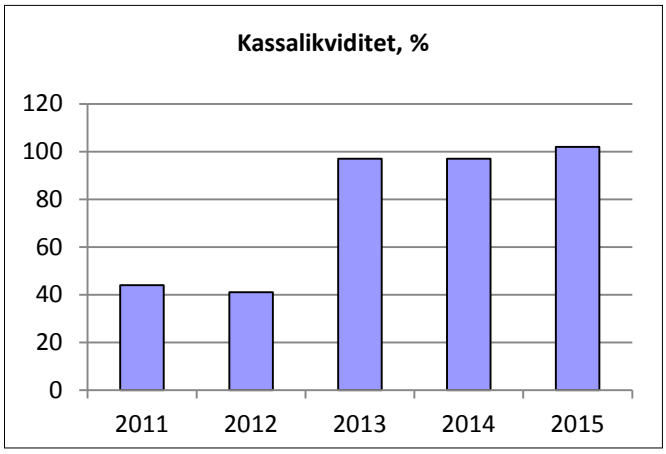
	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetavvikelse årets resultat, mkr	-8,8	-5,6	7,5	1,0	1,8
Budgetavvikelse nämnder, mkr	-17,1	-20,1	-2,2	4,3	7,2

Risk

Likviditet

Likviditeten speglar kommunens kortfristiga betalningsberedskap. De löpande utgifterna måste kunna betalas med antingen de månatliga skatteinbetalningarna, avgifter och ersättningar eller andra omsättningsbara tillgångar.

Kassalikviditeten som mäter förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder uppgår i bokslutet 2015 till 101,9 procent, en förbättring med 4,9 procentenheter. Kommunen har genom goda resultat de senaste åren kunnat stärka den egna kassalikviditeten vilket är tillfredställande.

Extern upplåning

Under den senaste femårsperioden har kommunen inte haft behov av extern upplåning, låneskulden har med andra ord varit 0.

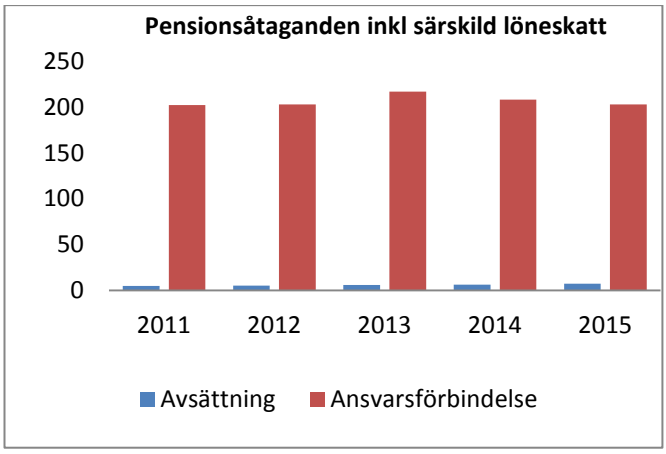
Borgensåtaganden

En post som redovisas inom linjen är kommunens borgensåtaganden. Borgensåtaganden är viktiga vid analys av risk. Stora borgensåtagande kan innebära en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån eller att aktieägartillskott till bolag måste lämnas för att bolaget skall överleva finansiellt. När borgensåtagande studeras är dock lika viktigt att analysera innehållet i åtagandet. Under 2015 har borgensåtagandet ökat med 38 mkr. Mottagare av ökningen av den kommunala borgen är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Herrljunga Bostäder AB. Under året har inga borgensförbindelser behövt infrias.

Pensionsåtagande

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som en post inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse. Denna skuld är en beräkning av anställdas intjänade pensionsförmåner enligt de pensionsbestämmelser som gällde t.o.m 1997-12-31. För år 2015 uppgår denna förpliktelse till 203,4 (208,5) mkr inklusive särskild löneskatt, en minskning från 2014 med 5,1 mkr. Sedan 2013 ansvarsförbindelsen minskat och kommer att göra så framöver enligt prognos från KPA. Uppgifterna blir alltmer exakta för varje år då omfattningen av färdigberäknade pensionsförmåner (aktualiseringsgraden) ökar, för närvarande är 96 procent färdigberäknade.

Annan pensionsförpliktelse utgörs av särskilda pensioner, ÖK-SAP samt avsättning exkl. ÖK-SAP och är i bokföringen redovisad som avsättning. För 2015 uppgår det avsatta beloppet till 7,4 (6,2) mkr.

Sammanställd redovisning

Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform. Kommunen äger ett Holdingbolag Nossan Aktiebolag som i sin tur är moderbolag till Herrljunga-bostäder AB, Herrljunga Elektriska AB och Herrljunga Hotellfastighetsbolag. Därutöver finns Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler direktägt av Herrljunga kommun. För en utförligare beskrivning av bolagets verksamhet och resultat hänvisas till sidan 15.

Årets resultat för Herrljunga koncernen uppgår till 15,2 (13,4) mkr. Av kommunkoncernens totala tillgångar redovisas 45,4 procent i bolagen.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv

Lagstiftaren har i verksamhetsperspektivet tagit fasta på kommunernas förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Kommunen har därför valt en modell och struktur som bygger på att budgeten skall beskriva den verksamheten som bedrivs så att det löpande går att utvärdera att verksamheten bedrivs på bästa sätt med god ekonomisk hushållning. Allt för att kommuninvånarna skall få mesta möjliga nytta för den skatt som betalas.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Lagstiftarens allmänna utgångspunkt är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som de konsumerar. Detta innebär att ingen generation skall behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det som anges som en norm är att överskottet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även för nästkommande generation, utan att den skall behöva uttaxeras en högre skatt.

Finansiella mål

För att efterleva lagstiftningens intention om "god ekonomisk hushållning" men även målsättningen att varje generation själv skall bära sina kostnader har kommunen formulerat finansiella mål. Målen består av tre delar, ett resultatmål, ett soliditetsmål och ett finansieringsmål för investeringar (se ekonomisk analys för mer detaljer).

Finansiellt mål, resultat

”Det årliga resultatet skall under en rullande treårsperiod uppgå till 2 % av kommunens intäkter för att garantera kommande generationer samma standard på tillgångarna som nuvarande generation har”.

Resultatet för 2015 uppgår till 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. För den senaste treårsperioden är det samlade resultatet 2,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet är därmed uppfyllt.

Finansiellt mål, investeringar

”Investeringarna skall över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat”

Under den senaste femårsperioden har investeringsutgifterna uppgått till 130,8 mkr. Under samma period har kommun genererat egna medel motsvarande 127,9 mkr. Målet om självfinansiering för den senaste femårsperioden är uppfyllt.

Finansiellt mål, soliditet

”För att undvika ett förslösande av kapital, eller skjutande av skuld på framtiden, skall soliditeten överstiga 70 procent".

För 2015 redovisas soliditeten till 73,6 procent. Målet är uppfyllt.

Balanskrav och resultat-utjämningsreserv (RUR)

I Kommunallagen regleras att om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Om synnerliga skäl finns kan fullmäktige besluta att reglering ej skall ske.

Kommunallagen ger möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Kommunfullmäktige beslutade i november 2013 att tillämpa principerna för resultatutjämningsreserv samt att avsättning kan göras för den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I bokslutet 2013 gjordes en avsättning till RUR med 6,0 mkr. Någon liknande avsättning är inte gjord 2015.

Balanskravsutredning mkr	
Balanskravsunderskott från tidigare år	0,0
Årets resultat	10,5
Samtliga realisationsvinster	-01
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	10,4
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Balanskravsresultat att reglera	10,4

VERKSAMHETSMÅL

Inriktningsmål och prioriterade mål

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Nämnd	Prioriterat mål	Bokslut 2015	Kommentar
KS	1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka		Resultatet ser ut att hamna på ungefär samma som föregående år, som var mycket bättre än året dessförinnan.
KS	1:2 Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka		Tendensen för gruppen var svagt positiv mellan de senaste två åren
BN	1.1 Alla barn och elever ska känna sig trygga och kunna utvecklas så att de kan förverkliga sina drömmar med tro på sig själva.		Tryggheten är hög i verksamheterna men har minskat något i förskolan och ligger på ungefär samma nivåer bland skoleleverna.
SN	1:1 Den enskilde har inflytande och är delaktig utifrån sina förutsättningar i när, var, och hur stöd ska ges.		Andel upprättade genomförandeplaner uppgår till 70 %, målet var 100%
SN	1:2 Vi är tydliga med när, hur och vad de som får stöd från Socialtjänstens verksam-hetsområde kan vara delaktiga i.		Utfall av öppna jämförelser, delaktighetsfrågan visar att ca 80 % är nöjda. Gäller särskilt boende och hemtjänst där hemtjänsttagarna är mer nöjda, 87 %
TN	1:1 Försäljningen av tomter för bostadsändamål ska öka		Stort intresse för nya området Södra Horsby. Ökat intresse även för andra områden.
BMN	1:1 Serviceföretag ska vara säkra ur hälsoskyddssynpunkt		Bygg- och miljönämndens uppdrag med detaljplan och bygglov är klart för att öka antalet bostäder
BMN	1:2 Herrljunga kommun ska ha en väl fungerande räddningstjänst		Trots förutsättningarna har året varit mycket bra.

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Nämnd	Prioriterat mål	Bokslut 2015	Kommentar
KS	2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt		Kollektivtrafikresandet utvecklas positivt med undantag för busstrafiken som har en nedåtgående trend.
KS	Natur- och kulturvärden tas till vara och utvecklas		Antal och totalarea skyddad natur har haft en tydligt positiv utveckling
BN	2.1 All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar.		Få enheter har praktiska möjligheter att t ex sortera avfall men där möjlighet finns är intresset stort. Målet samstämmer med läroplanerna, sker i ordinarie undervisning.
SN	2:1 Enheterna ska ha en upprättad miljö-handlingsplan.		Nästan alla har.
TN	2:1 Kommunens fastighetsdrift ska bli mer energieffektiv		125 kwh/m2 2015. 129 kwh/m2 2014
TN	2:2 Andelen hållbara livsmedelsinköp ska öka		42,4%
BMN	2:1 Antal bostäder inom 1 km från Herrljunga tågstation ska öka		Bygg- och miljönämndens uppdrag med detaljplan och bygglov är klart för att öka antalet bostäder
BMN	2:2 Gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på männi-skors hälsa eller den biologiska mångfalden		2015 års del för att uppnå målet är genomförd

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Nämnd	Prioriterat mål	Bokslut 2015	Kommentar
KS	3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka		76% rekommenderar andra att flytta till kommunen i kommunindex för 2014. Nöjdhet med kommunal service uppgår till 52,1% . I statistiken för 2015 finns inte Herrljung med.
BN	3.1 Alla barn och elever ska utveckla förmågan att arbeta i demokratiska arbetsformer.		Andelen elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter är hög, håller sig på jämn nivå över tid.
BN	3.2 Förskola och skola som präglas av god tillgång och hög kvalitet		Måluppfyllelsen ser generellt ut att öka för grundskolans elever. Utbyggnad av förskolan har skett på flera enheter.
SN	3:1 Bemöta alla på ett respektfullt, professionellt och likvärdigt, icke diskriminerande sätt		Utfall av öppna jämförelser, bemötandefrågan visar att ca 93 % är nöjda. Gäller särskilt boende och hemtjänst där särskilt boende är mer nöjda med bemötandet
TN	3:1 Lyfta fram och marknadsföra marknaden och torget i Herrljunga		Antal marknadsplatser har sjunkit.
TN	3:2 Fördjupat samarbete mellan förvaltningen och mellan nämnder		Regelbundna möten mellan förvaltningar och presidier
BMN	3:1 Antalet bostäder i kommunen ska öka		Ökar. Bygg- och miljönämnden har fullföljt sina uppdrag för att bostadsantalet ska öka
BMN	3:2 Antalet attraktiva bostadsområden i kommunen ska öka		T ex Horsby och Linden. Båda områdena är på gång.

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Nämnd	Prioriterat mål	Bokslut 2015	Kommentar
KS	4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas		Skolans attityd till företagande ligger i Herrljunga på plats 26 av 290 kommuner i svenskt näringslivsranking.
KS	4:2 Företagsklimatet ska förbättras		Herrljunga klättrar från plats 59 till plats 37 av 290 kommuner i svenskt näringslivs ranking.
BN	4.1. Barn och elever ska stimuleras redan i tidiga år för att utveckla ett entreprenöriellt lärande.		Nöjdheten med förskolans arbete kring skapande och kreativitet har minskat något men är fortfarande hög. Verksamheternas kontakter med arbets- och näringsliv är många.
BN	4.2. Invånare i kommunen ska ha ett minskat beroende av försörjningsstöd.		Deltagande i Komvux samt andel som börjar högskola ser ut att öka något vilket är några av bildningsnämndens möjligheter att påverka utfallet.
SN	4:1 Öka möjlighet till sysselsättning som ska leda till arbete.		Projektet alla vägar ut har lyckats.
TN	4:1 Köp av industrimark ska underlättas		Ingen efterfrågan 2015
BMN	4:1 Underlätta för företag att följa miljöbalken		Extra resurs inom miljöenheten säkerställer att antal miljöinspektioner är på en relevant nivå.
BMN	4:2 Underlätta för företag att använda förnybar energi och att använda energi effektivare		Nystart under 2015 med konsult som energirådgivare.

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Bokslut 2015	Kommentar
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.		Resultatet uppgår till 2,2%. Målet uppnått
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivnings-medel samt årens resultat.		Resultatet uppgår till 97,8 vilket innebär att målet inte är uppnått
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.		Resultatet uppgår till 73,6% Målet uppnått

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Bokslut 2015	Kommentar
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.		Sjukfrånvaron har minskat med 0,6% i jämförelse med 2014 vilket innebär att målet är uppnått
6:3 Antalet medarbetare med önskad syssel-sättningsgrad ska öka.		Antalet heltidsanställda har ökat med 6.2% i jämförelse med samma period 2014. Hur många som har den sysselsättningsgrad man önskar kommer att mätas i 2015 års med-arbetarenkät.

Resultaträkning

		Kommunen			Koncernen	
tkr	Not	**Bokslut 2014**	**Bokslut 2015**	Budget 2015	**Bokslut 2014**	**Bokslut 2015**
Verksamhetens intäkter	1	85 135	105 701		199 657	221 089
Verksamhetens kostnader	2	-526 261	-560 942	-455 128	-611 838	-646 328
Avskrivningar		-18 316	-19 284	-20 300	-36 208	-37 782
Verksamhetens nettokostnader		**-459 442**	**-474 525**	**-475 428**	**-448 389**	**-463 021**
Skatteintäkter	3	364 271	372 525	379 483	364 271	372 525
Generella statsbidrag och utjämning	3	104 745	111 705	107 525	104 745	111 705
Finansiella intäkter	4	1 152	863	1 200	575	295
Finansiella kostnader	5	-204	-110	-500	-6 359	-4 384
Resultat efter finansiella poster		**10 522**	**10 458**	**12 280**	**14 843**	**17 120**
Extraordinära intäkter		**0**			**0**	
Minoritetsandel		0			-8	
Skattekostnad		0			-1 404	-1 936
Årets resultat	**6**	**10 522**	**10 458**	**12 280**	**13 431**	**15 184**

Kassaflödesanalys

		Kommunen			Koncernen	
tkr	Not	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		10 522	10 458	9 503	13 418	15 184
Justering för av- och nedskrivningar	6	18 316	19 284	21 500	36 208	37 782
Justering för gjorda avsättningar		58	4 237	-300	7 519	-19 450
Ej resultatpåverkande poster		0	2 847	0	0	1 654
Medel från vht före förändring av rörelsekapital		**28 896**	**36 826**	**30 703**	**57 145**	**35 170**
Förändring av kortfristiga fordringar	10	6 130	-19 558	0	5 274	-29 777
Förändring av förråd/exploatering	9	186	-1 300	0	2 913	-1 860
Förändring av kortfristiga skulder	15	5 358	15 101	1 297	12 732	25 422
Förändring av rörelsekapital*		**11 674**	**-5 757**	**1 297**	**20 919**	**-6 215**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**40 570**	**31 069**	**32 000**	**78 064**	**28 955**
Investeringsverksamheten						
Investering immateriella anläggningstillgångar		0	0	-600	0	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	7	-32 132	-27 329	-33 100	-48 799	-56 264
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	7	500	1 770	0	0	1 770
Bidrag statlig infrastrukter		-5 629	-346	0	0	-346
Investering i finansiella anläggningstillgångar	8	-1 073	-5 552	0	-5 499	-6 913
Försäljning av finanseilla anläggningstillgångar	8	20	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-38 314**	**-31 457**	**-33 700**	**-54 298**	**-61 753**
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån	14	0	0	0	0	28 187
Förändring av långfristiga skulder	14	8 326	0	0	-19 683	28 180
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**8 326**	**0**	**0**	**-19 683**	**56 367**
Förändring av likvida medel		**10 582**	**-388**	**-1 700**	**4 083**	**23 569**
Årets kassaflöde						
Likvida medel vid årets början	11	54 674	65 241	28 700	66 242	70 325
Likvida medel vid årets slut	11	65 256	64 853	27 000	70 325	93 894
Förändring av likvida medel		**10 582**	**-388**	**-1 700**	**4 083**	**23 569**

Balansräkning

tkr	Not	Kommunen			Koncern	
		Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar	7	257 780	264 055	260 806	621 283	770 633
Finansiella anläggningstillgångar	8	143 478	149 030	143 000	6 633	13 546
Goodwill					82	0
Summa anläggningstillgångar		**401 258**	**413 085**	**403 806**	**627 998**	784 179
Bidrag till statlig infrastruktur	**9**	5 943	6 289	**0**	**5 943**	6 289
Omsättningstillgångar						
Förråd/Exploatering		2 064	3 364	2 200	5 108	6 968
Kortfristiga fordringar	10	22 722	42 280	25 000	49 851	79 628
Aktier och andelar		0	490	0		490
Kassa och bank	11	65 241	64 853	50 000	70 325	93 894
Summa omsättningstillgångar		**95 970**	**117 276**	**75 000**	**131 227**	187 269
Summa Tillgångar		**497 228**	**530 361**	**478 806**	**759 225**	**971 448**
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Summa eget kapital	**12**	**376 389**	**390 184**	**391 380**	**278 886**	**390 992**
(varav årets resultat)		10 522	10 458	12 280	13 431	15 184
(varav avsatt till resultatutjämningsfond)		6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsättningar	13					
Avsättningar för pension och liknande förplikt		6 177	7 414	5 617	30 093	7 643
Uppskjutna skatter		0				40 472
Avsättning Tumbergsdeponi	14	15 000	18 000	14 883	15 000	18 000
Övriga avsättningar	14	8 326	8 326			8 326
Summa avsättningar		**29 503**	**33 740**	**20 500**	**45 093**	**74 441**
Skulder						
Långfristiga skulder		0	0	0	289 349	333 896
Kortfristiga skulder	15	91 336	106 437	66 926	145 897	172 119
Summa skulder		**91 336**	**106 437**	**66 926**	**435 246**	**506 015**
Summa eget kapital, avsättn och skulder		**497 228**	**530 361**	**478 806**	**759 225**	**971 448**
Poster inom linjen	16					
Borgensåtagande		302 508	340 804			
Övriga ansvarsförbindelser		8 569	8 569			
Pensionsförpliktelser äldre än 1998		167 812	163 700			
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser		40 711	39 714			

Noter

tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Koncern Bokslut 2014	Koncern Bokslut 2015
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	7 210	11 940		90 271
Förättnings- och granskningsavgifter	1 658	2 302		2 302
Taxor och avgifter	27 978	21 163		21 163
Bostads- och lokalhyror	6 713	6 794		42 237
Markhyror och arrenden mm	144	126		126
Hyror och arrenden övrigt	429	99		781
Driftsbidrag från stat mm	32 191	43 693		43 693
Försäljning av verksamhet	8 530	15 708		15 708
Realisationsvinst	0	0		0
Jämförelsestörande post "AFA"	0	3 876		3 876
Övriga intäkter	282	0		932
Summa intäkter	**85 135**	**105 701**		**221 089**
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Externa löner	242 067	259 708		278 667
Sociala avgifter och pensioner	85 575	94 536		103 202
Köpta varor	22 943	25 939		61 135
Entreprenader, köpt vht	74 143	66 597		66 597
Leasingkostnader	2 174	2 524		2 524
Övriga köpta tjänster	59 409	74 880		85 309
Bidrag & Transfereringar	21 740	18 632		18 632
Lokalkostnader	5 155	4 447		16 583
Årets nyintjänade pensioner	13 055	13 522		13 522
Realisationsförluster	0	157		157
Summa kostnader	**526 261**	**560 942**		**646 328**
Not 3 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning				
Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	365 004	372 614		372 614
Allmän kommunalskatt		0		
Skatteavräkning	-733	-89		-89
Summa kommunalskatteintäkter	**364 271**	**372 525**		372 525
Generella statsbidrag & utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	86 766	96 019		96 019
Strukturbidrag		974		974
Regleringsbidrag/avgift	3 112	-363		-363
Generella bidrag från staten		706		706
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	3 139	1 911		1 911
Bidrag/Avgift för LSS-utjämning	-3 648	-3 709		-3 709
Fastighetsavgift	15 376	16 167		16 167
Summa generella statsbidrag och utjämning	**104 745**	**111 705**		**111 705**
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	**469 016**	**484 230**		**484 230**

tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 4 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	13	14		14
Ränteintäkter	1 139	849		281
Uppskj. Vinst finansiell anläggningstillgång				
Summa Finansiella intäkter	**1 152**	**863**		295
Not 5 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-105	-100		-4 374
Ränta pensionsskuld	-35	0		0
Övriga finansiella kostnader	-64	-10		-10
Summa Finansiella kostnader	**-204**	**-110**		-4 384
Summa finansnetto	**948**	**753**		-4 089
Not 6 Årets resultat				
Årets resultat enl resultaträkningen	10 522	10 458		15 184
Reavinster/förluster	72	-157		-157
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**10 594**	**10 301**		15 027
Medel till Resultatutjämningsreserv (RUR)		-6 000		-6 000
Balanskravsunderskott att återställa sen 2012		**0**		0
Årets resultat enl balanskravet	**10 594**	**4 301**		24 054
Not 7 Materiella anläggningstillgångar				
Maskiner , fordon och inventarier				
Ack anskaffningsvärden		68 066		428 323
Nyanskaffningar		3 700		13 760
Försäljningar		0		-41
Utrangeringar/korrigeringar		0		
UB ack anskaffningsvärden	***68 066***	***71 766***		***442 042***
Ack . Avskrivningar		-54 079		-188 406
Årets avskrivningar		-3 153		-15 152
Utrangeringar/korrigeringar		0		41
UB ack. avskrivningar	***-54 079***	***-57 232***		***-203 517***
Summa utgående bokfört värde	**13 987**	**14 534**		**238 525**
Varav				
maskiner	7 651	7 966		7 966
Inventarier	0	1 560		225 551
Bilar och transportmedel	4 484	3 822		3 822
IT-utrustning	1 852	1 186		1 186
Mark, byggnader och anläggningar				
Ack anskaffningsvärden		435 425		779 803
Nyanskaffningar		22 329		34 874
Investeringsbidrag		-187		-187
Försäljningar				
Omklassificering annan typ		4 130		4 130
Utrangering/korrigeringar				
UB ack. Anskaffningsvärden	***435 425***	***461 697***		***818 620***

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Ack avskrivningar		-205 775		-295 787
Årets avskrivningar		-15 913		-25 305
Utrangeringar/Korrigeringar		-282		-282
UB ack. avskrivningar	***-205 775***	***-221 970***		***-321 374***
Summa utgående bokfört värde	**229 650**	**239 727**		**497 246**
Immateriella anläggningstillgångar				
Ack. Anskaffningsvärde		1 250		1 250
Nyanskaffningar				
UB ack. Anskffningsvärde	***1 250***	***1 250***		***1 250***
Ack. Avskrivningar		-977		-977
Årets avskrivningar		-218		-218
UB ack. Avskrivningar	***-977***	***-1 195***		***-1 195***
Summa utgående bokfört värde	**273**	**55**		**55**
Pågående investeringar	**13 869**	**9 739**		**34 808**
Summa anläggningstillgångar	**257 779**	**264 055**		**770 634**

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar

Aktier och andelar				
Södra skogsägarna	239	286		286
Kommuninvest	4 510	8 438		8 438
Kommuninvest förlagslån		1 600		1 600
Kooperativ utveckling Sjuhärad	5	5		5
Bostadsrätter	16	16		16
Nossan Förvaltningsaktiebolag	100	100		100
Stiftelsen Herrljunga Industrilolkaler	500	500		500
Summa aktier och andelar	**5 370**	**10 945**		10 945
Långfristiga fordringar				
Nossan Förvaltningsaktiebolag	135 487	135 487		0
Mimersborgs Byggnadsförening	21	14		14
Herrljunga Folkets Park	1 300	1 300		1 300
Herrljunga Tennisklubb	1 300	1 283		1 283
Summa långfristiga fordringar	**138 108**	**138 084**		2 597
Summa finansiella anläggningstillgångar	**143 478**	**149 029**		13 542

Not 9 Bidrag till statlig infrastruktur

Bidrag till statlig infrastruktur E20	8 250	5 943		5 943
Bidrag statslig infrstruktur Trafikverket cykelvägar	707	3 228		3 228
Bidrag Sparbanksstiftelsen E20		-800		-800
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur E20	-2 750	-1 950		-1 950
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur Trafikv.	-264	-132		-132
Summa bidrag till statlig infrastruktur	**5 943**	**6 289**		6 289

tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 10 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	3 091	4 231		37 571
Momsfordringar	1 743	2 965		192
Förutbetalda kostnader	1 227	3 174		4 962
Fordran fastighetsavgift		6 554		6 554
Sfordran Sparbanksstiftelsen E20		1 600		1 600
Upplupna intäkter	16 661	21 610		21 610
Övrigt		2 146		7 139
Summa kortfristiga fordringar	**22 722**	**42 280**		79 628
Not 11 Aktier och andelar				
Svea Johanssons dödsbo Nordea		490		490
Summa aktier och andelar		**490**		**490**
Not 12 Kassa och bank				
Kassa	15	24		24
Plusgiro	0	0		
Bank	65 241	64 829		93 870
Summa kassa och bank	**65 256**	**64 853**		93 894
Not 12 Eget kapital				
IB eget kapital	365 867	376 389		372 471
Årets resultat	10 522	10 458		15 184
Uppskrivning Kommuninvest		3 337		3 337
UB eget kapital	**376 389**	**390 184**		390 992
Uppdelning av eget kapital				
Resultatutjämningsreserv	6 000	6 000		6 000
Övrigt eget kapital	370 389	384 184		384 992
Utgående eget kapital	**376 389**	**390 184**		**390 992**
Not 13 Avsättningar pensioner och liknande förpliktelser				
Pensionsskuld	4 971	5 990		6 219
Uppskjutna skatter				40 472
Löneskatt på pensionsskuld	1 206	1 424		1 424
Summa pensioner och löneskatt	**6 177**	**7 414**		48 115
Not 14 Avsättningar				
Övriga avsättningar				
Avsättning Tumberg, sluttäckning	15 000	18 000		18 000
Övriga avsättningar	8 326	8 326		8 326
Summa övriga avsättningar	**23 326**	**26 326**		26 326
Summa avsättningar	**29 503**	**33 740**		74 441

tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2015
Not 15 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	0	0		400
Testamenten		909		909
Leverantörsskulder	21 332	24 443		36 971
Personalens källskatt	5 170	5 558		5 971
Semester och övertidsskuld	19 242	20 766		20 766
Arbetsgivaravgift	13 161	13 313		13 313
Förutbetalda intäkter	5 534	6 397		6 397
Upplupen särskild löneskatt	2 886	3 638		3 638
Upplupna pensionskostnader	10 852	12 459		12 459
Upplupna kostnader	13 159	18 954		71 295
Summa kortfristiga skulder	**91 336**	**106 437**		172 119
Not 16 Borgen och övriga ansvarsförbindelser				
Kommunägda bolag				
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler	90 100	100 300		
Herrljunga Elektriska AB	12 500	12 500		
Herrljungabostäder AB	102 058	130 154		
Herrljuga Vatten AB	30 000	30 000		
Herrljunga Hotellfastighets AB	6 600	6 600		
Nossan Förvaltning AB	59 650	59 650		
Kommuninvest förlagslån	1 600	1 600		
Summa	**302 508**	**340 804**		
Egna hem och småhus				
SBAB				
AB Balken Finans Sweden				
Summa	**0**	**0**		
Föreningar	8 569	8 569		
Övriga borgensåtaganden				
Summa	**8 569**	**8 569**		
Summa totala borgensåtaganden	**311 077**	**349 373**		
forts Not 16 Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser				
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	167 812	163 700		
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser	40 711	39 714		
Summa pensionsförpliktelser	**208 523**	**203 414**		

Nyckeltal

(% där ej annat anges)	Bokslut 2014	**Kommunen Bokslut 2015**	Budget 2015
Resultat – Kapacitet			
Verksamhetens nettokost/ skatteintäkt och statsbidrag	94,1	94,0	93,5
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och statsbidrag	3,9	4,0	4,2
Finansnetto / skatteintäkter och statsbidrag	-0,2	-0,2	-0,2
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	**97,8**	**97,8**	**97,5**
Årets resultat / Skatteintäkt och generella statsbidrag	2,2	2,2	2,5
Årets resultat/ eget kapital	2,8	2,7	3,1
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	89,8	108,8	75,6
Investeringsvolym/nettokostnader mkr	7,0	6,0	9,5
Avskrivningar / nettoinvesteringar	57,0	70,6	47,1
Soliditet			
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse och löneskatt	33,8	35,2	39,3
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse och löneskatt	75,7	73,6	81,7
Total skuld- och avsättningsgrad	24,3	26,4	18,3
Risk och kontroll			
Kassalikvidtet	97,0	101,9	112,1

Sammanfattning

Nämndernas driftsredovisning

Inledning

När 2015 summeras redovisar nämnder och styrelser en positiv avvikelse på 7 241 tkr. Jämfört med november prognosen är det en förbättring med cirka 2,5 miljoner kr. Förbättringen återfinns framförallt hos Socialnämnden och Tekniska nämnden. Under året har Socialnämnden fått ett tilläggsanslag på 1 200 kr för att täcka ökade kostnader för korttidsboende.

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Bildningsnämnden redovisar ett överskott på 203 tkr. Det innebär en positiv avvikelse med cirka 0,1% av den totala budgeten som uppgick till 224 364 tkr. Den ursprungliga budgeten uppgick till 221 333 tkr, men i samband med delårsbokslutet kompenserades Bildningsnämnden med cirka 3 000 tkr för 2015 års löneökningar.

Socialnämnden redovisar ett överskott på 1 072 tkr. I utfallet ingår ett tilläggsanslag om 1 200 tkr som kommunfullmäktige beviljade under hösten 2015. Medel för politiska prioriteringar har, efter beslut i kommunfullmäktige, använts till att täcka ökade kostnader för korttidsboendet då en flytt var nödvändig för att kunna påbörja ombyggnaden av Hagens särskilda boende. Vård och omsorg redovisar ett underskott medan övriga områden redovisar överskott. Underskottet kan härledas dels till ökade volymer men också till att effektiviteten inom hemtjänsten inte kunnat nå budgeterad nivå. En avräkning mot demografimodellen visar att äldreomsorgen borde haft 1 800 tkr mer i budget på grund av fler antal äldre än budgeterat.

Hela verksamheten har arbetat hårt med att få en budget i balans. Alla enheter, även de som redovisat positiva prognoser, har varit delaktiga i att ta fram åtgärder för att hålla sig inom budget.

Tekniska nämnden – skattefinansierad redovisar ett överskott på 3 296 tkr, 2 400 tkr är planerat p.g.a. de nya reglerna för komponentredovisning. Av resterande överskott beror 412 tkr på en felaktigt fördelad lönepott, även köp- och säljverksamhet fick del av lönepotten. ”Verkligt överskott” är +484 tkr, den historiskt sett tekniska verksamheten +675 tkr och fritidsverksamheten -191 tkr.

Tekniska nämnden – avgiftsfinansierad. Utfallet för 2015 är ett överskott på 135 tkr vilket är 634 tkr bättre än budget, som var -500 tkr.

Bygg- och Miljönämnden redovisar ett positivt resultat med 459 tkr. Miljöenheten överskott 263 tkr, Plan- och Byggenheten överskott 419 tkr och Räddningstjänsten underskott 260 tkr.

Driftsredovisning

tkr	Bokslut 2014	Ursprunglig budget 2015	Tilläggs-anslag/ ombudget-eringar 2014	Budget 2015	Utfall 2015	Avvikelse 2015
Kommunfullmäktige	**-1 818**	**-1 444**	**0**	**-1 444**	**-1 459**	**-15**
Kommunfullmäktige	-855	-768	0	-768	-767	1
Revision	-624	-658	0	-658	-656	2
Valnämnd	-339	-18	0	-18	-36	-18
Kommunstyrelse	**-44 922**	**-34 621**	**0**	**-34 621**	**-33 029**	**1 592**
Kommunstyrelse	-7 626	-7 058	0	-7 058	-5 505	1 553
Kommunledning	-3 269	-7 264	0	-7 264	-7 414	-150
Kansli	-2 113	0	0	0	0	0
Ekonomi och IT	-9 093	0	0	0	0	0
Ekonomi	0	-4 910	0	-4 910	-4 979	-69
IT/Växel/telefoni/Reception	0	-5 463	0	-5 463	-5 245	218
Personal	-6 495	-5 990	0	-5 990	-6 158	-168
Utveckling och kommunikation	-16 326	0	0	0		0
Adm- o kommunikationsenhet	0	-3 936	0	-3 936	-3 728	208
Bildningsnämnd	**-214 181**	**-224 364**	**0**	**-224 364**	**-224 162**	**202**
Nämnd och gemensamt	-15 480	-14 104	0	-14 104	-11256	2 848
Förskola	-48 615	-51 652	0	-51 652	-54123	-2 471
Fritidshem	-12 728	-14 221	0	-14 221	-14 641	-420
Grundskola	-85 092	-86 834	0	-86 834	-87 223	-389
Grundsärskola	-4 381	-4 187	0	-4 187	-3 725	462
Gymnasieskola	-40 436	-39 337	0	-39 337	-39 221	116
Gymnasiesärskola	-2 690	-2 284	0	-2 284	-2 319	-35
Komvux	-4 759	-4 957	0	-4 957	-4 964	-7
Kultur och Fritid	0	-6 788	0	-6 788	-6 690	98
Socialnämnd	**-179 176**	**-179 864**	**-1 200**	**-181 064**	**-179 991**	**1 073**
Nämnd o förvaltningsledning	-9 923	-12 417	-1 200	-13 617	-9 712	3 905
Bistånd	-15 169	-12 763	0	-12 763	-10 790	1 973
Vård och omsorg	-101 086	-101 432	0	-101 432	-107 702	-6 270
Individ och familjeomsorg	-52 998	-53 252	0	-53 252	-51 787	1 465
Teknisk nämnd						
Skattefinansierad verksamhet	**-8 830**	**-18 870**	**0**	**-18 870**	**-15 574**	**3 296**
Nämnd och gemensamt	2 538	-1 620	0	-1 620	-1 697	-77
Fastighet	-1 424	-100	0	-100	2 467	2 567
Gata och Park	-10 630	-9 944	0	-9 944	-9 631	313
Internservice	686	-312	0	-312	372	684
fritidsverksamhet	0	-6 894	0	-6 894	-7 085	-191
Avgiftsfinansierad verksamhet						
Renhållning	-288	-500	0	-500	134	634

Bygg- och miljönämnd	**-14 654**	**-13 720**	**0**	**-13 720**	**-13 261**	**459**
Nämnd och miljöenhet	-1 034	-1 463	0	-1 463	-1 164	299
Räddningstjänst	-11 600	-10 833	0	-10 833	-11 093	-260
Plan och Bygg	-2 020	-1 424	0	-1 424	-1 004	420
Nettokostnad	**-463 869**	**-473 383**	**-1 200**	**-474 583**	**-467 342**	**7 241**
Återföring kapitalkostnad	24 427			24 158	24 202	44
Avskrivningar	-18 316			-20 300	-19 284	1 016
Gemensamma kostnader	-1 684			-3 800	-13 004	-9 204
Verksamhetens nettokostnad	**-459 442**			**-474 525**	**-475 428**	**-903**

Nämndernas investeringsredovisning

Inledning

När 2015 summeras redovisar nämnder och styrelser investeringar på totalt 27 329 tkr. Det innebär att cirka 63% av den totala budget på 43 107 tkr togs i anspråk under året. Störst avvikelser finns under Bildningsnämnden och Tekniska nämnden. Bildningsnämndens avvikelse beror främst på att investeringen på Molla kök inte startades under året. Avvikelsen på tekniska nämnden beror främst på att exploatering Horsby inte har något utfall samt att GC väg har ett lågt utfall.

Bildningsnämnden

2015 hade Bildningsnämnden två egna investeringsprojekt, inventarier/it och it bibliotek. Budgeten för projektet uppgick till 1 100 tkr och utfallet landade på 1 105 tkr. Investeringarna består främst av inventarier till de nya förskoleavdelningarna i Herrljunga, Eriksberg och Mörlanda.

2015 hade Bildningsnämnden fem investeringsprojekt genom tekniska nämnden. Budgeten för projektet uppgick till 8 493 tkr och utfallet för 2015 landade på 1 766 tkr. Avvikelsen mellan utfall och budget beror främst på att investeringsprojektet Molla förskola, kök molla, inte har ackumulerat kostnader i någon större omfattning än.

Socialnämnden

Utfall inventarier överstiger budget med 334. Orsaken är ett krav att sprinklersystem måste finnas på gruppboende LSS. Några medel för detta hade inte budgeterats för. Medel för digitala larm ombudgeterades efter beslut i socialnämnden till förmån för förstudie Hemgården. Arkitekt anlitad för att skissa på olika alternativ till ombyggnad både utifrån behov men också utifrån det föreläggande som finns angående bristfällig arbetsmiljö.

Tekniska nämnden

Eriksbergs förskola. Projektet beslutades om särskilt under året.

IT-stöd, underhållssystem. Gemensamt projekt med Vårgårda kommun, försenat p.g.a. personalbyte.

Mindre gatuanläggningar. De större posterna är arbeten på Kvarnvägen, L Skolgatan, nedfasning gång- och cykelbana Storgatan, övergångsställen Storgatan och ny julbelysning.

Reinvestering gata, innefattar mindre åtgärder som klassades som underhåll innan nya redovisningsprinciper om komponentavskrivning infördes

Upprustning Östra Parkgatan har genomförts, flera nya parkeringsplatser skapades samtidigt.

Kvarterat Linden, projektet är försenat pga Herbos byggnation. Beräknas påbörjas 2016.

EPC, kvarvarande medel från projektet har inte använts.

Verksamhetsanpassningar är ett ospecificerat investeringsprojekt i budget. Syftet är att snabbt kunna hantera verksamhetsanpassningar. Medlen har bl.a. använts för att anpassa Stationsvägen 16 (tidigare Gäsenegården) vid flytt av korttidsboende. Anpassningar av Tvättens lokaler har även gjorts med medel från projektet för verksamhetsanpassningar.

EPC B, medel har äskats för en andra etapp, detta beviljades inte. Kvarvarande medel på tidigare EPC-projekt täcker underskottet.

Byte maskiner i kök enligt utbytesplan. Hela investeringsbeloppet har inte använts med tanke på planerade investeringar i fastigheterna.

Förstudie Altorp har genomförts på uppdrag av Bildningsnämnden.

Hagen 2, projektet är klart.

Hagen 3, färdigställs under 2016.

Projektering av Hagen 4 har gjorts samtidigt med Hagen 3, det innebär att Hagen 3 kommer att bli dyrare än budget. Hagen 4 skulle blivit billigare än budget, förutsatt att det arbetet påbörjas direkt efter Hagen 3. Blir Hagen 4

uppskjutet är det inte säkert att hela samordningsvinsten kan hämtas hem.

Tak Hagen, genomförs och är budgeterat 2016 , 40 tkr har används redan för arkitektjobb.

Städmaskiner enligt utbytesplan.

Upprustning Stadsparken, billigare än budgeterat.

Reinvestering fastighet, den grovt uppskattade budgeten, hälften av tidigare underhållsmedel var inte tillräckligt.

Förstudie Horsby har genomförts på uppdrag av Bildningsförvaltningen.

Projektet förstudie Molla, avser inte bara förstudie. En förstudie har gjorts på uppdrag av Bildningsförvaltningen, beslut har fattats om att bygga ny skola och kök.

Moduluppbyggnad för ensamkommande har etablerats.

Stambyte Simhallen och renovering Simhallen, ska ses som ett projekt. Påbörjades 2014, avslutades 2015.

Altorpskolan fasad, medel fördes över från 2014, inga ytterligare utgifter har kommit för projektet 2015.

Upprustning lekplatser, har använts till lekplatsen Knipevägen i Ljung.

Södra Horsby etapp I, har inletts under 2015, fortsätter 2016.

Skalskydd. Fastigheterna Hagen, Mörlandahallen, Altorpskolan, Räddningsstationen i Herrljunga, Kommunhuset och Hemgården har fått kompletterande skalskydd.

Nybyggnation GC-vägar. GC-väg ut till Ölltorp är klar, har inte bokförts som ett investeringsprojekt, medfinansiering har betalats till Trafikverket, som är huvudman.

Ombyggnad av ÅVC påbörjades 2014 och färdigställdes 2015.

Investeringsredovisning

tkr	Ursprunglig budget	Överflyttat från 2014	Tillägg-sanslag	Totalt anslag	Utfall 2015	Avvikelse 2015
Kommunstyrelsen						
Markköp	400	400		800	1 243	-443
IT-investeringar	350	0		350	123	227
Konstgräsplan Annelund	0	0		0	100	-100
IT investeringar	0	0		0	1 904	-1 904
S:a kommunstyrelsen	**750**	**400**	**0**	**1 150**	**3 370**	**-2 220**
Utbildningsnämnden						
Inventarier/IT BN	1 000			1 000	1 027	-27
Lekplatser	400			400	180	220
IT biblioteket	50	50		100	78	22
Verksamhetsanpassningar	0			0	0	0
S:a Utbildningsnämnden	**1 450**	**50**	**0**	**1 500**	**1 285**	**215**
Socialnämnden						
Inventarier	200	0		200	534	-334
Trygghetslarm	200	0		200	0	200
Förstudie Hemgården	0	0		0	99	-99
S:a socialnämnden	**400**	**0**	**0**	**400**	**633**	**-233**
Tekniska nämnden						
Markköp	400	-400		0	54	-54
Konstgräsplan Annelund	0	0		0	2	-2
Eriksberg förskola	0	1 100		1 100	1 286	-186
IT system underhållssystem	1 000	0		1 000	0	1 000
Omlastning Tumberg	500	0		500	0	500
Mindre gatuanläggningar	2 000	0		2 000	1 225	775
Reinvestering Gata	0	500		500	509	-9
GC väg Molla	950	0		950	0	950
Upprustning Östra Parkgatan	500	0		500	544	-44
Kvarteret Linden	250	0		250	0	250
EPC	0	270		270	0	270
EPC B	0	0		0	102	-102
Verksamhetsanpassningar	1 000	0		1 000	578	422
Byte maskiner i kök enl utbytesplan	300	0		300	202	98
Förstudie Altorp	100	93		193	145	48
Soprum fastigheter	200	0		200	0	200
Hagen 2	0	612		612	522	90
Hagen 3	7 500	0		7 500	5 669	1 831
Hagen Tak	0	0		0	40	-40
Städmaskin	150	0		150	109	41
Upprustning Stadsparken	300	0		300	174	126
Reinvesteringar fastighet	0	2 400		2 400	2 634	-234
Förstudie Horsby	0	200		200	94	106
Förstudie Molla skola	2 600	4 000		6 600	61	6 539
Moduluppb ensamkommande barn	0	2 200		2 200	1 730	470
Förskola tätort	0	18		18	0	18
Stambyge i Simhallen	0	500		500	0	500

Altorpskolan fasad	0	214		214	0	214
Omklädningsrum/Bastu Simhallen	0	2 741		2 741	3 712	-971
Tillbyggnad Molaskola	0	0		0	2	-2
Maskiner fastighetsskötsel	200	0		200	100	100
Hissar	300	0		300	0	300
Upprustning ledplatser	100	0		100	63	37
Södra Horsby etapp 1	0	3 000		3 000	581	2 419
Skalskydd	1 000	259		1 259	1 262	-3
Nybyggnation GC-vägar	0	2 540		2 540	105	2 435
Ombyggnad ÅVC	0	460		460	536	-76
S:a Tekniska nämnden	**19 350**	**20 707**	**0**	**40 057**	**22 041**	**18 016**
S:a Skattefinansierade investeringsutgifter	**21 950**	**21 157**	**0**	**43 107**	**27 329**	**15 778**
Avgiftsfinansierade investeringar						
Tekniska nämnden						
Ramp Herrljunga återvinningscentral			0	0		0
Upprustn Annelunds återvinningscentral			0	0	0	0
S:a Tekniska nämnden	**0**			**0**	**0**	**0**
S:a Avgiftsfinansierade investeringar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
S:a Investeringar totalt	**21 950**	**21 157**	**0**	**43 107**	**27 329**	**15 778**

Redovisningsprinciper

Herrljunga kommun följer den kommunala redovisningslagen men även de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Redovisning av pensionsskuld

Kommunen tillämpar den s.k. blandmodellen för redovisning av pensionsskuld. Detta innebär att den skuld som är intjänad innan 1998 är medtagen under ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen. Den pensionsskuld som är uppkommen efter 1998 är till stora delar försäkrad. Under rubriken avsättningar för pensionsskuld är den särskilda löneskatten bokförd som är beräknad på den pensionsskuld som uppkommit efter 1998. Aktualiseringsgraden uppgår till 96 %.

Diskonteringsräntan har inte förändrats under året.

Skatteintäkter

Vid redovisning av skatteintäkterna har SKL:s decemberprognos använts.

Redovisning av lånekostnader

Alla räntekostnader kostnadsförs enligt huvudmetoden, d.v.s. räntekostnader belastar resultatet den period de uppstår.

Finansiella tillgångar

Samtliga kommunens placeringsmedel är klassificerade som omsättningstillgångar. Som anläggningstillgång redovisas aktier och andelar samt långfristiga fordringar.

Materiella tillgångar

Herrljunga kommun följer i princip de regler som finns i RKR 11 angående materiella anläggningstillgångar. Undantaget är kravet på komponentredovisning som inte fullt ut tillämpas ännu.

Tillgångarna skrivs av linjärt över nyttjandeperioden och en grov uppskattning tillämpas på större projekt. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Tillgången skall vara avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, ha ett anskaffningsvärde som överstiger et basbelopp (ca 44 000 kronor) samt ha en livslängd som överstiger 3 år.

Avskrivningstider	
Datorer och servrar	3-5 år
Övriga maskiner och inventarier	5-20 år
Fordon	5-10 år
Verksamhetsfastigheter	10-33 år
fastigheter för affärsverksamhet	20-33 år
Markanläggningar	20-50 år
Markanläggningar	Ingen avskr

Avskrivningstiderna ovan är satta med stöd av RKR:s idéskrift om avskrivningar.

Övriga upplysningar om materiella anläggningstillgångar finns i bokslutsbilagorna.

Komponentredovisning

I samband med övergången till komponentredovisning är ambitionen att göra anläggningsregistret mer detaljerat. Detta görs i syfte att anpassa redovisningen till RKR:s rekommendation nr 23 Bokföring som rådet gav ut i slutet av 2014.

Exploateringsredovisning

Rutinerna för exploateringsredovisningen har ändrats fr.o.m. 2014 i syfte att följa RKR:s rekommendationer. I korthet innebär det att ett exploateringsområdes olika investeringar hanteras enligt nedan:

Inve-stering	Hantering
Tomt	Råmark och kostnader som har en direkt koppling till marken. Överförs till omsättningstillgång när ett område är färdigt för försäljning.
Kvar-tersgata	Aktiveras då tomterna förs över till omsättningstillgång. Vanligtvis är den inte helt färdig vid detta tillfälle men den tas i bruk på så vis att man kan börja köra på den.
Matar-gata	Aktiveras då den är färdig.
VA	50 % av kostnaderna för gatubyggnaden anses vara avgifter för VA. Om en gata anses vara klar så anses även ledningsnätet vara klart. Därför aktiveras objektet samtidigt som kvartersgatan.
Objekt övrigt	Skulle ex. kunna vara en lekplats eller ett grönområde. Aktiveras när de är färdiga.

Försäljningsintäkter bokförs fr.o.m. 2014 på driften (tidigare som ett investeringsbidrag).

Bidrag till statlig infrastruktur

Kommunen har genom avtal förbundit sig att bidra med 8,25 mkr till utbyggnaden av E20. Summan har tagits upp som en tillgång som årligen kommer att upplösas med 1/3 (enligt beslut i KF i april 2015). Medlen är ännu ej utbetalda. En avsättning är därför gjord i balansräkningen som enligt avtalet indexuppräknas varje år med Trafikverkets index för Investering väg. Värdet på den ursprungliga avsättningen var i prisnivå 2013-06. I bokslutet 2014 har därför en indexuppräkning gjorts för aktuell period. Då indexuppräkningen var negativ för 2015 har ingen indexförändring gjorts för 2015. När utbetalningen kommer att ske kan i dagsläget inte bedömas.

Avsättningar

Under rubriken avsättningar finns upptaget en skuld för sluttäckning av Tumbergsdeponin.

Avsättningen gjordes 2008 och beräkning har skett utifrån avslutningskostnader på Gässlösadeponin i Borås per kvadratmeter. Tumbergsdeponin består av en yta på ca 9 ha. Sluttäckningen beräknas vara klar år 2025 och i dagsläget är det omöjligt att bedöma när utflöde av resurser kommer att ske, pga att sluttäckningsplanen ej är klar. Ingen uppräkning och inga uttag har skett under perioden.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Från 2009 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse och är beräknade enligt SKLs normalreglemente.

För avsättning av bidrag till statlig infrastruktur, se avsnittet ”Bidrag till statlig infrastruktur”.

Redovisning av intäkter

Skatteintäkter periodiseras i 12-delar. Avgifter för äldreomsorg, barnomsorg faktureras månatligen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan bolagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi.

I den sammanställda redovisningen över koncernen redovisas, förutom kommunen, de företag i bolags- och stiftelseform över vilka kommunen har ett bestämmande inflytande. Trollabo Kraft AB har inte tagits med som ett intresseföretag p.g.a. dess ringa omfattning (omsättning 1 607 tkr, ägd andel 50 %, RKR 8.2). Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Någon elimineringsdifferens vid förvärven har inte uppstått. Interna poster har eliminerats. Obeskattade reserver har delats upp mellan latent skatteskuld och eget kapital. Dotterföretagens principer för avskrivningar har inte anpassats till kommunens redovisning p g a att olikheter inte väsentligt påverkar utfallet. Detta medför att RKR 8.2 inte följs helt och hållet. Goodwillpost härrör sig från externt förvärvade aktier i Herrljunga El AB. Avskrivningstiden på goodwill är 5 år. Den sista avskrivningen gjordes 2015 vilket innebär att det inte längre finns någon goodwill.

Solidarisk borgen

Herrljunga kommun har i februari 1999, KF § 10, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per 2012-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlems-

kommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Kommunfullmäktige

Inledning

Kommunfullmäktiges ledamöter är direktvalda genom allmänna val. Som kommunens högsta beslutande organ fastställer fullmäktige budget, årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för nämnder och styrelse. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell natur eller av större vikt för kommunen men även om mål och riktlinjer för kommunens verksamheter och organisation.

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Allmänheten kan lämna in frågor samt förslag till fullmäktige. Dessa bereds och hanteras på samma sätt som de motioner som ledamöterna lämnar. Sammanträdena anslås på anslagstavla och annonseras i lokala medier. Val till kommunfullmäktige sker vart fjärde år. Senaste valet var i september 2014.

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Utfall 2015	Avvikelse
Kommunfullmäktige	**-667**	**-855**	**-768**	**-767**	**1**
Varav intäkter	0	0	0	0	0
Varav kostnader	-667	-855	-768	-767	1

Kommunfullmäktige redovisar ett utfall på 767 tkr, vilket ligger i linje med budgeten på 768 tkr. Kommunfullmäktiges budget och utfall består av arvoden och gratifikationer.

Revision

Inledning

Revisorerna och lekmannarevisorerna (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas
demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen har en central roll när det gäller att säkerställa insynen i och kontrollen av all verksamhet som kommunen ansvarar för. Den har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Revisionen kan skänka legitimitet och förtroende åt verksamheten, men också vara förmedlare av väsentlig och nödvändig kritik. Med sina insatser kan revisionen också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Verksamhetsbeskrivning

Revisionen utgörs av sex förtroendevalda revisorer utsedda av fullmäktige med uppgift att granska styrelse och nämnder. Revisionen utgör ett av fullmäktiges kommunaldemokratiska instrument för att utvärdera, effektivisera och kontrollera den kommunala verksamheten. Revisionens ändrade roll, inriktning och ökade betydelse återspeglas i kommunallagen från 1 juli 2006.

Revisorerna beslutar hur revisionsarbetet ska organiseras och genomföras och upprättar årligen en plan över sitt arbete med vissa utvalda granskningsområden med utgångspunkt i väsentlighet och risk. Revisionen bedömer om nämndernas interna kontroll är tillfredställande och om bokslutet är rättvisande och uppfyller kraven om god redovisningssed. Revisionsarbetet utgår från innebörden i god revisionssed som bland annat omfattar förtroende, oberoende, objektivitet, helhetssyn, samverkan, öppenhet och kommunikation.

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse
Revision	**-620**	**-624**	**-658**	**-656**	**2**
Varav intäkter	0	0	0	0	0
Varav kostnader	-620	-624	-658	-656	2

Revisionen redovisar ett utfall på 656 tkr, vilket ligger i linje med budgeten på 658 tkr. Kostnaderna för konsulter och arvoden blev något högre än budgeterat. Kostnaden för sakkunnigt biträde landade på cirka 230 tkr medan arvoden till revisionen uppgick till knappt 100 tkr. De högre kostnaderna för arvoden och konsulter vägdes upp mot att budgeten på 65 tkr för kurser inte användes
.

Valnämnd

Inledning

Valnämnden ansvarar för genomförandet av allmänna val. Det gäller val till riksdag, regions- och kommunfullmäktige och sker vart fjärde år. Val till EU-parlamentet sker vart femte år.

Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare. Nämnden fullgör kommunens uppgifter enligt Vallagen (2005:837) och Kommunallagen (1991:900). För att kunna fullgöra sina uppgifter skall valnämnden i viss utsträckning ha tillgång till personal i den omfattning som behövs.

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31

DRIFT Belopp netto (tkr)	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse
Valnämnd	**-20**	**-339**	**-18**	**-36**	**-18**
Varav intäkter	0	346	0	0	0
Varav kostnader	-20	-685	-18	-36	-18

Valnämnden redovisar ett utfall på 36 tkr jämfört med budgeten på 18 tkr. Den negativa avvikelsen härleds till att arvoden som borde belastat kommunstyrelsen har belastat valnämnden.

KOMMUNSTYRELSEN

Inledning/Sammanfattning

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen avger kommunens yttranden till regeringen och andra myndigheter samt bereder kommunfullmäktiges ärenden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för den ekonomiska förvaltningen och för samordning av övergripande ekonomisk planering. Kommunstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt ansvar för den kommunövergripande uppföljningen under året och i bokslut. Kommunstyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägarstyrningen bedrivs genom formella och informella möten med berörda bolagspresidier, ägardirektiv m.m.

Framtid

Arbetet med att skapa bästa möjliga klimat för företagande och utveckling fortsätter. Fokus kommer att ligga på aktiviteter som förbättrar tillgången på kompetens i vår kommun, både genom nära samarbete företag och skola och genom att verka för en ökad inflyttning.

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning har reviderats och är ute på samråd i början av året. Det nya förslaget förväntas beslutas av kommunfullmäktige i mars. En ny kommuntäckande översiktsplan håller på att tas fram och arbetet under 2016 kommer att fokusera på förankring och medborgardialog under planskedena samråd respektive utställning, för att mot slutet av året utmynna i ett planförslag för antagande i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen kommer under året att arbeta med att utveckla medborgardialogen, med fokus på hemsida och kommunikationsplan i syfte att förbättra kommunikationsflödet internt såväl som externt. Vidare ska kommunstyrelsen fortsätta arbetet med att upprätta kommunövergripande arkivrutiner samt implementera riktlinjerna för dokument- och ärendehantering. Övergripande ska en digitalisering av verksamheten ske, i linje med regeringens mål om att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Servicenämndens arbete med att sätta samman de två kommunernas organisationer till en enhet har pågått under 2015 och kommer att fortsätta 2016, där vi kommer att fokusera på att få igång vår Servicedesk som kommer att vara en mycket viktig funktion i IT:s leverans. Växelsammanslagningen kommer att ske i december 2015 med fortsättning under 2016 för att skapa en Växel tjänst som på ett tydligt sätt levererar Telefonist och växel till de båda kommunerna.

Ekonomisk *sammanfattning*

Drift 2015-12-31

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Kommunstyrelsen	-2 295	-7 626	-7 058	-5505	1 553
Kommunledning	-3 535	-3 269	-7 264	-7 414	-150
A.K.-enheten	-2 356	-2 113	-3 936	-3 728	208
IT/Växel/Telefoni	-3 815	-4 043	-5 463	-5 245	218
Ekonomi	-5 530	-5 050	-4 910	-4 980	-70
Personal	-6 013	-6 495	-5 990	-6 158	-169
Summa verksamhet	**-23 544**	**-28 596**	**-34 620**	**-33 031**	**1 590**

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 1 590 tkr. Utfallet summeras till cirka 33 miljoner jämfört med budgeten på drygt 34,5 miljoner. Den positiva avvikelsen härleds till politiska prioriteringar som hanteras under kommunstyrelsen. Om kommunstyrelsens politiska verksamhet räknas bort blir verksamheternas resultat plus 37 tkr.

Kommunstyrelsens ansvarsområde har förändrats inför budget 2015. Ansvaret för kultur som bland annat innehåller musikskola och bibliotek flyttades till Bildningsnämnden och ansvaret för fritidsfrågor som tex simhallen flyttades till tekniska nämnden. Samtidigt förändrades kommunstyrelsens interna organisation.

Kommunstyrelsen har fram till delårsrapporten prognostiserat en budget i balans. Vid delårsrapporten prognostiserade kommunstyrelsen ett underskott på ekonomi/personal och kommunledning på 200 tkr respektive 100 tkr. Underskotten möttes av en positiv prognos på A.K-enheten på cirka 300 tkr. Under hösten justerades prognosen för kommunstyrelen upp till ett överskott om cirka 1 300 tkr. Förändringen berodde på en förväntan om att politiska prioriteringar skulle göra ett överskott på cirka 1 450 tkr.

Kommunstyrelsen har haft en budget i balans de senaste åren samt lämnat överskott på den politiska verksamheten. Budget 2016 bygger på samma förutsättningar som 2015 och det finns därför ingen oro för försämrade resultat i närtid. Utmaningen för kommunstyrelsens verksamheter handlar främst om att landa i den nya organisationen, både organisatoriskt och ekonomiskt. Eftersom underskotten på kommunledning, ekonomi och personal beror på kostnader av engångskaraktär krävs inga omfattande förändringar för att nå budgetar i balans under 2016.

BILDNINGSNÄMNDEN

Inledning/Sammanfattning

Bildningsnämndens resultat för 2015 summeras till plus 203 tkr. Det innebär en positiv avvikelse med cirka 0,1% av den totala budgeten som uppgick till 224 364 tkr. Den ursprungliga budgeten uppgick till 221 333 tkr, men i samband med delårsbokslutet kompenserades Bildningsnämnden med cirka 3 000 tkr för 2015 års löneökningar.

Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats vidare och utgör på ett tydligare sätt en grund för hur olika utvecklingsinsatser beslutas. I februari stod Herrljunga som värd för en nätverks- och kompetensutvecklingsdag för 150 förstelärare och rektorer i Sjuhäradsregionen. Arbetet fortsätter under kommande år med ännu en nätverksträff samt riktat mot alla lärare i Herrljunga. I övrigt har skolorna fortsatt fördjupa sig i arbetet med en tillgänglig utbildning som inkluderar alla elever. Fritidshemmen har deltagit i kompetensutveckling kring rastaktiviteter.

Förskolan har haft ett fortsatt fokus på att arbeta med språkutveckling och pedagogisk dokumentation kopplat till det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningens ledningsgrupp samt politiker i bildningsnämnden har deltagit i olika utbildningar och konferenser, bland annat i en föreläsning om ansvaret för barn och elever i behov av särskilt stöd. Tillfället arrangerades i samverkan mellan Herrljunga och Vårgårda kommuner.

Planering för att delta i Skolverkets Läslyftet pågår och tas även upp under PELLE- tillfällen (Pedagogisk ErfarenhetsLärande Lärare Emellan). PELLE syftar till att bidra till kollegialt lärande och involverar samtliga lärare i skolan vid två tillfällen per år.

Verksamhetsbeskrivning

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildnings- och kulturverksamhet för kommunens invånare på uppdrag av kommunfullmäktige. Detta gör nämnden genom att driva verksamheterna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola enligt den skolstruktur som kommunfullmäktige har beslutat. Gymnasiesärskola bedrivs inte i egen regi, utan platser köps utanför kommunen. Kommunal vuxenutbildning bedrivs i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman. Nämndens kulturverksamheter innebär ett övergripande kulturansvar samt ansar för bibliotek och musikskola. Till detta kommer också ansvaret för fritidsgårdsverksamheten.

Kommunfullmäktige är huvudman för skolverksamheten och har utifrån inriktningsmål fastställt prioriterade mål för Bildningsnämnden samt fördelat ekonomiska resurser till nämnden i form av kommunbidrag. Nämnden har verksamhetsansvaret inför kommunfullmäktige, som i sin tur har huvudmannaansvaret inför staten. Statens uppdrag innebär att huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs enligt de statliga styrdokumenten så att mål och riktlinjer i skollag och förordningar kan uppfyllas. Bildningsnämndens verksamheter har också att hantera en dubbel styrning genom att staten ställer krav på huvudmannen direkt, men också krav som går förbi huvudmannen direkt till rektorer och lärare.

Nämnden har ansvar för att bedriva ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete vid sina skolor och nämndens skolverksamhet har under sen höst 2015 fått tillsyn av Arbetsmiljöverkets särskilda inspektion av

skolverksamhet. I början av 2016 kommer återkopplingen får inspektionen.

Framtid

Nationellt prognostiseras en stor brist på legitimerade förskollärare och lärare, vilket beräknas innebära att ca 65 000 lärare kommer att saknas 2020. Effekter av detta kommer att visa sig också i Herrljunga kommun.

Förstudien av Altorpskolan har avslutats och en renovering med om- och tillbyggnad är planerad med start 2016. En förstudie av förskola med sex nya avdelningar har utrett möjligheterna att samordna detta vid Horsby för att också tillgodose Horsbyskolans behov av lokaler. Projekteringen för att genomföra en om- och tillbyggnaden av Molla förskola, skola och kök/matsal startade under december 2015 och byggnationen beräknas starta under början av 2016.

Den utbyggda förskoleverksamheten prognostiseras från och med hösten ha behovstäckning vilket förväntas innebära att kön kan hanteras utan väntetider utanför lagkravet. Antalet placerade barn i Ytterby förskoleområde har ökat under 2015. Antalet barn med barnomsorg på obekväm tid förväntas öka och fler förskolor kommer att beröras av de utökade öppettiderna.

Elevantalet i grundskolan vände försiktigt uppåt igen och beräknas öka något också under 2016. Antalet elever mottagna i grundsärskolan har minskat senaste åren och nämnden har beslutat om reviderade riktlinjer för mottagande i grund- och gymnasiesärskolan. Dessa riktlinjer har kompletterats med rutiner för att möta grundsärskolans elever i de tidiga skolåren i en inkluderad verksamhet på respektive grundskola.

Kunskapskällan har utvidgat samarbetet med ytterligare fyra företag fr o m läsåret 2015/2016. Samarbetet knyts i första hand till den arbetsplatsförlagda

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Gemensamt	-10 339	-15 480	-14 503	-11633	2 870
Förskolan	-45 177	-48 615	-51 652	-54123	-2 471
Fritids	-12 842	-12 728	-14 221	-14641	-420
Grundsärskolan	-4 751	-4 381	-4 187	-3725	462
Grundskolan	-83 982	-85 092	-86 834	-87222	-388
Gymnasiesärskolan	-3 206	-2 690	-2 284	-2319	-35
Gymnasieskolan internt	-28 958	-28 586	-27 837	-27903	-66
Gymnasieskolan externt	-12 363	-11 850	-11 500	-11318	182
Komvux	-5 182	-4 759	-4 957	-4964	-7
Fritidsgård	*	-635	-575	-559	16
Musikskola	*	-1 984	-1 967	-1966	1
Bibliotek	*	-4 171	-3 847	-3788	59
Summa verksamhet	**-206 800**	**-220 971**	**-224 364**	**-224 161**	**203**
Intäkter			*21 585*	*28 866*	*7 281*
Kostnader			*-245 949*	*-253 027*	*-7 078*
Nettokostnad			**-224 364**	**-224 161**	**203**

Bildningsnämndens resultat för 2015 summeras till plus 203 tkr. Det innebär en positiv avvikelse med cirka 0,1% av den totala budgeten som uppgick till 224 364 tkr. Den ursprungliga budgeten uppgick till 221 333 tkr, men i samband med delårsbokslutet kompenserades Bildningsnämnden med cirka 3 000 tkr för 2015 års löneökningar.

Bildningsnämndens prognoser var inledningsvis negativa. I februari var prognosen minus 3,3 miljoner och den negativa avvikelsen minskade sedan succesivt till -2,9 miljoner i mars och minus 607 tkr i april. Vid delårsrapporten hade Bildningsnämnden en positiv avvikelse på 150 tkr som växte till 300 tkr vid oktober prognosen. De stora skiftningarna hänger samman med volymprognoserna för förskolan som inledningsvis var på en hög nivå. Antal barn och kostnad per barn har följts noggrant både centralt och ute i verksamheterna för att säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Bildningsnämnden har under 2015 sökt och beviljats statliga bidrag för mindre barngrupper i förskolan och lågstadiesatsningen. Intäkterna avser höstterminen och uppgår till 600 tkr respektive 1000 tkr. Verksamheterna anpassades efter intäkterna under hösten vilket innebär att kostnader har genererats i samma omfattning.

Altorpskolan och Kunskapskällan har under hösten skrivit in flera ensamkommande barn i veckan och elevantalet i förberedelseklasser och språkintroduktion har därför vuxit snabbt. Eftersom Bildningsnämnden söker bidrag från migrationsverket påverkas inte Bildningsnämndens resultat för 2015 av de ökade volymerna.

Under året har en avgiftskontroll genomförts för barnomsorgsavgifter. Kontrollen har genererat intäkter på cirka 300 tkr som används till att göra prioriterade inköp utifrån genomförda skyddsronder ute i verksamheterna.

Från den första oktober har ansvaret för vikarieanskaffning flyttats från personalenheten till respektive nämnd. Bildningsnämnden blev samtidigt kompenserade för förändringen som även har ramväxlats till budget 2016.

Bildningsnämnden har en avvikelse mellan budgeterade intäkter och faktiska intäkter på cirka 7 miljoner. Avvikelsen härleds till bidrag för lågstadiesatsningen, mindre barngrupper i förskolan, ensamkommande barn, avgiftskontroll, moms och bemanningsenheten.

Även om Bildningsnämndens resultat har varit positivt de senaste åren finns det stora utmaningar som redan börjat göra avtryck i verksamheternas resultat. Det finns en pågående strukturomvandling från pedagogisk omsorg till förskoleverksamhet. Eftersom förskoleverksamhet är mer resursintensivt ökar kostnaderna per barn i förskoleåldern. Flera av Bildningsnämndens yrkeskategorier är bristyrken och yrken som har en högre löneutveckling än kommunens genomsnitt. Bildningsnämnden blir kompenserade för löneökningar utifrån lönerevisionen, men tendensen är att lönerna ökar i snabbare takt. En tredje utmaning är att lyckas med en god integration. Ur ett rent ekonomiskt perspektiv blir det en utmaning när en elev går från asylsökande till permanent uppehållstillstånd. När eleven får ett permanent uppehållstillstånd kan Bildningsnämnden inte söka medel från migrationsverket längre. En fjärde utmaning är att tillgodose de stora investeringsbehov som finns inom Bildningsnämndens ansvarsområde. Investeringsbehoven behöver ses utifrån ett långsiktigt perspektiv där goda pedagogiska förutsättningar och goda ekonomiska lösningar smälter samman.

SOCIALNÄMNDEN

Inledning/Sammanfattning

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom Socialtjänsten och för detta fastställer kommunfullmäktige mål som nämndens verksamheter på rättsäker grund skall vila på. Socialnämndens verksamheter omfattar stöd till personer med funktionsnedsättningar oavsett ålder, äldre, individ och familjeomsorg samt kommunal hälso- och sjukvård. Verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och förordningar, politiska beslut samt framtagna riktlinjer.

Under året har kommunfullmäktige antagit socialnämndens socialtjänstplan. Socialtjänstplanen är en policy för arbetet inom socialförvaltningen som lägger fast inriktningen för insatser, vad som styr ställningstagande, beslut och prioriteringar samt en grundsyn och en värdegrund för nämndens arbete. Till socialtjänstplanen har ett utbildningsmaterial och en kommunikationsplan tagits fram. Socialtjänstplanen har under hösten börjat implementeras ute i verksamheterna, arbetet skall vara genomfört i juni 2016.

Samtliga enheter har börjat arbeta utifrån enhetens egna arbetsplan, enheterna har även upprättat en miljöhandlingsplan. I maj övertog socialnämnden en ny uppgift från kommunstyrelsen i form av konsumentrådgivning och budget och skuldrådgivning. Två nya boenden för ensamkommande barn har startats och Hagen etapp 2 har färdigställts. Kommunen tog under perioden 27 november till 19 december emot ett 30 tal flyktingar, flyktingarna inkvarterades i Altorpskolans gymnastiksal.

Året har präglats av att få en budget i balans samtidigt som ett nytt verksamhetssystem införts. Fortfarande kvarstår en hel del arbete med att få systemet komplett och personalen bekväma med att använda alla funktioner på rätt sätt.

Socialnämnden har prognosticerat underskott under större delen av året. Senaste prognos visade på ett underskott på – 1 040 tkr. De största avvikelserna från budget visar hemtjänsten samt korttidsboendet. I budgetarbetet för 2015 minskades hemtjänstens budget med ca 3000 tkr med hänvisning till en för hög standardkostnad i förhållande till övriga kommuner. Denna verksamhet har inte lyckats anpassa sina kostnader till den minskade budgeten. Ombyggnaden av nästa etapp på Hagen gör att korttidsboendet har varit tvungen att flytta till nya lokaler. Detta orsakar ytterligare kostnader i form av hyra, transporter och nattpersonal. IFO vuxen har haft ett antal fler placeringar än budgeterat vilket orsakar ett underskott för denna verksamhet. Verksamheter som har lägre kostnader än budgeterat är IFO barn och familj samt funktionshinder där färre placeringar samt avslutade ärenden orsakar ett överskott.

Förvaltningen har hela året arbetat med att ta fram och implementera åtgärder för att minska kostnaderna. I september tog socialnämnden beslut om ett antal större åtgärder för att komma i balans. Flertalet ger effekt först 2016.

Verksamhetsbeskrivning

Nämnd och Förvaltningsledning

En ny verksamhetschef har anställts inom vård och omsorg. Under året har socialtjänstplanen antagits och ett utbildningsmaterial har tagits fram, enheterna har under hösten/vintern börjat arbeta med detta, Socialtjänstplanen skall vara implementerad inom varje verksamhet senast juni 2016. Arbetet inleddes med en gemensam föreläsning för hela förvaltningen, temat var arbetar vi tillsammans eller är vi bara här samtidigt. Under året har två boenden för ensamkommande flyktingbarn startats upp. Korttidsboendet har under året flyttats till Gäsenegården. Hagen etapp 3 har påbörjats. Socialförvaltningen har under hösten 2015 övertagit ansvaret för konsumentrådgivning samt budget och skuldrådgivning. Sedan den 1

oktober har ansvaret för bemanningen övergått till socialförvaltningen, detta efter ett beslut i servicenämnden. Hösten 2015 bildades en styrgrupp för flyktingmottagande och i slutet av november anlände det 30 flyktingar till Herrljunga. Flyktingarna inkvarterades i Altorpskolans gymnastiksal och de stannade till den 19 december.

Bistånd
Under början av 2015 har det saknats särskilt boendeplatser på grund av ombyggnad. Samtidigt bor de äldre allt längre på särskilt boende vilket innebär att fler platser behövs. Detta har medfört ett ökat antal personer som behövt korttidsplatser under längre tid i avvaktan på flytt till särskilt boende. Några personer har inte kunnat tas hem i tid från sjukhuset och därmed har vi fått betalningsansvar för dessa Under mars öppnades fler korttidsplatser och vi kunde ta hem de som väntade. Under resterande tid har några personer fått vara kvar på sjukhus en kortare tid när det saknats personal. Väntetiden att flytta in på särskilt boende har i några fall blivit mer än sex månader.

Vård och omsorg
Mycket fokus har lagts på att få en budget i balans. Det har under året varit kö till särskilt boende vilket har inneburit att det varit ett högt tryck på korttidsenheten då många platser där använts till väntan på särskilt boende. Det har i sin tur lett till att verksamheten vid några tillfällen fått köpa korttidsplatser av Vårgårda kommun.

Hemtjänsten inledde under hösten ett omfattande förbättringsarbete, som syftar till att skapa en bättre arbetsmiljö, en högre kvalitet samt en ökad effektivitet.

Ekhagen flyttade in i sina nya lokaler mars 2015. Ombyggnation av etapp tre på Hagen pågår och förväntas vara klart för inflyttning i mars 2016.

Rekrytering av fem nya enhetschefer har genomförts under året. Ny verksamhetschef från maj månad.

Alla verksamheter har under året arbetat med arbetsmiljöfrågor på ett strukturerat sätt. Alla verksamheter har under 2015 tagit fram arbetsplaner och arbetat vidare med dessa, Arbete kring kontaktmannaskap, dokumentation samt nationella kvalitetsregister är gemensamt för alla verksamheter och syftar till kvalitetsförbättringar. Uppstart av arbetet med att implementera socialtjänstplanen har påbörjats.

Socialt stöd
Hela verksamheten inom socialt stöd verkar för att arbeta mer stöd- och serviceinriktat och bli mer anpassningsbara utifrån förändringar som sker i omvärlden. Detta har gett goda resultat 2015. Verksamheten har växt under 2015 främst gällande verksamhet med ensamkommande ungdomar och har därför utökats med två enheter. Idag består socialt stöd av: IFO vuxen, IFO barn och familj, Sysselsättning samt Funktionshinder men från januari 2016 kommer ytterligare en enhet för ensamkommande att bildas.

Under 2015 har avtal skrivits med Borås gällande Familjerätt, detta fungerar väl. Ett nytt avtal gällande ungdomsmottagingen har arbetats fram under året och ett nytt för 2016 är påbörjat. Under oktober 2015 har ett avtal gällande social beredskap tecknats i samarbete med Vårgårda.

Arbetsmarknadsenheten arbetar med att utveckla sin verksamhet för att fler personer ska komma närmare arbetsmarknaden. Ett projekt har startat för att fokusera på detta samt att effekten ska vara att minska bidragsberoende (försörjningsstöd). Projektet ”Alla Vägar ut” har också i syfte att tillsammans med skolan arbeta med aktivitetsansvaret för dem som ej börjat – eller har hoppat av gymnasiet. Uppföljning av vad projektet hittills har gett visar på goda resultat främst gällande vuxna som uppbär försörjningsstöd. En överenskommelse har tecknats för att tillsammans med arbetsförmedlingen arbeta aktivt för att få unga i arbete.

Daglig verksamhet LSS har under året arbetat med att hitta nya arbetsuppgifter för deltagarna. Korttidstillsyn som verkställs i samma lokaler har ökat i antal nya beslut samt andra krav på behov under året. Detta har ställt nya krav på flexibilitet och nya arbetssätt.

Ärendemängden på IFO barn och familj har ökat under år 2015, såväl inkomna ärenden som beviljande insatser. Antal påbörjade insatser har inte ökat proportionellt i takt med att ärendemängden har ökat. Den externa samverkan med andra myndigheter har utvecklats dels genom IFOs medverkan i SSPF (skola, socialtjänst polis och fritid) och dels genom att handläggarna arbetar mer extrovert i sina ärenden än tidigare. IFO Barn och Familj har under året arbetat med hemmaplanslösningar, det har därav förekommit färre institutionsplaceringar än vad som budgeterats och vad som är brukligt.

Handläggning och myndighetsutövning för målgruppen psykiatri och missbruk har varit hårt belastad då flera komplicerade ärenden hanterats. Psykiatriärenden ökar i mängd men också omfattning vilket krävt ett idogt arbete från handläggare under våren vilket har lett till att ytterligare en handläggare har anställts under 2015. Ett projekt har startat för att fokusera på ökat arbete/sysselsättning för de som idag är utanför arbetsmarknaden, samt att effekten ska vara att minska bidragsberoende (försörjningsstöd) Det har visat på goda resultat. Antal ärenden på försörjningsstöd har under året minskat med ca 20 hushåll per månad och därav har utbetalt försörjningsstöd minskat per månad om man jämför ex mars och december.

Framtid

Förvaltningen kommer under 2016 att fortsätta lägga stort fokus på ekonomin, kostnaderna måste på vissa områden balanseras och målet är att förvaltningen skall ha ett buffertutrymme. En fortsatt satsning på att minska sjukfrånvaron, samt att organisera en riktigt bra bemanningsenhet. Renovering av Hemgårdens toaletter på avdelningarna A1 och A2 kommer att sättas igång. Det kommer under 2016 att läggas större vikt vid vissa kvalitetskriterier.

I januari kommer den nya bemanningsenheten i förvaltningens regi att tas i bruk. I mars kommer etapp tre på Hagen att vara klar för inflyttning, detta innebär att det öppnas fem nya boendeplatser för personer med demenssjukdom, vilket kommer att minska kön till särskilt boende. Etapp fyra på Hagen påbörjas så snart skolan flyttat ut ur de lokaler som de idag använder. I hemtjänsten fortsätter förbättringsarbetet med Ekonomi, arbetsmiljö och kvalitet. Analysverktyget ”koll på hemtjänsten” kommer att användas för att vidare kunna analysera vad som driver kostnaderna.

Stort fokus på kvalitet under 2016 samt på bemanningssituationen på IFO myndighetsutövning som måste hanteras både lokalt men också nationellt för att hitta nya lösningar.

En planering av mottagande samt byggnation av nytt boende för ensamkommande ungdomar har startat och fortsätter 2016. Planering kring mottagande och integrering av flyktingar måste intensifieras då man aviserat att ändra lagstiftning kring mottagandet per 2016-03-01.

Inom sysselsättning planeras verksamheten utvecklas med nya arbetsuppgifter och inriktningar samt ett nytt projekt i samverkan med Samordningsförbundet. Socialpsykiatrin och missbruksverksamheten behöver ses över för att möta ökad volym och ändrade behov och krav. Flera enheter ska ta ett steg mot att arbeta med evidensbaserad praktik och metoder.

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Nämnd	476	437	3 375	456	2 919
Förvaltningsledning	8 170	9 486	10 242	9 256	986
Bistånd	17 703	15 169	12 763	10 790	1 973
Vård och omsorg	98 122	101 086	101 432	107 702	-6 270
Socialt stöd	47 394	52 998	53 252	51 787	1 465
Summa verksamhet	**171 865**	**179 176**	**181 064**	**179 992**	**1 072**
Intäkter	*-37 723*	*-42 450*	*-39 269*	*-49 106*	*9 837*
Kostnader	*209 587*	*221 626*	*220 333*	*229 098*	*-8 765*
Nettokostnad	**171 865**	**179 176**	**181 064**	**179 992**	**1 072**

Socialnämndens utfall hamnade på + 1 072 tkr. I utfallet ingår ett tilläggsanslag om 1 200 tkr som kommunfullmäktige beviljade under hösten 2015. De högre intäkterna men också de högre kostnaderna beror till stor del på ökningen av ensamkomna flyktingbarn vars kostnader återsöks.

Ordinärt boende där hemtjänst samt korttidsboende och Dagträff finns gör ett underskott där korttidsboendet redovisar -2 700 tkr. Korttidsboendet flyttade till Ljung under hösten pga renoveringen av Hagen. Detta medförde väsentligt högre kostnader i form av hyra samt nattpersonal. Medel för politiska prioriteringar användes för detta samt rekvirerade medel från staten. Också högre beläggning än budgeterat orsakar ett underskott. Hemtjänsten fick inför 2015 en lägre budget. Anpassning till denna lägre budget har inte skett i motsvarande grad. Hemtjänsten redovisar också en högre volym på beställda timmar än budgeterat vilket förklarar ca 500 tkr av underskottet. Ett antal brukare som krävt palliativvård har funnits under året.

Under 2015 har brukare inom funktionshinder avslutats av olika anledningar vilket bidragit till en positiv avvikelse från budget.

IFO vuxen har fler placeringar och insatser än budgeterat. Ekonomiskt bistånd har dock hållit budget och visar ett litet överskott. Under året har det saknats socialsekreterare vilket bidrar till ett överskott på personalbudgeten.

Sysselsättnings utfall påverkas mycket av vilka personer som är i behov av stöd och sysselsättning. Vilka anställningsstöd som finns samt vilka jobb verksamheten kan utföra åt företag påverkar också utfallet.

Introduktionsenheten har tagit emot 38 flyktingar under året. Enheten redovisar ett överskott vilket avräknas mot den flyktingbuffert som finns.

Antal ensamkomna barn har ökat kraftigt under året vilket visar sig i avvikelsen i budgeterade intäkter men också budgeterade kostnader. Nettoutfall innan avräkning; 2 900 tkr. Dessa medel överförs till nästkommande år.

TEKNISKA NÄMNDEN

Inledning/Sammanfattning

Efter årets slut kan konstateras både glädjeämnen likväl som visst smolk i bägaren. Den nya nämnden har fått både utbildning och tillfälle att besöka flera av nämndens verksamheter, som är spridda i hela kommunen. Både för nämnd och förvaltningsledning har ansvar för kommunens fritids- och föreningsfrågor tillkommit under året. Arbetet inom området har bestått i att orientera sig och förbereda för utveckling inom området. Planerandet av byggande av kommunens första konstgräsplan har påbörjats under året.

Under våren fattades ett principiellt viktigt beslut för kommunen. Med start vid nästa upphandlingsstart ska kommunen införa matavfallsinsamling för hushåll och verksamheter. Beslutet är i linje med tidigare fattade miljömål och skapar goda förutsättningar för både verksamheter och hushåll att kunna bidra till ett mer hållbart samhälle.

För att ytterligare bidra till en god miljö och dessutom till en hållbar ekonomisk utveckling i den kommunala verksamheten har tekniska nämnden drivit ett energibesparingsprojekt för kommunens fastigheter. Under 2015 har projektets första resultat kommit och de pekar på ett mycket positivt resultat.

Flera gång- och cykelvägar har planerats och påbörjats under året. En sträckning ut till Ölltorps industriområde stod klar i oktober och arbetet har påbörjats för ytterligare utbyggnad av gång- och cykelvägar längs väg 181 västerut och 183 söderut.

Planering och projektering av det nya bostadsområdet i södra Horsby har pågått under året. Intresset har varit stort och även försäljningen av andra tomter för bostadsändamål har ökat jämfört med tidigare år. Försäljningen av tomter i en del av området startade i november och intresset var stort.

Verksamhetsbeskrivning

Inom Måltidsservice pågår en översyn av utrustningen i köken för att kunna producera måltider på ett hållbart och ekonomiskt sätt. I Mörlanda har Måltidsservice börjat med inköp av diverse utrustning och omstruktureringar i befintlig lokal då det sker en utökning av verksamheten. Även i Hudene sker en utbyggnad av verksamheten. Sedan den 1 oktober finns ett nytt avtal gällande färskt kött och chark med nya leverantörer där målet är att få mer svenskt kött. Arbetet med att hitta och knyta till oss mindre och lokala leverantörer av livsmedel fortsätter under året.Andelen ekologisk mat har fortsatt öka under 2015. Måltidservice kan vid årets slut redovisa en andel på 42,4 % ekologisk mat, vilket är väsentligt högre än de flesta kommuner i Sverige.

Fastighetsenheten har under året gjort flera stora insatser gällande fastighetsunderhåll. Bland annat har sporthallens tak lagts om efter flera läckage, Mörlanda skola har fått nya fönster för att slippa drag och värmeförluster, delar av Kulturhuset har dränerats, Kommunhusets källare har iordningsställts och utsidan har till viss del dränerats om, simhallen har fått renoverade duschutrymmen mm. Förbättrat skalskydd har gjorts i form av uppsättning och driftsättning av passagesystem. De fastigheter som har berörts under året är Räddningstjänsten i Herrljunga, Hemgården, Hagen, Herrljunga sim- och idrottshall och Mörlanda sporthall. Mörlanda skola och förskola har också projekterats.

EPC projektet har fallit väl ut och alla åtgärder som genomförts gör att kommunen sparar pengar. Driftledare, i kontakt med Fastighetsskötare, jobbar dagligen med injusteringar för att få bästa utfall för kunder/medborgare/medarbetare och ekonomin. En förstudie för fortsatt utbyggnad av EPC i fastighetsbeståndet har genomförts.

Ett antal underhålls- och trafiksäkerhetshöjande åtgärder på gatuinfrastrukturen har genomförts. För att förbättra både tryggheten och den estetiska gestaltningen i Stadsparken har en satsning på belysning i Stadsparken i Herrljunga genomförts med arkitektoniskt riktat ljus. Kompletterande GC-belysning har installerats vid Ugglan. En lekplats i Ljung har fått en ny lekställning. För att möjliggöra trivsamma evenemang vid Gäsene Tingshus i Ljung så har vi genomfört markjustering av ytorna runt hela fastigheten och därefter påfört ny asfaltsbeläggning. Genom ett gott samarbete med Herrljunga Köpmannaförening har vi designat och upphandlat stämningsfull Julbelysning i varmvitt ljus till hela Storgatan och Stationsområdet i Herrljunga.

Skog har avverkats och gallrats vid Orraholmen längs Nossan för ökad tillgänglighet till Nossan. Medfinansiering har erhållits av Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen.

Året 2015 har varit ett år med sjunkande besökssiffror i simhallen, vilket beror på renovering av lokalerna som avslutades i april och att hopptorn och rutschkana fick stängas av när betong lossnat från hopptornet och detta reparerades i november. Även gymverksamheten har fått färre besökare. Minskning av medlemmar beror på konkurens från nystartad verksamhet i Herrljunga. Kommunens idrottshallar har glädjande nog kunnat hyras ut till fler under 2015. Det är framförallt Mörlandahallen som står för ökningen. Stödet till föreningarna är en viktig del av föreningarnas ekonomiska förutsättningar. Under 2015 beslutades om särskilt stöd för konstgräsplaner. Den första konstgräsplanen planerades till Ljung/Annelund, men tyvärr överklagades upphandlingen och byggnationen kunde därför inte påbörjas under 2015. I slutet av året avslogs överprövan och byggnationen beräknas kunna startas under våren 2016.

Framtid

Flera större investeringsprojekt väntar för Herrljunga kommun. Ökade volymer för förskola, skola, äldreboende sam flyktingmottagande ställer högre krav på samordnad planering av kommunens lokaler.

Mollas kök byggs under året och förväntas bli klart tidigt 2017. Arbetet med att hitta små lokala producenter fortsätter under året tillsammans med upphandlingsgruppen.

Eventuellt kommer volymerna öka på Tvätten till följd av att socialförvaltningen ska införa arbetskläder.

Under 2016 ska det nya fastighetssystemet implementeras, vilket görs i samarbete med Vårgårda. Implementeringen kommer att kräva mycket resurser under implementeringen. Flera fastigheter kommer genomgå EPC. Driftledare i samarbete med Siemens projekterar och genomför åtgärder som bidrar till fortsatt minskad energianvändningen för kommunen.

Ett samarbetsprojet med räddningstjänsten kommer gå igång under första kvartalet av 2016. Samarbetet handlar om att kommunen inför larmmottagning i egen regi för att minska de externa kostnaderna till SOS och Securitas.

Asfaltsutredningen, som ska visa status och underhållsbehov i kommunens gatunät, kommer att genomföras under 2016. Med förbättrad kontroll och information kan underhåll av kommunens gatunät planeras bättre över lång tid. Arbetet fortsätter med framtagande av vägplan av Trafikverket för kommande GC-vägar dels söder och väster om Herrljunga längs lv 183 respektive 181. Det planeras för en pendelparkering i Ljung. Trafikverket har beviljat medfinansiering. Upphandling av barkmarksunderhåll för kommunens gator pågår och kommer att resultera i en ny entreprenad våren 2016. Den tidigare upphandlingen är förlängd i flera steg och förhoppningen är att den nya upphandlingen ska bidra till en trivsam och trygg gatumiljö i kommunens tätorter .En ny

lekpark i Mörlanda i anslutning till motionsspåret och med annorlunda lekredskap planeras. Ett antal åtgärder på gatuinfrastrukturen planeras att genomföras. Arbetet med att få ner hastigheterna i framförallt Herrljunga med temporära åtgärder och förstärkt polisövervakning kommer att fortgå. Ett exempel är en nyinköpt digitalskylt hastighetsvarnare.

2015 års trend med sjunkande volymer för simhall och gym behöver vändas och ett arbete med att utveckla verksamheten har inletts. Arbetet med att färdigställa kommunens första konstgräsplan fortsätter och samtidigt startar arbetet med att planera för ytterligare en konstgräsplan i kommunen. Kommunens friluftsområde, Orraholmen, har behov en ändrade lösningar för tillfartsvägar, vilket kommer prioriteras under kommande år för att säkerställa medborgarnas tillgång till området.

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31 Skattefinansierad verksamhet

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	***Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Nämnd	-427	-376	-237	-299	-62
Gemensamt	1 956	2 914	-1 383	-1 398	-15
Fastighet	-29	-1 424	-100	2 467	2 567
Gata o Park	-11 795	-10 630	-9 944	-9 631	313
Internservice	-129	686	-312	372	684
Fritidsverksamhet**			-6 894	-7 085	-191
Summa verksamhet	**-10 424**	**-8 830**	**-18 870**	**-15 574**	**3 296**
Intäkter	*91 783*	*95 484*	*94 910*	*94 152*	*-758*
Kostnader	*-102 207*	*-104 314*	*-113 780*	*-109 726*	*4 054*
Nettokostnad	**-10 424**	**-8 830**	**-18 870**	**-15 574**	**3 296**

*Budget 2015 inkl. tilläggsanslag
**Fritidsverksamhet tillhör Tekniska fr.o.m. 2015

Utfallet är +3296 tkr, 2400 tkr är planerat p.g.a. de nya reglerna för komponentredovisning. Av resterande överskott beror 412 tkr på en felaktigt fördelad lönepott, även köp- och säljverksamhet fick del av lönepotten. ”Verkligt överskott” är +484 tkr, den historiskt sett tekniska verksamheten +675 tkr och fritidsverksamheten -191 tkr.

TEKNISKA NÄMNDEN –renhållning, avgiftsfinansierad verksamhet

Ekonomisk sammanfattning

Ekonomi

DRIFT Belopp netto (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse helår**
Insamling renhållning	2899	2802	2495	3370	875
Återvinningscentral	-1790	-1514	-1877	-1703	174
Drift Tumberg	-626	-782	-200	-657	-457
Gemensamt	-908	-794	-918	-753	165
Slam	-	-	0	-122	-122
Summa verksamhet	**-425**	**-288**	**-500**	**135**	**635**

Utfallen blev +135 tkr, budget var -500 tkr. Anledningen till ett budgeterat underskott är att renhållningskollektivet har ett ackumulerat överskott, som 2015-12-31 är * 942 tkr. Under året har en ökad arbetsinsats skett på Tumbergs lakvattenanläggning men det har inte påverkat resultatet som helhet.

*Eget kapital

År	Utgående
2013	1095 tkr
2014	807 tkr
2015	942 tkr

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

Inledning/Sammanfattning

Bygg- och miljönämnden är ansvarig för de tre verksamheterna Miljöenheten, Plan- och byggenheten och Räddningstjänsten. Bygg- och miljönämnden redovisar ett positivt resultat på 479 tkr för verksamhetsåret 2015.

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten.

Löpande arbete som tillsynsmyndighet för främst miljöbalken och livsmedelslagen. 2015 har tillsyn på enskilda avlopp i Ods socken genomförts.

Plan- och byggenheten

Löpande detaljplanering och bygglovhandläggning. 2015 har detaljplan för Pipe Life i Ljung genomförts och detaljplan för Bröderna vid Sämsjön färdigställts. Inom bygglovsidan kan t ex Linden, Herrljunga träindustri, Kryddhuset i Ljung och Asylboendet på Lyckan nämnas.

Räddningstjänsten

Insatsstatistiken ökade under året, men mycket av insatserna var av mindre karaktär. Brand i byggnad gjorde en rejäl minskning. Stor personalomsättning vilket lett till ökade kostnader. Långtidssjukskrivning dagtid har lett till minskade intäkter. Förebyggande verksamheten har tagit kliv framåt. Se mer i vår årsuppföljning.

Framtid

Miljöenheten.

Utsikterna för miljöenheten att klara verksamhetsplanen för 2016 ser bra ut. De budgetmässiga variationer som kan förekomma från år till år beror av variationer i intäkter på inkommande ärenden, alltså sådana ärenden som någon verksamhetsutövare (kommuninvånare eller företag) tar initiativ till. Sådana ärenden kan bara förutspås schablonmässigt och av erfarenhet, men variationer i utfallet kan förekomma.

Plan- och byggenheten.

Utsikterna för plan- och byggenheten att klara verksamhetsplanen för 2016 ser bra ut. Precis som för miljöenheten så kan budgetmässiga variationer förekomma från år till år beroende av variationer i intäkter på inkommande ärenden, alltså sådana ärenden som någon tar initiativ till och där plan- och byggenheten inte kan styra över vilka intäkter som kommer in. Jämfört med budgeten inför 2015 så planerades 2015 med en tjänst som energi- och klimatstrateg som till större delen var bidragsfinansierad men också till viss del finansierades av kommunbidrag. På grund av ändrade bidrag från Energimyndigheten anlitar nämnden en konsult under 2016 för att fullfölja uppdraget som energirådgivare som helt ryms inom bidraget från Energimyndigheten. För 2016 kan motsvarande det kommunbidrag som användes för energi- och klimatstrategarbetet under 2015 komma övriga delar inom plan- och byggenhetens uppgifter tillgodo.

Räddningstjänsten

Framtidsutsikterna för 2016 kommer att innebära stora kostnader för utbildning pga. personalomsättningen. Sjukskrivning, föräldraledighet och större projekt dagtid kommer påverka produktiviteten och ekonomin under året. En ny struktur på tungfordonen och samarbete med andra förvaltningar kan påverka ekonomin positivt.

Ekonomisk sammanfattning

Drift 2015-12-31

RESULTAT NETTO (tkr)	**Bokslut 2013**	**Bokslut 2014**	**Budget 2015**	**Utfall 2015**	**Avvikelse**
Nämnd	-189	-179	-203	-167	36
Miljöenheten	-1 173	-855	-1 260	-997	263
Plan- och Byggenheten	-2 074	-2 020	-1 424	-1 004	420
Räddningstjänst	-11 469	-11 600	-10 833	-11 093	-260
Summa verksamhet	**-14 905**	**-14 654**	**-13 720**	**-13 261**	**459**
Intäkter	*4 027*	*4 385*	*3 692*	*4 424*	*732*
Kostnader	*-18 932*	*-19 039*	*-17 412*	*-17 685*	*-273*
Nettokostnad	**-14 905**	**-14 654**	**-13 720**	**-13 261**	**459**

*Budget 2015 inkl. tilläggsanslag

Kommentar till utfall drift

Nämnden + 36 tkr, lägre kostnader än budgeterat.

Miljöenheten+263 tkr fördelas på 601 tkr högre intäkter, varav 360 tkr är på enskilda avlopp och 338 tkr högre kostnader, främst personalkostnader.

Plan- och Byggenheten +419 tkr, positiv avvikelse mot budget både vad det gäller högre intäkter 171 tkr och lägre kostnader 248 tkr.

Räddningstjänsten -260 tkr, budgetavvikelsen fördelas med 40 tkr lägre intäkter och 220 tkr högre kostnader.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång
Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelse
Förpliktelser i form av borgensåtaganden, ställda panter och dylikt.

Avskrivning
Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som ska spegla värdeminskningen.

Balanskrav
Lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balanslikviditet
Omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen där lager och förråd inkluderas.

Balansräkning
Visar den ekonomiska ställningen. Här framgår vilka tillgångar och skulder kommunen hade vid bokslutstillfället.

Driftsredovisning
Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Finansieringsanalys
Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kapitalkostnad
Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning och dels av ränta på bundet kapital. Är en intern post.

Kassalikviditet
Är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100 % täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Kommunbidrag
Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Nettokostnadsandel
Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader och finansiella poster.

Omsättningstillgång
Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Skattefinansieringsgrad av investeringar
Beskriver hur stor del av kommunens nettoinvesteringar som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad.
Självfinansieringsgrad
Visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad
Visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade av främmande kapital. Motsatsen till soliditet.

Soliditet
Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Utdebitering
Anger hur stor del per intjänad hundralapp som betalas i kommunalskatt.

Våga vilja växa

Följ oss på...

www.herrljunga.se
www.vastsvarige.se/herrljunga
www.facebook.com/herrljungakommun
www.twitter.com/herrljungakom
instagram: herrljungakommun

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
ANDERS STOLTZ

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-03-06
KS 112/2016 942

Hantering av nämndernas över- och underskott från 2015

Beslutsunderlag

Ekonomistyrprinciper
Enligt kommunens ekonomistyrprinciper skall nämndernas över- respektive överskott överföras till kommande år. Vid fastställande av belopp skall hänsyn tas till orsaker till över/underskott och om beslutad verksamhet uppnåtts. Om ett underskott överförts till nämnd skall detta inarbetas under kommande treårsperiod. Ett överfört överskott är inte nivåhöjande. Ovanstående regler tillämpas i den omfattning som det budgetmässiga läget tillåter.

Ett överfört överskott får tas i anspråk först efter kommunstyrelsens godkännande.

Redovisade över- respektive underskott
Enligt upprättad årsredovisning för 2015 uppgår nämndernas avvikelser till totalt plus 6 607 tkr enligt följande:

Nämndernas budgetavvikelse, tkr	Bokslut	Budget	Över- resp underskott
Kommunfullmäktige	-1 459	-1 444	-15
Kommunstyrelse	-33 029	-34 621	1 630
Servicenämnd IT	-5 264	-5 463	199
Servicenämnd Ek/pers	-11 137	-10 900	-237
Bildningsnämnd	-224 162	-224 364	202
Socialnämnd	-179 991	-181 064	1 073
Bygg- och miljönämnd	-13 261	-13 720	459
Teknisk nämnd, skattefinansierad	-15 574	-18 870	3 296
			6 607

Analys av nämndernas över- respektive underskott
Nedan lämnas analys över nämndernas över- och underskott. För ytterligare information hänvisas till kommunens årsredovisning.

Kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på -15 tkr. Beroende på underskottets låga värde föreslås att underskottet ej överförs till 2016.

Kommunstyrelsen
Av kommunstyrelsens (ex servicenämnder) resultat på 1 630 tkr föreslås att 0 tkr förs över till över/underskotts redovisningen.

Kommunstyrelsens positiva avvikelse härleds i första hand till politiska prioriteringar. 2016 har kommunstyrelsen cirka fyra miljoner i budget för nya politiska prioriteringar. Eftersom politiska prioriteringar inte ses som ramhöjande åtgärder föreslås att kommunstyrelsen inte får med sig någon del av 2015 års överskott.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni
Reglementet för servicenämnderna fastslår att ett eventuellt över- eller underskott överförs till följande verksamhetsår. Av servicenämndens resultat på 199 tkr förs därför 199 tkr över till 2016.

Servicenämnd Ekonomi/Personal
Reglementet för servicenämnderna fastslår att ett eventuellt över- eller underskott överförs till följande verksamhetsår. Av servicenämndens resultat på minus 237 tkr förs därför ett underskott på 237 tkr över till 2016.

Bildningsnämnden
Av Bildningsnämndens resultat på 202 tkr föreslås att 188 tkr förs över till överskottsredovisningen.

Bildningsnämndens resultat för 2015 summeras till plus 202 tkr. Det innebär en positiv avvikelse med cirka 0,1% av den totala budgeten som uppgick till 224 364 tkr.

Bildningsnämnden fick 400 tkr extra i budget 2015 för att genomföra frukost i skolan. Kostnaderna har inte uppgått till samma nivå som den politiska prioriteringen. Resultatet minskas därför med 400 tkr. I budget 2015 fick Bildningsnämnden 3 138 tkr i demografimodellen som kompensation för volymökningar. Analysen av utfallet visar att Bildningsnämnden borde fått 3 524 tkr i kompensation.

Sammantaget förändras bildningsnämndens resultat från 202 tkr med minus 400 tkr för frukost i skolan och plus 386 tkr för volymökningar. 188 tkr föreslås därför föras över till överskottsredovisningen.

Socialnämnden
Av socialnämndens resultat på 1072 tkr föreslås att 1 276 tkr förs över till överskottsredovisningen.

Av resultatet har avräknats det tilläggsanslag som beviljades, 1 200 tkr. Socialnämnden fick i budget 2015 1 048 tkr i demografimodellen som kompensation för volymökningar. Analysen av utfallet visar att socialnämnden borde fått 2 927 tkr i kompensation, en avvikelse på 1 879 tkr. Överskott pga mindre antal placeringar samt avslutade LSS-placeringar görs inget anspråk på att få ta med till 2016.

Bygg- och Miljönämnden

Av Bygg- och Miljönämndens resultat på 459 tkr föreslås att 459 tkr överförs till överskottsredovisningen.

Efter att 2015 stängts har en faktura för arkivinredning som beställdes och levererades 2015 inkommit. Fakturan är på 109 400 kr (inkl moms) 87 520 kr (exkl moms). Bygg- och miljönämnden önskar använda denna summa från 2015 års resultat för att betala fakturan

Tekniska nämnden

Av Tekniska nämndens resultat på 3 296 tkr föreslås att 484 tkr överförs till överskottsredovisningen.

Utfallet är + 3 296 tkr, 2 400 tkr är planerat p.g.a. de nya reglerna för komponentredovisning. Av resterande överskott beror 412 tkr på en felaktigt fördelad lönepott, även köp- och säljverksamhet fick del av lönepotten. ”Verkligt överskott” är +484 tkr, den historiskt sett tekniska verksamheten +675 tkr och fritidsverksamheten -191 tkr.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskott från 2015 enligt sammanställningen nedan överförs till överskottsredovisningen och att underskott överförts till nämnds kommunbidrag 2016. Överskott som överförs är inte nivåhöjande. Ett överskott överfört till överskottsredovisningen får användas först efter kommunstyrelsens godkännande.

Servicenämnd IT/Växel/telefoni	199
Servicenämnd Ekonomi/personal	-237
Bildningsnämnd	188
Socialnämnd	1 276
Bygg och miljönämnd	459
Teknisk nämnd	484
Summa	**2 369**

Anders Stoltz
Ekonomichef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
ANDERS STOLTZ

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-03-06
KS 113/2016 942

Ombudgetering av investeringsmedel från 2015

Beslutsunderlag

Enligt bokslut 2015 framgår att av tillgängliga investeringsmedel på 43 107 tkr förbrukades 27 329 tkr. Den främsta orsaken till att hela investeringsbudgeten inte nyttjades under 2015 är att några större projekt löper över en längre period och kommer att avslutas under 2016/2017. För att kunna slutföra dessa projekt behöver outnyttjade investeringsmedel från 2015 ombudgeteras till 2016.

I sammanställningen nedan framgår de projekt vars investeringsmedel förslås ombudgeteras till 2016.

(tkr)

Projekt	**Budget**	**Förbrukat**	**Återstår**	**Förslag till ombudgetering**
Hagen 3	7 500	5 669	1 831	1 831
Molla skola/förskola	6 600	61	6 539	6 539
Exploatering Södra Horsby Etapp 1	3 000	581	2 419	2 419
Kvarteret Linden	250	0	250	250
Summa	**17 350**	**6 311**	**11 039**	**11 039**

Kommentarer till projekten

Projekten Hagen 3, Molla skola/förskola och Exploatering Södra Horsby etapp 1 är pågående. Hagen 3 och exploatering Södra Horsby etapp 1 planeras att slutföras under 2016. Däremot kommer Molla skola/förskola att färdigställas under 2017.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ombudgetera 11 039 tkr från 2015 års investeringsbudget till 2016 enligt tabell ovan.

Anders Stoltz
Ekonomichef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR 2015-105

Tilläggsanslag för ökad investeringsbudget 2016 för Horsby skola/förskola.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde i november 2015 investeringsbudget för 2016-2018. Utredningar och ny information medför ett behov av att ompröva tidigare beslut.

En utredning om den beslutade modul-lösningen för förskolan i Horsby-området har genomförts i syfte att undersöka de ekonomiska konsekvenserna av en modullösning jämfört med en permanent lösning. Utredningsens resultat är att en modullösning blir betydligt dyrare än en permanent lösning. Utredningen finns med i underlaget i form av en Powerpoint.

Kommunens ledningsgrupp har arbetat fram en planskiss för en permanent lösning för horsbyområdet. Planskissen omfattar förskola, grundskola samt kök och matsal på horsbyområdet.

En investering för en permanentlösning innebär att investeringsbudgeten ökar med cirka 33 miljoner. Det innebär att kapitalkostnaderna kommer att öka i framtiden vilket medför att det tillgängliga kommunbidraget kommer att påverkas negativt. För att klara de finansiella målen behöver antingen investeringstakten minskas de närmaste åren alternativt behöver resultatet höjas. Ovanstående konsekvenser ses som ett bättre alternativ än modullösningen eftersom en dyrare lösning sätter mer press på det tillgängliga kommunbidraget.

En permanentlösning på Horsbyområdet förskjuter investeringen Hagen etapp 4. Det beror på att förskolan inte kan lämna lokalerna i Hagen förens Horsbyprojektet är avslutat.

Förslaget innebär att investeringsmedel för 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola. Samtidigt föreslås att beslutade investeringar för 2016 som avser ombyggnation av Altorspskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017-2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-03-03
Powerpoint Modul vs permanentlösning
Planskiss Horsby-området

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR 2015-105

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- Investeringsbudgeten 2016 utökas med 33 000 tkr för Horsby skola/förskola
- Altorpskolan med 7 500 tkr stryks och hanteras i budgetprocessen 2017- 2019

Namn: Anders Stoltz
Titel: Ekonomichef

Expedieras till: Kommunfullmäktige

Modullösning eller en permanent lösning för förskolan i horsbyområdet?

Nuvarande plan

- Våren 2016: Upphandling av modullösning, markarbeten och förberedelser
- Sommar 2016: Hagens förskola flyttar till en modullösning
- Höst 2016: Hagen etapp 4 påbörjas
- Vinter 2016: Hagen etapp 4 är färdigställd
- 20xx och framåt – Horsby matsal och grundskola börjar renoveras
- Xx – Horsbyprojektet avslutas med att förskolan renoveras och byggs till
- Xx Modullösningen avetableras

Ekonomisk jämförelse 1

Årskostnaden är 1,3 miljoner högre för modullösningen.

Jämförelse 1	Modullösning	Permanent	Skillnad
Investering	3550	30000	26450
			0
Avskrivning	355	909	554
Internränta	53	450	397
Hyra moduler	2040	-210	-2250
Summa	2448	1149	-1299

*Avskrivningstid är tio år för modullösning och 33 för permanent.

Ekonomisk jämförelse 2

Årskostnaden är 1,7 miljoner högre för modullösningen om internräntan räknas bort

Jämförelse 2	Modullösning	Permanent	Skillnad
Investering	3550	30000	26450
			0
Avskrivning	355	909	554
Internränta	0	0	0
Hyra moduler	2040	-210	-2250
Summa	2395	699	-1696

*Avskrivningstid är tio år för modullösning och 33 för permanent.

Ekonomisk jämförelse 1-8

En permanent lösning leder till besparingar på mellan 8 och 20 miljoner. Hur stor besparingen blir beror på hur länge modullösningen används, om paviljongen på ugglan kan rymmas vid den permanenta lösningen och om internräntan används eller inte.

Användningstid	Total besparing med ränta	Total besparing utan ränta
5 år	8250 tkr	10250 tkr
5 år minus ugglan	9750 tkr	11750 tkr
10 år	13000 tkr	17000 tkr
10 år minus ugglan	16000 tkr	20000 tkr

Två utmaningar med en permanent lösning

- Hur kan en investering på 30 miljoner rymmas i investeringsbudgeten 2016-2018?
- En permanent lösning tar längre tid, hur kan vi lösa lokalbehoven under byggnationen utan en dyr modullösning?

20m

HERRLJUNGA KOMMUN

ADMINISTRATIONS-
OCH KOMMUNIKATIONS-
ENHETEN
Johanna Laine

Tjänsteskrivelse
2016-01-18
DNR KS 51/2016 906

Uppföljning av internkontroll 2015

Sammanfattning

Administrations- och kommunikationsenheten har genomfört internkontroll enligt för 2015 fastställda plan. Stickprov har utförts av nämndsekreterare, registrator och kommunikatör enligt nedan följande kontrollmoment. De avvikelser som upptäckts bedöms inte kräva extra insatser för att rättas till.

Diarieföring av handlingar i tid

Fyra avvikelser som överskrider registreringskravet ”inom två dagar” (se förklaring nedan) har upptäckts under året. Den första avser en handling som inkommit den 16 februari och först registrerats in i diariet den 20 februari. Den andra avvikelsen avser en handling som inkom den 17 april och registrerades in i diariet först den 21 april. Till skillnad från första avvikelsen har här en helg passerat vilket gör att handlingen egentligen registrerats en dag för sent, dvs. den tredje dagen från inkomsten. Den tredje och fjärde avvikelsen har skett i oktober och avser registrering inom tre arbetsdagar istället för två.

Diarieföring av sekretesshandlingar enligt TF/OSL

Stickprov har utförts av registrator varmed merparten av aktuella ärenden kontrollerats. Från och med juni 2015 har sekretessbeläggning av rehabiliteringsärenden som endast innehåller en rubrik och hänvisning till var handlingarna förvaras upphört. Från och med 2016-01-01 har även registreringen av rehabiliteringsärenden i Edp upphört på grund av överflödig diarieföring.

Expediering av beslut

Stickprov har utförts av registrator genom att granska tre ärenden per månad i vilka beslut har fattats under året. Inga avvikelser finns att rapportera.

Kontroll av inköp till enheten

Inköpsansvarig kommunikatör har genomfört månadsvisa stickprov på inköp som skett under året. Inga avvikelser finns att rapportera.

Beslutsunderlag

Utförda stickprov av registrator, nämndsekreterare och kommunikatör.

Förslag till beslut

Uppföljning av internkontroll 2015 för administrations- och kommunikationsenheten godkänns.

Johanna Laine
Nämndsekreterare

HERRLJUNGA KOMMUN

ADMINISTRATIONS-
OCH KOMMUNIKATIONS-
ENHETEN
Johanna Laine

Tjänsteskrivelse
2016-01-18
DNR KS 51/2016 906

Bakgrund

Diarieföring av handlingar i tid
Stickprov har utförts av nämndsekreterare genom att granska tre inkomna handlingar per månad under året fram till den 27 november 2015. Enligt Offentlighets- och sekretesslagen (OSL 2009:400) 5 kap 1 § ska allmänna handlingar registreras så snart de har inkommit in till eller upprättats hos en myndighet, i princip samma dag. I praktiken innebär detta att handlingar registreras så fort de kommer registratorn tillhanda. Detta på grund av bland annat personadresserad post som inte alltid kommer in genom central posthantering. Administrations- och kommunikationsenheten har på förekommande anledning en dags flexibilitet i vad som anses vara registrerat i tid och tar i kontrollen inte upp ärenden som registrerats inom två arbetsdagar trots att regeln är samma dag.

Diarieföring av sekretesshandlingar enligt TF/OSL
Beträffande sekretesshandlingar i kommunstyrelsens diarie bör noteras att dessa till övervägande del består av rehabiliteringsärenden. Rehabiliteringsärenden hanteras av personalenheten som har sitt eget diariesystem och numera tillhör tekniskt sett Vårgårda kommun. Tidigare har det gamla Kansliet registrerat ärenderubriker i Edp med en hänvisning till var handlingarna förvaras utan att några handlingar lagts in elektroniskt. I anledning av att innehåll saknas i dessa ärenden och inte heller några personuppgifter förekommer har sekretessbeläggningen upphört från och med juni 2015. Saken har diskuterats med personalenheten varmed överenskommits om att registrering av rehabiliteringsärenden i Edp saknar betydelse och bör upphöra från årsskiftet.

Expediering av beslut
Stickprov har utförts av registrator genom att granska tre ärenden per månad i vilka beslut har fattats under året. Inga avvikelser finns att rapportera.

Kontroll av inköp till enheten
Inköpsansvarig kommunikatör har genomfört månadsvisa stickprov på inköp som skett under året. Inga avvikelser finns att rapportera.

Ekonomisk bedömning
Ärendet har ingen ekonomisk anknytning.

Motivering av förslag till beslut
Internkontroll för 2015 har genomförts i enlighet med av kommunstyrelsen 2015-08-17 fastställda plan. Stickprov har utförts av nämndsekreterare, registrator och kommunikatör under beslutade kontrollmoment. Mindre avvikelser har förekommit, dock inget av allvarligare karaktär. Några extra åtgärder bedöms inte vara nödvändiga att sättas in för att komma till rätta med de förekomna avvikelserna.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-08
DNR ks 2016 51

Internkontroll 2015

Sammanfattning

Nämnder och styrelse har genomfört internkontroll i enlighet med policyn för intern kontroll som antogs av kommunfullmäktige i december 2014.

Kommunstyrelsen har ansvar att tillse att nämnderna årligen genomför beslutad intern kontroll. Utifrån beslutsunderlaget ''utfall av internkontroll 2015'' kan kommunstyrelsen konstatera att nämnderna har genomfört den beslutade intern kontrollen.

Kommunstyrelsen ska utvärdera kommunens samlade resultat för internkontroll och i de fall förbättringar behöver göras föreslå sådana. Bedömingen är att det samlade resultatet inte visar på några allvarliga brister. Det finns kontrollområden som visar avvikelser, vilket visar både att det finns förbättringsområden och att internkontrollen har genomförts på väsentliga områden. Internkontrollen är godkänd av respektive nämnder.

Ett utvecklingsområde i internkontrollen är att tydligare rapportera hur nämnderna arbetar med de avvikelser som upptäcks.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Internkontroll 2015 daterad 2016-03-08
Utfall av internkontroll 2015.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner nämnder och styrelsens genomförda internkontroll.

Anders Stoltz
Ekonomichef

Herrljunga Kommun
Uppföljning av Intern Kontrollplan 2015

Bildningsnämnden

Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
Ej rättvisande redovisning	Kontroll av vad som bokförs som investeringar.	**2**	Controller	Det har bokförts 61 fakturor som investeringar till ett värde av 1 129 tkr. Vid bokslutet har 7 fakturor bokats om till driften till ett sammanlagt värde av 110 tkr.
Ej rättvisande redovisning	Kontroll av representationskonton.	**3**	Controller	Under perioden 2015-01-01-2015-12-31 har 244 fakturor konterats på representationskonton. Under året har fakturor kontrollerats löpande och har då valts ut slumpvis varje månad. Resultatet är att samtliga kontrollerade fakturor är korrekta.
Ramavtal följs inte	Uppföljning av inköp.	**6**	Controller	Den 12 januari 2016 genomfördes en kontroll av inköp under 2015. Kontrollen har gjorts på inköp under kontogrupperingarna 460 – köp av verksamhet, 740 - övriga främmande tjänster samt 690 – övriga kostnader. Resultatet visar att Bildningsnämnden följer ramavtalen på ett bra sätt.
Felaktig Registrering	Kontroll av PuL och sekretesshandlingar.	**4**	Nämnd-sekreterare	Inga avvikelser
Ej rättsäkra myndighetsbeslut	Uppföljning av överklagande beslut.	**4**	Förvaltningschef	Utifrån de fall som avgjorts i Förvaltningsrätten, görs bedömningen att besluten är rättsäkrade då endast små justeringar av besluten gjorts.
För lång kötid till förskolan	Uppföljning av kötider	**12**	Förvaltningschef	Utav årets 121 placeringar i förskola och pedagogisk omsorg har 87 % fått

				plats inom fyra månader från ansökningsdatum eller på önskat datum. Varje placering har synats och jämförelse kan göras med våren 2014, då 60 % fått plats på önskat datum. Väntetiden har i genomsnitt varit 37 dagar för de som ej fått plats på önskat datum. Den samlade bedömningen är att vi i allt större utsträckning klarar lagkravet om plats inom fyra månader, men att vi ännu inte uppnår kravet fullt ut.

Socialnämnden

Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
Dokumentation enligt socialtjänstlagen	• Att genomförandeplaner finns. • Att genomförandeplanen innehåller mål, hur, när. • Att genomförandeplanen har uppföljningsdatum angivet och det följs. • Att det framgår att den enskilde varit delaktigt i upprättade av plan.	R:3*V:2=6	TÖS/Kvalitets-samordnare	Genomförandeplaner finns upprättade 75 % av samtliga ärenden. Motsvarande siffra för boende enligt LSS är 92 % samt i gällande kontaktperson, vuxna inom IFO har genomförande-planer upprättats till 42 %. Av 49 granskade genomförandeplaner framkommer att innehållsmässigt kan planerna utvecklas t.ex. att formulera *mål* för insatser och en mera tydlighet i *hur och när* insatserna ska genomomföras. *Uppföljning* sker inte alltid enligt plan. Den enskildes *delaktighet* framkommer i 61 % av de granskade planerna inom hemtjänsten. Inom boende LSS är delaktigheten, i någon mån, enligt granskning 92 %. Den enskildes delaktighet behöver generellt utvecklas.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete	Känner personalen till • Lex Sarah rutin • Avvikelse rutin med klagomål och synpunkter • Vad som ingår i rutin för kontaktmannaskap	R:3*V:3=9	TÖS/Kvalitetssamordnare MAS/Kvalitetssamordnare	37 intervjuade personal från olika verksamheter. Lex Sarah rutin känner flertalet till med enstaka undantag. Avvikelserutin med klagomål och synpunkter känner flera en större osäkerhet om. De som berörs av kontaktmannaskap känner till rutinen men i viss hemtjänstgrupp har man inte aktivt jobbat med det.
Hygien	Att basala hygienrutiner följs - förebygga smittspridning i vårdarbete.	R:3*V:3=9	MAS/Kvalitetssamordnare	Av de tio värden som bedöms enligt den nationella punktprevalensmätningen så har förvaltningen ett resultat med spann på värden mellan 37,2 % och 100 %. På några punkter har vi försämrat oss från 2014 och på andra förbättrat resultatet jämfört med 2014. Utdrag ur resultat: • bäst i riket tillsammans med Täby och Skinnskatteberg till följsamheten vad gäller: användning av handskar • sämst i riket på följsamheten vad gäller: Andel fria från ringar, klockor, armband
Läkemedelshantering	Att läkemedelsrutin följs.	R:2*V:3=6	MAS/Kvalitetssamordnare	Kontrollräkning på akutläkemedelsförråden har under året skötts sköts enligt rutin, en förbättring från 2014. Granskning visar att läkemedelsrutin i stort följs, dock visar avvikelser läkemedel på många avglömda doser och ett flertal stölder av kontrolläkemedel under 2015.
Uppföljning av beslut	Att beslut följs upp inom utsatt datum för uppföljning.	R:2*V:2=4	TÖS/Kvalitetssamordnare	27 ärenden granskade i samtliga ärenden har uppföljning skett inom utsatt tid.
Kontaktpersoner	Att utbetalning sker till aktuella personer och med rätt belopp.	R:2*V:2=4	Controller	Kontrollen avser förvaltningens samtliga verksamhetsområden. När avtal ändras; upphör eller förlängs

				har utbetalningar fördröjts. Kontaktpersoner har ibland har fått utbetalt ersättning en månad för mycket med återbetalning som följd och ibland har fått ersättning retroaktivt.
Information	Att information på hemsidan är relevant och lättillgänglig - enligt SKL:S nationella uppföljning.	R:2*V:2=4	Utrednings-sekreterare	IFO 100 % ÄO 87 % LSS 62 %

Tekniska nämnden

Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
Fel kost till personer i behov av specialkost.	Stickprov av egenkontroll	2*4=8	Kostchef	Inga fel upptäckta
Obehöriga kommer åt och skadas av kemikalier.	Stickprov av skyddsrondsprotokoll	2*3=6	Teknisk chef	25% fel upptäckta. När lokalvårdare arbetar på flera fastigheter är det enbart dokumenterat på en av fastigheternas skyddsrondsprotokoll.
Bristfällig gatukonstruktion och underhåll leder till skador som medför skadestånd.	Stickprov av protokoll uppföljningsmöten	3*2=6	Teknisk chef	Inga fel upptäckta
Område för transporter är ej separerat från skola/förskola, vilket leder till olyckor.	Kontroll av projektering	2*4=8	Teknisk chef	Inga fel upptäckta
Avsaknad av giltiga ritningar leder till att ledningar eller rör kapas och personer och egendom skadas.	Stickprov om förändringar överförts till ritning	3*3=9	Teknisk chef	Ej möjligt att kontrollera. Avvaktar IT-stöd för fastigheter.
Bristfällig badvattenkvalitet.	Stickprov av egenkontroll	2*4=8	Sim- och idrottshallschef	Inga fel upptäckta

Bygg- och miljönämnden

Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
Ej rättssäkra myndighetsbeslut	Uppföljning av överklagade beslut	3	Förvaltningschef	Inga överklagade beslut
Ej rimlig handläggningstid	Uppföljning av handläggningstid ur Edp	2	Förvaltningschef	78 ärenden, 10% kollade, rimlig handläggningstid
Felaktig diarieföring	Stickprov 2 ärenden/månad ur Edp	4	Förvaltningschef	Inga felaktigheter

Kommunstyrelsen (Kansli,

Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
Kontroll av att handlingar diarieförs i rätt tid.	Stickprov utförs av registrator	2	Kontroll: nämnd-sekreterare Rapport: kanslichef	Fyra avvikelser som överskrider registreringskravet ”inom två dagar” har upptäckts under året. Den första avser en handling som inkommit den 16 februari och först registrerats in i diariet den 20 februari. Den andra avvikelsen avser en handling som inkom den 17 april och registrerades in i diariet först den 21 april. Till skillnad från första avvikelsen har här en helg passerat vilket gör att handlingen egentligen registrerats en dag för sent, dvs. den tredje dagen från inkomsten. Den tredje och fjärde avvikelsen har skett i oktober och avser registrering inom tre arbetsdagar istället för två.
Kontroll av att sekretesshandlingar är diarieförda enligt TF /OSL –Stickprov.	stickprov utförs av nämnd-sekreterare	4	Kontroll: registrator Rapport: kanslichef	Från och med juni 2015 har sekretessbeläggning av rehabiliteringsärenden som endast innehåller en rubrik och hänvisning

				till var handlingarna förvaras upphört. Från och med 2016-01-01 har även registreringen av rehabiliteringsärenden i EDP upphört på grund av överflödig diarieföring.
Att politiskt fattade beslut expedieras till berörda.	stickprov görs av registrator/ nämndsekreterare	4	Kontroll: nämnd-sekreterare Rapport: kanslichef	Stickprov har utförts av registrator genom att granska tre ärenden per månad i vilka beslut har fattats under året. Inga avvikelser finns att rapportera.
Kontroll av inköp till administrations- och kommunikationsenheten.	Inköp görs endast av behörig beställare och godkänns därefter av behörig attestant	2	Kontroll: beställare Rapport: kanslichef	Inga avvikelser finns att rapportera.

Servicenämnden (IT, växel och telefoni)

Risk i process/ rutin/system	Kontrollmoment	Risk- och väsentlighets-bedömning	Ansvar för kontroll och rapportering	Uppnått resultat
Ekonomi: Leverantörsfakturering skall genomföras på ett korrekt sätt. Inga kostnader skall godkännas innan momentet genomförs för att säkerställa budget och utfall.	Alla fakturor skall granskas av IT controller innan slutattest.	4	Kontroll: Göran Lager Rapport: Jan Pettersson	Kontrollen sker löpande och har fungerat till 100%
Incident/Problem: Ex. Stöming i Viva där användarna inte kan jobba i systemet vilket kan medJ6ra allvarliga konsekvenser för Brukarna	Kritiska incidenter skall hanteras utefter SLA	4	Kontroll: Incident manager Rapport Jan Pettersson	Inte mätbart ännu! SLA (servicenivåerna) kommer att sättas under 2016
Change processen: Inga oförutsedda störningar i IT/miljön skall inträffa	Förändringsprocessen skall följas upp	4	Kontroll Change Manager Rapport Jan Pettersson	Hårdare kontroll i vårt förändringsarbete har genomförts under 2015 men även här kommer vi att utveckla arbetssättet under 2016
Upphandlingsprocessen: Vi skall följa LOU	Alla inköp skall gå genom utsedd roll innan inköp görs	4	Kontroll Göran Lager Rapport Jan Pettersson	Inköpsansvarig är involverad i de upphandlingar som vi genomför.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSE
Anders Stoltz

Tjänsteskrivelse
2016-03-08
DNR KS 94/2016 287

Ansökan från Herrljunga Bostäder om utökad borgensram

Sammanfattning

Herrljunga Bostäder har till fullmäktige inkommit med ansökan om utökad borgen på 7 000 000 kronor för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus på kvarteret Styrbjörn omfattande totalt 16 stycken lägenheter.

Herrljunga kommun har en tydlig tillväxtvision som uttrycker Våga, Vilja, Växa och en befolkning på 10 000 invånare år 2020. En grundläggande förutsättning för tillväxt är att det byggs nya bostäder i kommunen. Herrljunga Bostäders byggnation av ett fyravåningshus stämmer väl överens med Herrljunga kommuns tillväxtvision.

Ekonomisk analys

Herrljunga Bostäder ägs till 100 procent av Nossan Förvaltnings AB som i sin tur ägs till 100 procent av Herrljunga kommun. För 2015 redovisar Herrljunga Bostäder ett resultat på 977 912 kronor. Det egna kapitalet uppgår till 25 257 176 kronor, varav fritt eget kapital på 10 194 922 kronor. Soliditeten uppgår till 13,7 procent. Bolaget har en låg vakansgrad som för 2015 uppgick till under 1 procent. Min bedömning är att bolaget har en stabil och välskött ekonomi. Kommunens risk till följd av utökad borgen på 7 000 000 kronor till Herrljunga Bostäder förefaller som mycket låg.

Beslutsunderlag

Herrljunga Bostäders ansökan om utökad borgen 2016-03-03.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beviljar Herrljunga Bostäder utökad borgen på 7 000 000 kronor.

Anders Stoltz
Ekonomichef

Ärende 9

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -03- 03
Dnr 34/2016 Beteckning 267

HERBO

Kommunstyrelsen
Herrljunga kommun

Herrljunga 2016-03-03

Utökad kommunal borgen för Nybyggnation på kv.Styrbjörn

Herrljungabostäder AB ansöker om utökad borgen av Herrljunga Kommun på 7 000.000 kr för nytt lån som avser nybyggnation av ett fyravåningshus med totalt 16 st lägenheter.
Tilläggsansökan avser byggnation av ytterligare ett våningsplan(4) som möjliggjorts genom ny framtagen detaljplan.

Herrljungabostäder AB

Birger Sjöberg
Vd

Herrljungabostäder AB
Torget 2 d
524 30 Herrljunga

0513-222 60
www.herbo.se

556508-0909
Protokoll nr 1

2016-02-15

§ 1 Ordförande förklarar mötet öppnat.

§ 2 Kent Johansson utses till justeringsman.

§ 3 Fastställande av dagordning

§ 4 Föregående protokoll gicks igenom och läggs till handlingarna.

§ 5 Årsredovisning 2015-12-31

Vd presenterar årsredovisning för 2015-12-31 samt bifogad lekmannarevisorernas granskningsrapport .
Slutrevision äger rum 2016-02-22.

BESLUT

Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att godkänna föredragen årsredovisning för 2015-12-31 samt att lägga granskningsrapport till handlingarna.
Bilaga 1

§ 6 Styrbjörn 1,2,3 Kombohus 4 våningar 16 lgh.

Kalkylunderlag samt skissförslag presenteras.

6:1 BESLUT

Styrelsen för Herrljungabostäder AB beslutar att ansöka om utökad kommunal borgen på 7 miljoner.
Bilaga 2

Ke

http://www.jsb.se/wp-content/uploads/2015/09/boende-varmland.jpg

2016-03-03

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Janna Petersson

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR KS 149/2015 280

Riktlinjer för bostadsförsörjning 2015-2020

Sammanfattning

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2015-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan.
Förslaget har varit på remiss till interna såväl som externa aktörer enligt lagkrav och politisk vilja och inkomna synpunkter har i vissa avseenden föranlett ändringar i förslaget. Dokument som förtydligar vilka ändringar som gjorts biläggs ärendet, liksom analys-, underlags- och kartbilagor.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BOSTADSPOLITIK

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYS
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 POLITIKDEL Bearbetning efter samråd_ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 ANALYSDEL Bearbetning efter samråd_ändringar gulmarkerade
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 BILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 KARTBILAGOR
Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2015-2020 antas, med förvaltningens förslag till ändringar efter inkomna synpunkter under samrådstiden, av Kommunstyrelsen som föreslår Kommunfullmäktige att anta detsamma.

Janna Petersson
Planeringssekreterare

Expedieras till: Samtliga nämnder och kommunala bolag
För kännedom till: Samtliga förvaltningschefer

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Janna Petersson

Tjänsteskrivelse
2016-03-03
DNR KS 149/2015 280

Bakgrund
Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Ekonomisk bedömning
För att förslaget ska kunna genomföras fullt ut krävs utökade personalresurser, främst för plan- och byggverksamheterna. Det är dock investeringar som ger flerfalt tillbaka i form av ökat skatteunderlag. Resursbehoven kan bara delvis mötas med hjälp av konsultinsatser.

Juridisk bedömning
Lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommunen varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Med liten marginal missade kommunen att efterleva detta under den senaste mandatperioden.

Miljökonsekvensbeskrivning
Förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen avser att ha ett tydligt hållbarhetsperspektiv utifrån aspekterna ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet, bland annat genom att riktlinjerna främjar resurssnål samhällsplanering. Utbyggnad får alltid någon form av negativ miljöpåverkan men ambitionen och bedömningen är att föreliggande förslag till riktlinjer i hög grad kompensenserar för denna och sammantaget får övervägande positiva miljökonsekvenser.

Samverkan
Förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har varit på samråd, i enlighet med lagkrav. Samtliga kommunala nämnder och styrelser, liksom grannkommuner, region och länsstyrelse, har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget under samrådsperioden som varade i två hela månader. Inkomna yttranden är diarieförda i ärendet och har även sammanställts i en särskild samrådsredogörelse.

Motivering av förslag till beslut
Det är både ur behovssynpunkt och ur juridisk synvinkel hög tid för kommunen att besluta om nya riktlinjer för bostadsförsörjningen. Kommunens vision om att växa befolkningsmässigt kräver en konkret handlingsplan för att kunna förverkligas. Bostadsförsörjningen är den viktigaste faktorn för kommunens befolkningstillväxt och därför krävs väl förankrade och centralt beslutade mål, strategier och riktlinjer för bostadsförsörjningen som vägleder kommunens samhällsbyggande.

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAST REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Förord

Innehåll

INLEDNING 2

Bakgrund 2

Process 2

Avgränsning 2

BOSTADSPOLITIK 3

Mål 3

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer 4

MÅL 4

RIKTLINJER 4

Strategier 6

Verktyg för genomförande 7

Åtgärder, ansvar, tidsplan 9

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer 10

Framtidsalternativ 11

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjnings-ansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokuments upplägg omfattar: mål, riktlinjer, strategier samt genomförande, medan analyser och underlag har sammanställts i en bilaga.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

www.bobygget.se

BOSTADSPOLITIK

Mål

Kommunens mål av relevans för bostadsförsörjningen:

Bostadsbyggande

- Totalt 50 nya bostäder påbörjas (markarbeten) per år till år 2020, varav:
    - 25 nya hyresrätter per år, i snitt inom femårsintervall
    - 25 nya villor/bostadsrätter/äganderätter per år, i snitt inom femårsintervall
- Bostadsbyggande ska i huvudsak ske i kommunens tätorter och småorter (>60% av alla påbörjade bostadslägenheter)
- Bostadsbyggande på landsbygden ska i huvudsak ske i närhet av annan bebyggelse, kollektivtrafikhållplatser, skolor (>80% av alla påbörjade bostadslägenheter)

Planberedskap

- Minst ett 20-tal avstyckade kommunala villatomter på detaljplanelagt område
- Utpekade områden för flerbostadshus där detaljplan kan påbörjas omgående ska finnas i alla utvecklingsområden

Markreserv

- Kommunägd mark med goda lägeskvaliteter som totalt rymmer minst ett 50-tal villatomter
- Kommunägd mark lämplig för flerbostadshus ska finnas i alla utvecklingsområden

Bostadsbehov

- Viss nyproduktion ska direkt anpassas för de i analysen identifierade befolkningsgrupper med särskilda bostadsbehov som inte marknaden tillgodoser
- Vid nyproduktion av hyreslägenheter ska nytillskottet på bostadsmarknaden medge ett utrymme i det befintliga hyresrättsbeståndet där lägenheter öronmärks för de grupper som nämns ovan

Hållbarhet - social, miljömässig och ekonomisk – punktlista mål & riktlinjer

Social hållbarhet:

MÅL

- Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen
- Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra
- Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation
- Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter
- Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare

MÅL

- Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper
- Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet
- Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering

RIKT-LINJER

- Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor
- Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter
- Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt

Miljömässig hållbarhet:

MÅL

- Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav
- I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd
- Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad
- Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar

RIKTLINJER

- Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation
- Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar
- Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse
- Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort
- Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas

MÅL

- Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv
- Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning

RIKTLINJER

- Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden
- Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder
- Naturområden ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv

Ekonomisk hållbarhet:

MÅL

- Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto
- Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering

RIKT-LINJER

- Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas
- Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer

MÅL

- Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att underlag för detta upprätthålls.
- Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential

RIKTLINJER

- Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll
- Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt

www.herbo.nu

Strategier

- ***Flyttkedjor*** – fokusera kommunalt byggande på bekväma lägenheter som lockar dels äldre husägare med utflyttade barn att sälja sina villor till yngre familjer, dels hyresgäster med betalningsförmåga att byta sina äldre billigare lägenheter till nya dyrare vilket frigör lämpliga lägenheter för t.ex. ungdomar.
- ***Blandade upplåtelseformer*** – för en dialog med byggherrar om lämpliga upplåtelseformer vid varje exploateringstillfälle för att åstadkomma en blandning av upplåtelseformer i alla bostadsområden.
- ***Förtätning*** – bygg tätare i redan tätbebyggda lägen för att optimera värdet av de tillgångar som finns, inte minst infrastruktur.
- ***Livsstilsboenden*** – locka inflyttare med möjligheten att kombinera särskilda intressen eller behov med boendet.
- ***Kvalitet och identitet*** – locka inflyttare med en tydlig lokal prägel och hög kvalitet på bebyggelse och den bebyggda miljön.
- ***Handel och service*** – säkerställ att kommersiell och offentlig service bevaras och utvecklas för att behålla och stärka attraktiviteten som tillgången till service ger, i kombination med det lantliga boendet.
- ***Natur och kultur*** – värna befintliga, och möjligheten till nyskapande av, natur- och kulturvärden för en attraktiv och stimulerande livsmiljö.
- ***Regional samverkan*** – driv en bred samverkan med grannkommuner och regionala aktörer för att skapa gemensamma nyttor.
- ***Pendling, infrastruktur och kollektivtrafik*** – driv en aktiv och kontinuerlig politik i regionen och kommunalförbundet för att säkerställa ett vidmakthållande och en utveckling av både infrastruktur och kollektivtrafik som stärker Herrljunga som pendlingskommun.

www.bygggemenskap.se

Verktyg för genomförande

Det finns stora skillnader i vad kommunen som aktör kan påverka i bostadsbyggnadsprocessen – den största möjligheten till styrning finns i de tidiga skedena i processen med planberedskap, planläggning och exploatering. När det sedan kommer till byggande tar marknaden vid om det inte är det kommunala bostadsaktiebolaget som bygger, vilket uppskattningsvis bör gälla i drygt hälften av nyproducerade lägenheter enligt målsättning för bostadsbyggandet de kommande fem åren.

Följande är rekommendationer för hur kommunen bör nyttja verktygen för att skapa förutsättningar för måluppfyllelse.

Samhällsbyggnadsprocess

Det är en lång process som ska fungera från det att ett bostadsbehov uppstår eller blir känt till det att inflyttning kan ske. Kommunen är den centrala aktören i den processen stillsammans med andra myndigheter och privata intressenter. Även inom kommunen finns en rollfördelning där olika uppgifter är fördelade och det interna arbetsflödet är i sig en komplicerad process. För att optimera den interna processen bör den kartläggas och dokumenteras som en rutin i samförstånd mellan alla inblandade parter.

Det finns även ett stort behov av att strukturera informationen som finns om planer och byggrätter, på kommunal mark såväl som på privatägd mark, för att bättre ta tillvara markens potential. Detta arbete måste ske digitalt och centralt så att informationen blir tillförlitlig och enkelt kan hållas aktuell.

Strategiskt markförvärv

Kvaliteten (användbarhet, läge etc.) och kvantiteten på kommunens markinnehav påverkar i hög grad hur kommunen kan omsätta sina planer och strategier i praktiken och skapa det samhälle som utmålats i mål och visioner. Därför bör ett strategiskt arbete bedrivas när det gäller kommunens markpolitik.

Planberedskap

Genom det kommunala planmonopolet i Sverige råder kommunen helt och hållet själv över planläggningen, och det gäller därför att kommunen för en proaktiv planpolitik för att något ska hända. Kommunens suveränitet i frågan innebär också att det är viktigt att föra en god dialog och samverkan med övriga aktörer i samhällsbyggnadskedjan för ett ändamålsenligt resultat och så att processen kan fungera smidigt. Arbete med översiktsplan och planprogram bör användas för att åstadkomma detta.

Bygglov

Det är vid bygglovsskedet som detaljerna för ny bebyggelse avgörs och för att riktlinjerna för bostads-försörjningen och den bebyggda miljön ska kunna omsättas i praktiken måste de vara konkreta men också kända och accepterade.

Tomtkö och bostadskö

Vid ett ökat tryck på tomtförsäljningen i Herrljunga kommun kan det bli aktuellt att inrätta en tomtkö. Till lägenheterna i allmännyttan finns en bostadskö som förvaltas av det kommunala bostadsbolaget.

Kommunalt bostadsaktiebolag

Nuvarande ägardirektiv för kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder AB är i stora delar stödjande för föreslagna riktlinjer för bostadsförsörjningen, men kan i vissa avseenden behöva skarpare formulering för att kommunen bättre ska kunna möta vissa behov.

Utformning av bebyggelse

Det nya förslaget till riktlinjer för bostadsförsörjningen har ett större fokus på boendemiljöer i sin helhet

och mindre på enskilda byggnader, jämfört med tidigare riktlinjer, därför bör detta tydligare framgå i ägardirektivet vid en kommande revidering, förslagsvis genom att ordet ”bostadsområden” införs jämte ordet ”byggnader”.

Bostadssociala frågor

För att säkerställa att alla i kommunen får möjlighet att leva i goda och ändamålsenliga bostäder är ägardirektivet till det allmännyttiga bostadsbolaget ett av de viktigaste verktygen kommunen har att tillgå. Det är därför av stor vikt att formuleringen är tillräckligt tydlig för att bli tillämpbar och att uppdraget är väl förankrat hos alla inblandade parter. I det avseendet behöver kommunledning, social-förvaltning och bostadsbolag komma överens om en rimlig och ändamålsenlig nivå.

Med utgångspunkt i analysen i detta dokument förordas att formulering rörande bostadssociala frågor utvecklas mot en mer konkret beskrivning och att åtgärder så som exempelvis förturssystem för särskilda grupper kan stödjas genom den nya formuleringen.

www.bobygget.se

Åtgärder, ansvar, tidsplan

Åtgärd	Ansvar	Tidsplan
Följa upp de bostadspolitiska målen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Årligen
Kartlägga den befintliga samhällsbyggnadsprocessen och besluta om hur den ska se ut i fortsättningen	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen Kommunala bostadsbolaget Herrljunga elektriska &Vatten	2016
Ta fram strategi för kommunens markförvärv	Kommunstyrelsen	2016/2017
Strukturera och tillgängliggöra informationen om planer och byggrätter	Bygg- och miljöförvaltningen Tekniska förvaltningen	2016/2017
Arbeta med planprogram för komplexa utvecklingsområden	Bygg- och miljöförvaltningen på uppdrag av Kommunstyrelsen	Löpande
Föra en rullande prioriteringslista över nya detaljplaner	Bygg- och miljöförvaltningen	Löpande
Ta fram detaljplaner i proaktivt syfte	Kommunstyrelsen Bygg- och miljöförvaltningen	Kvartal
Följa upp hur riktlinjerna används	Kommunstyrelsen	Årligen
Förnya ägardirektiven till det kommunala bostadsaktiebolaget	Kommunstyrelsen Kommunala bostadsbolaget Socialförvaltningen	2016

Tabell över ansvar för genomförande av mål och riktlinjer

Organisation:

ÖP, FÖP Översiktsplan, fördjupad översiktsplan – KS (Kommunstyrelsen) ansvar och utförande

PP, DP Planprogram, detaljplan – KS ansvar, BMN (Bygg- och miljönämnden) utförande

BL Bygglov – BMN ansvar och utförande

EX, drift Exploatering, anläggningsdrift – TN (Tekniska nämnden) ansvar och utförande

	MÅL	RIKTLINJER	GENOM-FÖRANDE
1.	Tätorter förtätas för att behålla fördelarna med ett nära samhälle, med tågstationen som nav	Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation	ÖP, FÖP, PP, DP
2.	I tätorter är den mänskliga skalan utgångspunkt vid dimensionering av ytor, höjder och avstånd	Ytor som kan exploateras för stadsmässig bebyggelse används inte för parkeringslösningar	PP, DP
3.	Vid planläggning för nya bostäder inom tätort är bilparkering lågt prioriterad	Tillgång till pendling med tåg överordnas tillgång till bilparkering vid lokalisering av ny bebyggelse	ÖP, FÖP, PP, DP
4.	Parker och grönområden bevaras och vinner mark på bekostnad av hårdgjorda ytor	Tillgång till grönområden för rekreation ska säkerställas inom 600 meter från nya bostäder som planeras inom tätort	FÖP, PP, DP, EX, drift
5.	Energisnål och klimatanpassad byggnation ökar och kommunens egen produktion är hållbar	Energisnål och klimatanpassad byggnation ska främjas	DP, BL, EX
6.	Områden eller företeelser med natur- och/eller kulturvärde ska hanteras som en resurs i samhällsbyggnadsprocessen och värderas ur ett ekosystemtjänstperspektiv	Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånares rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder, samt ska vid planläggning analyseras ur ett ekosystemtjänstperspektiv	ÖP, FÖP, PP, DP, BL
7.	Skyddade områden inom kommunen ska öka i antal och omfattning	Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden	PP, DP, BL
8.	Herrljunga ska erbjuda så attraktiva boendealternativ att det kan locka inflyttare från övriga regionen och skapa ett positivt flyttningsnetto	Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendealternativ ska främjas	FÖP, PP, DP, BL
9.	Kommunen ska ha en tillräcklig utvecklingsberedskap med resurser för hela samhällsbyggnads-processen med aktuella planeringsunderlag och proaktiv strategisk planering	Planläggningen och utformningen av allmänna platser ska göras med stor omsorg så att tätorterna som helhet utgör attraktiva boendemiljöer	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
10.	Bostäder ska lokaliseras med hänsyn till befintligt/planerat serviceutbud så att	Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida	ÖP, FÖP,

	underlag för detta upprätthålls.	transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll	PP, DP, BL
11.	Markanvändning i tätorter optimeras och exploateringsgrad anpassas efter lägets potential	Markvärdet ska vid planläggning och exploatering tas till vara så att platsens ekonomiska potential används effektivt	PP, DP, BL, EX
12.	Kommunens invånare och besökande ges goda möjligheter till rörelse i vardagen	Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter	ÖP, FÖP, PP, DP, BL, EX, drift
13.	Boende och besökande i kommunen ges många chanser att mötas och interagera med varandra	Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare	PP, DP, BL, EX, drift
14.	Boende i kommunen är toleranta och nyfikna gentemot varandras olikheter och egenskaper	Bostadsområden ska erbjuda en blandning av upplåtelseformer för att motverka segregation	DP
15.	Det offentliga rummet är tydligt definierat och tillgängligt för alla individer och samhällsgrupper	Kvarter utformas med tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata ytor	PP, DP, BL, EX, drift
16.	Den byggda miljön är väl omhändertagen och befolkad och trygg större del av dygnet	Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter	FÖP, PP, DP, BL, EX
17.	Platser som kan upplevas som otrygga blir färre i takt med förnyelse och nyexploatering	Parkeringsytor bör delas i mindre enheter och parkering längs gata bör nyttjas där det är möjligt	PP, DP, BL, EX, drift

Framtidsalternativ

Nollalternativet

Med nuvarande tendenser för befolkningsutveckling och bostadsbyggande i kommunen är det mest troliga scenariot att det först uppstår en bostadsbrist som leder till att befolkningstillväxten åter stagnerar och sakta minskar till följd av åldersstrukturen i kommunen. En sådan utveckling får på sikt stora konsekvenser för den kommunala ekonomin och i förlängningen hela den kommunala servicen.

Utvecklingsalternativet

Om kommunen för en proaktiv plan- och byggpolitik samt bygger i enlighet med befolknings-prognoserna möjliggörs för en växande befolkning och ökat skatteunderlag. Genom att inrikta byggnationen mot den största behovsgruppen – den ökande andelen äldre – så möjliggörs så kallade flyttkedjor, vilket i det här fallet innebär generationsskiften i äldre småhus som blir tillgängliga på bostadsmarknaden och kan attrahera barnfamiljer. Risken med en snabb utbyggnadstakt kan vara att kvantitet går före kvalitet och att ett tillräckligt planeringsunderlag inte hinner tas fram som kan innebära bristfälliga miljöer och stadsrum, med konsekvenser för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

DIARIENUMMER:	149/2015
FASTSTÄLLD:	2016-04-05
VERSION:	Antagande
SENAS T REVIDERAD:	2016-03-03
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Kommunstyrelsen

ANALYSBILAGA

Riktlinje

Riktlinjer för Bostadsförsörjningen - ANALYSBILAGA, Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunfullmäktige beslutar om dessa riktlinjer enligt Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för dokumentet medan andra nämnder samt kommunala bolag berörs i olika delar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

INLEDNING 2
Bakgrund 2
Process 2
Avgränsning 2
OMVÄRLDSANALYS 3
Trender och tendenser 3
Relevanta nationella och regionala mål, planer och program 4
Herrljunga kommuns egna mål 6
KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR 8
Befolkningsutveckling och demografi 8
Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål 11
Bostadsbestånd och byggande 12
Marknadsförutsättningar och efterfrågan 13
KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV 16
Bostadsbehov 16
Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen – *möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000* 18

ANALYSBILAGA

INLEDNING

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska visa hur kommunen avser leva upp till sitt bostadsförsörjnings-ansvar och utveckla boendet inom kommunen med syftet att alla ges möjlighet att leva i goda bostäder. Riktlinjerna kan samtidigt ges en vidare funktion som strategidokument för kommunens egna bostadspolitiska mål och för Herrljunga kommer riktlinjerna för bostadsförsörjning 2016-2020 att utgöra ett viktigt underlag till kommunens nya översiktsplan. Detta dokument är en analysbilaga som innehåller analyser och underlag, medan mål, riktlinjer, strategier samt genomförande redovisas i ett rent politiskt dokument som utgör de faktiska riktlinjerna för bostadsförsörjningen.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar kräver att kommuner varje mandatperiod beslutar om aktuella riktlinjer för sin bostadsförsörjning. Herrljungas kommunfullmäktiges senaste beslut om sådana riktlinjer togs år 2009 och ansågs aktuella till och med 2014. Under 2015 har detta dokument arbetats fram utifrån nya förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen samt efter en ändring (SFS 2013:866) av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Process

Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska enligt lag beslutas av kommunfullmäktige och vägen dit går genom beslut i kommunstyrelsen, som är ansvarig för handläggning av ärendet. Lagen kräver också att kommunens planering för bostadsförsörjning ska samrådas med berörda kommuner, länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ. Ett förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har sänts på remiss med två månaders svarstid, 1 december – 31 januari, till geografiskt angränsande kommuner, Sjuhärads kommunalförbund, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, samtliga kommunala nämnder och bolag i Herrljunga samt gruppledare i de politiska partierna. På hemsidan har allt remissmaterial legat tillgängligt så att även enskilda har getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Remissvaren har sammanställts i en bilaga.

Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen har framställts av planeringssekreterare parallellt med den påbörjade processen för en ny översiktsplan. En samordning av kunskap från kommunens förvaltningar, det kommunala bostadsaktiebolaget Herrljungabostäder samt Fokus Herrljunga, kommunalt bolag för näringslivsutveckling, har gjorts inför samrådet. Plankommittén med politisk representation från kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har fungerat som styrgrupp för arbetet.

Avgränsning

Ambitionen för detta dokument är dels att uppfylla lagkrav och dels att utgöra stöd och styrning för det kommunala planerings- och utvecklingsarbetet, genom att vara ett underlag för översiktsplanering, prioritering av detaljplanering samt vägledande vid bygglovsprövning – när det gäller bostadsbyggande men i en vidare bemärkelse hela den bebyggda miljön som utgör invånarnas livsmiljö och gemensamma vardagsrum.

Innehållet i detta dokument avser all bostadsbyggnation inom kommunens geografiska område och alltså inte bara det som planeras och byggs i kommunal regi. Detta för att bostadsförsörjningsansvaret omfattar alla kommuninvånare och för att bostadsmarknaden spänner över hela bostadsbeståndet oavsett aktör. Det kommunala bostadsbolaget har dock en särskild roll när det gäller kommunens uppgift att tillgodose alla möjligheten till en god bostad.

ANALYSBILAGA

OMVÄRLDSANALYS

För att kunna hantera utmaningarna med bostadsförsörjning gäller det att förstå omvärlden och det sammanhang som kommunen befinner sig i. Herrljunga kommun har under våren 2015 tillsammans med Vårgårda kommun gjort en omvärldsanalys för kommunernas framtid i stort och delar i denna är högst relevanta för arbetet med bostadsförsörjning. Dessa delar är inkluderade i nedan analys, som är mer inriktad på just Herrljunga kommuns bostadsförsörjning. +/– markerar om trenden i huvudsak är positiv eller negativ i detta avseende.

Trender och tendenser

Följande omvärldsfaktorer bedöms påverka Herrljunga kommuns arbete med bostadsförsörjning på olika sätt, både positivt och negativt i förhållande till kommunens mål och viljeriktning.

- Urbanisering
  – Människors flytt från lands-/glesbygd till städer leder till en demografisk och ekonomisk urholkning av landsbygden, vilket riskerar att fortgå i en negativ spiral.

- Regionförstoring
  + Människor arbetspendlar allt längre distanser vilket innebär en bredare arbetsmarknad för fler och samtidigt större friheter vid val av bostadsort – goda kommunikationer är då av stor vikt.

- Ökade flyktingströmmar
  +/– Konflikter i världen tvingar människor på flykt, deras behov av skydd måste mötas och deras förmågor tillvaratas och förvaltas för en tillfredsställande integration. Boendet är grundläggande.

- Segregation
  – Segregation kan uppstå på olika nivåer, lokalt såväl som regionalt, t ex flytt mellan stadsdelar eller från land till stad, och är effekten av att människor med likartat kapital (ekonomiskt/socialt) söker sig till varandra och lämnar områden som befolkas av människor med mindre valfrihet.

- Marknadsanpassning
  +/– Bostadsmarknaden påverkar, och är starkt påverkad av, framför allt urbanisering och segregation vilket leder till stora skillnader i pris på olika platser. Låga priser kan vara attraktivt i sig, men hämmar samtidigt nyproduktion, vilket kan bidra till en redan negativ spiral.

- Klimat- och miljömedvetenhet
  + Kunskapen om klimat- och miljöproblemen är väl utbredd och även viljan att förändra sin livsstil mot en mer hållbar, t ex genom att resa kollektivt, handla ekologiskt och närproducerat.

- Självförsörjning, småskalighet och hantverksvurm
  + Med kunskaper om miljöproblemen växer motrörelser och intresset för självförsörjande, hemmaodling och en jordnära livsstil ökar, i kontrast till urbaniseringstrenden.

- Identitetsbyggande
  + Identitetsskapande är centralt i dagens samhälle och boendet är en viktig beståndsdel i detta, vilket ökar kraven på bostäder och boendemiljöer. Medvetenhet om detta kan skapa möjligheter.

ANALYSBILAGA

Relevanta nationella och regionala mål, planer och program

Regeringens strategi för hållbar utveckling identifierar fyra strategiska utmaningar som samtliga kan relateras till bostadsförsörjning på något sätt:

- Bygga samhället hållbart
- Stimulera en god hälsa på lika villkor
- Möta den demografiska utmaningen
- Främja en hållbar tillväxt.

Genom att planera för bostadsförsörjningen med dessa utmaningar i åtanke skapas goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling.

Följande nationella mål är särskilt relevanta för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

Nationellt mål	Målområde
Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.	*Målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet*
Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	*Målet för bostadsmarknadspolitiken*
Långsiktigt hållbara byggnadsverk. En väl fungerande konkurrens i bygg- och fastighetssektorn.	*Delmål för byggande*
Underlätta studenters och ungas boende. Fortsätta bredda stödet för boendelösningar för äldre så att fler äldre får möjlighet att välja en fungerande boendeform t.ex. i form av trygghetsbostäder eller särskilt boende	*Delmål för bostadsmarknadspolitiken*
Anpassa byggnader och byggda miljöer till kretsloppssamhällets krav och kraven på sund inomhusmiljö och god tillgänglighet för alla. Skapa bättre livsvillkor i utsatta bostadsområden. Förstärka olika orters attraktionskraft för människor och företag. Utveckla markanvändningsmönster som främjar städernas kretsloppsanpassning.	*FN:s Habitatdeklaration (1996)*
Kvalitet och skönhetsaspekter skall inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden. Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer skall tas till vara och förstärkas. Offentligt och offentligt stött byggande, inredande och upphandling skall på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.	*Övergripande mål för politikområdet arkitektur, form och design*

ANALYSBILAGA

Hållbar bebyggelsestruktur	Kulturvärden i bebyggd miljö	*Miljömålet God bebyggd miljö, preciseringar (2012)*
Hållbar samhällsplanering	God vardagsmiljö	
Infrastruktur	Hälsa och säkerhet	
Kollektivtrafik, gång och cykel	Hushållning med energi och naturresurser	
Natur och grönområden	Hållbar avfallshantering	
Attraktiv tätortsnära natur Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling Skyddade områden som resurs för friluftslivet Friluftsliv för god folkhälsa		*Mål för friluftslivspolitiken*
Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.		*Målet för jämställdhetspolitiken*
Samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.		*Mål för funktionshinderspolitiken*
Ett effektivt system för mottagande och introduktion för nyanlända		*Mål för integrationspolitiken*
En god tillgång till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i alla delar av landet.		*Mål för tillväxtpolitiken*
Transportsystemet utformas så att det är användbart för personer med funktionsnedsättning. Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet, och vistas i trafikmiljöer, ökar. Förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel förbättras.		*Mål för transportpolitiken*

ANALYSBILAGA

Boverket har nyligen (november 2015) föreslagit sju uppföljningsbara mål för en hållbar fysisk samhällsplanering, i stället för de drygt 100 mål som finns i dag inom den fysiska samhällsplaneringen, och som ovanstående tabell är ett urval av. De sju föreslagna målen täcker in samtliga 21 politikområden som bedöms påverka fysisk samhällsplanering och lyder:

- Bostäder efter människors behov
- Attraktiva livsmiljöer
- God tillgänglighet i vardagen
- Bättre resurshushållning
- Långsiktig livsmedelsförsörjning
- En funktionell grönstruktur
- Färre olyckor

Regionala planer och program med relevans för bostadsförsörjningen i Herrljunga kommun:

”*Västra Götaland 2020- Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020*” är regionens RUP, regional utvecklingsplan, och utgör ramarna för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. Utgångspunkt för strategin är ”Vision Västra Götaland – det goda Livet” som Västra Götalandsregionen antog år 2005. Visionen och strategin fokuserar inte specifikt på bostadsförsörjning, men konstaterar att befolkningsutvecklingen är central för de olika tillväxtområdena.

”Regionalt serviceprogram i Västra Götaland 2014-2018” ska stimulera till en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service på landsbygden och glesbefolkade områden, vilket direkt hänger samman med bostadsutvecklingen på landsbygden och i dess serviceorter. Detta förhållande är en avgörande fråga för en landsbygdskommun som Herrljunga.

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland har övergripande målet att kollektivtrafikens marknadsandel ska öka samt ett antal stödjande mål, som att själva kollektivtrafikresandet ska dubblas till år 2025 samt ökad tillgänglighet och nöjdhet och minskad klimatpåverkan. Ett hållbart resande kräver en hållbar samhälls- och infrastruktur där lokaliseringsprinciper för nya bostäder är en viktig faktor.

”*Klimatstrategi för Västra Götaland”* är ett regionalt strategidokument som ska stimulera till att regionala parter tecknar överenskommelser för ett klimatfrämjande arbete. Det första av sex strategiska fokusområden i strategin är Effektiv energianvändning i bostäder och lokaler.

”Regionala miljömål för Västra Götaland” är regionala tilläggsmål till de nationella miljömålen och ska lyfta fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser. Av särskild relevans för bostadsplaneringen är tilläggsmålen under miljömålet God bebyggd miljö.

Resonemang

Ur ett hållbarhetsperspektiv så utgör boendet en betydande påverkansfaktor för utvecklingen av klimat, miljö och sociala, kulturella och ekonomiska värden.

Boendet är grunden för ett fungerande samhälle och strukturer måste skapas och underhållas för att främja en önskvärd utveckling. Bostadsförsörjning är i hög grad en regional angelägenhet och det gäller att kommunen i sin bostadsplanering har ett vidare geografiskt perspektiv.

Herrljunga kommun ligger geografiskt centralt i Västra Götaland och har, med järnvägsknuten och dess järnvägsanslutningar till regionens alla delcentra, ett mycket strategiskt läge för etableringar, både när det gäller boende och verksamheter/mötesplatser, i allt ökande grad i takt med trenden med regionförstoring.

Herrljunga kommuns egna mål

Herrljunga kommuns vision heter ” Växtkraft 10 000 – Våga, vilja, växa” med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000 år 2020 samt 4+1 visionspunkter:

Vår vision är att Herrljunga år 2020 är en kommun:

- Där det är "gott att leva".
- Som tagit flera steg närmare en långsiktigt hållbar kommun.
- Med en tydlig och välkomnande VI-känsla i kommunen.
- Med ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv.

För att skapa möjlighet att förverkliga de fyra visionspunkterna krävs dessutom:

- En välskött kommunal ekonomi

ANALYSBILAGA

Hållbar utveckling

Begreppet Hållbar utveckling, som är centralt i planeringen, kräver en särskild diskussion och definition för att kunna vara användbart i kommunens praktiska planering och myndighetsutövning. Det finns många olika förhållningssätt att välja på men minsta gemensamma nämnare, nationellt och globalt, är att det rör sig om:

- ett samspel mellan tre dimensioner; den sociala, den ekologiska och den ekonomiska,
- att de tre dimensionerna ska vägas samman,
- att det långsiktiga perspektivet med nästkommande generationer i åtanke ska vara i fokus

Främst behöver vi ta ställning till punkt två – hur ska dimensionerna vägas samman i vår definition? I Herrljunga kommuns lokala miljömål (2014) beskrivs förhållandet så här: ”den ekologiska/miljömässiga hållbarheten anses överordnad den sociala och ekonomiska därför att den första utgör förutsättning för de två andra”. En vidareutvecklad version av den definitionen beskriver ekologin/miljön som förutsättning, ekonomin som vägen och den sociala dimensionen som målet – vilket passar väl ihop med kommunens visionsmål, se nedan:

Strukturerat i vår hållbarhetsmodell förhåller sig målen enligt följande:

Miljömässig hållbarhet: ***RAMEN***

I lokala miljömål anges att: ”byar och tätorter planeras och bebyggs på ett sådant sätt att resurser kan användas effektivt, en hållbar livsstil kan gynnas och en god hälsa kan främjas – en bilfri livsstil ska vara möjlig samt gynnas vid planering och byggande” samt att: ”natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas”

Ekonomisk hållbarhet: ***VÄGEN***

Herrljunga kommuns övergripande visionsmål är att vara 10 000 invånare år 2020, för att det innebär en ökad ekonomisk robusthet genom dels ökade skatteintäkter, dels ökat kundunderlag men också berikande i form av vidgade kunskaper, erfarenheter och kontakter.
För att ha möjlighet att förverkliga kommunens vision krävs också en välskött kommunal ekonomi.

Social hållbarhet: ***MÅLET***

Med orden ”Lagom, lugnt och lantligt” beskrivs kommunens första inriktningsmål ”Där det är gött att leva” – ”människor i kommunen lever inte bara ett längre utan även ett bättre och friskare liv”. Tredje inriktningsmålet ”Med en tydlig och välkomnande VI-känsla” betonar vikten av sammanhållning och öppenhet för ett hållbart samhälle.

ANVISNINGAR

KVANTITATIV ANALYS – HERRLJUNGA I SIFFROR

Befolkningsutveckling och demografi

Kunskap om kommunens befolkningsmängd och -sammansättning, demografi, är grundläggande för att kommunen ska kunna prioritera sina resurser rätt. Det är viktigt att förstå hur demografin påverkar befolkningsutvecklingen på sikt för att kunna planera relevanta insatser.

Historik och nuläge

Herrljungas folkmängd har i ett längre perspektiv varit stabil, se *diagram 1* från scb.se nedan. En tydlig pik med drygt 9800 invånare nåddes år 1993.

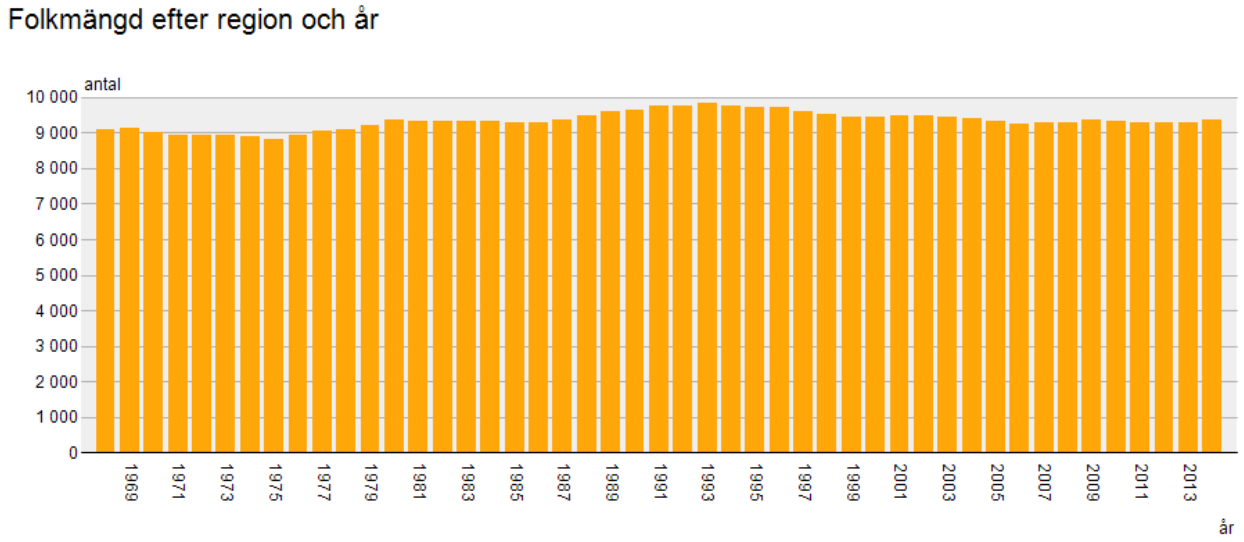

Diagram 1. Källa: SCB

Diagram 2 nedan är beskuret och visar därmed tydligare förändringarna i befolkningsmängd mellan 1968 och 2014. Av kurvan kan utläsas två perioder med drastisk befolkningsökning. Den största ökningen som skett under perioden är 137 personer mellan åren 1979-1980, kulmen på en period av befolkningsökning.

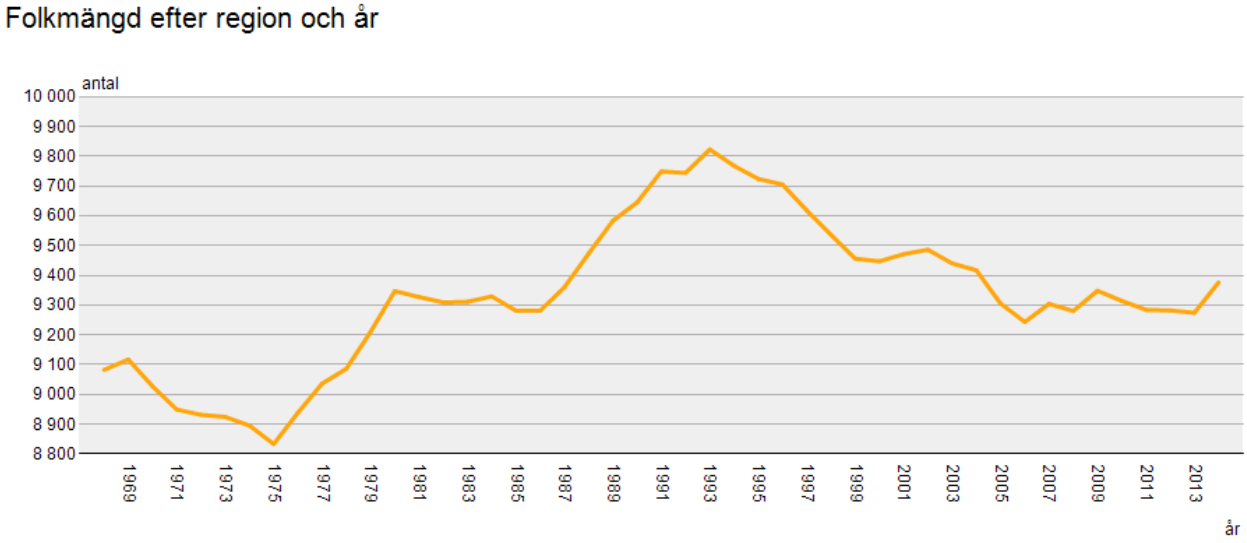

Diagram 2. Källa: SCB

Diagram 3 nedan visar befolkningsutvecklingen uppdelad på kön. Andelen kvinnor är lägre än andelen män men skillnaden har minskat. Diagrammet är beskuret.

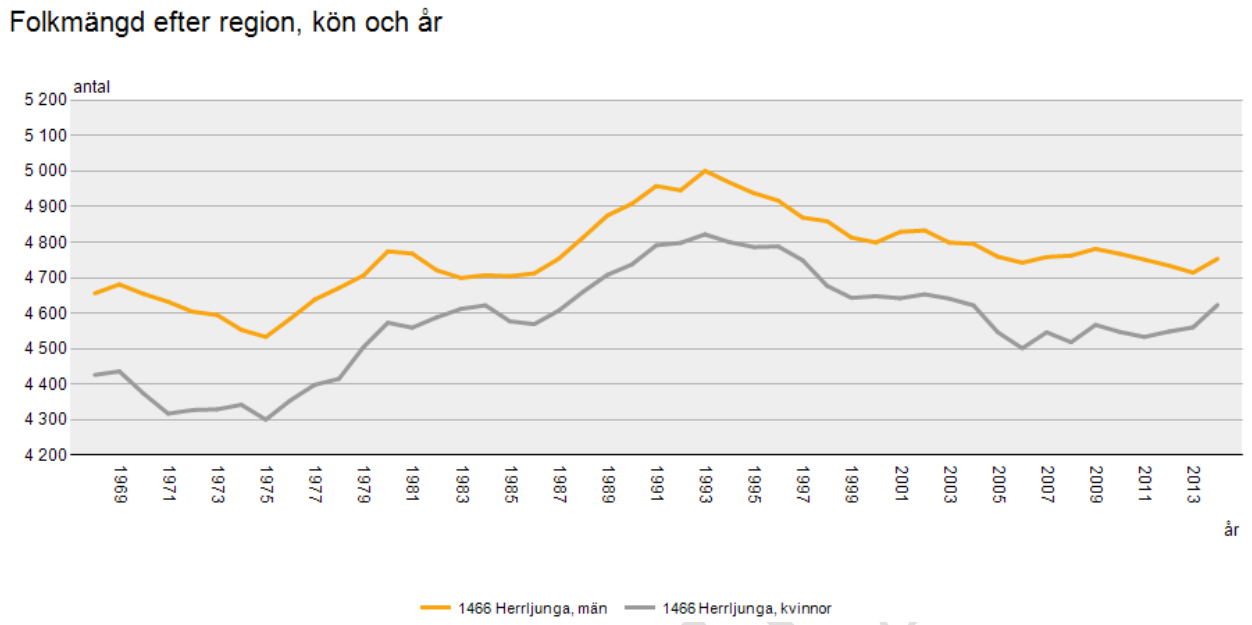

Diagram 3. Källa: SCB

ANALYSBIL

Demografisk sammansättning

Herrljungas befolkningsmål ska utgå ifrån en modell som tagits fram av Nordregio och presenteras i publikationen *Att möta demografiska förändringar* (2012), se mer i bilaga. Modellen anger tio indikatorer med tröskelvärden som tillsammans ger en bild av kommunens demografiska sårbarhet *på lång sikt.* Det innebär att om befolkningsutvecklingen konstant ligger på fel sida tröskelvärdena så kan populationen inte bevaras utan kommer att successivt minska och försvinna. Vissa sårbarheter kan kompensera för andra men det kan istället få konsekvenser för förvaltningen av samhällets resurser.

Demografi Herrljunga 2014-12-31 (åldersindelning och könsfördelning enligt Nordregios modell)

	0 år - 14 år	**15 år - 24 år**	**25 år - 54 år**	**55 år - 64 år**	**65 år - 115 år**	**Total**
Män	766	619	1709	636	1023	4753
Kvinnor	768	524	1622	614	1095	4623
Total	1534	1143	3331	1250	2118	9376
Andel	**16,4 %**	**12,2 %**	**35,5 %**	**13,3 %**	**22,6 %**	**49,3 %**
Förändring jämf. 2013	↗	↘	↗	↘	↗	↗

Tabell 1. Källa: SCB

Fördelning 2014-12-31 Herrljunga

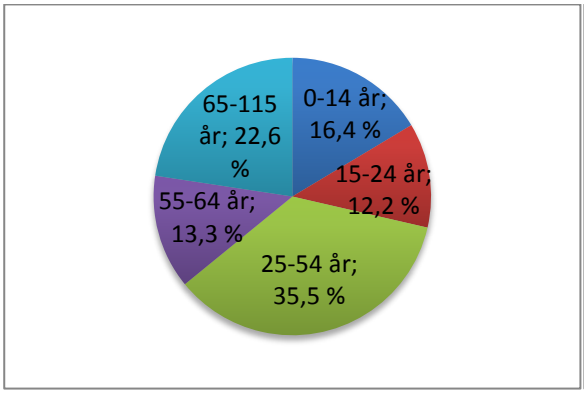

Diagram 4. Källa: SCB

Eftersträvad fördelning

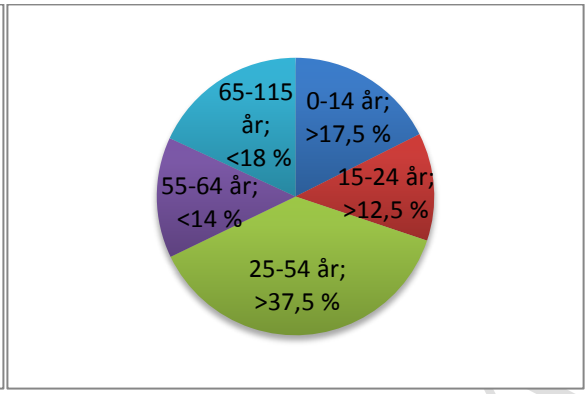

Diagram 5. Källa: Nordregio

Framtidsscenarier – Befolkningsprognoser

Befolkningsprognoser är användbara men alltid osäkra. Här presenteras två olika prognoser för samma tidsperiod men med helt olika resultat. Detta beror på värdet av de parametrar, *antaganden*, som prognosen beräknats utifrån. Att värdet för innevarande år, 2015, inte riktigt stämmer med verkligheten är också ett exempel på detta – redan i närtid har alltså ett antagande visat sig vara en felbedömning.

Herrljunga kommuns senaste befolkningsprognos togs fram baserad på befolkningsdata från 2013-12-31. Av denna framgår att en trolig befolkningstillväxt fram till år 2020 är 3 % och fram till år 2033 4,5 %. Riktlinjer för bostadsförsörjningen tas i första hand fram för den närmaste mandatperioden varför fokus i detta sammanhang kommer att ligga på prognosresultatet för 2020, detta är dessutom av naturliga skäl ett säkrare resultat än det längre perspektivet 2033. Prognosen anger att befolkningen år 2020 uppgår till 9557 personer. Den största delen av tillväxten utgörs av flyttningsnetto medan ett marginellt bidrag kommer från födelseöverskott.

Västra Götalandsregionen har tagit fram en befolkningsprognos för perioden 2015-2025 där det framgår att Herrljunga kan väntas ha en befolkningsmängd på 9787 personer år 2020, vilket är klart fler än vad som väntas enligt den prognos som kommunen själv beställt – se *tabell 2* nedan.
Västra Götalandsregionens prognos är också den som i nuläget ligger längst ifrån verkligheten.

Prognostiserad befolkningsutveckling, alternativa scenarier

År	Västra Götalandsregionens prognos	Herrljunga kommuns prognos
2015	9 446	9 401
2016	9 528	9 447
2017	9 601	9 486
2018	9 676	9 506
2019	9 732	9 530
2020	9 787	9 557
2021	9 830	9 571
2022	9 880	9 587
2023	9 928	9 603
2024	9 978	9 620
2025	10 022	9 636

Tabell 2. Källa:Västra Götalandsregionen, Herrljunga kommun och SCB

ANALYSBILAGA

Herrljunga kommuns prognos fördelat på åldersgrupper, indexerat diagram

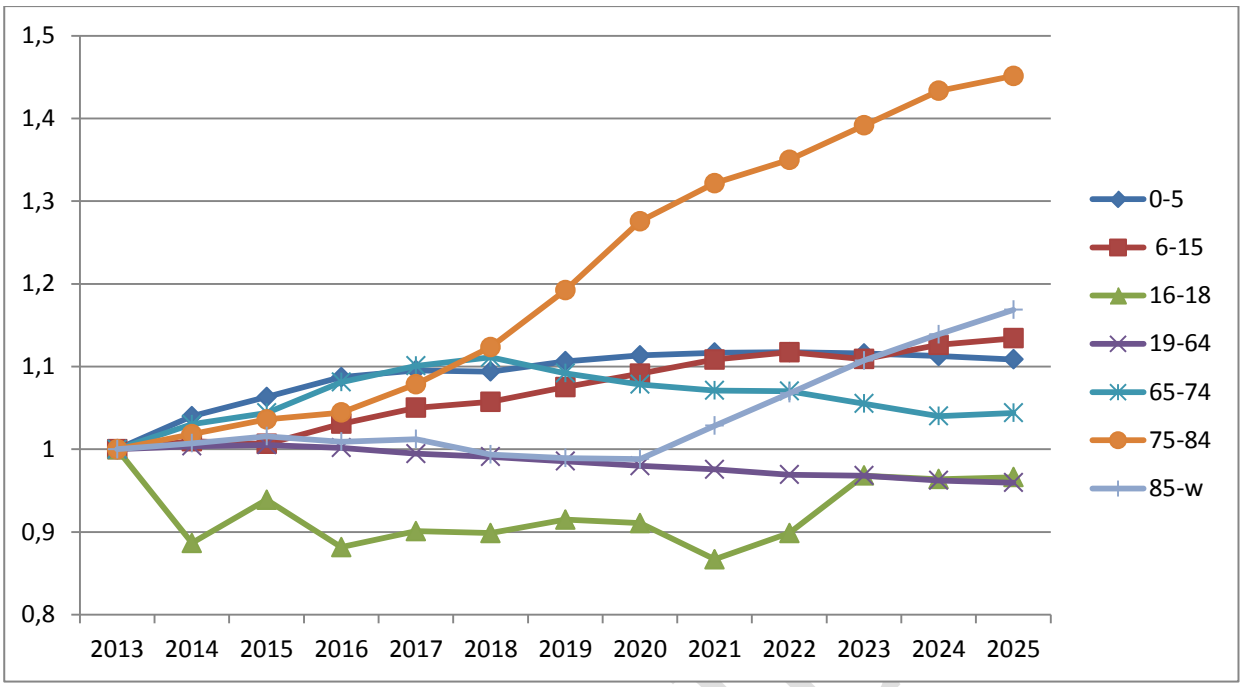

Diagram 6. Källa: SCB

Befolkningsutveckling i förhållande till politiska mål

Enligt kommunens vision **Våga, vilja växa** ska kommunen ha 10 000 invånare år 2020, men för att uppnå det målet måste kommunen slå sitt rekord i befolkningstillväxt över en femårsperiod (från perioden 1976-1980, då befolkningen växte med ca 500 invånare med ett snitt om 103 nya invånare per år). Med utgångsläge 2015-12-31 om 9349 invånare måste befolkningen öka med minst 163 personer om året till år 2020. Mellan sista december åren 2014 och 2015 så minskade befolkningen med 27 personer.

ANALYSBILAGA

Bostadsbestånd och byggande

Bostadsbeståndet i kommunen berättar en del om lokalsamhällets karaktär, identitet och tradition, vilket är viktiga hänsyn vid nybyggande. Tillsammans med kunskap om utvecklingen av behov och efterfrågan kan bostadsbyggandet anpassas till de lokala förutsättningarna och bidra till ett robust, hållbart samhälle.

Historik och nuläge

Bostadsbeståndet i kommunen utgörs till mer än ¾ av småhusbebyggelse. I kommunens centralort bor drygt 60% av invånarna i småhus medan motsvarande andel på landsbygden runt omkring är 98%. Kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag Herrljungabostäder, kallat Herbo, har lägenheter på fyra orter i kommunen: Herrljunga, Ljung, Annelund och Od. På senare år har bolaget satsat på att bygga bostäder med varierande lägenhetstyp och upplåtelseform, såsom exempelvis småhus som kooperativ hyresrätt. 2015 påbörjar Herrljungabostäder för första gången på cirka 25 år nybyggnation av flerbostadshus, vilket sker centralt i Herrljunga tätort.

Bostadsbeståndets ålder i kommunen – mängderna avser inte antal byggnader utan antal boende i lägenheterna. Stapeldiagrammet visar åldersfördelningen bland bostadsbeståndets byggnader som andelar i respektive församlingsgrupp, tabell med exakta siffror finns i bilaga. 2013-12-31. Källa: scb.se.

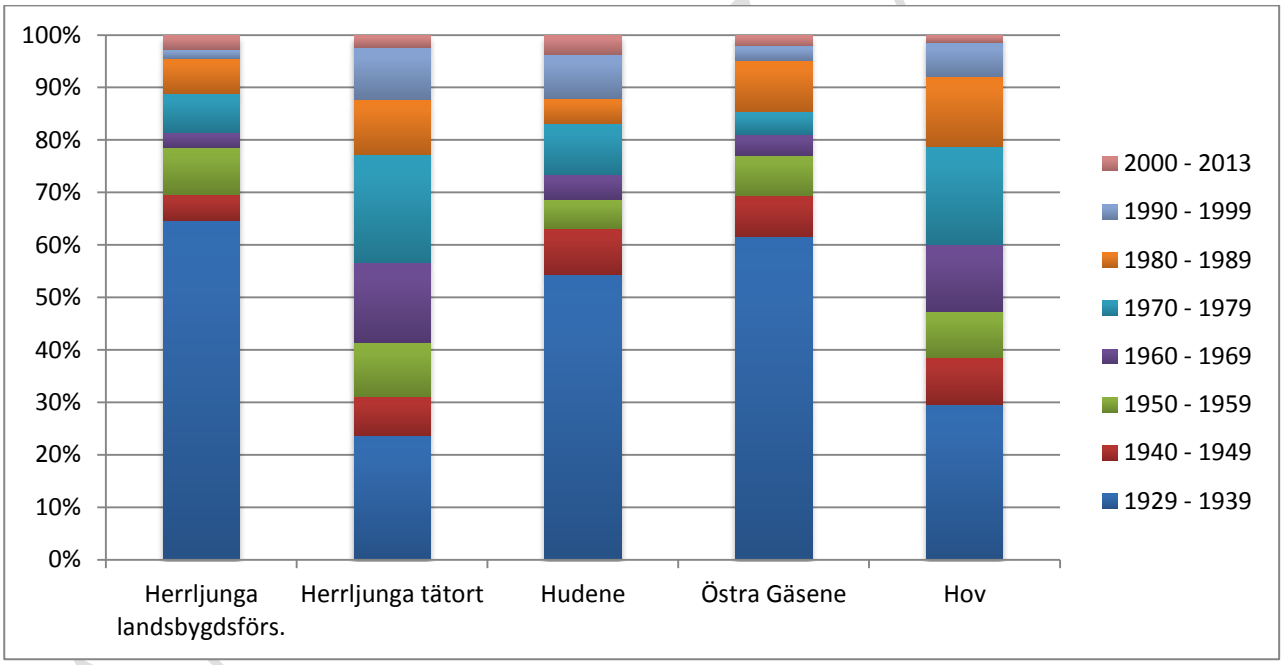

Diagram 7.

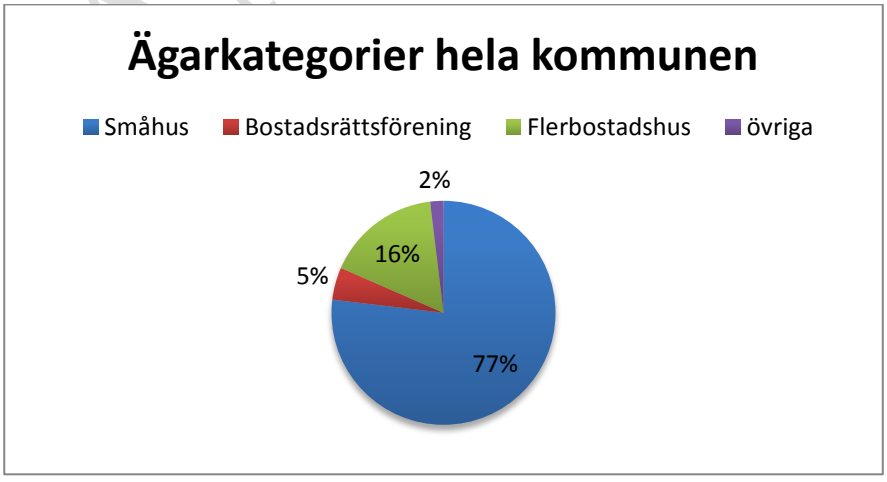

Diagram 8.

2013-12-31 *Källa: SCB*

Lägenhetsfördelning Herrljungabostäder

	2009	2015	Skillnad
1 rok	108	108	0
2 rok	253	253	0
3 rok	172	181	+9
4 rok	59	67	+8
5 rok	1	1	0
Totalt	593	610	+17

Genomsnittlig hyresnivå	
2009	740kr/kvm
2015	830kr/kvm

Planerat bostadsbyggande Herrljungabostäder (uppgift från januari 2016)

Flerbostadshus Kombohus Planerat bostadsområde: kvarteret Styrbjörn i Herrljunga. Flerbostadshus om 4 våningar och 16 lägenheter. 2–3-rums- lägenhet: 60,5/72 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 7.100/8.700:-.	**Flerbostadshus Kombohus Plus** Planerat bostadsområde: kvarteret Linden i Herrljunga. Flerbostadshus om 5 våningar och 20 lägenheter. 2–3-rumslägenhet, 54–67 kvm. Upplåtelseform hyresrätt. Beräknad varmhyra cirka 6.500–8.100:-.
Typhus ”Oxeln” Parhus Planerat bostadsområde: Nya Horsby i Herrljunga. Parhuslägenhet på 71 kvm. 3-rumslägenhet med carport. Upplåtelseform hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 6.800:-.	**Typhus ”Herbo” Mindre villa** Planerat bostadsområde: Kvarteret Ugglan och Nya Horsby i Herrljunga. Mindre villa 90 kvm, 3–4 rum med carport. Upplåtelse- form hyresrätt, alternativt kooperativ hyresrätt. Beräknad kallhyra cirka 7.750:-.

Tabell , 4 och 5. Källa: Herrljungabostäder

Marknadsförutsättningar och efterfrågan

I hela Sverige har bostadspriserna stigit under en längre tid vilket även märks i Herrljunga trots inte lika hett marknadsläge. I Herrljunga var köpeskillingen för ett småhus år 2013 i snitt 869 000 kronor, år 2000 var snittet hälften, 432 000 kronor (källa: scb.se). Under juli till september år 2015 anger Svensk mäklarstatistik att snittpriset för en villa i Herrljunga var 970 000 kronor och 8059 kronor/kvm.

Priset per kvadratmeter gör det lättare att jämföra prisskillnader mellan olika kommuner, till exempel var motsvarande pris/kvm i grannkommunerna Vårgårda 13318 kronor, Essunga 7461 kr, Vara 6572 kr, Falköping 8473 kr, Ulricehamn 11349 kr, Borås 16136 kr (Alingsås 20858 kr och Göteborg 36118 kr).

ANALYSBILAGA

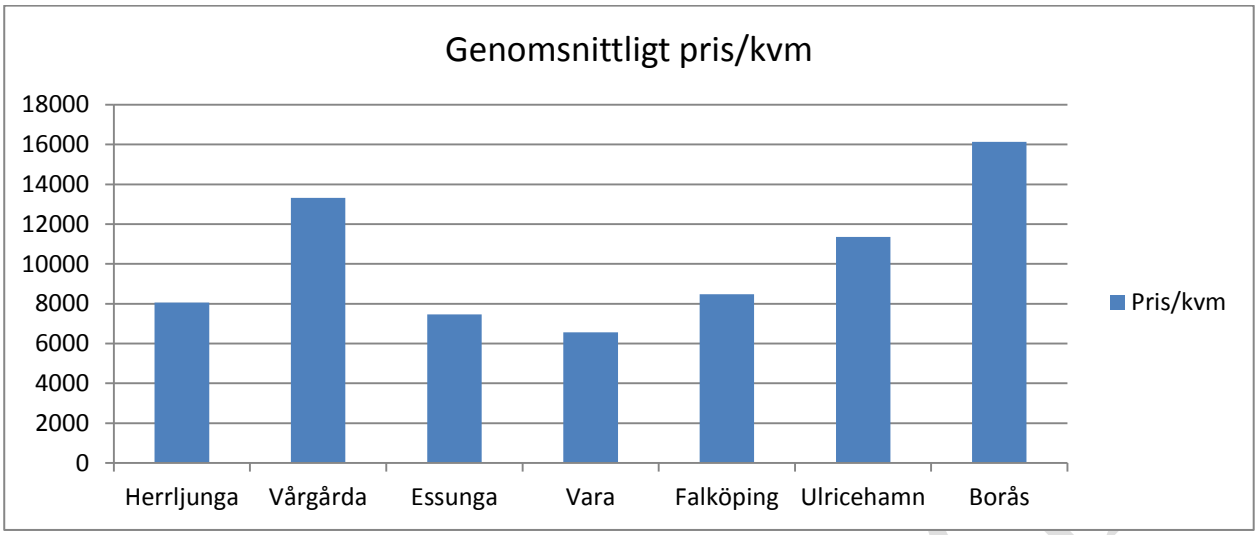

Diagram 9. Källa: Svensk mäklarstatistik

Generellt kan nybyggda villor i Herrljunga idag inte säljas för priser som når upp till byggkostnaden. Att bygga en villa i egen regi är därmed ett långsiktigt projekt även med hänsyn till att driftskostnaderna för en nybyggd villa är lägre än de för en äldre på grund av lägre energiförbrukning.

Efterfrågan

Efterfrågan är dock inte ett statiskt begrepp. Den kan delvis stimuleras med rätt åtgärder som med allt annat utbud av varor och tjänster. God arkitektur, intressanta planlösningar, tilltalande läge med vackra omgivningar, nära tillgång till service och allmänna kommunikationer och låg energiförbrukning är faktorer som kan utnyttjas i marknadsföringen. Att kommunen tillhandahåller god skolundervisning, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv likaså. Herrljunga som ort kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Marknadsläge

Marknadsläget gör det svårt att bedöma storleken av den reella efterfrågan. Behovet är dock större än den synliga efterfrågan, särskilt ur ett regionalt perspektiv.

När det gäller upplåtelseform är bostadsrätt för lägenheter i flerbostadshus ett obeprövat koncept i Herrljunga där det är svårt att bedöma om marknaden är mottaglig för detta. Hyresrätt eller kooperativ hyresrätt (med en insats som återbetalas vid avflyttning) är alternativ som har prövats och fallit väl ut.

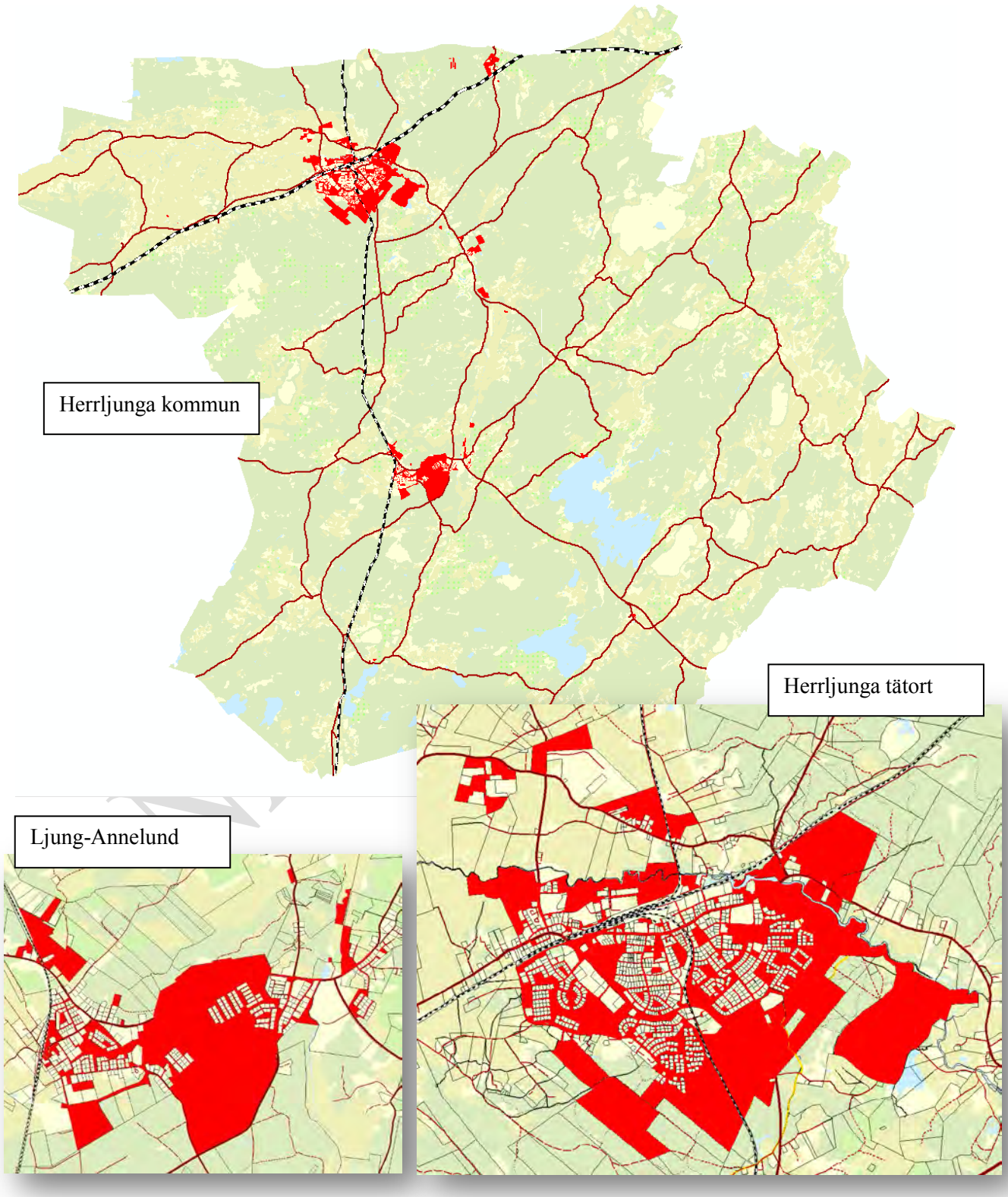
Planberedskap och markreserv

Kommunen har i dagsläget lediga tomter för småhusbebyggelse i alla tätorter men det är i huvudsak lucktomter som finns kvar i de större tätorterna. I Hudene sydost om Herrljunga tätort finns dock en hel gata med sju byggklara tomter sedan flera år. I Herrljunga tätort har en detaljplan för småhusbebyggelse som vann laga kraft 2014 möjliggjort för ca 30 nya tomter, vilka visats relativt stort intresse och antas vara slutsålda inom ett par år.
När det gäller flerbostadshus så finns inga kända byggrätter inom detaljplan i dagsläget, förutom de planer som kommunen just nu arbetar aktivt med eller där byggnation redan påbörjats, vilket gäller två planer i centrala Herrljunga tätort.

ANALYSBILAGA

Kommunen har en relativt god markreserv i anslutning till tätorterna. För att kommunen ska kunna utvecklas enligt ambitioner för långsiktig hållbarhet så finns det dock anledning att förvärva ytterligare mark i mer strategiska lägen.

Karta över kommunens markreserv 2016-03-03:

KVALITATIV ANALYS – HERRLJUNGAS BOSTADSBEHOV

Bostadsbehov

I Herrljunga finns några definierbara befolkningsgrupper som har särskilda bostadsbehov som inte tillgodoses via bostadsmarknaden och kommunen har ett ansvar för att dessa grupper får möjlighet att leva i goda bostäder.
Det faktum att kommunens befolkning är åldrande och att kommunen kunde hysa över 9800 personer år 1993 visar på att bostadsbeståndet idag är underutnyttjat och att ett generationsskifte i villabebyggelsen inom kommunen kan innebära stora möjligheter för den demografiska utvecklingen.

Särskilda grupper

Äldre	Nyanlända	Ungdomar	Exkluderade
Som analysen över befolkningsutvecklingen och demografin visar, står kommunen inför utmaningen med en åldrande befolkning de kommande tio åren. Även om tendensen har varit att många kommuninvånare föredrar att bo kvar i sitt hem livet ut eller så länge det är möjligt så innebär den ökande kvantiteten av äldre i befolkningen att **bostäder anpassade för äldre måste byggas i större omfattning än vad som gjorts hittills**.	Som omvärldsanalysen pekar på, skapar just nu oroligheter, krig och förföljelse en omfattande migration till Europa och Sverige. Prognoserna är osäkra men det mesta talar för ett fortsatt ökande bostadsbehov för nyanlända under en lång tid framöver. Nationellt diskuteras nu hur en rimlig fördelning mellan landets kommuner kan göras. **Herrljunga behöver ha en beredskap för ett ökat mottagande jämfört med tidigare**.	För Herrljungas del så är det vanligt att unga lämnar kommunen för studier, arbete eller upplevelser på annan ort efter gymnasietiden, en del återvänder sedan vid familjebildning. Men det gäller inte alla och för att kommunen ska kunna behålla de som vill stanna är det viktigt att det finns bostäder till dem. **Ungdomar och unga vuxna är generellt inte en köpstark grupp och efterfrågar därför ofta mindre och billiga hyreslägenheter.**	Det finns alltid en grupp människor som av olika anledningar, så som sjukdom, missbruk eller kriminalitet, inte kan bo i det ordinarie bostadsbeståndet. För denna grupp behöver finnas ett bostadsutbud som är integrerat i samhället utan att negativt påverka kvaliteten i befintliga bostadsområden. **Bostaden är en grund för ett fungerande liv och kommunen bör ha en bostadsreserv i allmännyttan för exkluderade personer.**

Ett särskilt behov som sannolikt kommer att öka den närmsta framtiden sett till utvecklingen i omvärlden är bostäder för *unga nyanlända,* alltså en kombination av två av grupperna beskrivna ovan.

Särskilda bostäder

Bostadsanpassning är ett stöd för personer som har en funktionsnedsättning och som har behov av att ändra sin bostad och närmiljö så att den blir så funktionell som möjligt. Personer som har funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i sin egen bostad så långt det är möjligt.

ANMÄLSHANDLINGA

I Herrljunga finns **trygghetsboende** på Gäsenegården i Ljung som riktar sig till personer äldre än 70 år. På ett trygghetsboende är boendet en egen lägenhet med hög tillgänglighet samtidigt som det finns gemensamhetsutrymmen för social samvaro samt bemannas av personal under begränsade tider.

I Herrljunga kommun finns olika **särskilda boende tillgängliga för äldre**, så kallat vård- och omsorgsboende, så som **vårdboende** och **korttidsplats**.

Personer med en funktionsnedsättning och ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov kan ha rätt till **bostad med särskild service**. Det finns två nivåer av service: Gruppbostad eller Servicebostad. **Gruppbostad** är avsett för personer som har omfattande behov av stöd och service, med närvaro av personal dygnet runt. Boendeformen är organiserad så att ett mindre antal lägenheter är grupperade kring gemensamma utrymmen. **Servicebostad** passar personer som inte behöver så omfattande stöd som ges i gruppbostäder. Organiseras med ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och personal inom ett nära gångavstånd.

Ibland kan det bli så att barn och ungdomar, under kortare eller längre perioder inte kan bo hos sina föräldrar – de kan behöva bo i en annan familj, i ett så kallat **familjehem**.

Herrljunga kommun har två **boenden (HVB) för ensamkommande barn**, ett i Herrljunga tätort och ett i Ljung. Boendena är avsedda för ungdomar mellan 15-17 år. I nuläget är boendena inriktade på olika skeden i asylprocessen (före/efter PUT – permanent uppehållstillstånd) men detta är något flexibelt inför framtiden.

Kommunala bostadsbolagets roll

Den 1 januari 2011 trädde en ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft. Den innebär att bostadsföretagen måste drivas enligt affärsmässiga principer, men i kombination med samhällsansvar.

Herrljungabostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsaktiebolag och följande framgår av ägardirektiven antagna i Kommunfullmäktige 2012-12-11 § 156:

Verksamhetsmål

- Bolagets fastighetsbestånd ska präglas av ett brett utbud med hyresrätter och med stor valfrihet beträffande storlek, standard och läge.
- För att uppnå valfrihet för de boende kan, i begränsad omfattning, även försäljning och ombildning till bostadsrätt genomföras liksom bildande av så kallade kooperativ hyresrätt.
- Bolaget ska främja byggande av flerbostadshus och förtätning av centralorterna.
- Bolaget ska med sitt fastighetsbestånd vara en del i det kommunala mottagandet av nyanlända flyktingfamiljer och ensamkommande barn, i syfte att öka integrationen.
- Alternativa energikällor så som t.ex. solceller, ska användas som energialstrande komplement i alla de fall där så är rimligt och möjligt.
- Byggnader ska utformas i enlighet med av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Herrljungabostäder verkar för att bostäder anpassas i enlighet med socialtjänstlagens krav.

ANALYSBILAGA

Exempel på en utbyggnadstakt för att uppfylla målen

– möjligt bostadsbyggande åren 2015-2020 i linje med visionen Växtkraft 10 000

Nedan sammanställning visar på att det i kommunen finns goda möjligheter att bygga för den önskvärda befolkningsutvecklingen. Tidsplanen i tabellen utgår dock ifrån "best case scenario" och kräver dessutom utökade resurser för handläggning (uppskattningsvis en tredubbling av befintliga personalresurser). Med befintliga resurser kan planen användas som stöd för prioriteringar. Föreslagna områden har valts ut med hänsyn till både begränsande faktorer, såsom markägande och detaljplanestatus, och drivande faktorer, såsom marknadsintresse och politisk vilja, samt utifrån de mål och riktlinjer för hållbar utveckling som utgör kärnan i detta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning.

Pp=Planprogram Dp=Detaljplan Ex=Exploatering By=Byggnation
FBH=Flerbostadshus MBH=Markbostadshus Blandat=Blandat V=Villa

Herrljunga

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Linden	Ex	By					20	FBH
Horsby etapp1	Ex	By	By				Ca 25	V/MBH
Horsby etapp2			Dp	Ex	By	By	Ca 20	V/MBH
Styrbjörn	Dp	By					Ca 10	FBH
Lyckan	Dp/By	By?	By?	By?	By?	By?	Ca 20	FBH
Parkgatorna		Pp/Dp	Ex	By	By		Ca 40-60	FBH
Vreta etapp1		Pp	Dp	Ex	By		Ca 20	V/MBH
Vreta etapp2		Pp		Dp	Ex	By	Ca 40	MBH
Vreta etapp3		Pp			Dp	Ex	Ca 50	FBH

Ljung- Annelund

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Klövervägen		Dp	Ex	By			4-6	FBH
Hjältes väg		Dp	Ex	By			2-5	MBH
Havrevägen		Ex	By				8	V
Mörlanda park"		Pp	Dp	Ex	By	By	8-24	Blandat
Parkvägen södra			Pp	Dp	Ex	By	10-30	Blandat

ANTAGBILAGA

Hudene

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Trollabo etapp1	By	By	By				7	V
Trollabo etapp2			Ex	By	By		10	V
Trollabo etapp3					Ex	By	16	V

Molla

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Kyrke			Pp	Dp	Ex	By	>80	Blandat

Od

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
Prästegården 1:5		Dp?	Ex	By			4-8	MBH
Stenlyckan 1 o 2			Dp?	Ex	By	By	13	V/MBH
Holmen (Od 6:2)				Dp?	Ex	By	5	MBH
Sannum Sjövy”		By	By	By	By	By	16	V/MBH

Eggvena, Eriksberg, Fåglavik, Remmene samt övrig landsbygd

OMRÅDE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Bostäder	Hustyp
	By	By	By	By	By	By	20?	V

Områdenas lokalisering finns schematiskt redovisad i kartbilaga.

ARBETSBILAGA

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Janna Petersson

Tjänsteskrivelse
2016-03-02
DNR KS 65/2016 440

Cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019

Sammanfattning

Denna strategi för cykling inklusive prioriteringsförslag av infrastrukturutbyggnad samt steg 1- och 2-åtgärder, tar ställning till hur Herrljunga kommun avser prioritera insatser för ökad cykling samt arbeta med hållbart resande (s k mobility management, vilket Trafikverket hanterar under benämningen steg 1- och 2-åtgärder).
Hela vårt samhälle behöver göra en omställning till att bli långsiktigt hållbart och en av nyckelfaktorerna i denna omställning handlar om transporter. Åtgärder för ökad cykling och mobility management är relativt enkla och mycket kostnadseffektiva samt ger positiva effekter inom alla hållbarhetsområden: miljö (klimatpåverkan, luftföroreningar), socialt (folkhälsa, social interaktion) och ekonomiskt (markanvändning, sjukvårdkostnader).
Strategin innefattar en investeringsplan med uppskattad kostnad om 5-10 miljoner kronor per år 2017-2019.

Beslutsunderlag

KS-2016-65 Förslag tillcykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019
Protokoll Plankommittén 2015-12-21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till cykelstrategi med prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019 med intentionen att investeringsmedel avsätts i enlighet med strategin.

Janna Petersson
Planeringssekreterare

Expedieras till: Tekniska nämnden, Urban Ericsson, Gata- och parkchef samt Alfred Dubow, Teknisk chef, tekniska förvaltningen
För kännedom till: Birgitta Fredriksson, handläggare kollektivtrafik och skolskjuts, bildningsförvaltningen, Claes Eliasson, TF bygg- och miljöchef samt Katarina Frändberg, kommunarkitekt, bygg- och miljöförvaltningen

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Janna Petersson

Tjänsteskrivelse
2016-03-02
DNR KS 65/2016 440

Bakgrund
En mängd olika företeelser har det senaste året satt cykelfrågor högt på agendan. Många medborgarförslag rörande cykling och cykelvägar har inkommit och kommunens (tekniska nämndens) prioriteringslista från 2010 har hunnit bli helt inaktuell.
Under arbetet med ny översiktsplan (ÖP) har ett förslag till aktuell prioritering av transportinfrastruktur tagits fram. Den föreslagna prioriteringen för framtida cykelinfrastruktur baseras på en analys av befolkningstäthet, målpunkter, möjligheter till finansiering, uppskattad efterfrågan via t ex medborgarförslag. Prioriteringen redovisas med tre nivåer: kort, medellång och lång sikt. Detta enligt modellen som används för ÖP. För att prioriteringen ska vara till ännu mer stöd vid handläggning av cykelrelaterade ärenden så föreslås nu en mer specifik prioritering inom nivån kort sikt i det här ärendet. Detta efter en rekommendation från Plankommittén i december 2015.

Ekonomisk bedömning
Förslaget innebär behov av investeringsmedel i budgeten för åren 2017, 2018 och 2019, samt eventuellt 2020 för att slutföra påbörjade projekt, i storleksordningen 5-10 miljoner kronor per år. Medlen ska användas för att medfinansiera utbyggnad av cykelinfrastruktur längs statliga vägar och/eller kommunala gator där Trafikverket/regionen finansierar 50% av totalkostnaden. Nyttan med dessa investeringar kan beskrivas i hållbarhetstermer (ett av kommunens visionsmål): miljö (klimatpåverkan, luftföroreningar), socialt (folkhälsa, social interaktion) och ekonomiskt (markanvändning, sjukvårdkostnader) samt inte minst kommunens varumärke då hållbarhet värdesätts allt mer.
Alternativet att inte bygga får ingen direkt konsekvens på någon särskild budgetpost men däremot indirekt på hela kommunens ekonomi genom kostnader för ökad ohälsa och minskad befolkning om kommunen inte tar tillvara sin potential.

Miljökonsekvensbeskrivning
Nybyggnad av infrastruktur får en initial påverkan på miljön genom ingrepp i närmiljön och utsläpp av klimatgaser men eftersom infrastruktern i det här fallet syftar till en förflyttning från biltrafik till gång- och cykel- samt kollektivtrafik så förväntas den positiva miljöpåverkan i anläggningens livscykel överstiga den negativa miljöpåverkan i byggskedet.

FN:s barnkonvention
Strategins innebörd främjar barns delaktighet i samhället då den bland annat syftar till att barn självständigt ska kunna ta sig till skolan på säkra cykelvägar. Även en utveckling mot mer hållbara transporter är främst för kommande generationers skull.

Samverkan
Inför ansökningar om statlig medfinansiering samverkar tekniska-, kommunstyrelsens-, bildnings- samt bygg- och miljöförvaltning. Sista ansökningsdag är den 15 april 2016.

Motivering av förslag till beslut
Se sammanfattning och under övriga rubriker.

DIARIENUMMER:	KS 65/2016 440
FASTSTÄLLD:	åååå-mm-dd
VERSION:	1
SENAS T REVIDERAD:	--
GILTIG TILL:	2019-12-31
DOKUMENTANSVAR:	Planerings-sekreterare

FÖRSLAG

Plan

Cykelstrategi med prioritering av utbyggnads-objekt 2017-2019, Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar om den övergripande inriktningen för utvecklingen av infrastrukturen inom kommunen genom sitt strategiska funktionsansvar för översiktlig planering. Inriktningen är ett underlag för tekniska nämndens ansökningar om statlig medfinansiering av nya infrastruktur-anläggningar inom ramen för den regionala infrastrukturplanen. Årligen ges möjlighet att ansöka om medel enligt särskilda kriterier. Denna plan redovisar hur prioritering för cykelsatsningar ska göras på kort sikt samt vilka övriga åtgärder som bör vidtas gällande hållbart resande.

Begreppet *cykelväg* används i dokumentet om alla varianter av gång- och cykelvägar.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Inledning 1

Sammanfattning av beslut 1

Strategier för ökad cykling i Herrljunga kommun 2

Prioritering rekommenderade utbyggnadsobjekt 2017-2019 3

Prioritering steg 1- och 2-åtgärder 6

Kommunala investeringsmedel i budget 2017-2019 7

Bakgrund 7

Inledning

Hela vårt samhälle behöver göra en omställning till att bli långsiktigt hållbart och en av nyckelfaktorerna i denna omställning handlar om transporter. Infrastrukturen manifesterar enorma investeringar och är svår att tvärt ändra på i efterhand. Som tur är så finns det fler komponenter som påverkar våra val av transportsätt, nämligen:

- (Infrastruktur) Regler Utbud Information

Successiva ändringar och tillskott i infrastrukturen är nödvändiga att göra och för dessa investeringar har en prioritering gjorts gällande utbyggnad av cykelvägar, där statliga medel ska användas för att främja att cykelinfrastrukturen stärks i kommunerna. Det är dock viktigt att kombinera utbyggnad med de andra påverkansfaktorerna för att investeringen ska löna sig. Åtgärdsval kan beskrivas genom följande matris:

Cykelandel	*Cykelförhållanden*	
	Dåliga	**Bra**
Hög ***Åtgärd:***	Cyklar trots… *Bygg infrastruktur*	Cyklar pga.… *Underhåll*
Låg ***Åtgärd:***	Cyklar inte pga.… *Bygg och informera*	Cyklar inte trots… *Beteendepåverkan*

Matrisen är hämtad från företaget Trivector.

Denna strategi för cykling tar ställning till hur Herrljunga kommun avser prioritera insatser för ökad cykling samt arbeta med hållbart resande (mobility management) under perioden 2017-2019.

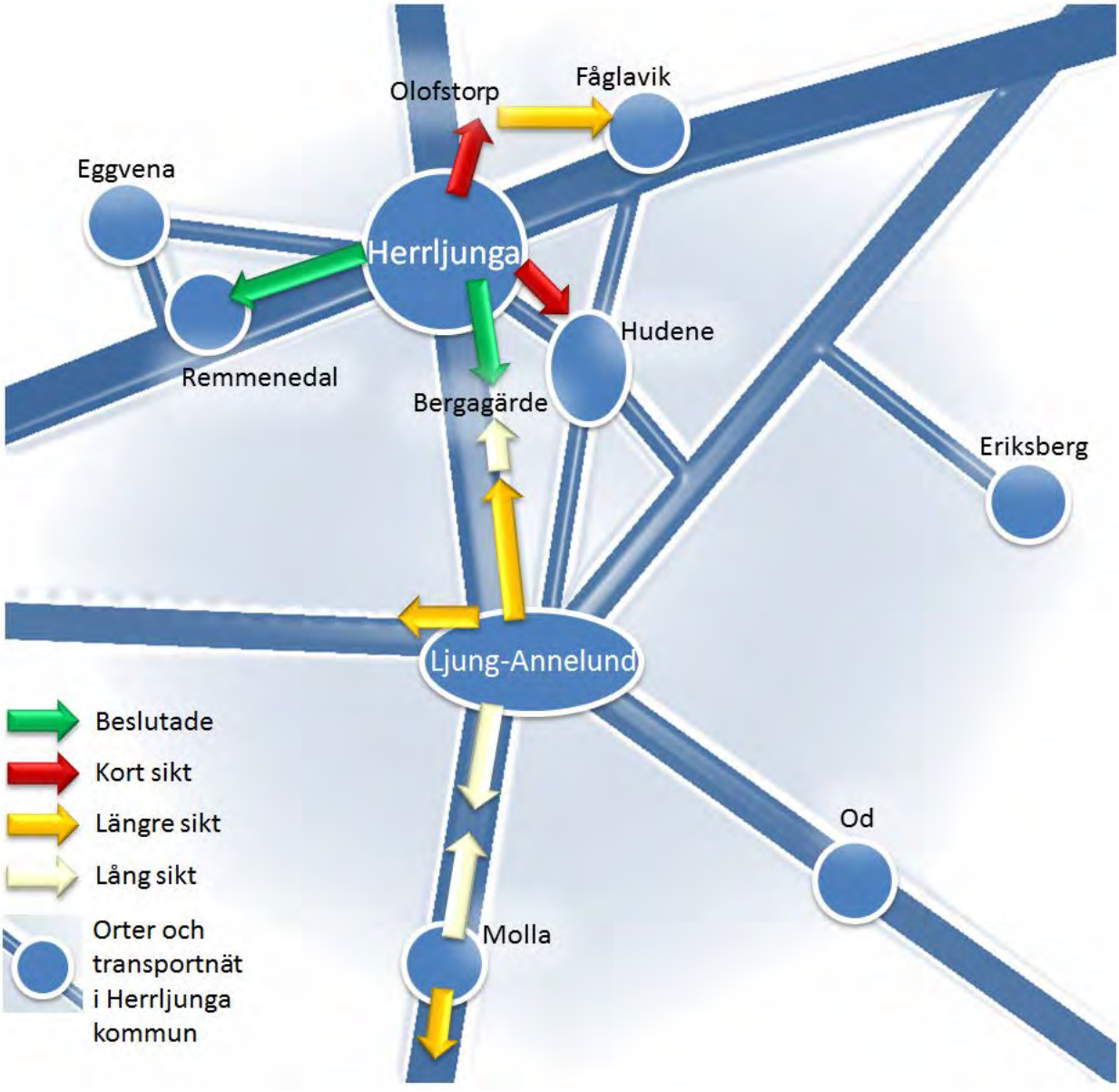
Sammanfattning av beslut

Beslut om antagande av denna strategi och plan innebär att kommunen ska agera i enlighet med uppställda *Strategier för ökad cykling i Herrljunga kommun, Prioritering av utbyggnadsobjekt 2017-2019* samt *Prioritering av steg 1- och 2-åtgärder* och dessutom öronmärka *kommunala investeringsmedel i budget 2017-2019. (Ovanstående kursiv text syftar här på rubriker i dokumentet.)*

FÖRSLAG

Strategier för ökad cykling i Herrljunga kommun

- Fokusera samhällsbyggandet till stråk där många kan nyttja samma infrastruktur
- Ställ krav på cykelfrämjande åtgärder i samband med kommunens tillstånds- och lovprövning
- Vid om-/nybyggnation gör en bedömning om cykeltrafik kan ges företräde i den nya lösningen
- Säkerställ att skyltningen för cyklister är korrekt och fullständig
- Fördela resurser för drift och underhåll så att gång- och cykeltrafik främjas
- Rikta insatser mot skolbarns vardagsresande för att influera hela familjens vanor
- Driv informationskampanjer inför driftsättning av ny cykelinfrastruktur
- Bygg ut cykelinfrastrukturen i enlighet med målen i Västra Götalandsregionens cykelstrategi
- **Bygg ut cykelinfrastrukturen med prioritering enligt nedan strukturbild:**

© Herrljunga kommun, 2016

Prioritering rekommenderade utbyggnadsobjekt 2017-2019

Staten (Trafikverket Region Väst) har en budget för utbyggnad av nya cykelvägar i länet där villkoren för nybyggnad är att kommunerna medfinansierar 50 % av kostnaden för projektering och byggnation. Kommunerna ansöker om att få del av denna medfinansiering och prioriteringen av utbyggnadsobjekt görs utifrån regionalt beslutade kriterier.

Herrljunga kommuns prioriterade utbyggnadsobjekt längs statliga vägar är följande:

1. (S1) Väg 1933, mellan Herrljunga tätort (anslutning befintlig cykelbana) och korsningen med väg 181 (anslutning befintlig cykelunderfart): ca 3,7 km. (tot.kost.ca.20 miljoner)

2. (S2) Väg 2516, mellan Herrljunga tätort (anslutning befintlig cykelbana) och väg mot Olofstorp (y-korsning): ca 2 km. (tot.kost.ca 11 miljoner)

3. (S3) Väg 1933, mellan väg 181 (anslutning befintlig cykelunderfart) och Hudene skola (anslutning befintlig cykelbana): ca 1 km. (tot.kost.ca.5,5 miljoner)

Kommunen har även en ambition att utveckla cykelinfrastrukturen längs det kommunala vägnätet, där utbyggnad då blir en kommunal investering. Eventuellt finns andra delar (potter) i den regionala budgeten som kan erbjuda finansieringsstöd i en ansökningsprocess liknande den ovan. Utöver att kommunen bygger ut cykelinfrastrukturen i samband med exploatering av nya bostads- och verksamhetsområden så behövs en långsiktig prioritering för cykelvägar i befintliga stråk och områden.

Herrljunga kommuns prioriterade utbyggnadsobjekt längs kommunala vägar är följande:

1. (K1) Cykelväg (även bil) av enklare snitt mellan Herrljunga tätort och Stenunga via Orraholmens friluftsområde, ca 2,3 km. (tot.kost., kommunens uppskattning, ca 1,9 miljoner)

2. (K2) Cykelväg (bred boulevard som huvudstråk) mellan Herrljunga tågstation och Vreta via framtida bostadsområde norr om Nossan, ca 660 meter. (tot.kost.TrVs schablon ca. 3,6 miljoner)

3. (K3) Cykelväg av enklare snitt mellan Olofstorp (korsningen väg 2516 och väg mot Olofstorp) och Fåglavik, ca 4,3 km. (tot.kost., kommunens egen schablon, ca 4,3 miljoner)

Kriterier

Kommunens kriterier för prioritering av utbyggnadsobjekt (statliga och kommunala) involverar faktorer som befolkningstäthet, målpunkter, skol- och arbetspendling, rekreation, säkerhet, medborgarförslag.

Ur Strategi för ökad cykling i Västra Götaland:
Det är kommunerna som i en ansökningsprocess föreslår cykelåtgärder. Föreslagna åtgärder kommer att bedömas med hänsyn till de som bäst uppfyller målet om att skapa förutsättningar för ökad och säker cykling. Viss hänsyn kommer tas till geografisk spridning.

<u>Prioritet ett (1) är cykelåtgärder med fokus på vardagsresor</u>

- *Cykelvägar som förbättrar tillgängligheten och säkerheten till tätortsnära arbetsplatser.*
- *Cykelvägar till skolor.*
- *Åtgärder som bidrar till att öka säkerheten på cykelvägar till skolor.*
- *Cykelvägar som förbättrar tillgängligheten och trafiksäkerheten till kollektivtrafikknutpunkt.*
- *Åtgärder som förbättrar tillgängligheten och trafiksäkerheten till målpunkter för fritidsaktiviteter i tätortsnära lägen.*

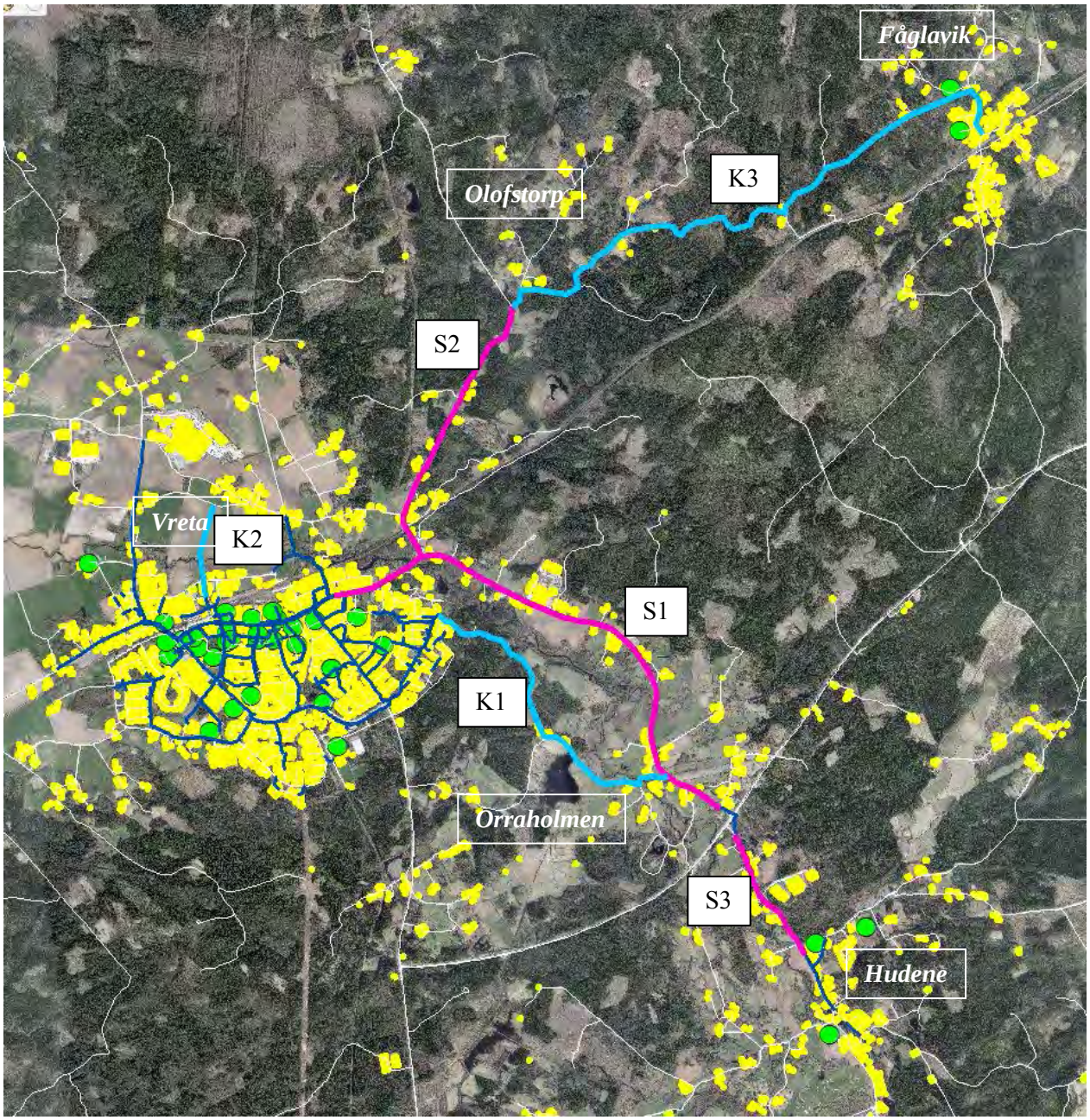
<u>Prioritet två (2) är åtgärder av ”felande länkar” och cykling för rekreation och turism</u>

- *Trafiksäkerhetshöjande åtgärder på befintligt cykelvägnät.*

FÖRSLAG

- *”Felande länkar” där potentialen för ökad cykling är hög (ex kortare länkar som binder samman tätorter eller cykelvägar).*
- *Cykling för rekreation och turism är ett utvecklingsområde som stöds med t ex projektering och projektledning.*

Nedan karta visar kommunens prioriterade sträckningar i sitt sammanhang (täthet, målpunkter)

©Lantmäteriet och Herrljunga kommun, 2016

Målpunkt, tex samhällsservice

Bebyggelse

K1 Prioriterad sträcka kommunal väghållare

S1 Prioriterad sträcka statlig väghållare

Objektbeskrivningar

Objekt	Beskrivning	Längd	Totalkostnad
S1 – Väg 1933 Herrljunga tätort – korsning väg 181	Väg 1933 kallas även för Hudenevägen då den leder till Herrljungas närmaste tätorts-granne Hudene. Ett flertal större arbets-platser finns utmed vägen. Naturmiljön längs vägen är skyddad med riksintresse.	Etapp1: 1350 m Etapp2: 750 m Etapp3: 1600 m Totalt: 3700 m	Etapp1: 7,5 milj. Etapp2: 4,1 milj. Etapp3: 8,8 milj. Totalt: 20,4 milj. (TrVs schablon)
Arbetspendling med cykel, säkrare skolväg, tillgänglighet till natur- och kulturlandskapet. Knyter ihop två tätorter			
S2 – Väg 2516 Herrljunga tätort – y-korsning mot Olofstorp	Väg 2516 kallas även för Vedumsvägen och den utgör länken mellan Herrljunga och Vara kommuner. Vägen är smal och krokig med mycket tung trafik. Barnen i Olofstorp har inte rätt till skolskjuts.	2000 meter.	11 miljoner. (Trafikverkets schablonvärde)
Arbetspendling med cykel, säkrare skolväg. Knyter delvis ihop två tätorter			
S3 – Väg 1933 Hudene skola – korsning väg 181	Befintlig cykelväg i Hudene slutar vid skolan. Där väg 1933 korsar väg 181, som är ett regionalt prioriterat stråk, har en cykelunderfart byggts. Däremellan ligger flera industrier som genererar tung trafik.	1000 meter.	5,5 miljoner. (Trafikverkets schablonvärde)
Arbetspendling med cykel, säkrare skolväg. Knyter delvis ihop två tätorter			
K1 – Skogsväg Skogsgatan – Stenunga	En skogsväg för att tillgängligöra friluft-sområdet Orraholmen samt knyta ihop Herrljunga tätort och Stenunga. Vägen ska kunna användas av både cykel och bil efter en lättare upprustning.	2300 meter.	1,9 miljoner. (kommunens uppskattning)
Tillgänglighet till friluftsområdet Orraholmen från två tätorter samt natur- och kulturlandskapet i Stenunga			
K2 – Ny väg Tågstationen – Vretavägen	En gång- och cykelboulevard är tänkt att utgöra huvudstråk i en ny stadsdel i Herrljunga tätort för att främja kollektivt resande med tåg samt gång- och cykel.	660 meter.	3,6 miljoner. (Trafikverkets schablonvärde)
Arbetspendling med cykel (och tåg), säkrare skolväg. Hållbar transportlösning från början			
K3 – Skogsväg Y-korsning väg 2516 Olofstorp – Fåglavik	En skogsväg med en gen sträckning löper nästan hela vägen till det gamla brukssamhället Fåglavik, vars avstånd till kommunhuvudorten är 1 mil bilvägen. En cykelväg enligt S2+K3 ger avståndet 7 km.	4300 meter.	4,3 miljoner (kommunens egen schablon)
Arbetspendling med cykel, tillgänglighet till besöksmål. Knyter delvis ihop två tätorter			

FÖRSLAG

Prioritering rekommenderade steg 1- och 2-åtgärder

Västra Götalandsregionen satsar även medel på ”steg 1- och 2-åtgärder” och ”mobility management” i den regionala planen för transportinfrastruktur. Regionens sekretariat beskriver vad medlen avses användas till med följande text:

> **Ur Information om handlingsprogram för steg 1-åtgärder i regional infrastrukturplan (s.k. mobility management):**
> *Steg 1-åtgärder handlar om stöd och samordning, kommunikations- och informationsinsatser samt utredning och utvärdering. Exempelvis marknadsföring av cykelbanor, pendlingsparkering och resecentrum.*
> *Det skulle även kunna vara resecoaching/rådgivning kombinerat med prova-på-erbjudanden för kollektivtrafik och cykel, så kallade testresenärs-/testcykelprojekt.*
> *Andra exempel är åtgärder som syftar till att minska skjutsning av barn med bil och öka gång-, cykel- och kollektivtrafik- eller skolskjuts-resandet till skolor, samåkningsprojekt, företagsrådgivning, resvaneundersökningar och gröna resplaner.*

Herrljunga kommuns prioritering av steg 1- och 2-åtgärder är följande:

1. Transportsnål samhällsplanering - vi måste planera rätt från början. Trafikanter ska välja att köra mindre bil och istället välja cykel och kollektivtrafik, då måste dessa färdsätt prioriteras. Den relativa attraktiviteten för hållbara färdsätt måste öka. (inom beslutad budget)

2. Flexibla arbetstider och distansarbete - distansarbete innebär att arbete utförs från hemmet eller annan plats nära hemmet, istället för att resa till huvudarbetsplatsen. Fyradagarsvecka (fyra dagar om 10 timmar) kan vara ett annat alternativ för att minska resandet. (inom beslutad budget)

3. Resfria möten - fysiska möten ersätts av telefon-, webb-, eller videomöte. (inom beslutad budget)

4. Gröna resplaner - arbetsgivaren tillhandahåller ett paket av åtgärder för att uppmuntra sina anställda att använda mer miljöanpassade färdsätt än egen bil. (tot. kost. 100 000 – 1 miljon)

5. Organiserad samåkning – i Sverige färdas i genomsnitt 1,2 personer per bil, vilket innebär att det finns en stor ledig kapacitet utanför det allmänna kollektivtrafiksystemet. (tot. kost. <50 000)

6. Kampanjer – dels insiktshöjande kampanjer, för att uppmuntra till frivilliga beteendeförändringar genom att öka medvetenheten hos målgruppen om de negativa konsekvenser som kan uppstå av olika transportval, dels informerande kampanjer, för att uppmärksamma förändringar i utbud och styrmedel som gynnar cykel som färdmedel. (tot. kost. <50 000)

Mobility management

Herrljunga kommun är sedan årsskiftet 2015/2016 med i det regionala nätverket *Hållbart resande väst*, som erbjuder kunskapshöjande och erfarenhetsutbyte med andra kommuner samt förmedlar inbjudan till aktuella projekt. Representanter från Herrljunga är kollektivtrafik- och skolskjutshandläggare (bildningsförvaltningen), gatuchef (tekniska förvaltningen) samt planeringssekreterare (kommunstyrelsens förvaltning). Dessa personer bildar en arbetsgrupp som bevakar området och lyfter åtgärdsförslag till politiken.

Energimyndigheten har utlyst (2016-02-16) medel för projekt som syftar till att implementera åtgärder för ett minskat behov av person- eller godstransporter i samhället och/eller påverka valet av transportsätt i en energieffektiv och klimatvänlig riktning. Med fördel kan projekt beröra Fyrstegsprincipens steg 1- och 2- åtgärder. Medfinansieringskrav på kommunen är minst 20 %. Sista ansökningsdag är 2016-04-15.

FÖRSLAG

Kommunala investeringsmedel i budget 2017-2019

Verkställande av denna plan kräver att medel öronmärks i kommunens investeringsbudget, uppskattningsvis i storleksordningen 5-10 miljoner kronor per år (åren 2017-2019).

Bakgrund

Regelbundet kommer det från statligt håll utlysningar om medel som stöd till kommuner att genomföra olika åtgärder som stödjer nationella mål. Denna stödmodell är viktig för kommunen som inte alltid kan prioritera långsiktigt lönsamma investeringar inom den egna budgeten. Men för att ha möjlighet att få del av utlysta medel krävs ett förarbete av kommunen där bedömningar och politiska prioriteringar måste göras. Den här Cykelstrategin utgör det förarbete som behövs inom utvecklingsområdet cykling specifikt och hållbart resande generellt.

Delvis hämtat ur förord till Strategi för ökad cykling i Västra Götaland:

Hälften av alla bilresor är kortare än fem kilometer. Kan vi skapa förutsättningar för människor att ersätta korta bilresor med att gå eller cykla har det stor betydelse för både miljö och folkhälsa, samt att nå målet om ett långsiktigt hållbart samhälle. Därtill har intresset för cykling ökat markant på senare tid, vilket kan innebära att goda förhållanden för cykling i kommunen kan stärka vår attraktivitet.

När den regionala transportinfrastrukturplanen för 2014- 2025 togs fram fick cykel ett eget åtgärdsområde. Avsatta pengar för cykel täcker dock inte det behov som finns, därför ställs krav på medfinansiering från kommunerna. När efterfrågan är större än befintliga medel måste prioriteringar göras. Den regionala cykelstrategin innehåller därför prioriteringsprinciper som ska vara ett stöd för att välja de cykelåtgärder som leder till ökad och säkrare cykling. Det är kommunerna i regionen som föreslår åtgärder, vilka sedan prövas mot uppsatta principer. Kommunens förslag måste därmed vara väl genomtänkta och internt prioriterade för att få genomslag i den regionala konkurrensen. Medfinansiering från kommunerna bidar till att fler åtgärder kan genomföras och att de åtgärder som väljs är de mest prioriterade.

FÖRSLAG

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
JOHNNY CARLSSON

ORDFÖRANDESKRIVELSE
2016-03-03
DNR KS 134/2016 363

Bygg en annorlunda lekpark vid Mörlandaskolan

Sammanfattning

Medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24. Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans. En lämplig lokalisering i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik. Kommunstyrelsen behandlade medborgarförslaget 2016-01-18 i form av ett tilläggsäskande avseende investeringsbudget för 2016 med 250 tkr. Kommunstyrelsens beslut 2016-01-18, Investeringsäskande avseende Lekpark vid Mörlandaskolan hänskjuts till budgetprocessen 2017-2019.

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut

1. Finns utrymme inom Tekniska nämndens befintliga budget kan byggandet av Lekpark vid Mörlandaskolan påbörjas under 2016. Saknas utrymme i budget 2016 hänskjuts investeringen till budgetprocessen för 2017-2019.
2. Medborgarförslaget anses härmed besvarat.

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till Förslagsställaren, kommunfullmäktige

TN § 95 DNR TK 128/2015 367

Svar på medborgarförslag: Bygg en annorlunda lekpark vid Mörlandaskola

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom från Christina Johansson, Mörlanda, 2014-06-24;
"*Bygg en annorlunda lekplats vid Mörlanda.*

De vanliga lekredskapen utnyttjas flitigt på skolans lekplats men, en lite annorlunda lekpark kan utmana barnen ännu mer. Allmänt är att allt fler barn har koordinationssvårigheter och behöver stimulans av olika slag. Lite annorlunda redskap kan vara en sån sak. Kan man sedan använda det som finns i naturen som en aktiv del i lekparken behöver inte kostnaden skjuta iväg. Om sedan lekparken kan placeras i anslutning till Mörlandaskolan kan den säkert bli ett uppskattat inslag i lekarna för förskola, skola och fritids. Som spontanaktivitet bland barnen blir det något annorlunda än gungor och klätterställning.

Låt oss kalla den "Inte-nudda-marken-parken". Jodå, ni har rätt. Idén har jag stött på flera gånger vid utlandsresor och när jag sedan fick se ett utförande vid Kypesjön i Borås kom tanken att det vore på sin plats med något åt de hållet i Mörlanda. Skogsområdet vid el-ljusspåret vore perfekt. Jag har tagit några bilder på aktiviteter som kan passa men jag är övertygad om att kommunens personal kan komma på ännu fler och spännande stationer.

Vårt förslag är; Bygg en annorlunda lekpark i Mörlanda.

Kanske går idén att exportera till andra områden i kommunen"

Förslaget, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, innebär en lekplats med annorlunda lekredskap som syftar till att barn kan träna koordination och få stimulans.

En lämplig lokalisering, i anslutning till elljusspåret i Mörlanda, har tagits fram tillsammans med en offert från upphandlad leverantör av lekplatsutrustningar. Kostnaden uppgår till 250 tkr inklusive belysning och anpassning av anslutning för gångtrafik.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2015-10-23
Medborgarförslag, bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda, inkommen 2014-06-24
Lekparkritning, daterad 2015-09-04
Karta

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja medborgarförslaget.
2. Kommunfullmäktige föreslås tillskjuta tekniska nämnden 250 tkr i investeringsmedel för 2016.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås bevilja medborgarförslaget.
2. Kommunfullmäktige föreslås tillskjuta tekniska nämnden 250 tkr i investeringsmedel för 2016.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS
FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-02-11
KS 64/2016 101

Framtidens Herrljunga – Vision 2035

Sammanfattning

Herrljunga kommuns utvecklingsplan ”Växtkraft 10 000 – Våga – Vilja – Växa togs fram under tiden 2008 – 2009. Planen antogs av kommunfullmäktige i februari 2009.
Det har nu gått ganska exakt sju år sedan planen antogs. Planen gäller med slutmål 2020.

De därtill hörande och styrande Inriktningsmålen och i målmodellen fastställda prioriterade mål, strukturförändrades och rationaliserades inför budgetåret 2015. Avsikten i Kommunfullmäktiges beslut är att inriktningsmålen och de prioriterade målen ska gälla för mandatperioden 2015-2019, med smärre justeringar.

Det är angeläget att se framåt, förslagsvis med målbilden 2035 för ”Framtid Herrljunga”. För detta krävs genomförande av en utvärdering av Vision 2020 samt att metod och tidsplan för framtagandet av Vision ”Framtid Herrljunga 2035”.

Kommunstyrelsen föreslås fastställa tidsplan och arbetsprocess enligt förslag för arbetet med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbetet med framtagandet av Vision 2035, Framtidens Herrljunga.

Kommunstyrelsens förvaltning ska arbeta fram förslag till arbetsform, metod och budget för genomförandet av visionsarbetet Framtidens Herrljunga, Vision 2035.

Beslutsunderlag

Bifogad bilaga

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta påbörja arbete med Vision 2035 samt fastställa tidsplan enligt förslag, för arbete med utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa och för arbete med framtagandet av Vision 2035, Framtid Herrljunga.

Niels Bredberg
Kommunchef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse

KS 64/2016 101

Ekonomisk bedömning

Förgenomförandet av utvärdering och arbetet med Vision 2035 ska ekonomiska medel ställas till förfogande. Omfattning på erforderliga medel står i direkt proportion till arbetsprocess och metod. Det är lämpligt att kommunstyrelsens förvaltning lägger förslag till metod och kostnadsberäknar denna.

Juridisk bedömning

Lagstiftning anger att mål ska fastställas för verksamhetsåret.

Samverkan

Samverkan genomförs i samband med budgetarbetet.

BILAGA

Vision 2035 (Vision 2041) Framtid Herrljunga – Herrljunga På Spåret ☺

En Vision ska vara framåtsyftande och ha ”bäring” på flera mandatperioder.

Hur jobba med Vision 2035 – Övergripande mål – Prioriterade mål – Målmodellen?

Förslag!

Arbetsprocess för Vision 2035

	Vad?	När?	Vem?	Hur?
1	Utvärdering av Vision Våga-Vilja-Växa (2020), genomförande och bedömning måluppfyllelse	Feb – maj 2017	Intern/Extern	Enkät/Intervju Medborgardialog
2	Redovisning resultat av utvärdering Vision Våga-Vilja-Växa (2020) Förslag till metod och genomförande av arbetet med Vision 2035.	Oktober 2017	Intern/Extern	Rapport Föredragning Digitalt
3	Beslut om att starta arbetet med Vision 2035	December 2017	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
4	Arbete med framtagande av Vision 2035 (Val sept 2018) (Ny mandatperiod 2019)	Februari 2018 – Februari 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
5	Redovisning och fastställande av Vision 2035, Mål och Målmodell	Mars 2019	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut
6	Framtagande av Handlingsplan för genomförande av Vision 2035	Sept 2019	Intern/Extern	I enlighet med beslut
7	Vision 2035 kan börja gälla från och med verksamhetsåret 2020	Jan 2020	Intern/Extern	Enligt förslag och beslut

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-01
DNR KS 85/2016 901

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Inledning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under Stiftelselagen och Registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler instiftades 1962. Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.
I ärendet beskrivs bakgrund, bedömningsbakgrund, bedömning och konsekvenser samt ett antal bilagor.
I bedömningen betonas Stiftelselagens bestämmelser avseende begreppet permutation, då permutation ska begäras hos Kammarkollegiet, om stadgar i Stiftelse ska förändras.
Kommunchefens bedömning är att Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers ursprungsstadgar gäller, då permutation ej är begärd. Permutation kan enbart begäras av Stiftelsens styrelse.
Vidare är det viktigt att betona att efter att kommunen bildat stiftelsen, har kommunen ingen påverkan på stiftelsen utöver det som är angivet i stadgarna.
Lagstiftning angivet i ärendet har ej bifogats av praktiska skäl, men dessa finns att läsa på internet ”lagen.nu”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-03-01
KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24
KF.s protokoll 1962-12-17 § 88
KF.s protokoll 1984-06-26 § 85
KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126
KF.s protokoll 1998-05-26 § 32
Kopia på avskrivet dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen godkänner och överlämnar rapporten till kommunfullmäktige.

Niels Bredberg
Kommunchef

Bakgrund

Kommunchefen fick i mars 2015, uppdrag att genomföra en översyn och lägga förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Kontakter med Länsstyrelsen har föranlett en djupare efterforskning av bakgrundsformalia i form av protokoll och beslut. Granskning av protokoll i arkiv har medfört en helhetlig historiebeskrivning av ärendet Stadgar Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler från 1962 till dags dato.

1962-04-03
Urkunden för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler utgörs av Kommunfullmäktiges protokoll från 1962-04-03 § 23. Kommunfullmäktige beslutade bilda Stiftelsen Herrljunga industrilokaler.

1962-12-17
Stadgarna, ursprungsstadgarna, för Stiftelsen fastställdes av stiftaren kommunfullmäktige 1962-12-17 § 88. I fastställda ursprungsstadgar framgår under ”Övriga bestämmelser” i § 21 att Stiftelsens stadgar inte kan ändras utan medgivande av Herrljunga kommun.

1984-06-26
Nya stadgar för Herrljunga Industrilokaler fastställdes av Herrljunga kommunfullmäktige 1984-06-26.

1990-11-27
Kommunfullmäktige beslutade 1990-11-27 om tillägg § 17 i stadgarna.

1995-11-27
1995-11-27 beslutade kommunstyrelsen att omarbetning av stadgarna avseende de två stiftelserna Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler och Stiftelsen Herrljungabostäder ska ske.

1998-05-26
Därefter, 1998-05-26, har stadgarna justerats vid ett tillfälle avseende mandatperiodens längd, från tre år till fyra år.

Genom åren kan i kommunfullmäktiges handlingar utläsas att ärenden berörande Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hanterats.

Styrelsens ordinarie ledamöter och revisorer har utsetts i enlighet med stadgarna dock ej suppleanter.

Enligt kommunfullmäktiges beslut avseende gällande stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler är dessa senast fastställda av Kommunfullmäktige 1998-05-26.

Då permutation ej är prövad eller begärd har de fattade kommunfullmäktigebesluten ej haft laglig påverkan på stiftelseförordnandet för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Vidare väcktes frågan utifrån formuleringen avseende § 1 i stadgarna att ”Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser”.

Bedömningsbakgrund

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler lyder under Stiftelselagen och Registreringsmyndighet är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

I dialogen med länsstyrelsen har bland annat framkommit att hos Länsstyrelsen förvaras stiftelsers årsredovisningar, ändringar av styrelsen och andra uppgifter samt stiftelsens urkund och stadgar, även ändringar och permutationer. Detta är offentliga handlingar.

I Länsstyrelsens akt kunde utläsas följande:
Stiftelsen bildades den 18 mars 1962 genom ett beslut av kommunalfullmäktige. Stadgar från 1962 saknas i akten. Däremot så finns det stadgar antagna av kommunfullmäktige den 26 juni 1984. Länsstyrelsens handläggare/sakkunnige bedömer dock att dessa ej är giltiga eftersom ändringsbestämmelse saknas. Den 28 maj 1990 har kommunfullmäktige godkänt ett tillägg, ny § 17. Detta är också ogiltigt eftersom det inte gå att göra tillägg till stadgar.

Det som måste göras av stiftelsens styrelse innan man börjar ändra stadgarna är att ta reda på vilka som är de ursprungliga stadgarna och om det finns en giltig ändringsbestämmelse. Det är stiftelsens skyldighet att ha koll på viktiga dokument som rör stiftelsen såsom urkund och gällande stadgar.

Eftersom ärendet är av äldre valör, har undertecknad handläggares avsikt varit att rätta till det som inte varit rätt.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har varit namnregistrerad i Stiftelseregistret på Länsstyrelsen, men ej i korrekt omfattning, saknas stiftelseförordnande.
Registeringen av Urkund och ursprungliga stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler verkställdes av undertecknad 2015-10-29. Kvitto på registeringen finns diariefört i ärendet hos Herrljunga kommun.

Ang frågan avseende formuleringen i § 1 ”Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser”, hänvisas till förändringar i lagstiftning ”Stiftelselag 1994:1220”, ”Lag (1994:1221 om införande av Stiftelselagen (1994:1220), ”Stiftelseförordning (1995:1280) samt den till ursprunget hänvisade ”Lag (1929: 116) om tillsyn över stiftelser (författningen upphävdes 1996-01-01 genom SFS 1994:1220, behandlad i nya lagstiftningen ”Stiftelselagen 1994:1220”).

Bedömning

Kommunfullmäktige har efter 1962-12-17 fattat flera beslut om ändringar i stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Eftersom någon ändringsbestämmelse ej är meddelad till Länsstyrelsen och någon permutation ej är begärd eller genomförd, är det registrerade ursprungsförordnandet gällande.

Stadgarna från 1962-12-17 är fortfarande gällande och till detta har Herrljunga kommun och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler att förhålla sig.

Ursprungsstadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler reglerar i § 1 ”Stiftelsen ska vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser”. Detta finns reglerat i ”Stiftelselag 1994:1220”, ”Lag (1994:1221 om införande av Stiftelselagen (1994:1220), ”Stiftelseförordning (1995:1280). Av lagsamlingen kan utläsas under särskild information att för ”Stiftelser som tidigare stått under begränsad tillsyn gäller undantaget endast om stiftelseförordnandet föreskrivit att stiftelsen ska ha begränsad tillsyn.

Konsekvenser

Urkunden med ursprungsstadgar gäller fortfarande.

Vid Kommunfullmäktiges val av styrelse ska ursprungsstadgarna gälla. I konsekvensens namn bör då även suppleanter utses som ett av kommunfullmäktige kompletterande beslut för mandatperioden 2015-2018.
Det är enbart Stiftelsens styrelse som kan begära förändring av stadgar i enlighet med lagar och bestämmelser i enlighet med Stiftelselagen.

Styrelserepresentanter i styrelsen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler är personligen ansvariga för att Stiftelsens ekonomiska åtaganden handhas med de förutsättningar som är angivna i stadgarna.

Bifogat underlag

Bilaga 1: Kopia KF.s protokoll 1962-04-03 § 23, § 24

Bilaga 2: Kopia KF.s protokoll 1962-12-17 § 88, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler, ursprungsstadgarna

Bilaga 3: Kopia KF.s protokoll 1984-06-26 § 85, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Bilaga 4: Kopia KF.s protokoll 1990-11-27/28 § 126, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Bilaga 5: Kopia KF.s protokoll 1998-05-26 § 32, Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Bilaga 6: Kopia på avskrivet (pga läsbarhet) dokument avseende Ursprungsstadgar (KF.s protokoll 1962-12-17 § 88)

Bilaga 7: Försök att kortfattat beskriva vad en stiftelse är i allmänhet och vad Herrljunga Industristiftelse är i synnerhet och vad som gäller.

Bilaga 8: Utförlig bakgrundsbeskrivning

Bilaga 9: Förutsättningar för att ändra ett stiftelseförordnande

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-01
DNR KS 85/2016 901

Bilaga 7:
Försök till att kortfattat beskriva vad en Stiftelse är i allmänhet och vad Herrljunga Industristiftelse är i synnerhet och vad som gäller.

Vad en Stiftelse är i allmänhet och vad Herrljunga Industristiftelse är i synnerhet.
Det finns olika former av Stiftelser.
Herrljunga Industristiftelse är en Verksamhetsstiftelse, vilken bedriver ekonomisk verksamhet, näringsverksamhet.

Stiftelsen lyder under Stiftelselagen.
En stiftelse är en egen juridisk person som bildas utifrån Stiftelselagens bestämmelser.
Det ska finnas en skriftlig Stiftelseurkund – Ursprungshandlingar.
Urkunden är en värdehandling.
Stiftelseförordnande omfattar stiftelseurkund och stadgar.

Stadgarna ska ange syfte och verksamhetsföremål.

En stiftelse ska vara registerad hos tillsynsmyndigheten.

Förvaltningsform bestäms av stiftaren i stiftelseförordnandet.
Herrljunga Industrilokaler har en egen förvaltning i form av en styrelse.
Styrelsen består av flera personer som åtagit sig att i enlighet med stiftelseförordnandet förvalta stiftelsen i enlighet med de fastställda stadgarna.
Ansvaret innebär att följa föreskrifterna i stiftelseförordnandet/stadgarna och följa dessa efter bästa förstånd. Styrelseledamöterna har ett personligt ansvar (skadeståndsansvar) och handlar utifrån styrelsens stadgar och tillämplig lagstiftning. Kommunen kan inte styra stiftelsen eller dess ledamöter. Antagna stadgar gäller.

Jävsbestämmelserna gäller även för stiftelsestyrelser.

Styrelsens/Förvaltarens huvuduppgifter är att;
- Uppfylla stiftelsens ändamål
- Företräda stiftelsen och teckna firma
- Sköta stiftelsens administration
- Vid behov begära permutation.

Protokoll ska föras över styrelsens/förvaltarens beslut.
Undertecknas av den som varit protokollsförare och justeras av ordförande.

Årsredovisning är offentlig och ska skickas till länsstyrelsen.

Arkivering ska skötas så att stiftelseförordnandet/urkunden och övriga handlingar avseende stiftelsen förvaras på ett ordnat och betryggande sätt, inom landet under minst 10 år från utgången av det räkenskapsår som räkenskapsmaterialet avser. Styrelsen ansvarar för detta. Ska förvaras av stiftelsens förvaltning.

Bokföring ska ske i enlighet med bokföringslagen.
Vid årsavslut ska sammanställning över räkenskaperna, årsredovisning med resultat- och balansräkning, ska upprättas och översändas till länsstyrelsen.
Förvaltningsberättelse ska upprättas.
Godkänd eller auktoriserad revisor gäller.

Vid ändring av stadgar krävs permutation, varvid Kammarkollegiet är ansvarig myndighet.

Stiftelseregistret vid Länsstyrelsen tillhandahåller blanketter för ändringsanmälningar avseende namnändringar på stiftelsen, förändringar avseende styrelseledamöter, förändringar avseende revisorer, förändring avseende revisionsbolag, förändringar avseende firmatecknare, förändrat räkenskapsår och förändring av näringsverksamhet.

Det är viktigt att se att efter att kommunen har bildat Stiftelsen kan inte kommunen påverka stiftelsen mer än;

1. När kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter
2. Om stiftelsen vill ändra i sina stadgar. Det är enbart stiftelsens styrelse som kan väcka frågan om ändring av stadgarna.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-01
DNR KS 85/2016 901

Bilaga 8: Kompletterande bakgrundsbeskrivning

Kommunfullmäktige 1962-04-03
Kommunfullmäktige beslutade 1962-04-03 § 23, genom bifall till den särskilt tillsalla kommitte´ns förslag att;

- bilda en stiftelse med namnet Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
- avsätta en grundfond om minst 100 000:-
- utse en styrelse om fem ledamöter och fem suppleanter att väljas på fyra år
- den utsedda styrelsen inom sig väljer ordförande och vice ordförande
- den sålunda utsedda styrelsen ingiver förslag till stadgar för stiftelsen
- frågan om finansiering av grundfond upptages i samband med att stadgar fastställes av stiftelsen

Kommunfullmäktige beslutade 1962-04-03 § 24 utse ledamöter till styrelsen 1962 - 1965.

Utsedda ledamöter;
Frisörmästare Orvar Dahlgren
Bankdirektör Knut Andersson
Tapetserare Arne Bergstrand
Skorstensfejarmästare Göte Andersson
Verkstadsägare Ivar Andersson

Utsedda suppleanter
Fabrikör Bror Björnberg
Fabrikör Torsten Blomdahl
Cementarbetare John Pålsson
Fabrikör Gunnar Jonsson
Lantbrukare Thore Andersson

Till sammankallande i styrelsen utsågs Herr Knut Andersson.

Kommunfullmäktige 1962-12-17
Kommunfullmäktige beslutade 1962-12-17 § 88, på förslag av kommunalnämnden, fastställa förslag till stadgar, vilka redovisas i bilaga 1 till angivet protokoll, för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Kommunfullmäktige 1984-06-26
Kommunfullmäktige beslutade 1984-06-26 § 85, på förslag av kommunstyrelsen, godkänna förslag till nya stadgar, för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-01
DNR KS 85/2016 901

Kommunfullmäktige 1990-11-27
Kommunfullmäktige beslutade 1990-11-27 § 126, på förslag av kommunstyrelsen, godkänna förslag till nya stadgar, för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Kommunfullmäktige 1998-05-26
Kommunfullmäktige beslutade 1998-05-26 § 32, på förslag av kommunstyrelsen, justera stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.
Justeringen omfattade att styrelsens ledamöter utses för fyra år.

Niels Bredberg
Kommunchef

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-01
DNR KS 85/2016 901

Bilaga 9

Förutsättningar för att ändra ett stiftelseförordnande

Styrelsen eller förvaltaren får ändra, upphäva eller i särskilda fall åsidosätta en föreskrift i stiftelseförordnandet, enligt 6 kap. SL. Detta gäller om föreskriften på grund av ändrade förhållanden

- inte längre kan följas
- har blivit uppenbart onyttig
- uppenbart strider mot stiftarens avsikter.

Det räcker att en av punkterna ovan är uppfylld.

Det krävs dock tillstånd från Kammarkollegiet för att beslutet ska få tillämpas. Kammarkollegiets beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. När man överklagar till kammarrätten krävs prövningstillstånd. Vid mindre detaljändringar är det tillräckligt med tillstånd från tillsynsmyndigheten, länsstyrelsen. På Kammarkollegiet finns en redogörelse över vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att de ska kunna godkänna en ansökan om ändring.

En stiftare kan i sitt förordnande ha föreskrivit att styrelsen eller förvaltaren ska ha rätt att göra vissa ändringar i stadgarna om det inte gäller stiftelsens ändamål (ändringsförbehåll). Ett beslut som fattas med stöd av ändringsförbehåll får inte tillämpas utan tillstånd från tillsynsmyndigheten. Detta gäller dock inte om det finns ett gammalt förbehåll, se 10 § IFL.

För stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun gäller 6 kap. SL kompletterad med 1, 10 och 11 §§ IFL.

Ändra ett stiftelseförordnande enligt permutationslagen

Permutationslagen (1 §) reglerar möjligheten att ändra en bestämmelse i ett stiftelseförordnande (permutation) eller en liknande handling för följande stiftelser:

- vinstandelsstiftelser (1 kap. 7 § SL)
- insamlingsstiftelser där tillgångarna bara får användas till förmån för bestämda fysiska personer (11 kap. 2 § sista stycket SL)
- församlingskyrkor och domkyrkor av stiftelsekaraktär (4 § andra stycket IFL)

Denna lag gäller inte stiftelser på vilka 6 kap. SL är tillämplig. Av 1 § IFL framgår att bestämmelserna i 6 kap. SL dock ska tillämpas först från och med den 1 januari 1997 på stiftelser som har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun, ett landsting eller en kyrklig kommun.

1962-04-03 KF SAMMANTRÄDES-PROTOKOLL

§ 23. Dnr 64/62

Bildande av Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

I ärende beträffande uppförande av industrilokaler hade kommunalnämnden ingivit protokollsutdrag med följande utredning och förslag i ärendet.

"Upptogs på nytt fråga beträffande uppförande av industrilokaler. Den i ärendet tillsatta kommittén hade ingivit följande förslag i frågan:

Vid kommunalnämndens sammanträde den 27 februari 1962 utsågs undertecknade att utreda fråga och inkomma med förslag i vilken form köpingen skulle kunna uppföra och uthyra industrilokaler och eventuellt förrådslokaler.

Kommittén upptog till principdiskussion ändamålet med att uppföra lokaler såsom omnämnts av kommunalnämnden och såsom ävenledes påtalats i kommunalfullmäktige. Härvid befanns att den stora avgörande huvudfrågan var, att med dylikt initiativ kunna stanna befolkningsminskningen i den kringliggande bygden. Kommittén var på det klara med att den kunde bli ytterst svårt för kommunen att klara framtida driftskostnader av olika anläggningar, som är under uppförande, om befolkningssiffran skulle vara vikande. Det är redan nu mycket svårt för ungdom att erhålla arbeten i sin hembygd. Kommittén var på det klara med att detta var en av orsakerna till att frågan aktualiserats i olika sammanhang.

Av vad som under överläggningen framkommit framstod det som ett förstahandsproblem att anläggning av industrilokaler måste uppföras för att öka sysselsättningsmöjligheterna och därmed en oundgängligt nödvändig ändring i utflyttningsströmmen.

Kommittén är fullt medveten om att det finnes företag inom orten, som önskar bättre lokaler. I den situation som köpingen nu står måste frågeställningen bli sådan att frågan om sysselsättningsökning måste få förstahandsrang.

I anledning av vad som under överläggningen framkommit beslutade kommittén framlägga följande förslag,

att kommunalfullmäktige beslutar bilda en stiftelse med namnet Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler,

att köpingen sätter en grundfond om minst 100.000 kronor,

att köpingen utser en styrelse om fem ledamöter och fem suppleanter att väljas för fyra år,

att den utsedda styrelsen inom sig väljer ordförande och vice ordförande,

att den sålunda utsedda styrelsen ingiver förslag till stadgar för stiftelsen.

Herrljunga den 18 mars 1962

Per Körberg Orvar Dahlgren

Arne Bergstrand

Valter Ferm

Kommunalnämnden beslutade utan omröstning föreslå kommunalfullmäktige

att bifalla kommitténs härovan angivna förslag,

att anmoda valberedningen ingiva förslag till ledamöter och suppleanter i Stiftelsens styrelse,

att frågan om finansiering av grundfond upptages i samband med att stadgar fastställes för stiftelsen."

Signatur

Kommunalfullmäktige beslutade utan omröstning,

att bifalla det förslag den särskilt tillsatta kommittén härovan avgivit,

att frågan om finansiering av grundfonden skall upptagas i samband med att stadgar för stiftelsen fastställes.

§ 24. Dnr 64/62

Sedan kommunalfullmäktige under § 23 beslutat bilda Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler beslutade kommunalfullmäktige utan omröstning att till ledamöter och suppleanter i stiftelsens styrelse utse följande: 1962 - 1965

Frisörmästare Orvar Dahlgren, Storgatan 28
Bankdirektör Knut Andersson, Alingsåsvägen 8
Tapetserare Arne Bergstrand, St. Götgatan 59
Skorstensfej.mäst. Göte Andersson, Storgatan 39 B
Verkstadsäg. Ivar Andersson, Västergårdsgatan 42

Suppleanter:

Fabrikör Bror Björnberg, Ekevägen 8
Fabrikör Torsten Blomdahl, Nedergården
Cementarbetare John Pålsson, Solbacken
Fabrikör Gunnar Jonsson, Remmenedal
Lantbrukare Thore Andersson, Tåbol

Till sammankallande i styrelsen utsågs herr Knut Andersson.

Ledamöter och suppleanter i Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
1962 - 1965

§ 88. Dnr 187/62

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hade ingivit förslag till stadgar för stiftelsen, bilaga nr 1. På förslag av kommunalnämnden beslutade kommunalfullmäktige utan omröstning,
att fastställa förslaget till stadgar, bilaga nr 1.

§ 89.

Kommunalnämnden hade föreslagit kommunalfullmäktige bemyndiga lönenämnden,
att i enlighet med Landskommunernas Förbunds blivande rekommendation besluta om vissa ändringar i gällande bestämmelser om lön vid tjänstledighet för sjukdom, yrkesskada eller havandeskap, närmast föranledda av lagen om allmän försäkring.

Lönenämnden bemyndigas besluta om lön vid tjänstledighet m.m.

Kommunalfullmäktige beslutade bifalla kommunalnämndens förslag.

§ 90.

Kommunalnämnden hade föreslagit kommunalfullmäktige bemyndiga lönenämnden
att i enlighet med Landskommunernas förbunds blivande rekommendation besluta om grupplivförmåner för kommunens arbetstagare.

Lönenämnden bemyndigas besluta om grupplivförmåner.

Kommunalfullmäktige beslutade bifalla kommunalnämndens förslag.

§ 91. Dnr 166/62.

Herrljunga Hemvärn hade ansökt om anslag med 300 kronor för år 1963.

Kommunalnämnden hade föreslagit kommunalfullmäktige, att avslå ansökan, dels med hänsyn till att den inkommit efter det budgeten upprättats, dels för att nämnda organisation under år 1963 tilldelats anslag med 5.000:- kronor.

Kommunalfullmäktige beslutade att i enlighet med kommunalnämndens förslag avslå ansökan.

Ansökan om anslag Herrlj. Hemvärn avslag.

§ 95. Dnr 187/62

Tomt till Stiftelsen Herrlj. Industrilokaler.

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler hade anhållit att tomt måtte reserveras för stiftelsen åHHerrljunga Västergården 3^{99} samt del av 3^{116}. Efter senare planerade markförvärv har det befunnits lämpligt förlägga stiftelsens industribyggnad på fastigheterna Herrljunga Västergården 3^{102} och 3^{116}.

Kommunalnämnden hade i anledning härav anhållit om bemyndigande

att, därest köpingens förvärv av Herrljunga Västergården 3^{102} kan slutföras, till stiftelsen försälja tomt att avstyckas från Herrljunga Västergården 3^{102} och Herrljunga Västergården 3^{116} mot en köpeskilling av kronor 2:-/m^2,

att på köpingens vägnar underteckna erforderliga köpeöverenskommelser med Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Kommunalfullmäktige beslutade utan omröstning att bemyndiga kommunalnämnden försälja tomt enligt framställningen.

§ 96. Dnr 108/62

Tomtmark till Armaturfabriken Lampan.

Från Armaturfabriken Lampan förelåg följande skrivelse:

"Till Kommunalfullmäktige i Herrljunga.
Undertecknad från härmed underrätta om att jag önskar avstå tomtmark på tomten Herrljunga Västergården 3:101. Jag får härjämte anhålla om att köpingen måtte bereda mark på fastigheten Herrljunga Nedergården 5:3 för uppförande av vår planerade industribyggnad.

Högaktningsfullt
G.E. Johannesson"

Köparen hade härutöver uttalat önskemål om att mark reserveras intill ifrågavarande tomt för en kommande utbyggnad. I ärendet anmäldes att den tomt, som finnes tillgänglig mellan Herrljunga Nedergården 5:23 och gamla manbyggnaden till Herrljunga 5:3 omfattar c:a 3.800 m^2 enligt av kommunalingenjören upprättad karta, bilaga nr 2.

Kommunalnämnden hade ingivit anhållan om,

att, därest köpingen kan fullfölja förvärvet av detta tomtområde, kommunalfullmäktige bemyndigar kommunalnämnden verkställa avstyckning av denna tomt från Herrljunga Nedergården 5:3 till en

Ärende 14

§ 133.

Revisorer för Stiftelsen Herrlj. Industrilokaler.

Kommunalfullmäktige beslutade utan omröstning, på förslag av valberedningen, att till r e v i s o r e r för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler för år 1963 utse följande:

Revisorer:
Uins. Börje Hasselblad, Alterp
Jxp. Sven Andersson, Harabergsg. 8

Suppleanter:
Kamrer Arnold Svensson, Vegag. 7 A
Lantbr. Gereon Andersson, Gäddegården, Remmenedal

Ärende 14

Bilaga nr. I till Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers protokoll av den 2 okt. 1962.

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

Stiftelsens benämning och ändamål.

§ 1.

Stiftelsens benämning är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

§ 2.

Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga förvärva fastigheter eller tomträtt till tomter i syfte att därå uppföra och förvalta industrifastigheter med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar.

§ 3.

Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga Köping.

Styrelsen

§ 4.

Stiftelsens verksamhet handhaves av en styrelse om fem, för fyra kalenderår i sänder valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna utses av Herrljunga Köpings Kommunalfullmäktige.

§ 5.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

§ 6.

Styrelsen utser verkställande ledamot inom eller utom styrelsen. Verkställande ledamot åligger att under styrelsens inseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Han skall ock leda driften av stiftelsens rörelse och utöva tillsyn över hos stiftelsen anställda.

§ 7.

Styrelsen sammanträder i regel minst en gång i kvartalet och dessutom på kallelse av ordföranden, när denne så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrka.

Förhinder att bevista sammanträde skall meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutför, då minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense. Eljest bliver vid omröstning den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträtt.

§ 8.

Vid sammanträde skall föras protokoll.

§ 9.

Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av

minst två av styrelsen utsedda ledamöter gemensamt eller av en av dessa jämte annan person, som styrelsen därtill utser.

§ 10.

Styrelsens ledamöter äga åtnjuta skälig ersättning för sitt arbete. Ersättningen bestämmes av Herrljunga Köpings Kommunalnämnd.

§ 11.

Löner, arvode eller andra ersättningar åt i stiftelsens tjänst anställda må ej överstiga vad som kan anses skäligt och bestämmes av styrelsen.

§ 12.

Styrelsen äger företräda stiftelsen och själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Verksamheten.

§ 13.

Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga byggnader till lägsta möjliga pris.

Vid uppförandet av stiftelsens byggnader skall anlitas det offentliga entrepenadsystemet om ej särskilda skäl tala däremot.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny-eller ombyggnad av fastigheter m.m. anlita köpingens tekniska verk. Stiftelsen skall lämna köpingen skälig ersättning härför.

Stiftelsen äger, med iakttagande av vad som ovan sagts beträffande val av verkställande ledamot, att själv anställa annan erforderlig personal för skötseln och förvaltningen av stiftelsens verksamhet.

Stiftelsens tillgångar.

§ 14.

Stiftelsens grundfond är minst etthundratusen (100.000:-) kronor.

§ 15.

Hyror skola så beräknas, att inom stiftelsen kunna bildas en fond för reparationer och underhåll. Till fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestämmes av styrelsen.

Härefter uppkommande överskott avsättes till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av eventuellt uppkommet underskott.

§ 16.

Stiftelsen tillhörig fastighet eller tomträtt får stiftelsen icke avhända sig utan medgivande av Herrljunga köpings beslutande organ.

Räkenskaper och revisorer.

§ 17.

Stiftelsens räkenskaper skola per den 31 december varje år sammanföras i fullständiga bokslut. Bokslut skall vara verkställt senast den 1 mars påföljande år, då räkenskaperna jämte tillhörande handlingar ävensom styrelsens protokoll och en av styrelsen avgiven särskild berättelse över stiftelsens verksamhet jämte vinst- och förlustkalkning

och balansräkning skola för granskning överlämnas till revisorerna.

§ 18.

Revisorerna skola till antalet vara två jämte suppleanter, vilka köpingens beslutande organ utser.

Revisorerna äge åtnjuta arvode, som bestämmes av köpingens beslutande organ.

§ 19.

Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag;

att granska stiftelsens böcker och andra räkenskaper;

att taga del av styrelsens protokoll;

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens kassa och övriga tillgångar;

att tillse huruvida stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande;

att sedan de redovisningshandlingar som i § 17 omförmälas avgivits för stiftelsen, granska nämnda redovisningshandlingar;

att tillse att stiftelsens byggnader äro till betryggande värden försäkrade; samt

att vidtaga de åtgärder i övrigt, som för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget må vara erforderliga.

§ 20.

Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj. Det ankommer på köpingens kommunalfullmäktige att före utgången av juni månad fatta beslut i anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna.

Övriga bestämmelser.

§ 21.

Ändring av dessa stadgar må icke vidtagas utan medgivande av Herrljunga köpings beslutande organ.

§ 22.

Skulle stiftelsens upplösas skola dess tillgångar och skulder överföras till Herrljunga köping.

HERRLJUNGA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 1984-06-26

Blad: 179

Församlingshemmet, Herrljunga tisdag 84-06-26 kl. 18.30--21.15

Gunnar Ericson	Per Körberg	Gudrun Gustafsson
Orvar Dahlgren	Bertil Elofsson	tj. suppl.
Lars Larsson	Ove Holmberg	Karl-Henry
Rolf Melin	Inger Stjerna	Andersson tj.s.
Nils-Olof Halén	Bengt Brunnegård	Yngve Johansson
Carl-Gunnar Peterson	Ewa Vikingsson	tj. suppl.
Marja Wedrup	Karl-Johan Ferm	Bengt Wickman
Frank Jacobsson	Ragnar Emanuelsson	tj. suppl.
Ingemar Lundin	Helge Davidsson	
Alva Tinnert	Kurt Hårsmar	
Ulla Wendel	Lars Larsson	
Lars Johansson	Kurt Andréasson	
Lars-Ivan Gustavsson	Nils Hedén	
Lennart Larsson	Gun-Britt Falk	
Torsten Evertsson	Maj-Britt Lundberg	
Tore Hult	Bo Naumburg	
Inger Andersson	Arne Skäremo	
Tommy Löfgren	Sven-Erik Svensson	tj.suppl.

Göran Hedström sekr.

Gunnar Ericson, Lars Johansson

Kommunkontoret fredag 84-06-29 kl. 13.30

Paragrafer 85-97

Sekreterare Göran Hedström

Ordförande Orvar Dahlgren

Justerande Gunnar Ericson Lars Johansson

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Kommunfullmäktige

1984-06-26

1984-06-29

Datum för anslags nedtagande 1984-07-20

Kommunkontoret, kansliavdelningen

Utdragsbestyrkande

Kc

forts. KF § 85

Vid ärendets behandling i fullmäktige yrkar Bo Naumburg att ordet "industri" i förslagets § 2 ändras till "småindustri".

Ragnar Emanuelsson yrkar att den nu gällande lydelsen av § 2 bibehålls samt att varje byggnadsobjekt skall underställas fullmäktige för beslut.

Vice ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att Ragnar Emanuelssons yrkande bifallits. Votering begärs.

Följande voteringsordning godkänns:
Den som tillstyrker Ragnar Emanuelssons yrkande röstar JA. Den som det ej vill röstar NEJ. Vinner NEJ har fullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Vid den efterföljande voteringen avges 3 JA-röster samt 37 NEJ-röster. Resultatet framgår av protokollet bilagd voteringslista.

Kommunfullmäktige beslutar således

att godkänna föreliggande förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.
Bil. nr 1

Mot beslutet reserverar sig Bo Naumburg och Ragnar Emanuelsson.

HERRLJUNGA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Sammanträdesdatum	Blad
Kommunfullmäktige	1984-06-26	180
Kommunstyrelsen	1984-06-12	262
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1984-05-07	197

KF § 85
KS § 151
AU § 153 Dnr 32/84 018.264

Stadgar, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Arbetsutskottet har 1984-03-12 överlämnat förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler till dess styrelse för yttrande.

Styrelsen har nu inkommit med olika synpunkter på förslaget.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna bifogade förslag till nya stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Bil. nr 1

Under kommunstyrelsens överläggningar yrkar Frank Jacobsson bifall till arbetsutskottets förslag vad avser § 6 om val av ordförande.

Tore Hult yrkar bifall till arbetsutskottets förslag vad avser § 6 och § 25.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.

Enligt arbetsutskottets förslag.

Justerandes sign

KF

Utdragsbestyrkande

KOMMUNSAMKÖP/Kommunaktiebolaget

STADGAR FÖR STIFTELSEN HERRLJUNGA INDUSTRILOKALER

Antagna av kommunfullmäktige i Herrljunga den 1984-06-26.

Firma

§ 1
Stiftelsens namn är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Ändamål

§ 2
Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga kommun tillgodose hantverkets och industrins behov av arbetslokaler.

Huvudman

§ 3
Huvudman för stiftelsen är Herrljunga kommun.

Styrelsens säte

§ 4
Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga kommun.

Styrelse

§ 5
Stiftelsens verksamhet handhavs av en styrelse om 5, för tre år valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av Herrljunga kommunfullmäktige.

Styrelsens ordförande

§ 6
Herrljunga kommunfullmäktige utser ordförande och vice ordförande under den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Verkställanda funktionär

§ 7

Styrelsen utser inom eller utom sig en verkställande funktionär. Verkställande funktionären skall under styrelsens överinseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Denna skall leda stiftelsens rörelse och den löpande förvaltningen samt utöva tillsyn över stiftelsens anställda.

Styrelsens sammanträden

§ 8

Styrelsen sammanträder minst en gång i kvartalet och dessutom när ordföranden så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det på yrkar. Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutsför då minst tre ledamöter är närvarande. Vid omröstning blir den mening gällande om vilken den flesta förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträtt.

Protokoll

§ 9

Vid sammanträde skall föras protokoll, vars riktighet skall bestyrkas av ordföranden jämte ytterligare en av styrelsen därtill utsedd ledamot.

Firmateckning

§ 10

Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av en ledamot jämte annan person, som styrelsen utser därtill.

Arvoden

§ 11

Arvoden åt styrelseledamöter och suppleanter fastställs av Herrljunga kommunfullmäktige.

Anställda

§ 12
Löner och arvoden eller andra ersättningar för anställda i stiftelsens tjänst, bestäms av styrelsen.

Ombud

§ 13
Styrelsen företräder stiftelsen och äger själv eller genom ombud föra dess tala såväl vid som utom domstol.

Upphandling

§ 14
Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till lägsta möjliga pris. Vid upphandling skall tillämpas gällande upphandlingsreglemente för Herrljunga kommun.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m m anlita personal vid Herrljunga kommuns kommunkontor. Stiftelsen skall lämna kommunen skälig ersättning härför.

Grundfond

§ 15
Stiftelsens grundfond är minst 100 000 kronor som tillskjuts av Herrljunga kommun.

Hyror

§ 16
Hyror skall beräknas så att inom stiftelsen kan bildas en fond för reparationer och underhåll. Till fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestäms av styrelsen. Undantag för fondavsättningen må göras för hyressubjekt för vilka hyresgäst själv svarar för reparation och underhåll. Uppkommande överskott avsätts till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av ev uppkomna underskott.

Fast egendom

§ 17

Stiftelsen tillhörig egendom får ej avyttras utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige, såvida ej i upprättat hyresavtal hyresgästen medgives rätt att friköpa fastigheten.

Räkenskaper

§ 18

Räkenskapsår skall för stiftelsen vara kalenderår. Årsredovisningen skall av styrelsen överlämnas till revisorerna för granskning senast den 1 april påföljande år.

Revisorer

§ 19

Revisorerna skall vara två till antalet jämte suppleanter. Dessa utses av kommunfullmäktige i Herrljunga som även fastställer revisorernas arvode. Revisorerna, skall i sitt arbete biträdas av Svenska Kommunförbundets revisionsavdelning.

Revisorernas åligganden

§ 20

Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag:

att granska stiftelsens räkenskaper
att taga del av styrelsens protokoll
att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens tillgångar
att tillse att stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande
att granska ovannämnda redovisningshandlingar
att avgiva berättelse, innehållande redogörelse för resultatet av sin granskning med uttalande, huruvida anmärkning mot räkenskapernas förande eller förvaltning i övrigt kan göras eller inte. Framställes an-

märkning skall anledning till denna angivas i berättelse. Revisionsberättelsen skall också innehålla särskilt utlåtande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej

Revisionsberättelse

§ 21
Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj.

Ansvarsfrihet

§ 22
Det ankommer på kommunfullmäktige i Herrljunga kommun att före utgången av september månad fatta beslut med anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna. Kommunfullmäktige har därvid att avgöra huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas eller laga åtgärd för bevarande av stiftelsens rätt skall vidtagas. Anställs ej talas inom ett år från det berättelsen framläggs, skall ansvarsfrihet anses ha blivit beviljad. Utan hinder härav må talan dock föras på grund av brottslig handling, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen avsett även den handlingen.

Information

§ 23
Det åligger stiftelsens styrelse och verkställande funktionär att i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde besvara frågor ang stiftelsens angelägenheter vilka till stiftelsen minst fjorton dagar dessförinnan framställts av ledamot i Herrljunga kommunfullmäktige. Stiftelsen skall i god tid informeras om tidpunkten för fullmäktigesammanträdet.

Ändring av stadgar

§ 24
Ändring av dessa stadgar får ej ske utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige.

Upplösning

§ 25
Skulle stiftelsen upplösas skall dess behållna tillgångar/skulder och lagfästa åtaganden övertagas av Herrljunga kommun.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

HERRLJUNGA KOMMUN

Sammanträdesdatum

Kommunfullmäktige	1990-11-27/28	253
Kommunstyrelsen	1990-11-05	346
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1990-05-28	228

KF § 126
KS § 230
AU § 180 64/90 006.264

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Kommunstyrelsen har till arbetsutskottet remitterat ett förslag från Ragnar Emanuelsson om översyn av stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler särskilt med tanke på stiftelsens rätt att "bygga och köpa industrilokaler utan kommunfullmäktiges godkännande".

Nuvarande stadgar antogs av kommunfullmäktige 1984-06-26.

Kommunstyrelsens presidium har tillsammans med kommunchefen och ordföranden i styrelsen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler gått igenom gällande stadgar och föreslår följande tillägg att kompletteras stadgarna.

"Stiftelsen får ej igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt utan kommunfullmäktiges medgivande."

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG

1. Kommunfullmäktige godkänner att en ny § 17 lägges till nuvarande stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Tillägget ska ha följande lydelse:

"Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

2. Bilagda stadgar ska gälla för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler fr o m 1991-01-01.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Enligt arbetsutskottets förslag. Stadgar bilaga nr 2.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunfullmäktige 1990-11-27/28 254

forts KF § 126

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Enligt kommunstyrelsens förslag.

STADGAR FÖR STIFTELSEN HERRLJUNGA INDUSTRILOKALER

Firma

§ 1
Stiftelsens namn är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Ändamål

§ 2
Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga kommun tillgodose hantverkets och industrins behov av arbetslokaler.

Huvudman

§ 3
Huvudman för stiftelsen är Herrljunga kommun.

Styrelsens säte

§ 4
Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga kommun.

Styrelsen

§ 5
Stiftelsens verksamhet handhavs av en styrelse om 5, för tre år valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av Herrljunga kommunfullmäktige.

Styrelsens ordförande

§ 6
Herrljunga kommunfullmäktige utser ordförande och vice ordförande under den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Verkställande funktionär

§ 7
Styrelsen utser inom eller utom sig en verkställande funktionär. Verkställande funktionären skall under styrelsens överinseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Denna skall leda stiftelsens rörelse och den löpande förvaltningen samt utöva tillsyn över stiftelsens anställda.

Styrelsens sammanträden

§ 8
Styrelsen sammanträder minst en gång i kvartalet och dessutom när ordföranden så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrkar. Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutsför då minst tre ledamöter är närvarande. Vid omröstning blir den mening gällande om vilken den flesta förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträtt.

Protokoll

§ 9
Vid sammanträde skall föras protokoll, vars riktighet skall bestyrkas av ordföranden jämte ytterligare en av styrelsen därtill utsedd ledamot.

Firmateckning

§ 10
Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av en ledamot jämte annan person, som styrelsen utser därtill.

Arvoden

§ 11
Arvoden åt styrelseledamöter och suppleanter fastställs av Herrljunga kommunfullmäktige.

Anställda

§ 12
Löner och arvoden eller andra ersättningar för anställda i stiftelsens tjänst, bestäms av styrelsen.

Ombud

§ 13
Styrelsen företräder stiftelsen och äger själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Upphandling

§ 14
Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till lägsta möjliga pris. Vid upphandling skall tillämpas gällande upphandlingsreglemente för Herrljunga kommun.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m m anlita personal vid Herrljunga kommuns kommunkontor. Stiftelsen skall lämna kommunen skälig ersättning härför.

Grundfond

§ 15
Stiftelsens grundfond är minst 100 000 kronor som tillskjuts av Herrljunga kommun.

Hyror

§ 16
Hyror skall beräknas så att inom stiftelsen kan bildas en fond för reparationer och underhåll. Till

fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestäms av styrelsen. Undantag för fondavsättningen må göras för hyressubjekt för vilka hyresgäst själv svarar för reparation och underhåll. Uppkommande överskott avsätts till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av ev uppkomna underskott.

§ 17
Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

Fast egendom

§ 18
Stiftelsen tillhörig egendom får ej avyttras utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige, såvida ej i upprättat hyresavtal hyresgästen medgives rätt att friköpa fastigheten.

Räkenskaper

§ 19
Räkenskapsår skall för stiftelsen vara kalenderår. Årsredovisningen skall av styrelsen överlämnas till revisorerna för granskning senast den 1 april påföljande år.

Revisorer

§ 20
Revisorerna skall vara två till antalet jämte suppleanter. Dessa utses av kommunfullmäktige i Herrljunga som även fastställer revisorernas arvode. Revisorerna skall i sitt arbete biträdas av Svenska kommunförbundets revisionsavdelning.

Revisorernas åligganden

§ 21
Det åligger revisorerna vid fullgörande av sitt uppdrag:

att granska stiftelsens räkenskaper

att taga del av styrelsens protokoll

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens tillgångar

att tillse att stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande

att granska ovannämnda redovisningshandlingar

att avgiva berättelse, innehållande redogörelse för

resultatet av sin granskning med uttalande, huruvida anmärkning mot räkenskapernas förande eller förvaltning i övrigt kan göras eller inte. Framställes anmärkning skall anledning till denna angivas i berättelse. Revisionsberättelsen skall också innehålla särskilt utlåtande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej.

Revisionsberättelse

§ 22
Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj.

Ansvarsfrihet

§ 23
Det ankommer på kommunfullmäktige i Herrljunga kommun att före utgången av september månad fatta beslut med anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna. Kommunfullmäktige har därvid att avgöra huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas eller laga åtgärd för bevarande av stiftelsens rätt skall vidtagas. Anställs ej talan inom ett år från det berättelsen framläggs, skall ansvarsfrihet anses ha blivit beviljad. Utan hinder härav må talan dock föras på grund av brottslig handling, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen avsett även den handlingen.

Information

§ 24
Det åligger stiftelsens styrelse och verkställande funktionär att i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde besvara frågor ang stiftelsens angelägenheter vilka till stiftelsen minst fjorton dagar dessförinnan framställts av ledamot i Herrljunga kommunfullmäktige. Stiftelsen skall i god tid informeras om tidpunkten för fullmäktigesammanträdet.

Ändring av stadgar

§ 25
Ändring av dessa stadgar får ej ske utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige.

Upplösning

§ 26
Skulle stiftelsen upplösas skall dess behållna tillgångar/skulder och lagfästa åtaganden övertagas av Herrljunga kommun.

Justering av stadgar Stiftelsen Herrljungabostäder och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

I kommunens stadgar för bostadsstiftelsen och industristiftelsen finns upptaget regler för respektive styrelsers mandatperiod. Härvid anges denna till tre år som tidigare gällde för kommunerna. Kommunfullmäktige har dock förrättat val med fyra års mandatperiod såsom nu gäller för kommunen.

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG

Kommunfullmäktige justerar stadgarna för Stiftelsen Herrljungabostäder (§ 5) och för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler (§ 5) så att respektive styrelsers ledamöter och ersättare skall utses för fyra år.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Enligt arbetsutskottets förslag.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Enligt kommunstyrelsens förslag.

Sida

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

HERRLJUNGA KOMMUN

UF

1990-11-27

Kommunstyrelsen	1990-11-05	346
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1990-05-28	228

KS § 230
AU § 180 64/90 006.264

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Kommunstyrelsen har till arbetsutskottet remitterat ett förslag från Ragnar Emanuelsson om översyn av stadgarna för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler särskilt med tanke på stiftelsens rätt att "bygga och köpa industrilokaler utan kommunfullmäktiges godkännande".

Nuvarande stadgar antogs av kommunfullmäktige 1984-06-26.

Kommunstyrelsens presidium har tillsammans med kommunchefen och ordföranden i styrelsen för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler gått igenom gällande stadgar och föreslår följande tillägg att kompletteras stadgarna.

"Stiftelsen får ej igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt utan kommunfullmäktiges medgivande."

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG

1. Kommunfullmäktige godkänner att en ny § 17 lägges till nuvarande stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Tillägget ska ha följande lydelse:

"Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

2. Bilagda stadgar ska gälla för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler fr o m 1991-01-01.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRSLAG

Enligt arbetsutskottets förslag. Stadgar bilaga nr 2.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

STADGAR FÖR STIFTELSEN HERRLJUNGA INDUSTRILOKALER

Firma

§ 1
Stiftelsens namn är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

Ändamål

§ 2
Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga kommun tillgodose hantverkets och industrins behov av arbetslokaler.

Huvudman

§ 3
Huvudman för stiftelsen är Herrljunga kommun.

Styrelsens säte

§ 4
Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga kommun.

Styrelsen

§ 5
Stiftelsens verksamhet handhavs av en styrelse om 5, för tre år valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av Herrljunga kommunfullmäktige.

Styrelsens ordförande

§ 6
Herrljunga kommunfullmäktige utser ordförande och vice ordförande under den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Verkställande funktionär

§ 7
Styrelsen utser inom eller utom sig en verkställande funktionär. Verkställande funktionären skall under styrelsens överinseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Denna skall leda stiftelsens rörelse och den löpande förvaltningen samt utöva tillsyn över stiftelsens anställda.

Styrelsens sammanträden

§ 8
Styrelsen sammanträder minst en gång i kvartalet och dessutom när ordföranden så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrkar. Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutsför då minst tre ledamöter är närvarande. Vid omröstning blir den mening gällande om vilken den flesta förenar sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträtt.

Protokoll

§ 9
Vid sammanträde skall föras protokoll, vars riktighet skall bestyrkas av ordföranden jämte ytterligare en av styrelsen därtill utsedd ledamot.

Firmateckning

§ 10
Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av en ledamot jämte annan person, som styrelsen utser därtill.

Arvoden

§ 11
Arvoden åt styrelseledamöter och suppleanter fastställs av Herrljunga kommunfullmäktige.

Anställda

§ 12
Löner och arvoden eller andra ersättningar för anställda i stiftelsens tjänst, bestäms av styrelsen.

Ombud

§ 13
Styrelsen företräder stiftelsen och äger själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Upphandling

§ 14
Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler till lägsta möjliga pris. Vid upphandling skall tillämpas gällande upphandlingsreglemente för Herrljunga kommun.

Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m m anlita personal vid Herrljunga kommuns kommunkontor. Stiftelsen skall lämna kommunen skälig ersättning härför.

Grundfond

§ 15
Stiftelsens grundfond är minst 100 000 kronor som tillskjuts av Herrljunga kommun.

Hyror

§ 16
Hyror skall beräknas så att inom stiftelsen kan bildas en fond för reparationer och underhåll. Till

fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestäms av styrelsen. Undantag för fondavsättningen må göras för hyressubjekt för vilka hyresgäst själv svarar för reparation och underhåll. Uppkommande överskott avsätts till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av ev uppkomna underskott.

§ 17
Stiftelsen får ej utan kommunfullmäktiges medgivande igångsätta bygg- eller anläggningsprojekt som överstiger en kostnad på 2 milj kronor.

Fast egendom

§ 18
Stiftelsen tillhörig egendom får ej avyttras utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige, såvida ej i upprättat hyresavtal hyresgästen medgives rätt att friköpa fastigheten.

Räkenskaper

§ 19
Räkenskapsår skall för stiftelsen vara kalenderår. Årsredovisningen skall av styrelsen överlämnas till revisorerna för granskning senast den 1 april påföljande år.

Revisorer

§ 20
Revisorerna skall vara två till antalet jämte suppleanter. Dessa utses av kommunfullmäktige i Herrljunga som även fastställer revisorernas arvode. Revisorerna skall i sitt arbete biträdas av Svenska kommunförbundets revisionsavdelning.

Revisorernas åligganden

§ 21
Det åligger revisorerna vid fullgörande av sitt uppdrag:

att granska stiftelsens räkenskaper

att taga del av styrelsens protokoll

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens tillgångar

att tillse att stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande

att granska ovannämnda redovisningshandlingar

att avgiva berättelse, innehållande redogörelse för

resultatet av sin granskning med uttalande, huruvida anmärkning mot räkenskapernas förande eller förvaltning i övrigt kan göras eller inte. Framställes anmärkning skall anledning till denna angivas i berättelse. Revisionsberättelsen skall också innehålla särskilt utlåtande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej.

Revisionsberättelse

§ 22
Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj.

Ansvarsfrihet

§ 23
Det ankommer på kommunfullmäktige i Herrljunga kommun att före utgången av september månad fatta beslut med anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna. Kommunfullmäktige har därvid att avgöra huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen beviljas eller laga åtgärd för bevarande av stiftelsens rätt skall vidtagas. Anställs ej talan inom ett år från det berättelsen framläggs, skall ansvarsfrihet anses ha blivit beviljad. Utan hinder härav må talan dock föras på grund av brottslig handling, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen avsett även den handlingen.

Information

§ 24
Det åligger stiftelsens styrelse och verkställande funktionär att i anslutning till kommunfullmäktiges sammanträde besvara frågor ang stiftelsens angelägenheter vilka till stiftelsen minst fjorton dagar dessförinnan framställts av ledamot i Herrljunga kommunfullmäktige. Stiftelsen skall i god tid informeras om tidpunkten för fullmäktigesammanträdet.

Ändring av stadgar

§ 25
Ändring av dessa stadgar får ej ske utan medgivande av Herrljunga kommunfullmäktige.

Upplösning

§ 26
Skulle stiftelsen upplösas skall dess behållna tillgångar/skulder och lagfästa åtaganden övertagas av Herrljunga kommun.

Renskrivet 2016-01-25, bilaga nr 1 till Stiftelsen Herrljunga Industrilokalers protokoll den 2 okt. 1962.

Stadgar för Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Stiftelsens benämning och ändamål.

§1. Stiftelsens benämning är Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Stiftelsen skall vara undantaget från tillsyn enligt lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

§2. Stiftelsen har till ändamål att inom Herrljunga förvärva fastigheter eller tomträtt till tomter i syfte att därå uppföra och förvalta industrifastigheter med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar.

§3. Stiftelsen har sitt säte i Herrljunga Köping.

Styrelsen

§4. Stiftelsens verksamhet handhaves av en styrelse om fem, för fyra kalenderår i sänder valda ledamöter, jämte lika antal för samma tid utsedda suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna utses av Herrljunga Köpings kommunalfullmäktige.

§5. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

§6. Styrelsen utser verkställande ledamot inom eller utom styrelsen. Verkställande ledamot åligger att under styrelsen inseende sörja för en sådan organisation av verksamheten, som med hänsyn till förhållandena må anses tillfredsställande. Han skall ock leda driften av stiftelsens rörelse och utöva tillsyn över hos stiftelsens anställda.

§7. Styrelsen sammanträder i regel minst en gång i kvartalet och dessutom på kallelse av ordföranden, när denne så finner nödigt, eller då minst två ledamöter det påyrka. Förhinder att bevista sammanträde skall meddelas ordföranden, vilken skall kalla vederbörande suppleant. Styrelsen är beslutsför, då minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense. Eljest bliver vid omröstning den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträtt.

§8 Vid sammanträde skall föras protokoll.

§9. Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av minst två av styrelsen utsedda ledamöter gemensamt eller av en av dessa jämte annan person, som styrelsen därtill utser.

§10. Styrelsens ledamöter äga åtnjuta skälig ersättning för sitt arbete. Ersättning bestämmes av Herrljunga Köpings Kommunalnämnd.

§11. Löner, arvode eller andra ersättningar åt i stiftelsens tjänst anställda må ej överstiga vad som kan anses skäligt och bestämmes av styrelsen

§12. Styrelsen äger företräda styrelsen och själv eller genom ombud föra dess talan såväl vid som utom domstol.

Verksamheten

§13. Stiftelsen skall sträva efter att tillhandahålla ändamålsenliga byggnader till lägsta möjliga pris. Vid uppförandet av stiftelsens byggnader skall anlitas det offentliga entreprenadssytemet om ej särskilda skäl tala däremot. Stiftelsen äger rätt att för projekteringsarbeten vid planerad ny- eller ombyggnad av fastigheter m.m. anlita köpingens tekniska verk. Stiftelsen skall lämna köpingen skälig ersättning härför. Stiftelsen äger, med iakttagande av vad som ovan sagts beträffande val av verkställande ledamot, att själv anställa annan erforderlig personal för skötseln och förvaltningen av stiftelsens verksamhet.

Stiftelsens tillgångar

§14. Stiftelsens grundfond är minst etthundratusen (100.000:-) kronor.

§15. Hyror skola så beräknas, att inom stiftelsen kunna bildas en fond för reparationer och underhåll. Till fonden skall årligen avsättas ett belopp, vars storlek bestämmes av styrelsen. Härefter uppkommande överskott avsättes till en reservfond, vars behållning må användas för täckning av eventuellt uppkommet underskott.

§16. Stiftelsen tillhörig fastighet eller tomträtt får stiftelsen icke avhända sig utan medgivande av Herrljunga Köpings beslutande organ.

Räkenskaper och revisorer

§17. Stiftelsens räkenskaper skola per den 31 december varje år sammanföras i fullständiga bokslut. Bokslut skall vara verkställt senast den 1 mars påföljande år, då räkenskaperna jämte tillhörande handlingar ävensom styrelsens protokoll och en av styrelsen angiven särskild berättelse över stiftelsens verksamhet jämte vinst- och förlusträkning och balansräkning skola för granskning överlämnas till revisorerna.

§18. Revisorerna skola till antalet vara två jämte suppleanter, vilka köpingens beslutande organ utser. Revisorerna äga åtnjuta arvode, som bestämmes av köpingens beslutande organ.

§19. Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag;

att granska stiftelsens böcker och andra räkenskaper ;

att taga del av styrelsens protokoll;

att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av stiftelsens kassa och övriga tillgångar;

att tillse hurvida stiftelsens organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande;

att sedan de redovisningshandlingar som i § 17 omförmälas avgivits för stiftelsen, granska nämnda redovisningshandlingar;

att tillse att stiftelsens byggnader äro till betryggande värden försäkrade; samt

att vidtaga de åtgärder i övrigt, som för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget må vara erforderliga.

§20. Revisorernas berättelse skall framläggas senast den 1 maj. Det ankommer på köpingens kommunalfullmäktige att före utgången av juni månad fatta beslut i anledning av verksamhets- och revisionsberättelserna.

Övriga bestämmelser

§21. Ändring av dessa stadgar må icke vidtagas utan medgivande av Herrljugna köpings beslutande organ.

§22. Skulle stiftelsen upplösas skola dess tillgångar och skulder överföras till Herrljunga köping.

Härmed intygas kopians överensstämmelse med originalet:

2016-03-02

Marie Nordqvist, 0513-17112

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
Box 31
524 21 Herrljunga

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsen
2016 -03- 09
Dnr 103/2016
Beteckning 264

2016-03-09

Herrljunga Kommun
Kommunstyrelsen

Ansökan om att sälja fastighet.

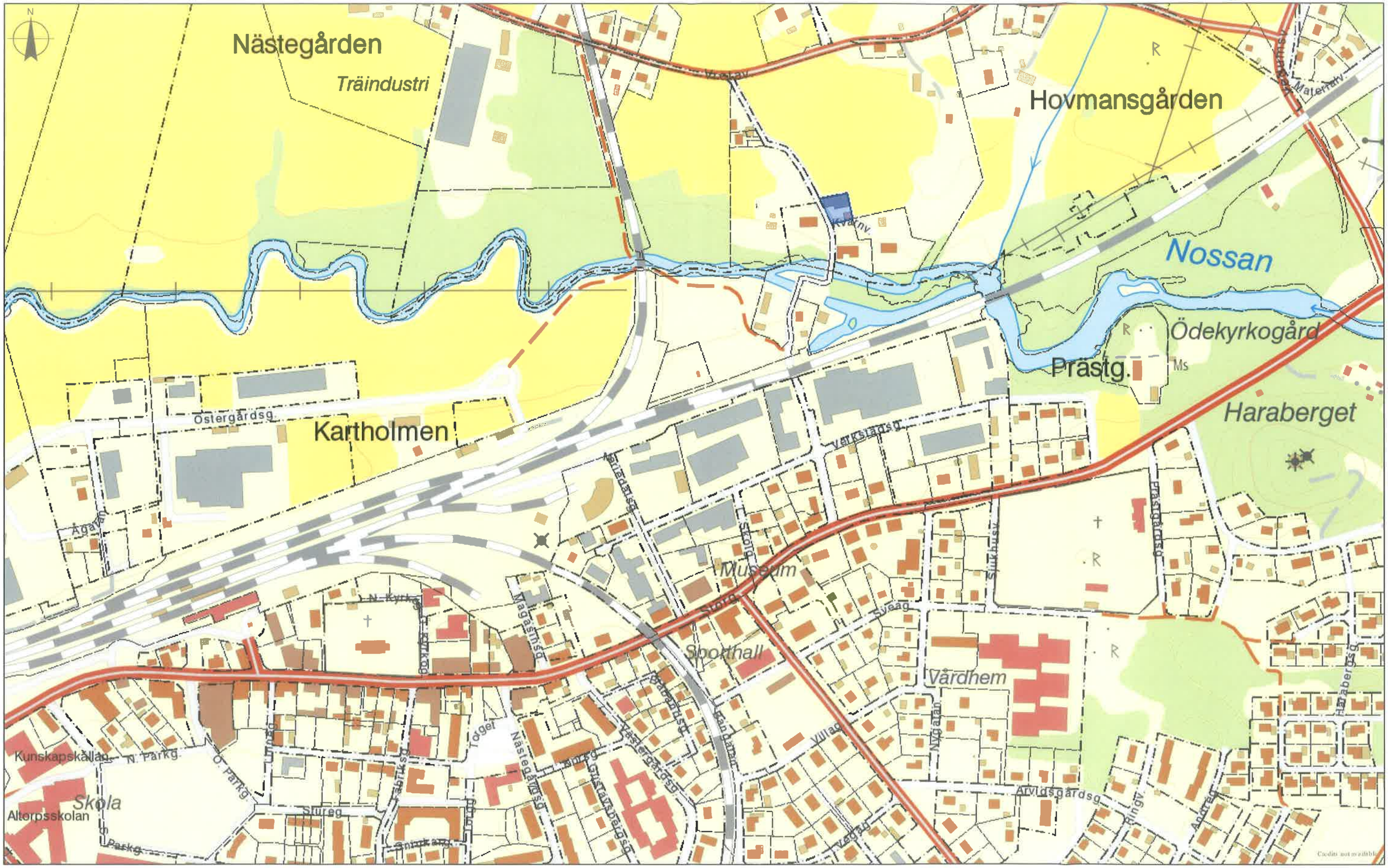
Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler ansöker om att få sälja fastigheten Vreta 6:19, för ett pris av 800 000 kronor
Köparen har tänkt att på sikt ändra fastigheten till bostäder.

2016-03-09
För stiftelsen Herrljunga Industrilokaler

Bengt Ottosson ordf

Situationsplan

mars 10, 2016

Vreta 6:19

50 0 50 100 150 200 250 300 350 [m]

1:4 000

SN § 29 DNR SN 81/2015

Förändring av taxor och avgifter 2016

Sammanfattning

Riksdagen beslutade i december att ändra Socialtjänstlagens kap 8 5 § som reglerar de avgifter som kommunen får ta ut av enskilda för hemtjänst, dagverksamhet och insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Ändringen innebär att kommunen har rätt att höja maxtaxan från högst en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till 0,5392. Beslutet börjar gälla från 1 juli 2016.

Beslutet innebär att kommunen kan höja maxtaxan från 1 juli samt att avgiften för nivå 3 hemtjänst, dagverksamhet, omsorgsavgift för korttidsplats och särskilt boende höjs. Beräknad ändring är från 1772 kr/månaden till 1991 kr. Förändringar kan ske med utgång från socialstyrelsens meddelandeblad som de släpper inför förändring av maxtaxan. Dagstaxan förändras från 59 kr till 63 kr.

I och med ändringen av avgiften för nivå 3 hemtjänsten bör även nivå 1 och 2 justeras uppåt. Detta skulle innebära en höjning från en tolftedel av 15 % av prisbasbeloppet till 17 % för nivå 1 och från en tolftedel av 30 % av prisbasbeloppet till 33 % för nivå 2. Detta innebär att nivå 1 höjs från 554 kr/månad till 628 kr/månaden och nivå 2 höjs från 1108 kr till 1218 kr.

I samband med lagändringen kommer kommunen få lägre skatteintäkter från staten.

Idag finns en avgift för tvätt med i Taxor och avgifter. Tvätten ingår i omsorgsavgiften och kan därför inte tas ut separat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2016-02-10
Socialtjänstlagen kapitel 8 5§
Taxor och avgifter 2016, antagna KF § 178/2015-11-10

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
- Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
- Avgifter för tvätt upphör
- Beslutet överlämnas till Kommunfullmäktige för fastställande.

Fortsättning § 29

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Taxor och avgifter 2016 korrigeras så att maxtaxan och avgiften för nivå 3 hemtjänsten, dagverksamhet, omsorgsavgiften för korttidsplats och särskilt boende från en tolftedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet till en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Höjningen börjar gälla från 1 juli 2016.
2. Avgiftsnivå 1 för hemtjänsten höjs till en tolftedel av 17 % av prisbasbeloppet och avgiftsnivå 2 höjs till en tolftedel av 33 % av prisbasbeloppet.
3. Avgifter för tvätt upphör
4. Beslutet överlämnas till Kommunfullmäktige för fastställande.

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

SN § 11 DNR SN 64/2015

Ej verkställda gynnande beslut SOL och LSS

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SOL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SOL och 28h § LSS.

Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser.

Det rapporterade ärendet gällande trygghetslarm är på grund av att det saknas fast telefoni. Personen är för närvarade ej heller hemma under en längre tid.

Gällande de rapporterade ej verkställda besluten gällande kontaktpersoner, är i ett ärende delvis verkställt och det andra ärendet pågår möten med möjlig kontaktperson

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-01-15
Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS 2015-12-31

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås lägga rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SOL och LSS per 2015-12-31 till handlingarna.

Expedieras till: Kommunstyrelsen
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN
Socialförvaltningen

2016-01-15

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut[1] enligt SOL och LSS 2015-12-31

SOCIALTJÄNSTLAGEN – SOL

Äldreomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Parboende	2014-12-30		Vuxen	Kvinna**
Särskilt boende	2015-05-22		Vuxen	Kvinna*

Handikappomsorg

Individ och familjeomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Trygghetslarm	2015-03-24		Vuxen	Kvinna**

LAG OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE – LSS

Handikappomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön
Kontaktperson		2014-11-01	Vuxen	Kvinna**
Kontaktperson	2015-08-26		Ungdom	Man

I tjänsten

Heléne Backman Carlsson
TÖS/Kvalitetssamordnare

** Rapport kvarstår från föregående kvartal*
*** Rapport gjord två kvartal*
**** Rapport gjord tre kvartal*
***** Rapport gjord fyra kvarta kvartal*

[1] Beslut är, per definition, verkställda om verkställighet har skett inom 3 (tre) månader från beslutsdatum.

HERRLJUNGA KOMMUN

AK- ENHETEN
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2016-03-04
DNR KS 44/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning skall KS i april varje år redovisa ej färdigberedda medborgarförslag.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda medborgarförslag våren 2016 till handlingarna.

Mirjana Lind
Kansliassistent

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

AK-ENHETEN
Mirjana Lind

Ej färdigberedda medborgarförslag per den 4 mars 2016

- Utegym i Annelund
  Inkom 160127 från Marie Haraldsson, Herrljunga
  Diarienummer 16/16

- Juldekorationer vid Mörlanda och Stationsvägen i Ljung
  Inkom151214 från Roland Larsson, Ljung
  Diarienummer 237/15

- Rusta upp rastplats vid Orraholmssjön
  Inkom 150416 från Ingemar Ljungberg, Herrljunga
  Diarienummer 94/15

- Parker och planteringar
  Inkom 150330 från Birgitta Swahn, Herrljunga
  Diarienummer 88/15

- Kolonilotter i Herrljunga kommun
  Inkom 150330 från Birgitta Swahn, Herrljunga
  Diarienummer 87/15

- Bygg en annorlunda lekpark vid Mörlanda
  Inkom 140624 från Christina Johansson, Mörlanda
  Diarienummer 134/14

- Höja friskvårdsbidraget och ta tillbaka friskvårdstimmen för alla inom vården
  Inkom 140403 från Elisabeth Svensson, Ljung
  Diarienummer 70/14

HERRLJUNGA KOMMUN

AK-ENHETEN
Mirjana Lind

Tjänsteskrivelse
2016-03-04
DNR KS 45/2016 901

Redovisning av ej färdigberedda motioner 2016

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning skall KS i april varje år redovisa ej färdigberedda motioner.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger redovisningen av ej färdigberedda motioner under våren 2016 till handlingarna.

Mirjana Lind
Kansliassistent

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

AK-ENHETEN
Mirjana Lind

Ej besvarade motioner per den 4 mars 2016

- Motion om att avskaffa delade turer
  Inkom 160304 från Robert Andersson (S)
  Diarienummer 101/16
- Motion angående ungdomsgård i Ljung/Annelund
  Inkom 160209 från Ronnie Rexwall (KV)
  Diarienummer 38/16
- Motion om cykelväg Hudene-Herrljunga
  Inkom 151109 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 219/15
- Motion om cykelväg Herrljunga-Fåglavik
  Inkom 151109 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 218/15
- Motion om cykelväg Od-Annelund
  Inkom 151109 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 217/15
- Motion avseende långsiktig utveckling av äldreomsorgen i kommunen
  Inkom 151023 från Lennart Ottosson (KV)
  Diarienummer 208/15
- Motion angående vinterväghållning i Herrljunga kommun
  Inkom 130625 från Christina Glad (KV)
  Diarienummer 175/13
- Motion om att bygga ett utomhusgym i Stadsparken Herrljunga
  Inkom 150907 från Christina Abrahamsson (M)
  Diarienummer 168/15
- Motion om att erbjuda kommunala ställplatser till husbilsgäster för att främja besöksnäringen i kommunen
  Inkom 150417 från Elin Alavik (FP)
  Diarienummer 97/15
- Motion om inrättande av personligt ombud
  Inkom 150401 från Elin Hegg (MP)
  Diarienummer 91/15

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-03-02
KS 92/2016 109

PM och rapport avseende behov av bostäder med anledning av önskad inflyttning och ökat mottagande av nyanlända

PM.et avser att tydliggöra behovet av ökad bostadsproduktion i Herrljunga kommun.

Till PM.et bifogas Rapport ”Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända” Herrljunga Kommun.

PM med syfte att tydliggöra behovet av ökad bostadsproduktion i Herrljunga kommun.

I 183 av Sveriges 290 kommuner råder underskott på bostäder. Beroende på för lågt bostadsbyggande och låg rörlighet i de befintliga bostäderna.
Motsvarande situation känns igen även för Herrljunga kommun.

Inom Västra Götalands län bedöms samtliga kommuner ha behov av ökad produktion av bostäder.

Kommunen har ett generellt bostadsförsörjningsansvar för alla invånare.

Kommunen har därtill ett särskilt ansvar att få fram boende till de nyanlända, vilka får/ har fått anvisning till kommunen.

Den nuvarande ökningstakten för bostäder är inte tillräcklig. Kommunen behöver öka takten i att skapa förutsättningar för bostadsbyggande, den nuvarande takten är för låg.

Det är nödvändigt att Herrljunga kommun skyndsamt förbereder/planerar och genomför ytterligare bostadsbyggande. Kommunen behöver färdigställa fler detaljplaner för hyresbostäder. Planeringstakten behöver öka.

Kommunen genom det kommunala bostadsbolaget behöver öka takten i bostadsbyggandet.

Andra aktörer på bostadsbyggnadsmarknaden ska erbjudas möjligheter att medverka i bostadsbyggnadsgenomförandet.

Bland annat behövs bostäder för stödboende för ensamkommande, bostäder för anvisade flyktingar (Lagstiftning gällande från 2016-03-01, anvisas med två månaders varsel) och

flyktingar för eget-boende. Därtill kommer övriga behov av bostäder utifrån visionen Våga-Vilja-Växa.

För Herrljunga kommun gäller för 2016 ett mottagande av 31 anvisningsplatser. 31 anvisningsplatser innebär ett visst antal en-personshushåll och ett visst antal två- och flerpersonshushåll. Uppskattningsvis bedöms hälften utgöra en-personshushåll och hälften flerpersonshushåll.
Vidare prognostiseras för 2016 ett mottagande av 17 personer i eget-boende.

Det är av högsta vikt att samtliga berörda parter i Herrljunga kommun ökar takten i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion.

Beslutsunderlag

Rapport ”Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända” Herrljunga Kommun.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen delger PM och Rapport till berörda parter i planerings- och genomförandeprocessen avseende bostadsproduktion samt kommunfullmäktige.

Niels Bredberg
Kommunchef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
Herbo AB
Plan- och byggenheten

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse

Rapport ”Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända” Herrljunga Kommun

Sammanfattning

Med anledning av det höga antalet asylsökande som kom till Sverige förändrades kraven på kommunerna och behoven av bostäder ökar. Från att Herrljunga kommun hade ett fördelningstal för ensamkommande barn på 10 platser i början av 2015 ökades det till 77 asylplatser för 2016.

Den 1 mars 2016 träder en ny lag ikraft som innebär ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända, lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Enligt lagen är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd.
Syftet med lagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.
Gällande anvisningsflyktingar har det införts ett fördelningstal som innebär 31 flyktingar för Herrljunga kommun 2016.

Bakgrund

Under hösten 2015 ökade antalet asylsökande som kom till Sverige drastiskt. Från att det, under våren/sommaren, kom in mellan 4 000-8 000 ansökningar per månad var talet på hösten uppe i som mest ca 10 500 ansökningar på en vecka. Totalt sökte nästan 163 000 människor asyl i Sverige under 2015, vilket är nästan dubbelt så många som under 1992 då Sverige tog emot många asylsökande från Balkankriget.

Med anledning av det höga antalet asylsökande som kom till Sverige förändrades kraven på kommunerna. Från att Herrljunga kommun hade ett fördelningstal för ensamkommande barn på 10 platser i början av 2015 ökades det till 77 asylplatser för 2016. Gällande anvisningsflyktingar (ABO) har det införts ett fördelningstal på 31 flyktingar som gäller från 2016-03-01 (Lag 2016:38).

Begreppsförklaring
ABO (anvisningsflyktingar):
Vanligast är att flyktingar som fått uppehållstillstånd väntar i anläggningsboenden (asylboenden) på att kommunplacering kan ske. Dagen som kommunen och Bosättningsfunktionen på Arbetsförmedlingen (alternativt på Migrationsverket) kommer överens om att ta emot flyktingen i kommunen blir kommunplaceringsdatum. En planering är att det avser ca 4 personer per månad för Herrljunga.

EBO (eget boende flyktingar)**:**
Nyanlända med uppehållstillstånd som bosätter sig i kommuner ’på egen hand’, bor ofta inneboende hos anknytningar. Vid ankomst till kommunen får de information om att introduktionsenheten inte kommer att förmedla någon lägenhet till dem.

ENSAMKOMMANDE:
Nyanlända barn och ungdomar som kommer ensamma utan någon nära anhörig.

FÖRDELNINGSTAL:
Det antal flyktingar som anvisas. Migrationsverket beslutar att utse en kommun till vistelsekommun enligt socialtjänstlagen. Det kan vara en kommun med eller utan en överenskommelse om mottagande av flyktingar Anvisningen sker utifrån en fastställd modell för anvisning. En kommun kan inte överklaga ett beslut om anvisning.

Nuläge

Ensamkommande:
Herrljunga kommun har idag 56 platser för ensamkommande fördelat på 3 HVB (hem för vård och boende).
Idag finns det 61 mottagna ensamkommande ungdomar (1 flicka och 60 pojkar) i Herrljunga kommuns varav 8 (1 flicka och 7 pojkar) fått permanentuppehållstillstånd.
47 av dessa bor i HVB som drivs av Herrljunga kommun.
Till dessa 61 ungdomar finns det ytterligare ca 10 ensamkommande ungdomar som bor i kommunen men där kommunplaceringen är annan kommun. De kan bo i familjehem eller privat HVB och går i Altorpskolan eller Kunskapskällan.

Anvisningsflyktingar (ABO):
2016 har det hittills anvisats 12 ABO.
Vi har fått 3 lägenheter från Herbo som ska användas till ABO samt att vi har ytterligare 2 större lägenheter som är avsedda till detta ändamål. 3 av dessa lägenheter finns tillgängliga för de som kommer framöver.

Eget boende flyktingar(EBO):
Det har hittills anlänt 5 EBO flyktingar.

Prognos 2016

Det är nästan omöjligt att göra en prognos då framtiden bygger helt och hållet på politiska beslut och ageranden på EU-nivå och i Sverige. Den prognos som beskrivs nedan är utifrån bästa möjliga fakta som finns att tillgå.

Ensamkommande:

Under våren räknar vi med att enligt överenskommelsen med Migrationsverket tillhandahålla 63 asylplatser. Dessa kommer att hanteras inom ramen för befintliga HVB och andra boendeformer.

Till hösten kommer enligt fördelningstalet antalet platser öka till 77 asylplatser samt utöver detta platser för de som fått permanent uppehållstillstånd.

Anvisningsflyktingar (ABO)
Under 2016 med start 1 mars ska 31 flyktingar anvisas till Herrljunga kommun. Enligt vad Länsstyrelsen har informerat oss om är 17 av dessa ensamhushåll. Planeringen som Länsstyrelsen har tagit fram innebär att det kommer 4 personer per månad.

Eget boende flyktingar (EBO)
Länsstyrelsens prognos säger att det under 2016 kommer ca 40 EBO.

Behov

Generellt kan man konstatera att bostadsbehovet är stort 2016 men även framledes.

Ensamkommande:
Hösten 2016 kommer det finnas behov av att starta ett nytt boende (HVB). Det finns en påbörjad plan att använda våningen under det HVB som idag finns på Kvarnvägen/Verkstadsgatan. Det kommer innebära ytterligare ca 15 platser.

Boendeformen stödboende ska kommunen tillhandahålla. Det är en ny placeringsform, stödboende, som är infört i socialtjänstlagen. Socialnämnden ska sörja för att barn och unga i åldern 16–20 år som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna, i hem för vård och boende (HVB) kan tas emot i ett stödboende. Avser främst de över 18 år men barn i åldern 16–17 år får tas emot i ett stödboende endast om det finns särskilda skäl. Ett stödboende ska bedrivas i samråd med socialnämnden.

Stödboende finns inte i Herrljunga idag och det krävs lägenheter/lokaler för detta. Planering och införande av stödboende behöver genomföras under 2016. Ett alternativ är att använda de ej uthyrda lägenheterna på trygghetsboendet på Stationsvägen/Ringvägen i Ljung till ändamålet.

Stor vikt behöver läggas vid att ordna möjlighet till boendekarriär för de ensamkommande, detta för att arbeta med inkludering, normalisering samt ge möjlighet till att frigöra platser för de nya som kommer.

Anvisnings flyktingar (ABO):
Bostäder till målgruppen måste tas fram. Det rör sig om ett flertal lägenheter. Även här är ett alternativ att använda de ej uthyrda lägenheterna på trygghetsboendet på Stationsvägen/Ringvägen i Ljung för ändamålet.

Ekonomisk bedömning

Prognos: Statliga medel täcker kostnader för ensamkommande i dagsläget.

Arbetet med inkludering i samhället är av stor vikt för att skapa hållbarhet både för individ, samhälle och ekonomi. Risk finns att kostnader för utanförskap ökar belastningen på skola och socialtjänst.

En överhängande risk är att om det inte finns bostäder till anvisade ABO flyktingar samt att EBO flyktingar blir utslängda och hamnar inom ramen för socialtjänstens område kommer kostnad för tillfälliga bostäder uppstå. Denna kostnad täcks inte av statliga medel från migrationsverket.

Elisabeth Skarnehall
Verksamhetschef Socialt stöd

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Tjänsteskrivelse
2016-02-16
KS 14/2016 942

Riktade engångsmedel med anledning av den ökande flyktingtillströmningen till Sverige

Sammanfattning

Regeringen har mot bakgrund av den rådande flyktingsituationen i en ändringsbudget 2015, fördelat 9,8 miljarder kronor som engångsmedel till kommuner och landsting, varav Herrljunga kommun tilldelades 5,2 mkr med avsikt att täcka ökade kostnader för 2015 och 2016.
Fördelningen av medel mellan kommunerna är beräknad på antalet asylsökande och nyanlända i en kommun samt fördelningen mellan barn och vuxna.
De anvisade medlen är tillgängliga 2015 och 2016 och medlen avses täcka ökade kostnader för både 2015 och 2016. Arbete pågår med avsikt att förlänga användningsmöjligheten av de riktade engångsstatsbidragen. 2015 har ej några medel förbrukats.

Kommunchefen föreslår att användningen riktas till insatser i samband med flyktingmottagandet och till att förbättra integrationsarbetet i kommunen, i sammarbete mellan kommunen och civilsamhället.

Följande användning föreslås:

1. Förändringar av lokaler med rumsindelning Kunskapskällan med syfte att skapa ytterligare undervisningsutrymmen
2. Koordinera integrationsarbete mellan flykting och civilsamhälle i syfte att förenkla integrationen; integrationskoordinator
3. Förstärkt föreningsbidrag för aktivt integrationsarbete i samband med föreningsaktiviteter

Beslutsunderlag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar fastställa föreslagen inriktning för användning av riktade engångsmedel med anledning av ökande flyktingtillströmningen till Herrljunga kommun.

Niels Bredberg
Kommunchef

Ekonomisk bedömning
Herrljunga kommun har tilldelats 5,2 mkr. Ang användning hänvisas till förslag enligt tabell nedan.

Förslag till fördelning
Följande användning föreslås:

Insats	**Utrymme 2016**	**Utrymme 2017**	**Summa (tkr)**
Förändringar av lokaler med rumsindelning, uppsättning av väggar i Kunskapskällan med syfte att skapa ytterligare undervisningsutrymme	800		800
Koordinera integrationsarbete mellan flykting och civilsamhälle i syfte att förenkla integrationen, integrationskoordinator	400	800	1200
Förstärkt föreningsbidrag för aktivt integrationsarbete i samband med föreningsaktiviteter	100	100	200
Förstärkt insats för sommarskola för nyanlända. Ambitionen är att tillgodose behovet av sommarskola under 2 veckor. Elever i åk 6-9 som behöver läsa något ämne för att få godkänt betyg omfattas av statsbidraget och för dessa elever kommer statsbidrag att sökas. För nyanlända/ensamkommande barn ges inget statsbidrag.	100	100	200
			2400

Juridisk bedömning
Förslag till användning av riktade engångsmedel med anledning av flyktingsituationen ligger i linje med bidragets syfte.

Samverkan
Förslaget har behandlats i arbetsgruppen för ökad beredskap för ökad flyktingmottagning och i Centrala SamverkansGruppen

Motivering av förslag till beslut
Förslag till användning av riktade engångsmedel med anledning av flyktingsituationen ligger i linje med bidragets syfte.

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Niels Bredberg

Bilaga

Integrationskoordinator

Uppdrag:
Kommunalt projektanställd med uppdrag att koordinera integrationsarbete mellan flykting och civilsamhälle i syfte att förenkla integrationen.

Projekttid:
Projektanställning 2016-08-15 – 2017-12-31

Finansiering:
Finansieras genom engångsutbetalt riktat statsbidrag till kommunen.

Tillhörighet/Ansvar:
Tjänsten ska vara organiserad under introduktionsenheten.

Arbetsuppgifter för integrationskoordinator (flyktingar och ensamkommande flykting/ungdomar)

Etableringsinsatser och Introduktionsinsatser/aktiviteter

- Planering av samhällsinformation och bostadsinformation (boskola) för båda målgrupperna
- Planera och initiera insatser med civila samhället och föreningsliv
- Arbeta med LOSSA (SKL:s – lokala exempel på samverkan mellan stat, kommuner och civilsamhälle)
- Arbeta med fadderskap/språkvän etc

Informationsspridning

- Sprid relevant information
- Sprida goda exempel.
- Vara omvärldsorienterad inom området

Uppföljning och statistik

- Föra statistik av antal mottagna totalt
- Föra statisk på vad personer gör två månader efter avslutad introduktion samt om de är självförsörjande eller inte.
- För in datum när nyanlända som avslutats får sitt arbete och hur många månader som gått efter kommunplacering (flödesschemat/talat mottagna)

Återsökning

- Ansvara för kommunens samlade återsökning av ekonomisk ersättning avseende flyktingmottagning

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Utvärdering av genomförande av Evakueringsboende för asylsökande flyktingar

Uppdraget utvärdering

Kommunchef fattade beslut om utvärdering av genomförande av det tidsbegränsade evakueringsboendet i Herrljunga.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen tillsatte en styrgrupp ”Flykting” som skulle arbeta med förberedelser för ett akut mottagande av flyktingar samt arbeta med en långsiktigt plan för mottagande av ökat antal nyanlända. Den 24 november blev det skarpt läge för gruppen då Migrationsverket meddelade att kommunen skulle behöva ta emot 30 transitflyktingar för tre veckor med start fredagen den 27 november. Åtgärder vidtog i planering och vid genomförandet av evakueringsboendet. Utvärderingen är genomförd bland annat av den anledningen att vissa brister uppstod i förberedelserna och vid genomförandet av evakueringsboendet. Boende stod klart för att ta emot flyktingarna den 27 november 2015.

Inför framtiden behöver kommunens förvaltningar gemensamt arbeta mer genomtänkt avseende kommunikation och information. Vid extra ordinära akuta genomföranden är det av särskild vikt att planering och beslut tas till vara, kommuniceras och sprids i organisationen samt att det åvilar var och en ett ansvar att hålla sig informerad och uppdaterad.

Bakgrund

Under hösten 2015 ökade antalet asylsökande som kom till Sverige drastiskt. Från att det, under våren/sommaren, kom in mellan 4000-8000 ansökningar per månad var talet uppe på hösten uppe i som mest ca 10 500 ansökningar på en vecka. Totalt sökte nästan 163 000 människor asyl i Sverige under 2015, vilket är nästan dubbelt så många som under 1992 då Sverige tog emot många asylsökande från Balkankriget.

Med anledning av det höga antalet asylsökande som kom till Sverige förändrades kraven på kommunerna. Från att Herrljunga kommun hade ett fördelningstal för ensamkommande barn på 10 platser i början av 2015 ökades det till 77 inför 2016. Migrationsverket, genom länsstyrelsen, efterfrågade akutboenden, så kallade evakueringsboenden, från kommunerna för att kunna inrymma asylsökande innan de fick en anvisad plats. Landshövdingen i Västra Götalands län gick ut med en vädjan om att kommunerna i länet skulle ta fram minst 5 boendeplatser under hösten åt Migrationsverket och Regeringen gick ut med lagändringar samt förslag på lagändringar.

Alla dessa förändringar gjorde att kommunen hade behov av att bilda en styrgrupp ”Flykting” för att arbeta med dessa frågor. Kommunstyrelsen beslutade om bildandet av styrgruppen i oktober 2015.

Syfte

Syftet med denna rapport är att utvärdera genomförandet av evakueringsboendet och att utvärdera evakueringsboendet i sin helhet. Målet är att presentera förslag på hur arbetet och boendet ska läggas upp vid eventuellt liknande framtida händelser.

Metod

En utvärderingsblankett har gått ut till berörda parter i såväl styrgruppen som till parter berörda av evakueringsboendet, från personal till kyrkan, som hjälpte till med aktiviteter för de boende.
En genomgång av de dokument som styrgruppen producerat har också gjorts såsom protokoll och beredskapsplan. En tidsredovisning har gjorts med de aktiviteter som genomförts av styrgruppen.

Styrgruppen

Styrgruppens sammansättning

Kommunstyrelsens ordförande
Kommunstyrelsens vice ordförande
Ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott
Socialnämndens ordförande
Bildningsnämndens ordförande (KC-justering av beslut)
Kommunchef
Teknisk chef
Bildningschef
Socialchef
Herbos VD
Informatör från Administrations- och kommunikationsenheten

Styrgruppens uppdrag

Följa utvecklingen och skapa förutsättningar för höjd beredskap att ta emot ökat antal nyanlända

1. *Akut ökning av antalet nyanlända*
2. *Långsiktig plan för mottagande av ökat antal nyanlända.*

Vid behov av akut beslutsfattande där nämndsmöte ej kan inväntas för respektive förvaltningschef – kontakta nämndsordförande.

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Evakueringsboendet

Arbetet med evakueringsboendet påbörjades på onsdagen den 25 november då arbetsuppgifter delades ut till de olika förvaltningarna. På eftermiddagen den 27 november tog kommunen emot de 30 transitflyktingar som kom att bo på vårt boende under hela den perioden som kommunen hade ett boende.
Lördagen den 19 december flyttade de sista boendena ut och på måndagen den 21 december tömdes och städades lokalerna.

Efter samråd och diskussioner beslutades slutgiltigt att boendet skulle lokaliseras till Altorpskolans gymnastiksal. Freetimes lokaler användes till matsal hela första veckan (t.o.m. 6 december) samt helger och kvällar. Under övriga tider vardagar serverades maten i Altorpskolans matsal. Altorpskolans gymnastiksal var i början öppen dagtid men beslut togs efter ca 1 vecka om att ge de boende nyckeltaggar så att dörrarna hela tiden var låsta och att de boende och personal kunde komma in med hjälp av nyckeltaggarna.

Räddningstjänsten ansvarade för kontrollen av brandsäkerheten i lokalerna, samt bistod med arbetsledning på icke kontorstid, ifall en allvarlig situation skulle uppstå.

Tekniska förvaltningen ansvarade för lokalvård, mat, fastighetsservice och tvätt. De ansvarade även för iordningsställande av boendet i samarbete med personalen på boendet samt avvecklingen av boendet.

Socialförvaltningen ansvarade för personalanskaffning samt kontakt med Migrationsverket och andra externa parter.

Svenska kyrkan ansvarade för klädinsamling samt utdelning av detta till de boende. Tillsammans med Equmenia erbjöd de även de boende aktiviteter samt hjälpte till vid ankomst och under tiden boendet fanns.

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Utvärdering

En utvärderingsblankett har gått ut till de som hjälpte till att starta upp boendet, till de stödfunktioner som fanns under tiden boendet var öppet, till interna parter som påverkades av boendet samt till Svenska kyrkan och Equmenia. Den har även gått ut till delar av personalen som arbetade på boendet.

Med förutsättningen att med så kort förberedelsetid få till ett boende, mat, lokalvård och personal fungerade evakueringsboendet bra, men självklart finns det saker att fundera på inför eventuella framtida boenden eller andra liknande situationer. En stor anledning till att det fungerade så bra var all personals, såväl på boendet som ute i ordinarie verksamhet, positiva inställning, viljan att lösa problem och viljan att ställa upp när det behövdes.

Ett problem var att det slutgiltiga beslutet om var boendet skulle vara, dröjde. Först på morgonen samma dag som boendet skulle öppna kom ett slutgiltigt beslut. Ett större problem var otydligheten i var matsalen skulle vara.

Kommunikationen ut till berörda verksamheter kom sent på grund av att slutgiltiga beslut dröjde. Detta gjorde att det fanns mycket frågetecken och en del oro.

Altorpskolans och Kunskapskällans verksamheter påverkades negativt av att de inte kunde utnyttja gymnastiksalen. Detta löste personalen på ett bra sätt så att påverkan inte blev så stor. Eleverna på Altorp blev av med sitt uppehållsrum. Detta påverkade dem negativt då de förlorade en av sina rastplatser. När det senare öppnades för eleverna blev det en förbättring av läget. Även de ungdomar som går på Freetime påverkades negativt och det var bra när verksamheten åter kunde öppnas.

Beredskapstelefonen där någon fanns tillgänglig att svara på frågor dygnet runt var väldigt uppskattad, såväl av personal som stödfunktioner och kyrkorna. Även räddningstjänstens nödtelefon, via räddningschef i beredskap, var bra att ha samt de besök räddningstjänsten gjorde för att se över brandskyddet av lokalerna.

Ett problem som fanns på boendet var att obehöriga kom in i lokalerna. Detta förbättrades när nyckeltaggarna infördes, men ett antal obehöriga kom ändå in i lokalerna.

När de boende anlände så var ett antal personer dåliga. Det har under tiden boendet var öppet även funnits behov av kontakt med sjukvården. Önskemål finns om att se över tillgången till sjukvårdspersonal vid ankomst inför en liknande för att kunna göra bedömningar direkt.

Förslag till framtiden

Det är viktigt att informationsflödet ut i verksamheten, om såväl förändringar som beslut, går rätt väg samt att samma information förmedlas ut till alla berörda. Ett förslag från utvärderingen är att ha veckomöten med ansvariga från berörda verksamheter.
Vid tagna beslut, bör det gå ut skriftlig information till de berörda så att alla berörda tar del av samma information. Detta underlättar för ansvariga att vidareförmedla rätt information

HERRLJUNGA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

ut i organisationen.
En gemensam mailgrupp föreslås skapas för de som är berörda, så det är lätt att nå alla inblandade. Vid behov är det bra att även vidareförmedla bakgrunden till beslutet så inga missförstånd uppstår.

När beslut om lokal för liknande verksamheter tas bör en konsekvensbedömning göras utifrån påverkan på befintliga verksamheter, brandsäkerhet, lokalernas lämplighet för boende m.m. Även aspekten av obehörigas tillgång till lokalen bör tas i beaktande.

Det är bra med information till allmänheten om att det är ett boende som inte är öppet för obehöriga. En informationslapp på dörren med kontaktuppgifter samt information via pressmeddelande kan vara bra.

I utvärderingen framkom det att det var bra att Freetime fanns som aktivitetsrum för de boende. Även nyttjandet av Altorpskolans matsal var positivt för de boende. Däremot så hade det behövts skärmväggar till boendet, för att ge de boende lite privatliv samt en lekhörna med lite leksaker, papper och pennor till barnen.

Vid framtagande av lokal är det bra att ha i åtanke att en samlingssal är bra att ha där de boende kan vistas under dag- och kvällstid. En sådan sal skulle underlätta för utomstående, såsom kyrkan, vid genomförande av aktiviteter.

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Slutsatser

Trots det korta varsel kommunen fick, så stod evakueringsboendet färdigt när transitflyktingarna anlände till kommunen.
En ur personalen berättade att de transitflyktingar som kom till evakueringsboendet, tyckte att Herrljunga verkade jättetråkigt när de anlände, men innan de åkte härifrån frågade de om hur de skulle göra för att få stanna kvar i Herrljunga. Detta är något som alla som deltagit och arbetat med evakueringsboendet ska vara stolta över, då det är vi, tillsammans, som har bidragit till den förändrade inställningen till Herrljunga!

Det är viktigt att vi tar tillvara på det som fungerade bra och som gjorde att de boende trivdes och att genomförande löpte på, på ett bra sätt. Det är även viktigt att vi arbetar med de delar som fungerade mindre bra. Det är ett gemensamt arbete för hela kommunen.
Vi behöver vara förbereda inför eventuella framtida evakueringsboenden och händelser av kommunövergripande natur som kräver snabbt agerande.

Information och kommunikation är en av nyckelpunkterna som kommunen behöver arbeta med. Det är viktigt att alla får samma information för att arbetet smidigt ska flytta på. Samarbetet mellan förvaltningarna är viktigt och en sådan här situation, som berör kommunens alla förvaltningar, kräver att alla samarbetar.

Som avslutning kommer här ett citat från en av de anställda på evakueringsboendet som svarade detta på frågan om hen hade några övriga tankar och funderingar:
”Nej. Bara fantastiskt stolt över vår kommun som gjorde detta. Fantastiskt tacksam för all extratid och slit ni på förvaltningen la ner och över hur bra allt löste sig ändå, trots att allt gick så fort och var så provisoriskt.”

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Checklista uppstart av boende

Innan öppnande		
Uppgift	*Ansvar*	*Klart*
Informera: # berörda verksamheter # berörda externa parter såsom frivillig organisationer, primärvården, polisen # allmänheten	 Respektive FC Socialförvaltningen Kommunikationsenheten	
Förbereda beslutad lokal för boende - Positivt om det finns möjlighet till samlingsrum - Färdigställa lekhörna om möjligt - Låsbara skåp för förvaring av medicin och material	Tekniska förvaltningen	
Kontrollera och ordna med eventuella larm på lokalen	Säkerhetssamordnare	
Kontrollera och förbereda brandsäkerhet (extra brandfiltar, släckare m.m.?) samt kolla upp larmtillämpligheten på ev brandlarmet.	Räddningstjänsten	
Införskaffa sängar och sängkläder samt ställa i ordning	Tekniska förvaltningen	
Personalschema för boendet	Socialförvaltningen	
Rutiner för boendet inkl. telefonlista	Socialförvaltningen	
Om möjligt – Introduktion av personal	Socialförvaltningen	
Telefoner till boendet	Socialförvaltningen	
Informera berörda om numret till boendet	Socialförvaltningen	
Wifi till boendet	IT	
Data till personal för rapportering samt registrering av boenden – även surfplatta är önskvärt	IT samt Socialförvaltningen	
Förbereda med städpersonal	Tekniska förvaltningen	
Inköp av mediciner (paracetamol, ibumetin, lusmedel, febertermometer, första hjälpen, plåster, hostmedicin)	Tekniska förvaltningen	
Förbereda matdistribution inkl. kylar och uppvärmningsmöjligheter	Tekniska förvaltningen	
Förbereda och sätta upp skyltar med information – på flera språk om möjligt och gärna bilder	Kommunikationsenheten samt Socialförvaltningen	
Lägga upp kontosträng – ekonomi	Ekonomienheten	

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Informera lön om boendet och tillsammans med dem besluta om hanteringen av boendepersonalens löner	Socialförvaltningen samt löneenheten	
Vid mottagandet		
Uppgift	*Ansvar*	*Klart*
Hälsa de anlända välkomna	Boendepersonalen	
Registrera de som kommer	Boendepersonalen	
Bedöma de boendes sjukdomsläge – vid behov kontaktas vårdcentral/sjukvårdsupplysningen		
Informera om boendet inkl. mattider	Boendepersonalen	
Dela ut sängkläder och handdukar vid behov – Skriv upp vem som får vad, så vi får tillbaka innan de reser därifrån	Boendepersonalen	
Dela ut nyckeltaggar samt registrera vem som fått vilken	Boendepersonalen	
Under tiden boendet är öppet		
Uppgift	*Ansvar*	*Klart*
Veckomöten med berörda parter	Samordnare	
Möte mellan personal på boende, städpersonal vid behov och ev. annan personal vid behov	Samordnare	
Ha en anslagstavla som kalender där frivillig föreningar kan skriva upp aktiviteter	Boendepersonal	
Skriva rapport vid behov till övriga personalen	Boendepersonal	
Registrera vid utlåning av material så det lämnas tillbaka	Boendepersonal	
Tvätthantering – enligt rutin och överenskommelse med tvätteriet	Boendepersonal samt tvätteriet	
Inför avslut		
Uppgift	*Ansvar*	*Klart*
Informera berörda om avslut av boende	Respektive chef	
Kontrollera att ingen privat tvätt finns på tvätteriet	Boendepersonal samt tvätteriet	
Kontrollera att de boende lämnat tillbaka lånade saker samt nyckeltaggar innan avresa	Boendepersonal	

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Vid avslut		
Uppgift	*Ansvar*	*Klart*
Samla ihop saker som inte hör till boendet – leksaker, datorer etc. – och lämna tillbaka till ägare	Boendepersonal	
Skicka använda sängkläder och handdukar till tvätteriet innan de överlämnas för förvaring inför framtiden	Tekniska förvaltningen	
Frakta sängar och annat material som hör till boendet för förvaring	Tekniska förvaltningen	
Städa lokalerna	Tekniska förvaltningen	
Göra avsyning så lokalen är återställd till sitt ursprungliga skick	Tekniska förvaltningen	

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Utvärderingsrapport
2016-01-25
DNR KS-2015-182

Utvärdering av styrgrupp ”Flyktings” arbete samt checklista inför framtiden

Uppdraget utvärdering

Kommunchef fattade beslut om utvärdering av styrgrupp ”Flyktings” arbete samt att en checklista för framtiden skulle tas fram.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen tillsatte en styrgrupp ”Flykting” som skulle arbeta med förberedelser för ett akut mottagande av flyktingar samt arbeta med en långsiktigt plan för mottagande av ökat antal nyanlända. Den 24 november blev det skarpt läge för gruppen då Migrationsverket meddelade att kommunen skulle behöva ta emot 30 transitflyktingar för tre veckor med start fredagen den 27 november. Åtgärder vidtog i planering och vid genomförandet av evakueringsboendet. Utvärderingen är genomförd bland annat av den anledningen att vissa brister uppstod i förberedelserna och vid genomförandet av evakueringsboendet. Boende stod klart för att ta emot flyktingarna den 27 november 2015.

Inför framtiden behöver kommunens förvaltningar gemensamt arbeta mer genomtänkt avseende kommunikation och information. Vid extra ordinära akuta genomföranden är det av särskild vikt att planering och beslut tas till vara, kommuniceras och sprids i organisationen samt att det åvilar var och en ett ansvar att hålla sig informerad och uppdaterad.

Bakgrund

Under hösten 2015 ökade antalet asylsökande som kom till Sverige drastiskt. Från att det, under våren/sommaren, kom in mellan 4000-8000 ansökningar per månad var talet uppe på hösten uppe i som mest ca 10 500 ansökningar på en vecka. Totalt sökte nästan 163 000 människor asyl i Sverige under 2015, vilket är nästan dubbelt så många som under 1992 då Sverige tog emot många asylsökande från Balkankriget.

Med anledning av det höga antalet asylsökande som kom till Sverige förändrades kraven på kommunerna. Från att Herrljunga kommun hade ett fördelningstal för ensamkommande barn på 10 platser i början av 2015 ökades det till 77 under hösten. Migrationsverket, genom länsstyrelsen, efterfrågade akutboenden, så kallade evakueringsboenden, från kommunerna för att kunna inrymma asylsökande innan de fick en anvisad plats. Landshövdingen i Västra Götalands län gick ut med en vädjan om att kommunerna i länet skulle ta fram minst 5 boendeplatser under hösten åt Migrationsverket och Regeringen gick ut med lagändringar samt förslag på lagändringar.

Alla dessa förändringar gjorde att kommunen hade behov av att bilda en styrgrupp ”Flykting” för att arbeta med dessa frågor. Kommunstyrelsen beslutade om bildandet av styrgruppen i oktober 2015.

Syfte

Syftet med denna rapport är att utvärdera styrgrupp ”Flyktings” arbete. Målet är att presentera förslag på hur arbetet ska läggas upp vid eventuellt liknande framtida händelser iform av en checklista.

Metod

En utvärderingsblankett har gått ut till berörda parter i såväl styrgruppen som till parter berörda av evakueringsboendet, från personal till kyrkan, som hjälpte till med aktiviteter för de boende.
En genomgång av de dokument som styrgruppen producerat har också gjorts såsom protokoll och beredskapsplan. En tidsredovisning har gjorts med de aktiviteter som genomförts av styrgruppen.

Styrgruppen

Styrgruppens sammansättning

Kommunstyrelsens ordförande
Kommunstyrelsens vice ordförande
Ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott
Socialnämndens ordförande
Bildningsnämndens ordförande (KC-justering av beslut)
Kommunchef
Teknisk chef
Bildningschef
Socialchef
Herbos VD
Informatör från Administrations- och kommunikationsenheten

Styrgruppens uppdrag

Följa utvecklingen och skapa förutsättningar för höjd beredskap att ta emot ökat antal nyanlända

1. *Akut ökning av antalet nyanlända*
2. *Långsiktig plan för mottagande av ökat antal nyanlända.*

Vid behov av akut beslutsfattande där nämndsmöte ej kan inväntas för respektive förvaltningschef – kontakta nämndsordförande.

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Styrgruppens arbete
Styrgruppen har ansvarat för att följa flyktingsituationen i Sverige och då främst i Herrljunga samt arbetat fram lösningar. Styrgruppen var de som ansvarade för igångsättandet och genomförandet av kommunens evakueringsboende under perioden 27 november till 19 december.

Checklista

Uppdrag	**Ansvarig**	
• Klargöra vilken roll och vilket mandat respektive ledamot i styrgruppen har	Styrgruppen	
• Hålla sig uppdaterad om aktuella beslut	Alla	
• Sammanställa lista med aktuella beslut efter varje möte	Sekreterare	
• Ta fram en kommunikationsplan som inkluderar hur informationen ska spridas till berörda enheter	Kommunikatör	
• Hålla respektive styrelse/nämnd informerad	Respektive förvaltningschef	
• Vid förändrade förutsättningar i verksamheten som påverkar fattade beslut ska detta meddelas till ansvarig (KC)	Respektive förvaltningschef	
• Anta en ansvarsfördelning, där det står angivet vilken förvaltning som ansvarar för vad	Ansvarig	Klart
	Styrgruppen	
o Lokal	Tekniska	
o Mat	Tekniska	
o Städ	Tekniska	
o Tvätt	Tekniska	
o Personal	Social	
o Kontakt med externa aktörer	Social	
o Brandsäkerhet	Räddningstjänst	
o Hälsoskydd	Miljöenheten	
o Införskaffande av material	Tekniska	
o Säkerhet	Säkerhetssamordnare	
• Konsekvensanalys för olika alternativ utifrån verksamhet- och samhällspåverkan samt ekonomi görs innan beslut tas	Styrgruppen	
• Vid skarpt läge: Följ fattade beslut samt ta beslut som krävs för kort sikt. Planering för lång sikt kan vänta till det mest brådskande har lösts.	Styrgruppen	

HERRLJUNGA KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning
Niels Bredberg
Linnea Holm

Konsekvensanalys - Lokal

Uppgift	*Ansvarig*	*Klart*
Finns det adekvat boende/sovutrymme?		
Finns det tillräckligt med hygienutrymmen? Toaletter (1 per 10 boende) och dusch (1 per 15 boende).		
Finns det matsal och möjlighet att förvara och värma mat?		
Uppfyller lokalen brandsäkerhetskraven?		
Finns det möjlighet att låsa lokalen och förse personal och boende med nycklar/taggar e.dyl?		
Finns det samlingssal?		
Finns det förvaringsmöjligheter för leksaker, mediciner e.dyl?		
Vilken påverkan har ett ev. evakueringsboende i lokalen på kommunens verksamhet?		
Vilken påverkan har ett ev. evakueringsboende i lokalen på extern verksamhet?		
Vad skulle det kosta att använda lokalen som evakueringsboende?		

HERRLJUNGA KOMMUN

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Elisabeth Skarnehall

Tjänsteskrivelse
2016-03-04
DNR KS 84/2012 102

Projektet ”Alla vägar ut” en utvärdering och fråga om extra medel

Sammanfattning

Projekt Alla vägar ut avslutades den 29 februari 2016. Projektet har visat på goda resultat. Målet för projektet var att 10 personer skulle komma ut i självförsörjning och resultatet visar att mer än det dubbla blivit självförsörjande. Totalt har 44 procent av de som deltagit i projektet blivit självförsörjande under projekttiden. Under året som projektet har pågått har ansökningar om medel från Europeiska socialfonden och Delegationen för unga gjorts. Tyvärr har Herrljunga kommun fått avslag på båda.

I maj kommer ett projekt via Sjuhärads samordningsförbund starta. I detta projekt kommer Alla vägar ut integreras. För att inte arbetet ska tappa fart skulle projektet behöva ett tillskott på 92 tkr för mars och april.

Beslutsunderlag

Projektbeskrivning Alla vägar ut
Kommunstyrelsen § 22/2015-02-16

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beviljar projekt Alla vägar ut ett tillskott på 92 tkr.
Pengarna belastar kommunstyrelsens konto tillväxt och utveckling.

Elisabeth Skarnehall
Verksamhetschef Socialt stöd

Expedieras till: Jenny Andersson, Controller
För kännedom till: Socialnämnden

Projektplan

Projekt: Alla vägar ut – Ett arbetsmarknadsprojekt

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Inledning / bakgrund

2012 kom en motion från socialdemokraterna in till kommunfullmäktige med yrkan om att:
”- *Herrljunga kommun skyndsamt ser till att via arbetsmarknadsåtgärder ta fram de praktikplatser inom kommunen som kan vara lämpliga.*
– Visstidsanställer lämpliga arbetslösa för att dessa skall få arbetserfarenhet och tillgång till A-kassa i de fall det inte leder till anställning på öppna arbetsmarknaden efter avslutad anställning.”
Kommunfullmäktige överlämnade ärendet till kommunstyrelsen för beredning som gav uppdraget till personalkontoret att utreda ärendet.

Socialnämnden gav i slutet av 2013 socialförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna att anställa med hjälp av nystartsjobb inom kommunens verksamhet. Socialförvaltningen och personalkontoret valde att slå ihop de två uppdragen och en presentation för kommunstyrelsen hölls den 10 november. Då fick socialförvaltningen i uppdrag att skriva ihop en projektframställan som skulle upp till kommunstyrelsen för beslut om projektfinansiering.

Varje enskild individ är skyldig att själva försöka lösa sin försörjning. När detta inte är möjligt kan kommunen bevilja försörjningsstöd som är tänkt att vara en tillfällig hjälp. Vissa personer har svårare än andra att komma in på arbetsmarknaden och behöver därför hjälp. Enligt socialtjänstlagen får socialnämnden begära att den som får försörjningsstöd ska delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Verksamheten ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv i framtiden.

I oktober 2014 uppbar 114 personer försörjningsstöd. Av dessa var 67 personer arbetsföra. För att förstärka hjälpen för de som är arbetsföra att ta sig ut på arbetsmarknaden ville socialförvaltningen, genom ett samarbete mellan IFO vuxen och arbetsmarknadsenheten, starta ett projekt för att hjälpa den enskilde att hitta praktikplats och i slutänden få en anställning och därigenom bli självförsörjande.

Syfte

Syftet med projektet är att få ut personer (prioriterad grupp 16-30 år), som prognostiserats att de kommer få försörjningsstöd i mer än 3 månader, på arbetsmarknaden genom praktikplatser. Genom att ge personer möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden genom först praktik och sedan anställning kommer den enskildes självkänsla att växa och behovet av försörjningsstöd minska. Utöver detta syftar projektet till att stärka samarbetet med näringslivet.

Projektet syftar även till att få gymnasieungdomar som ej startat eller som hoppat av sina studier att återgå till studier av något slag.

Mål

Målet för projektet är att:

- 10 personer ska bli självförsörjande genom tidsbegränsade anställningar i första hand i privatregi och i andra hand i kommunal regi
- Gymnasieungdomar som ej startat eller som hoppat av ska hitta motivation för att återgå till studier

Metod

Personer som är i behov av försörjningsstöd inkommer med en ansökan till socialsekreterarna på försörjningsstöd. Om den enskilde är arbetsför och uppfyller kriterierna för deltagande i projektet remitteras denne till arbetscenter. Om personen inte är arbetsför hänvisas denne till hälso- och sjukvården. Enligt socialtjänstlagen kan socialtjänsten kräva att denne deltar i kompetenshöjande insatser exempelvis projektet ”Alla vägar ut”. Även gymnasieungdomar som ej startat eller som hoppat av sina studier ska få en remiss till arbetscenter via skolan.

På arbetscenter får den enskilde träffa personal för en fördjupad kartläggning av personens resurser och möjligheter. Den fördjupade kartläggningen sker genom bland annat intervjuer, tester och enklare sysselsättning. Genom denna arbetsförmågebedömning kan sedan personalen hjälpa den enskilde att hitta en praktikplats som leder till en anställning om minst ett år om den enskilde bedöms vara arbetsför. För avhoppade gymnasieungdomar ska praktikplatsen leda till att de återigen blir motiverade att återuppta sina studier. Under anställningen får arbetsgivaren ekonomiskt stöd från arbetsförmedlingen och krav ställs på den enskilde att denne ska vara medlem i a-kassan. Praktikplatserna och anställningarna kan ske inom såväl privat som kommunal regi.

Kriterier för deltagande

För att en person ska få delta i projektet ska följande kriterier uppfyllas:

- De ska uppbära försörjningsstöd
- De ska bedömas uppbära försörjningsstöd i minst tre månader framåt i tiden
- De ska klassas som arbetsföra
- De ska vara anmälda som arbetssökande hos arbetsförmedlingen
- De ska anmäla sig till A-kassan vid anställningsstart

Tid- och aktivitetsplan

Projektet kommer att löpa från 1 mars 2015 till och med 29 februari 2016.

Planerad budget

Kostnaden för projektet motsvarar lönen för en jobbcoach samt kringkostnader som lokal, telefon och dator. Kostnad 550 tkr.

Uppföljning

Kontinuerlig uppföljning ska ske under projektperioden.

Utvärdering

Vid projektets slut ska en utvärdering genomföras för att se om en projektförlängning kan vara aktuell alternativt om projektet ska integreras in i den ordinarie verksamheten som en fast del. Utvärderingen ska även innehålla eventuell utvidgning av projektet med exempelvis nystartsjobb och trygghetsanställningar. Dessa anställningsformer är inte del av detta projekt då det är en dyrare form av anställning för kommunen. Utvärderingen kommer även innehålla en uppföljning av de för projektet satta målen.

Utvärdering gjord 20160229

Målet för projektet:

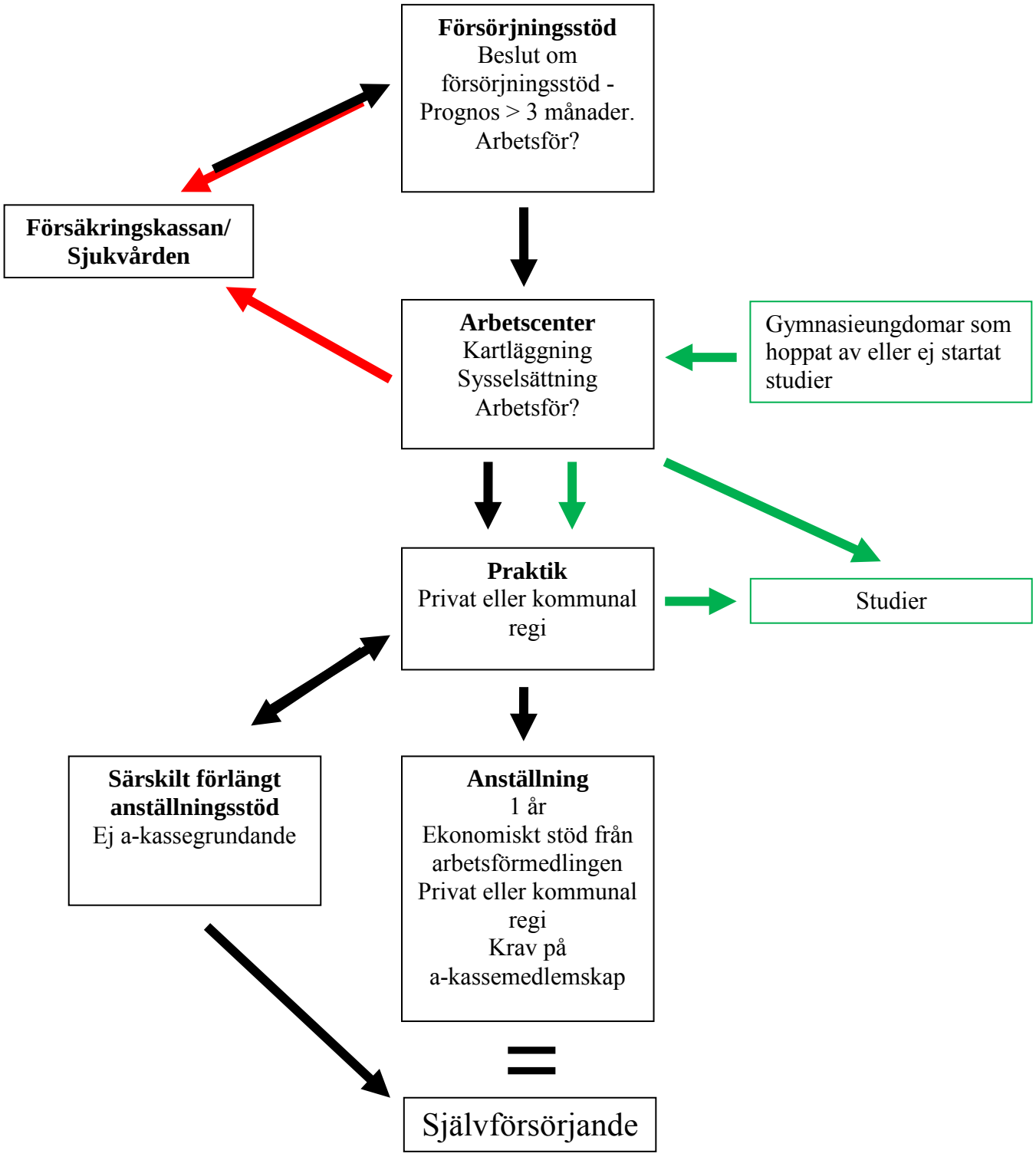
- 10 personer ska bli självförsörjande genom tidsbegränsade anställningar i första hand i privatregi och i andra hand i kommunal regi
  Måluppfyllnad: 100%

- Gymnasieungdomar som ej startat eller som hoppat av ska hitta motivation för att återgå till studier
  Måluppfyllnad: Ingen av de i målgruppen har varit aktuell för ”Alla Vägar Ut” projektet under tidsperioden. Bildningsförvaltningen har kartlagt målgruppen och aktivt arbetat för att få personerna åter i studier.

Koordinatorn har under perioden 1 mars 2015- 29 februari 2016 träffat och arbetat med 59 individer inom ramen för projektet.
Av dessa har arbetet nått fram till att 26 st (44%) har egen försörjning.
Nystartsjobb 5 st
Utvecklingsanställning 3 st
Yrkes introduktionsanställning 1 st
Särskild anställningsstöd 1 st
Lönebidrag 3 st
Övriga 13 på timanställning, provanställning.

Trycket på försörjningsstödet (att fler har ansökt) har ökat under 2015, vilket har medfört att behovet varit större än vad som var förväntat och vad som var budgeterat. Projektet har därför ej gett överskott i budget men gjort att kostnader ej ökat.

Processkarta för projeket

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Bodil Jivegård

Tjänsteskrivelse
2016-02-24
KS 80/2016 604

Åtgärder för att skapa en väl fungerande scen i aulan, Kunskapskällan

Sammanfattning

Herrljunga kommun äger Kunskapskällan där kommunens gymnasieskola har sin verksamhet. I dessa lokaler finns kommunens enda aula med tillhörande scen. Scenen används brett av kommunens verksamheter men också av arrangemang utifrån. Där ordnas föreläsningar, uppträdande, teater, konserter, julavslutningar och inte minst till den årliga revyn. För detta är lokalen väl lämpad. Däremot saknar scenen en del nödvändig utrustning, vilket flera arrangörer har påpekat och efterfrågat. Den scenutrustning som har efterfrågats är backdrops, byxor och scenbelysning. Önskemål om att kunna utrusta scenen lyftes med kommunstyrelsens presidium 2016-01-25 och undertecknad fick i uppdrag att ta fram en tjänsteskrivelse med tillhörande offert.

Under 2014 gjorde utbildningsförvaltningen omfattande kompletteringar i aulan med fokus på ljudanläggning, aulaprojektor samt mikrofoner. Dessa kompletteringar hade fokus både på den verksamhet som skolan bedriver men också på de externa arrangemang som använder lokalen.

Bildningsförvaltningen efterfrågar medel för att kunna göra den nödvändiga kompletteringen av scenen och ser det som en kommunal angelägenhet att ha en väl utrustad scen för alla kulturarrangemang.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse *”Åtgärder för att skapa en väl fungerande scen i aulan, Kunskapskällan”* daterad 2016-02-24
- Offert från *”Allmusik Skara Ljud & Ljus AB*

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beviljar medel om 160 tkr för att genomföra beskrivna scenåtgärder i aulan.
2. Åtgärden finansieras av kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling.

Bodil Jivegård
Bildningschef

Expedieras till: Bodil Jivegård, bildningschef
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Bodil Jivegård

Tjänsteskrivelse
2016-02-24
KS 80/2016 604

Ekonomisk bedömning

Offert som redovisar kostnaderna bifogas tjänsteskrivelsen som bilaga. Den totala kostnaden exklusive montering är 146 235 kr. Monteringskostnad om 500 kr per timma tillkommer tillsammans med kostnad för hyra av saxlift, uppskattad monteringskostnad är ca 10 tkr. Priset gäller t o m 2016-03-31.

ALL MUSIK
SKARA LJUD & LJUS AB

ORG.NR. 556496-1349
KAPELLGATAN 2, ARDALA , 532 74 SKARA/ TEL.0511-14030 , FAX.0511-14530 WWW.ALLMUSIK.SE

SKARA 2016-02-22

Offert på blackbox + grundljus enl. bifogade dokument.

Köparen står för saxlift för montering

Priserna gäller t.o.m. 2016-03-31

Betalningsvillkor: 30 dgr netto

Med Vänliga Hälsningar
Allmusik Skara Ljud & Ljus AB

Alf Kjellsson / Kjell Gustafsson

Lampor med tillbehör Kunskapskällans aula Herrljunga

6st	CCT Minuette fresnel		2190kr st + moms
6st	Source Four Jr. Zoom profil		4700kr st + moms
12st	Hakfäste 50x50mm svart		79kr st + moms
12st	Säkerhetsvire		55kr st + moms
6st	Glödlampa fresnell		162kr st + moms
6st	Glödlampa profil		176kr st + moms
12st	Väggfäste		257kr st + moms
6st	Rårör 1,5m		250kr st + moms
12st	Bultsats		10kr st + moms
		Totalt	49680kr + moms

Montering 500kr + moms per tim

Mvh Kjell Gustafsson Kjells sound 0708-809400 Alf Kjellsson All Musik AB 0705-402727

Ljus styrning scen ljus Kunskapkällans aula Herrljunga

1st	Zero88 Jester 24/48	Ljusbord	18329kr + moms
2st	Okero 619	Dimmer	10500kr st + moms
1st	DMX kabel 15m		188kr + moms
1st	DMX kabel 1,5m		46kr + moms
1st	montage rack		1500kr + moms
		Totalt	41063kr + moms

Montering 500kr + moms per tim

Mvh Kjell Gustafsson Kjells sound 0708-809400 Alf Kjellsson All Musik AB 0705-402727

Byxor Kunskapkällans aula Herrljunga

6st	Byxa 6,50m 1,40m Svart	1400kr st + moms
6st	Burton ledad	626kr st + moms
6st	Alu rör 1,50m	250kr st + moms
2st	Stegtross 3m	1518kr st + moms
2st	Stegtross 2m	1265kr st + moms
	Totalt	19222kr + moms

Montering 500kr + moms per tim

Mvh Kjell Gustafsson Kjells sound 0708-809400 Alf Kjellsson All Musik AB 0705-402727

Backdropp med ridåbana Kunskapskällans aula Herrljunga

1st moms	ILMO SKENSYSTEM TRUMPF -95 komplett ridåbana	28520kr +
2st moms	Backdropp 6,4m x 8m svart	3875kr st +

Totalt 36270kr + moms

Montering 500kr + moms per tim

Mvh Kjell Gustafsson Kjells sound 0708-809400 Alf Kjellsson All Musik AB 0705-402727

BN § 178

DNR UN 208/2015

Utökning av lokaler, Horsbyskolan F-3 och 4-6 med start inför läsåret 2016/2017

Sammanfattning

Med bakgrund av ett ökande elevantal samt uppdraget att ge eleverna en undervisning där varje elev möts utifrån sina förutsättningar finns behov att ändra och utöka lokalerna för eleverna på Horsbyskolan F-3 och Horsbyskolan 4-6 inför läsårsstart 2016/2017.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse/ordförandeskrivelse i ärendet daterat 2015-12-02
Tjänsteskrivelse i ärendet daterat 2015-12-02
Lokalbehov på Horsbyskolan F-3 samt Horsbyskolan 4-6 med start inför läsåret 2016/2017
Specifikation av lokalbehov
Ritning för grupprum

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Bildningsnämnden beslutar att grupprum byggs i studiehallarna på Horsbyskolan f-3/4-6 under förutsättning att kommunstyrelsen beviljar tilläggsanslag.
- Bildningsnämnden beslutar att en modul som rymmer tre klassrum med tillhörande grupprum införskaffas under förutsättning att kommunstyrelsen beviljar tilläggsanslag.
- Bildningsnämnden beslutar att modulen står kvar på Horsbyskolan F-3/4-6 fram till dess att en om- och tillbyggnation är genomförd.
- Bildningsnämnden ger uppdraget till tekniska förvaltningen att ta fram en kostnadskalkyl som går med i handlingarna till kommunstyrelsen.
- Bildningsnämnden äskar utökad investeringsram på 2 200 tkr samt en utökad driftsbudgetram på 858 tkr. Sifforna kan ändras efter tekniska förvaltningens kostnadskalkyl.

Presidiets förslag till beslut:

- Bildningsnämnden beslutar att grupprum byggs i studiehallarna på Horsbyskolan f-3/4-6 under förutsättning att kommunstyrelsen beviljar tilläggsanslag.
- Bildningsnämnden beslutar att en modul som rymmer tre klassrum med tillhörande grupprum införskaffas under förutsättning att kommunstyrelsen beviljar tilläggsanslag.
- Bildningsnämnden beslutar att modulen står kvar på Horsbyskolan F-3/4-6 fram till dess att en om- och tillbyggnation är genomförd.
- Bildningsnämnden ger uppdraget till tekniska förvaltningen att ta fram en kostnadskalkyl som går med i handlingarna till kommunstyrelsen.
- Bildningsnämnden äskar utökad investeringsram på 2 200 tkr samt en utökad driftsbudgetram på 858 tkr.

Fortsättning BN § 178

Beslutsgång

Ordföranden frågar om presidiets förslag till beslut antas och finner att så sker.

Bildningsnämndens beslut

1. Bildningsnämnden beslutar att grupprum byggs i studiehallarna på Horsbyskolan f-3/4-6 under förutsättning att kommunstyrelsen beviljar tilläggsanslag.
2. Bildningsnämnden beslutar att en modul som rymmer tre klassrum med tillhörande grupprum införskaffas under förutsättning att kommunstyrelsen beviljar tilläggsanslag.
3. Bildningsnämnden beslutar att modulen står kvar på Horsbyskolan F-3/4-6 fram till dess att en om- och tillbyggnation är genomförd.
4. Bildningsnämnden ger uppdraget till tekniska förvaltningen att ta fram en kostnadskalkyl som går med i handlingarna till kommunstyrelsen.
5. Bildningsnämnden äskar utökad investeringsram på 2 200 tkr samt en utökad driftsbudgetram på 858 tkr.

Expedieras till: Kommunstyrelsen, Tekniska förvaltningen
För kännedom till:

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
JOHNNY CARLSSON

ORDFÖRANDESKRIVELSE
2016-02-10
DNR KS 77/2016 679

Nationaldagsfirande 2016

Sammanfattning

Att Herrljunga kommun skulle upprepa 2014 års nationaldagsfirande beslutades om i kommunstyrelsen den 20 april 2015, § 75. I sammanfattningen till beslutet står följande:
”Herrljunga kommun firade 40 år som kommun den 6 juni 2014. Samtidigt välkomnades nya svenska medborgare. Arrangemanget blev uppskattat och en fortsättning är önskvärd. Det skulle kunna bli en tradition. Nationaldagsfirandet framför Herrljunga kommunhus är tänkt att skapa gemenskap, identitet och att vara generöst.”
Genomförandet av 6-juni-firandet flöt som planerat. Eftersom varm ostpaj skulle serveras, så var det viktigt med både logistik och planering. Sex förtroendevalda hjälpte till att servera. Cirka 500 portioner paj delades ut. Eftersom inte alla förmodas ha ätit paj, så uppskattas antalet besökare till cirka 600. I enkäten som var en del av tipspromenaden, valde 106 personer av 140 att betygsätta arrangemanget från 1 till 5. 5 motsvarade mycket bra och 1 mycket dåligt. Ett genomsnitt på 4,36 på en skala mellan 1 till 5 får betraktas som ett bra resultat.

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut

Herrljunga kommun arrangerar nationaldagsfirande den 6 juni med aktiviteter mellan kl. 11 – 13. Plats som tidigare i anslutning till kommunhuset. Fokus skall vara på nya medborgare, medaljörer, lokal mat och lokal underhållning. Arrangemanget belastar kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling med maximalt 75 tkr.

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till Förslagsställaren, kommunfullmäktige

HERRLJUNGA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
JOHNNY CARLSSON

ORDFÖRANDESKRIVELSE
2016-03-03
DNR KS 93/2016 109

Gäsene Café

Sammanfattning

Gäsene café ska erbjuda en träffpunkt med möjlighet till gemenskap genom caféverksamhet och aktiviteter. Verksamheten är inte vinstdrivande utan ska drivas enligt självkostnadsprincipen. Verksamheten är diakonal/social. Gäsene café har öppen verksamhet tre dagar per vecka. Övriga dagar sker förberedelser, arbetssökning och utbildning. Målsättningen med Gäsene café är att erbjuda personer som står utanför arbetsmarknaden social träning, en fortsatt karriär inom arbetslivet, en plattform att växa i självförtroende och som människa. En mötesplats för alla som bor i Ljung med omnejd. En mötesplats med möjlighet till social gemenskap och aktiviteter som motverkar de höga ohälsotalen. Herrljunga pastorat har verksamhetsansvaret, står för anställningar, arbetsledning, handledning och kontakter med arbetsförmedlingen. Pastoratet står för administrationskostnader. Herrljunga kommun ställer lokaler till förfogande på Gäsenegården och bidrar med ekonomiskt stöd. Arbetsförmedlingen anvisar personer som är i behov av åtgärdsprogram som jobb och utvecklingsgaranti, m.fl. där anordnarbidrag utgår. Projekttid 2016-01-01 – 2017-12-31.
Ett samarbete mellan Herrljunga kommun och Herrljunga pastorat där arbetsförmedlingen anvisar personer i behov av jobb och utvecklingsgaranti.
Vi skapar härmed arbetstillfällen och ger möjlighet att fortsätta driften av Gäsene café till en mycket låg kostnad. Caféverksamheten har gett och ger en betydelsefull och social gemenskap med ökad livskvalité för boende på Stationsvägen i Ljung, samt pensionärer och dagledigа i Ljung med omnejd.

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut

Bevilja ett verksamhetsbidrag i form av lönebidrag samt verksamhetskostnader för en arbetsledare på Gäsene Café med 130 000 kr under 2016 och 2017.
Projektet belastar kommunstyrelsens konto för tillväxt och utveckling med 130 000 kr för 2016 samt 130 000 kr 2017.

Johnny Carlsson
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till Förslagsställaren, kommunfullmäktige

Gäsene Café – projektkalkyl 20160219

Mål:

Målsättningen med Gäsene Café är att erbjuda personer:

- som står utanför arbetsmarknaden social träning, en fortsatt karriär inom arbetslivet, en plattform för att växa i självförtroende och som människa.
- som bor i Ljung med omkrets en mötesplats med möjlighet till social gemenskap och aktiviter som motverkar de höga ohälsotalen.

Verksamhet: Gäsene Café ska erbjuda en träffpunkt med möjlighet till gemenskap genom Caféverksamhet och aktiviteter. Verksamheten är inte vinstdrivande utan ska drivas enligt självkostnadsprincipen. Verksamheten är dikakonal/social. Gäsene Café har öppen verksamhet tre dagar per vecka. Övriga dagar sker förberedelser, arbetssökning och utbildning.

Projekt ägare: Herrljunga pastorat

Samarbetspartners: Herrljunga kommun och Arbetsförmedlingen.

Herrljunga pastorat har verksamhetsansvaret, står för anställningar, arbetsledning, handledning och kontakter med arbetsförmedlingen. Pastoratet står för administrationskostnader.

Herrljunga kommun ställer lokaler till förfogande på Gäsenegården och bidrar med ekonomiskt stöd enligt kalkyl.

Arbetsförmedlingen anvisar personer som är i behov av åtgärdsprogram som Jobb och utvecklingsgaranti, m.fl. där annordnarbidrag utgår.

Projekttid: 1 jan 2016 – 31/12 2017.

Projektkalkyl: (2016-2017 års nivå) beräknat på årsbas.

Kostnader

Handledning 25%	Diakon	160 000 kr	
Arbetsledare 100%	Assistent	120 000 kr	(Särskilt anställningsstöd)
Verksamhetskostnader		50 000 kr	
	Summa:	330 000 kr	

Inkomster:

Arbetsförmedlingen	Anordnarbidrag	180 000 kr
	Handledarbidrag	20 000 kr
Herrljunga kommun	*Verksamhetsbidrag	130 000 kr
	Summa:	330 000 kr

*Verksamhetsbidraget täcker Kostnaderna för arbetsledare(Lönekostnader 120 000kr och övriga personalomkostnader, samt 10 000 kr i verksamhetskostnader)

Lokalkostnader och kostnader för administration ligger utanför kalkylen eftersom Herrljunga kommun och Herrljunga pastorat inte debiterar projektet för dessa kostnader.

HERRLJUNGA KOMMUN

2016-02-08

Jubileumsmässan 22 – 24 april 2016 / bemanning kommunstyrelsen

Nedan följer öppettider för Jubileumsmässan. Eftersom vi lyfter fram medborgardialog är det viktigt att det alltid finns minst en förtroendevald på plats. Det är själva dialogen med medborgarna som är i fokus, och där finns ju kärnan i mötet, alltså att vi är på plats och är tillgängliga.

Det finns sju pass att boka in sig på. Minst en förtroendevald på varje pass, högst två. Vi kommer också att ha en tjänsteman på plats under öppettiderna.

Vår monter är 6 x 3 meter och ligger mitt emot Herrljunga elektriska, bredvid Herrljunga cider. Det är en bra placering. Vi kommer även att få tillgång till en yta i tältet, som ska ligga i anslutning till sporthallen, och där vi ska fokusera tomter och försäljning av dessa.

Öppettider

Fredag 22 april kl 16 – 19
Pass 1 kl 16.00 – 17.30:
Pass 2 kl 17.30 – 19:
Lördag 23 april kl 11 – 17
Pass 3 kl 11 – 13:
Pass 4 kl 13 – 15:
Pass 5 kl 15 – 17:
Söndag 24 april kl 11 – 15
Pass 6 kl 11 – 13:
Pass 7 kl 13 – 15:

Mats Bjurbom
Utvecklare
Tel: 0513-170 21
Mobil: 072-726 94 85
Herrljunga kommun
Box 201
524 33 Herrljunga